

ASIA'S BOUTIQUE AIRLINE

รายงานประจำปี 2561

2018

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด
(มหาชน)

...ด้วยก้าวอย่าง**ที่มั่นคง**สู่การเติบโตที่**ยั่งยืน**...

Fly Boutique. Feel Unique.

เกียรติยศแห่งความภาคภูมิใจ

“WORLD’S BEST REGIONAL AIRLINE”
และ “BEST REGIONAL AIRLINE IN ASIA”

เป็นอีก 2 รางวัลอันทรงคุณค่าที่บางกอกแอร์เวย์สได้รับ
สะท้อนถึงความพึงพอใจจากลูกค้ามากที่สุด คือ
รางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมของโลก และ
รางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมของเอเชีย จากการประกาศรางวัล
การสำรวจสายการบินระดับโลกประจำปี 2561 ของสกายแทร็กซ์
(SKYTRAX World Airline Awards 2018)

บนเส้นทางการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน 50 ปี บางกอกแอร์เวย์ส

ก้าวสู่การเติบโตอย่างต่อเนื่องด้วยความมั่นคงและยั่งยืน
กับเครือข่ายธุรกิจที่เกี่ยวข้อง จับคู่เชื่อมสอดคล้องประสาน
อย่างเป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน โดดเด่นด้วยอัตลักษณ์องค์กร
“Asia’s Boutique Airline หรือ ความประทับใจแห่งเอเชีย”

50 ปี บางกอกแอร์เวย์ส

บนเส้นทางการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน

ก่อสร้าง “สนามบินสุโขทัย”

เริ่มดำเนินการสร้างสนามบิน
แห่งที่ 2 คือ สนามบินสุโขทัย
อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย

ก่อตั้งสหกลแอร์

จัดตั้งบริษัท สหกลแอร์ จำกัด
เพื่อรับโอนกิจการแผนกการบิน
จาก บจ.กรุงเทพสหกล ก่อนที่จะเป็น
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด ในที่สุด

2511

จุดประการแรกเริ่ม

เริ่มต้นธุรกิจในอนาคต
บริษัท กรุงเทพสหกล จำกัด
ด้วยการเปิดแผนกการบิน
โดยมี นายแพทย์ปราเสริฐ
ปราสาททองโอสถ เป็นเจ้าของ

2527

2529

สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส

เริ่มให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ
ภายใต้ชื่อ “สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส”
เปิดเที่ยวบินปฐมฤกษ์เมื่อวันที่
20 มกราคม 2529 ใน 3 เส้นทาง คือ
กรุงเทพฯ-นครราชสีมา, กรุงเทพฯ-สุรินทร์
และกรุงเทพฯ-กระบี่ ด้วยเครื่องบินแบบ
Bandeirante EMB-110 ความจุ 18 ที่นั่ง

2532

ก่อสร้างสนามบินสมุย

ดำเนินการก่อสร้างสนามบินแห่งแรก
ที่เกาะสมุย เป็นจุดเริ่มต้นของการเปิด
ตลาดท่องเที่ยวเกาะสมุยสู่โลกภายนอก
และได้รับอนุญาตให้ทำการบินในเส้น
ทางการบินแรก คือ กรุงเทพฯ-เกาะสมุย
พร้อมก็ได้รับรหัสการบินจาก IATA
คือ “PG”

2541

สมาชิกสามัญ IATA

เข้าเป็นสมาชิกสามัญของ IATA ซึ่งถือเป็นการเข้าสู่มาตรฐานความปลอดภัยในการบินพาณิชย์ สาขากลมนานาชาติภายใต้ IATA Operational Safety Audit (“IOSA”)

ก้าวสู่บริษัทมหาชน

27 กุมภาพันธ์ 2556 บริษัทฯ ได้ทำการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) รหัสหลักทรัพย์ BA

2556

2543

เพิ่มฝูงบิน Boeing 717-200

ได้เริ่มนำเครื่องบินแบบโบอิง 717-200 ลำแรกมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการการบิน เนื่องจากมีความรวดเร็ว และมีจำนวนที่นั่งมาก พร้อมๆ กับการสร้างศูนย์ซ่อมอากาศยานที่สนามบินดอนเมือง

2545

2549

2550

รับพระราชทานตราครุฑ

9 เมษายน 2550 บริษัทฯ ได้รับพระราชทานหนังสือตราตั้ง (ตราครุฑ) อันเป็นความภาคภูมิใจและกำลังใจสูงสุดของพนักงานทุกคน

ก่อสร้างสนามบินตราด/และย้ายฐานปฏิบัติการไปสนามบินสุวรรณภูมิ

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินกิจการสนามบินแห่งที่สาม คือสนามบินตราด พร้อมกับการย้ายฐานปฏิบัติการไปยังสนามบินสุวรรณภูมิ และขยายธุรกิจบริการภาคพื้นที่เกี่ยวข้องครบวงจร อาทิเช่น

- ดับบลิวเอฟเอส พีจีคาร์โก (BFS Cargo)
- ครีวการบินกรุงเทพ (BAC)
- บริการภาคพื้นกรุงเทพเวสต์ไวด์ไฟลท์เซอร์วิส (BFS Ground)

สารบัญ

06

สารจากประธาน
กรรมการบริษัทฯ

12

บริษัทย่อยฯ และ
บริษัทร่วม

43

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

93

โครงสร้างการจัดการ

09

ข้อมูลทั่วไป

14

คณะกรรมการบริษัทฯ

69

การตลาดและ
ภาวะการแข่งขัน

122

รายงานคณะกรรมการ
สรรหาและกำหนด
ค่าตอบแทน

10

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุป

18

ประวัติคณะกรรมการ
บริษัทฯ

78

ปัจจัยความเสี่ยง

128

รายงานการเปลี่ยนแปลง
การถือครองหลักทรัพย์

11

โครงสร้างการถือหุ้น

30

นโยบายและภาพรวม
การประกอบธุรกิจ

92

ผังโครงสร้างองค์กร

130

โครงสร้างเงินลงทุน

131

นโยบายการจ่ายเงินปันผล
ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

147

นโยบายต่อต้าน
ทุจริตคอร์รัปชัน

170

คำอธิบายผลการดำเนินงาน
และการวิเคราะห์ฐานะ
ทางการเงิน

132

การกำกับดูแลกิจการ

149

การควบคุมภายในและ
การบริหารจัดการ
ความเสี่ยง

194

รายงานผู้สอบบัญชี

136

รายงานคณะกรรมการ
กำกับดูแลกิจการ

154

รายงานคณะกรรมการ
ตรวจสอบ

201

งบการเงิน

138

ความรับผิดชอบต่อสังคม
ขององค์กร

157

รายการระหว่างกัน

287

ที่ตั้งสาขาของบริษัทฯ

พลอากาศเอก เกษตร ไรจน์นิล
ประธานกรรมการบริษัทฯ

นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ
ประธานคณะผู้บริหาร

ตลอดระยะเวลา 50 ปี บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มุ่งมั่นเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อเป็นสายการบินระดับภูมิภาคที่ดีที่สุด บริษัทฯ ได้รับการยอมรับในแวดวงธุรกิจท่องเที่ยว และได้รับรางวัลอันทรงเกียรติระดับโลกจากสกายแทร็กซ์เป็นปีที่ 4 คือ **“รางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมของโลก ประจำปี 2561”** และ **“รางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมของเอเชีย ประจำปี 2561”**

ตลอดปี 2561 ที่ผ่านมา สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมการท่องเที่ยวของไทยยังแข็งแกร่ง โดยเฉพาะตลาดเอเชียที่ขยายตัวในอัตราที่สูง แม้ว่าตลาดจีนจะถดถอยในช่วงไตรมาสที่ 3 ก็ตามในปีที่ผ่านมา ถึงแม้ราคาน้ำมันจะผันผวน แต่ผลประกอบการของบริษัทฯ ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งในตลาด ซึ่งนอกจากธุรกิจการบินแล้ว บริษัทฯ ร่วมทุนอย่างบริษัท บางกอกโพลีเท็กซ์วิสเซส จำกัด และ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ก็มีการขยายตัวด้วยเช่นกัน เห็นได้จากบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด นอกจากจะผลิตอาหารเพื่อให้บริการที่สนามบินสุวรรณภูมิแล้ว ยังมีสาขาสนามบินภูเก็ต สนามบินสมุย และเร็วๆ นี้จะขยายสาขาไปยังสนามบินเชียงใหม่ อีกด้วย

บริษัทฯ ยังมีการประกาศความร่วมมือเป็นพันธมิตรกับสโมสรฟุตบอลโบรุสเซียดอร์ทมุนด์ ซึ่งเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างการจดจำแบรนด์ให้กับสายการบินฯ ในระดับภูมิภาคมากยิ่งขึ้น สำหรับความร่วมมือในครั้งนี้มีการร่วมทำโฆษณาและส่งเสริมแคมเปญพิเศษต่างๆ ทั้งในประเทศไทย และในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จีน ฮังกง อินเดีย และบังคลาเทศ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้มีการสั่งซื้อเครื่องบินใหม่แบบ ATR 72-600 จาก บริษัท เอทีอาร์ เพิ่มอีก 4 ลำ ตามกลยุทธ์การแข่งขันโดยมุ่งพัฒนาการให้บริการในทุกๆ ด้าน เพื่อที่จะรักษาความเป็นสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดของโลกอย่างต่อเนื่อง

สำหรับเส้นทางบินใหม่ที่เปิดให้บริการในปีนี้เป็น เส้นทาง เชียงใหม่-ฮานอย ซึ่งนับเป็นหนึ่งในกลยุทธ์การขยายเครือข่ายเส้นทางบินของบางกอกแอร์เวย์ส ให้ครอบคลุมประเทศในกลุ่ม CLMV (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม) โดยใช้สนามบินสุวรรณภูมิ สมุย และเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการบิน อีกทั้งยังมีการเพิ่มความถี่ของเที่ยวบิน ในเส้นทางกรุงเทพฯ-ฟู้โก๊วก กรุงเทพฯ-เวียงจันทน์ และกรุงเทพฯ-มันปะเลย์ อีกด้วย ซึ่งเส้นทางบินเหล่านี้ต่างเป็นเมืองท่องเที่ยวและเมืองเศรษฐกิจที่มีศักยภาพอันดับต้น ๆ ในภูมิภาค

ในส่วนของการทำงานสัญญาความตกลงเที่ยวบินร่วม หรือ Codeshare Agreement บริษัทฯ ได้มีการทำสัญญาเพิ่มเติมกับสายการบินชั้นนำ ได้แก่ โอमानแอร์ ลาวแอร์ไลน์ เจ็ต-แอร์เวย์ส และฟิลิปปินส์แอร์ไลน์ เพื่อขยายโครงข่ายเส้นทางการบินที่ตอบสนองความต้องการของผู้โดยสาร ทำให้ปัจจุบัน บริษัทฯ มีสายการบินพันธมิตรกว่า 27 สายการบิน

ในนามของคณะกรรมการ คณะผู้บริหารและพนักงานทุกคน ขอขอบคุณลูกค้า พันธมิตรทางธุรกิจ และผู้ถือหุ้นทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน มีความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัทฯ ตลอดระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจการบิน บริษัทฯ มุ่งเน้นที่จะให้บริการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของผู้โดยสาร และพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการบิน ทีมบริหารและพนักงานทุกคนพร้อมที่จะผลักดันให้บริษัทฯ เป็นสายการบินชั้นนำในเอเชีย ตามวิสัยทัศน์ที่ว่า **“มุ่งมั่นสร้างสรรค์ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชีย”** โดยจะปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่นและทุ่มเทเพื่อบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ให้สำเร็จลุล่วง ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (ชื่อย่อ“BA”)

ประเภทธุรกิจ

ธุรกิจสายการบิน และกิจการสนามบิน
และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสนามบิน

เลขทะเบียนบริษัท

0107556000183

โทรศัพท์

(66) 2 265 5678

โทรสาร

(66) 2 265 5775

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่

เลขที่ 99 หมู่ที่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ทุนจดทะเบียนและทุนที่ออกชำระแล้ว

หุ้นสามัญจำนวน 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
รวมมูลค่า 2,100,000,000 บาท

เว็บไซต์

www.bangkokair.com

นายทะเบียนหลักทรัพย์

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

93 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์

(66) 2 009 9000

โทรสาร

(66) 2 009 9991

เว็บไซต์

<http://www.set.or.th/tsd>

ผู้สอบบัญชี

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

ชั้น 33 อาคารเลครัชดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์

(66) 2 264 9090

โทรสาร

(66) 2 264 0789-90

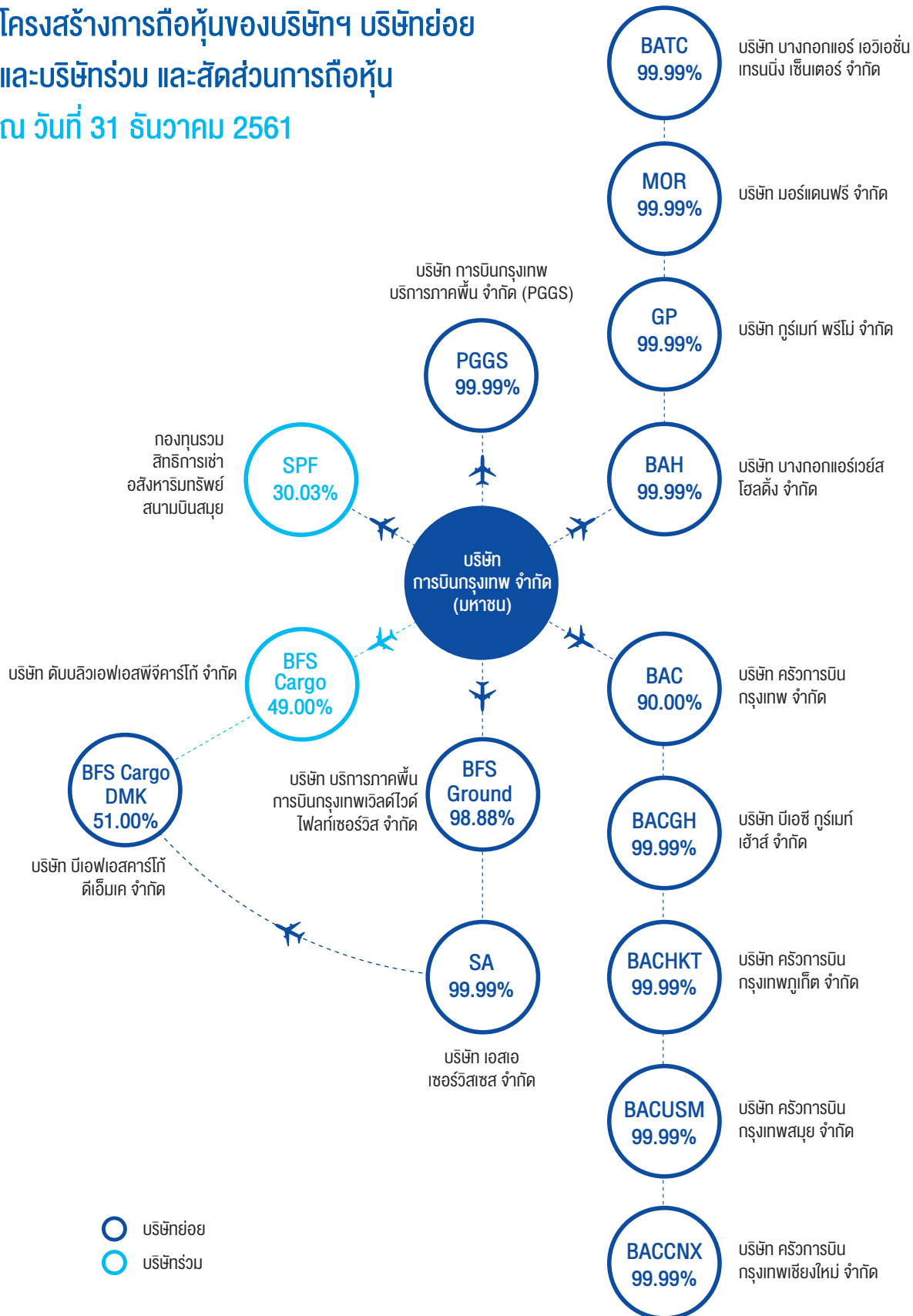
เว็บไซต์

www.ey.com

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุป

		หน่วย : ล้านบาท		
		รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561		
		ปี 2561	ปี 2560	ปี 2559
งบแสดงฐานะการเงิน	สินทรัพย์รวม	62,067	57,942	60,289
	หนี้สินรวม	31,289	29,556	28,300
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	30,778	28,386	31,989
งบกำไรขาดทุน	รายได้จากรุกธุรกิจสายการบิน	20,475	20,491	20,713
	รายได้จากการขายและบริการ	4,082	3,848	3,415
	รายได้รวม	27,944	28,493	26,766
	EBITDAR	4,041	4,283	6,571
	กำไรสุทธิ	264	846	1,837
ส่วนของผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว (ล้านหุ้น)	2,100	2,100	2,100
	มูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (บาท)	14.7	13.5	15.2
	กำไรต่อหุ้น (บาท)	0.1	0.4	0.8
อัตราส่วนสภาพคล่องและการบริหารเงิน	อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.4	1.7	1.9
	อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	4.3	3.5	4.5
	ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	24.4	25.6	25.4
	ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	8.2	6.9	6.4
	ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	34.2	34.3	35.2
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	11.2	11.4	22.7
	อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	4.4	3.5	15.1
	อัตรากำไร EBITDAR (ร้อยละ)	15.1	16.3	25.3
	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	0.9	3.0	6.9
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	0.9	2.8	5.8
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ร้อยละ)	0.4	1.4	3.1
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ร้อยละ)	11.0	15.5	26.0
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.5	0.5	0.5
	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.0	1.0	0.9
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.0	1.0	0.9
	อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	1.3	1.2	2.7

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทฯ บริษัทย่อย และบริษัทร่วม และสัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ : สัดส่วนการถือหุ้นแสดงตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของแต่ละบริษัท

บริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)
บริษัทย่อย			
PGGS	บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	บริการภาคพื้นดินบริการในลานจอดและ อุปกรณ์ภาคพื้น ณ สนามบินสมุย	0.25
BAH	บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company)	1,001.00
GP	บริษัท กรูมท์ พรีเมี่ยม จำกัด ⁽¹⁾	ผลิตและแปรรูปอาหาร	75.00
MOR	บริษัท มอร์แคนพรี จำกัด ⁽¹⁾	ร้านค้าปลอดภาษี	20.00
BATC	บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด ⁽¹⁾	สถาบันการอบรมด้านการบิน	10.00
BAC	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	500.00
BACGH	บริษัท บีเอซีกรุเมท์เฮ้าส์ จำกัด ⁽²⁾	ธุรกิจร้านอาหาร	150.00
BACHKT	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ⁽²⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินภูเก็ต	100.00
BACUSM	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด ⁽²⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินสมุย	20.00
BACCNX	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ⁽²⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินเชียงใหม่	10.00
BFS Ground	บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ ไฟล์ท์เซอร์วิส จำกัด	บริการภาคพื้นดินในลานจอดและ อุปกรณ์ภาคพื้น ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	670.00
SA	บริษัท เอสเอเซอร์วิสเชส จำกัด ⁽³⁾	บริการภาคพื้นดินในลานจอดและ อุปกรณ์ภาคพื้น ณ สนามบินดอนเมือง	1.00
BFS Cargo DMK	บริษัท บีเอฟเอสคาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด ⁽³⁾	บริการคลังสินค้า ณ สนามบินดอนเมือง	25.00
บริษัทร่วม			
BFS Cargo	บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด	บริการคลังสินค้า ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	300.00
SPF	กองทุนรวมสิทธิการเช่าสังหาริมทรัพย์ สนาม บินสมุย	ลงทุนในสิทธิการเช่าสนามบินสมุย เป็นระยะเวลา 30 ปี	9,208.10

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด

⁽²⁾ ถือหุ้นโดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด

⁽³⁾ ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นกรุงเทพเวสต์ไวด์ไฟล์ท์เซอร์วิส จำกัด

คณะกรรมการ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

พลอากาศเอก เกษตร รัตนนิล 01	
นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ 02	04 พลตำรวจโท วิษณุ ปราสาททองโอสถ
นายพุฒพิพงษ์ ปราสาททองโอสถ 03	05 นายศรีภพ สารสาส
	06 นายประดิษฐ์ ทีชกุล

- พลเอก วิชิต ยาทิพย์ 07
นายสมบูรณ์ ทิตยวานทรัพย์ 08
นายสหรับต์ เพ็ญกุล 09
นางนฤมล น้อยอ่ำ 10
นางอารัญญา ปราสาททองโอสถ 11
นายอนวัช สีละวัฒน์วัฒนา 12

คณะกรรมการบริหาร

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ 01

นายวุฒิพงษ์ ปราสาททองโอสถ 02

03 นายประดิษฐ์ ทัชกุล

04 นายอนวัช สีละวัฒน์วัฒนา

คณะกรรมการตรวจสอบ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

01 นายศรัทพ สารสาส

02 พลเอกวิชัย ยากิพย์

03 นายสหรัตน์ เพ็ญกุล

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

01 พลเอกวิชิต ยาทิพย์

02 นายศรีภพ สารสาส

03 นายสมบุรณ์ ทิตตญาณทรัพย์

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

01 นายสมบุรณ์ ทิตตญาณทรัพย์

02 นายสรรัตน์ เพ็ญกุล

03 นางอารัญญา ปราสาททองโอสถ

ประวัติคณะกรรมการบริษัทฯ

พลอากาศเอก เกษตร โรจนนิล

อายุ	85 ปี
ตำแหน่ง	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	9 มิถุนายน 2541
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • วิทยาศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายเรืออากาศ • ประกาศนียบัตรหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 26
ประสบการณ์การทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> • ประธานกรรมการ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (2532-2535) • ผู้บัญชาการทหารสูงสุด (เมษายน - กรกฎาคม 2535) • ผู้บัญชาการทหารอากาศ (2532-2535)
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	-ไม่มี-
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	-ไม่มี-
ประวัติการอบรม	-ไม่มี-
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (700,000) • ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	-ไม่มี-

นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ

อายุ	86 ปี
ตำแหน่ง	รองประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร / ประธานคณะผู้บริหาร
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	31 มกราคม 2527
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • แพทยศาสตรบัณฑิตศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล • ประกาศนียบัตรหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 1
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • ประธานคณะผู้บริหาร / กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ / ประธานกรรมการบริหาร / กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • ประธานกรรมการ บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ โปรดักส์ จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท สินสทล จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท สหแพทย์เกษิศจักร์ จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท ปราสาททองโอสถ จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> • หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 45/2548
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (22,777,500) • ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (250,000)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	(เป็นบิดาของนายพุดพิงศ์ ปราสาททองโอสถ กับ นางอาริญา ปราสาททองโอสถ และเป็นอาของพลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ)

นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ

อายุ	54 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	24 มิถุนายน 2540
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • บัณฑิตบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย • ประกาศนียบัตร Senior Executive Program สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย • ประกาศนียบัตร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 54
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการ บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • ประธานกรรมการ บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท บีเอซี กูร์เมท์ เฮ้าส์ จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด • ประธานกรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟล์ท์เซอร์วิส จำกัด • กรรมการ บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด • กรรมการ บริษัท สิ้นสทกล จำกัด • กรรมการ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด • กรรมการ บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> • หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) 100 / 2556 • หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 241 / 2560
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (523,387,900) • ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (600,000)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	(เป็นบุตรของนายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ และเป็นพี่ชายของนางอาริญา ปราสาททองโอสถ และเป็นลูกพี่ลูกน้องกับ พลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ)

พลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ

อายุ	56 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการบริษัท
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	30 มกราคม 2546
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • เศรษฐศาสตรบัณฑิต Vanderbilt University, USA • รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช • MBA, University of San Francisco USA • หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 53 • หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 2 • Federal Bureau Investigation (FBI) National Academy
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัทหลักทรัพย์ ฟินันเซีย ไซรัส จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ • กรรมการ บริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด • กรรมการ บริษัท ไทยโคโพลีเอตสาหกรรมพลาสติก จำกัด • กรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ เอสบีไอ ไทย ออนไลน์ จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> • หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 11 / 2547 • หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) 7 / 2548 • หลักสูตร Finance for Non-Finance Director (FND) 19 / 2548 • หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) 3 / 2558 • หลักสูตร Advance Audit Committee Program (AACP) 20 / 2558
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (300,000) • ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	(เป็นหลานของนายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ และเป็นลูกพี่ลูกน้องกับนายพุมพิงค์ และนางอาริญา ปราสาททองโอสถ)

นายศรีภพ สารสาส

อายุ	61 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	26 กุมภาพันธ์ 2556
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคนิคการแพทย์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย • MBA, University of Southern California USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการ / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการบริหารความเสี่ยง / ประธานเจ้าหน้าที่บริหารงานกลาง บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) • กรรมการอิสระ / กรรมการสรรหาฯ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท แอ็ดวานซ์อินฟอร์เมชันเทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) • ประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระ บริษัท สุธากัญจน์ จำกัด (มหาชน) • กรรมการ บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน) • ประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระ บริษัท เกียรติธนาขนส่ง จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการ บริษัท ปรุส (2008) จำกัด • กรรมการ บริษัท ชันซ์ จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> • หลักสูตร Directors Certificate Program (DCP) 22 / 2545 • หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) 1 / 2547
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (ไม่มี) • ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	-ไม่มี-

นายประดิษฐ์ กิจกุล

อายุ	60 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหารกลางและสายงานธุรกิจองค์กร
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	24 มิถุนายน 2540
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย • ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง • เนติบัณฑิตไทย
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / กรรมการบริหาร / ที่ปรึกษาประธานคณะผู้บริหาร / กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) • กรรมการ บริษัท สมิตีเวช จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการ บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน) • กรรมการ บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน) • กรรมการ บริษัท คริวการบินกรุงเทพ จำกัด • กรรมการ บริษัท เปาโลเมติก จำกัด • กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด • กรรมการ บริษัท ไทยปิโตรเลียมเซอร์วิส จำกัด • กรรมการ บริษัท บางกอกโกลเด้นไลฟ์ จำกัด • กรรมการ บริษัท พาราไดซ์ ซ้อปปี้ง จำกัด • กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด • กรรมการ บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด • กรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิร์ลด์ไวด์ไฟลท์เซอร์วิส จำกัด • กรรมการ บริษัท เดอะวัน เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด • กรรมการ บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติง จำกัด
ประวัติการอบรม	หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 29 / 2546
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (9,000,000) • ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	-ไม่มี-

พลเอก วิชิต ยากิพย์

อายุ	72 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	30 มกราคม 2546
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • วิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า • รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • ที่ปรึกษา บริษัท ทีบีโก้แอสฟัลต์ จำกัด (มหาชน) • กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทริซิกตี้ไฟว์ จำกัด (มหาชน) • กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการ บริษัท ซินเสียนเยอะเป่า จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> • หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย / 2551 • หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) 29 / 2552 • หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 105 / 2551 • หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) 18 / 2551 • หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) 104 / 2557
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (300,000) • ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	-ไม่มี-

นายสรรัตน์ เพ็ญกุล

อายุ	54 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	7 มกราคม 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (บริหารการคลัง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย MBA, Texas A&M International University สหรัฐอเมริกา
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	-ไม่มี-
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 30 / 2548 หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 131 / 2553 หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) 18 / 2560
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> ของตนเอง (ไม่มี) ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	-ไม่มี-

นางนกุล น้อยอำ

อายุ	61 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 ธันวาคม 2557
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) การเงินและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย MBA (Banking and Finance) University of North Texas USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ด้านการเงิน บริษัท กรุงเทพอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) ประธานกรรมการ บริษัท กรุงเทพประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน) ประธานกรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส แอคเคาท์ติ้ง จำกัด กรรมการ บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลศิริราชนคร จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน) กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพพัทยา จำกัด กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต จำกัด กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด กรรมการ บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด กรรมการ บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด กรรมการ บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ตอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงราย จำกัด กรรมการ Phnom Penh Medical Services Co., Ltd. กรรมการ บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด กรรมการ บริษัท กรีนไลน์ ซินเนอร์จี จำกัด
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 107 / 2551 หลักสูตร Successful Formulation & Execution of Strategy (SFE) 6 / 2553 หลักสูตร “นักบริหารระดับสูงด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรม และการลงทุน” (วธอ.) รุ่นที่ 3 สถาบันวิทยาการธุรกิจและอุตสาหกรรม หลักสูตร ผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 15 สถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วตท.) หลักสูตร TLCA Leadership Development Program “Enhancing Competitiveness” สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทยร่วมกับสถาบัน IMD หลักสูตร การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 13 (ปปร.) สถาบันพระปกเกล้า หลักสูตร Financial Executive Development Program รุ่นที่ 12 The Thai Institute of banking and Finance Executive from Financial Institutions หลักสูตร Applied International Management Program ประเทศสวีเดน
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> ของตนเอง (350,000) ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (50,000)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	(ไม่มี)

นายอนวัช ลีละวัฒน์วัฒนา

อายุ	52 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการบริหาร / รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการเงินและบัญชี
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 เมษายน 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ • MBA Cleveland State University USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	-ไม่มี-
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด • กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด • กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด • กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด • กรรมการ บริษัท บีเอซี กูร์เมท์ เฮ้าส์ จำกัด • กรรมการ บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด • กรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ไฟลท์เซอร์วิส จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> • หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 50 / 2547 • หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) 60 / 2557
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (287,000) • ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	-ไม่มี-

นางอาริญา ปราสาททองโอสถ

อายุ	52 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 เมษายน 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การตลาด) National University สหรัฐอเมริกา หลักสูตร การป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 58
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	-ไม่มี-
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการ บริษัท สิ้นสทกล จำกัด กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์ทัวร์ (1988) จำกัด กรรมการ บริษัท บางกอก แทรเวล คลับ จำกัด กรรมการ บริษัท สมุยปาล์มบีชเรสอร์ท จำกัด กรรมการ บริษัท สมุยแอดคอม จำกัด กรรมการ บริษัท ฟ้ายไทยฮอติเคิลส์ จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 193 / 2557 หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) 20 / 2561 หลักสูตร Board Matters and Trends (BMT) 6 / 2561 หลักสูตร TLCA Executive Development Program ของสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย (EDP 9)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> ของตนเอง (243,440,900) ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	(เป็นบุตรสาวของ นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ และเป็นน้องสาวของ นายพุดพิงศ์ ปราสาททองโอสถ และเป็นลูกพี่ลูกน้องกับพลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ

นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์

อายุ	60 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 เมษายน 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย • Master of Comparative Laws, The University of Iowa, USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	-ไม่มี-
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • กรรมการ บริษัท นอร์ดัน โรส ฟู้ดโปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด • กรรมการ บริษัท แอดไวเคท โฮลดิ้ง จำกัด • กรรมการ Plenty Gourmets Holding Pty Ltd
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> • หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 130 / 2559 • หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) 18 / 2560 • หลักสูตร Director Certification Program (DCP) / 2561
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2561)	<ul style="list-style-type: none"> • ของตนเอง (ไม่มี) • ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	(ไม่มี)

นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

วิสัยทัศน์

สร้างสรรค์ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชีย

พันธกิจ

บริษัทฯ มุ่งมั่นเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชียโดยมีพันธกิจในการดำเนินงานดังนี้

1. ปฏิบัติตามและรักษามาตรฐานความปลอดภัยระดับสากลในการปฏิบัติการทั้งภาคอากาศและภาคพื้นดิน
2. บริหารจัดการทรัพยากรของบริษัทฯ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
3. สร้างสรรค์และส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นเลิศ เพื่อประโยชน์ต่อผู้โดยสารและการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ
4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการเรียนรู้การทำงานของพนักงานด้วยระบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่ดีที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การทำงานอย่างมืออาชีพ เพราะบริษัทฯ เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับพนักงานทุกคน
5. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของบริษัทฯ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี
6. ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

แผนกลยุทธ์องค์กร

1. ด้านการจัดการองค์กร

มีระบบบริหารจัดการที่ดี การดำเนินงานต้องมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดแผนพัฒนา และส่งเสริมนโยบายด้านความปลอดภัย ด้านคุณภาพและความมั่นคง

2. ด้านบุคลากร

ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ในด้านการทำงาน โดยมุ่งเน้นพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้าง องค์กร ปรับปรุงกระบวนการทำงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน

3. ด้านการแข่งขัน

สร้างความแตกต่างในสินค้าและบริการโดยเน้นการสร้างคุณภาพพึงพอใจให้กับลูกค้า สร้างความ แข็งแกร่งด้านเครือข่ายเส้นทางบินและขยายพันธมิตร มีประสิทธิภาพในการจัดการและบริหาร ต้นทุน โดยพัฒนาทบทวนและปรับปรุงคุณภาพสินค้าและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ: บริษัทฯ ได้มีการทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจและแผนกลยุทธ์องค์กร โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

ความเป็นมาของบริษัทฯ

นายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ได้ก่อตั้งธุรกิจสายการบินขึ้นในปี 2511 โดยจัดตั้งเป็นแผนกการบินของ บริษัท กรุงเทพสทกล จำกัด ซึ่งนายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ เป็นเจ้าของ หลังจากนั้นในปี 2527 จึงได้ก่อตั้ง บริษัท สทกลแอร์ จำกัด ขึ้น เพื่อรับโอนกิจการต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงแผนกการบินจากบริษัท กรุงเทพสทกล จำกัด และในภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น **บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด**

บริษัทฯ ได้เริ่มให้บริการเที่ยวบินแบบประจำอย่างเป็นทางการ ภายใต้ชื่อปัจจุบันคือ **“สายการบิน บางกอกแอร์เวย์ส”** นับตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา และในปี 2532 บริษัทฯ ได้สร้างสนามบินแห่งแรกที่เกาะสมุย ซึ่งในขณะนั้นเป็นช่วงเริ่มต้นของการพัฒนาเกาะสมุยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ โดยบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินงานในสนามบินสมุย และได้รับอนุญาตให้ทำการบินในเส้นทางการบินแรก คือ กรุงเทพฯ-เกาะสมุย พร้อมกับได้รับรหัสการบินจาก IATA คือรหัสการบิน **“PG”** ต่อมา ในปี 2537 จึงได้เข้าร่วมในสำนักหักบัญชีของ IATA (IATA Clearing House) และได้เริ่มนำเครื่องบินแบบ เอทีอาร์ 72 จำนวน 2 ลำมาใช้ในฝูงบิน

ในปี 2541 บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการในสนามบินแห่งที่สอง คือ สนามบินสุโขทัย และในปี 2543 ได้เริ่มการบินด้วยเครื่องบินไอพ่น ซึ่งมีความรวดเร็วและมีจำนวนที่นั่งมากขึ้นเพื่อเพิ่มความจุผู้โดยสาร และลดความถี่ของเที่ยวบินลง โดยนำเครื่องบินแบบโบอิง 717-200 ลำแรกมาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ และลดความถี่ของเที่ยวบินในเส้นทาง กรุงเทพฯ-สมุยลง พร้อมกันนี้บริษัทฯ เริ่มดำเนินงานในส่วนของโรงซ่อมอากาศยานที่สนามบินดอนเมือง และเข้าเป็นสมาชิกของ IATA Billing and Settlement Plan (“BSP”) ซึ่งทำให้บริษัทฯ เพิ่มฐานการขาย และยังสามารถรับชำระราคาบัตรโดยสารที่จำหน่ายผ่านผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจาก IATA ผ่านระบบชำระเงินของธนาคารที่บริหารจัดการโดย IATA ได้ จนกระทั่งในปี 2545 จึงได้เข้าเป็นสมาชิกสามัญของ IATA ซึ่งหมายถึงการเข้าสู่มาตรฐานความปลอดภัยในการบิน พานิชย์สากลนานาชาติภายใต้ IATA Operational Safety Audit (“IOSA”) และการมีสิทธิออกเสียงเรื่องอัตราค่าโดยสาร และในปี 2549 บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินกิจการสนามบินแห่งที่สาม คือ สนามบินตราด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนจำนวน 2,100,000,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท และมีทุนชำระแล้วจำนวน 2,100,000,000 บาท

รางวัลเกียรติคุณของบริษัทฯ ในช่วงปี 2557 จนถึงปัจจุบัน

2557

- ในระหว่างปี 2557 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายเครื่องบินสำหรับเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72-600 ใหม่จำนวน 9 ลำ กำหนดส่งมอบเครื่องบิน ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2557 ถึงไตรมาสที่ 1 ของปี 2560 ซึ่งบริษัทฯ ได้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนเพื่อนำเข้าเครื่องบินทั้งหมดไว้แล้ว โดยในเดือนพฤศจิกายน 2557 บริษัทฯ ได้รับมอบเครื่องบินลำแรกเข้าประจำฝูงบินของบริษัทฯ
- บริษัทฯ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ในหมวดธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับ 1 สำหรับรางวัล “World’s Best Regional Airline” และ “Best Regional Airline in Asia” จาก Skytrax

2558

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกยอดเยี่ยมประจำปี 2558 (Asia Pacific Regional Airline of the Year) จาก CAPA (Center for Asia Pacific Aviation) ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้แก่สายการบินที่ประสบความสำเร็จ และถือว่าเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมการบินที่สามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางธุรกิจได้อย่างสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกได้อย่างดี
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับ 2 สำหรับรางวัล “World’s Best Regional Airline” และ “Best Regional Airline in Asia” จาก Skytrax
- บริษัทฯ ได้ถูกจัดลำดับให้เป็น 1 ใน 10 สายการบินที่ดีที่สุดของโลก (Top Ten Airline - Worldwide) และอันดับที่ 5 สายการบินที่มีการบริการบนเครื่องยอดเยี่ยมของโลก (Best in Cabin Service - Worldwide) จากสมาร์ททราเวลเอเชีย ดอท คอม (SmartTravelAsia.com) เว็บไซต์ท่องเที่ยวชั้นนำของเอเชีย ที่มีการทำสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลกในหัวข้อ “สุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2558 (Best in Travel 2015)”
- บริษัทฯ ถูกจัดอันดับให้เป็น 1 ใน 50 สายการบินที่มีผลการดำเนินการที่ดีที่สุดในโลก โดยอยู่ที่อันดับที่ 24 ซึ่งจัดอันดับโดยนิตยสารแอร์ไฟแนนซ์ เจอนัล (Air finance Journal) ของประเทศอังกฤษ

2559

- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับ 1 สำหรับรางวัล “World’s Best Regional Airline” และ “Best Regional Airline in Asia” จาก Skytrax
- บริษัทฯ ได้ถูกจัดลำดับให้เป็น 1 ใน 10 สายการบินที่ดีที่สุดของโลก (Top Ten Airline Overall - Worldwide) และอันดับที่ 4 สายการบินที่มีการบริการบนเครื่องยอดเยี่ยมของโลก (Best in Cabin Service - Worldwide) จากสมาร์ททราเวลเอเชีย ดอท คอม (SmartTravelAsia.com) เว็บไซต์ท่องเที่ยวชั้นนำของเอเชีย ที่มีการทำสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลกในหัวข้อ “สุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2559” (Best in Travel 2016) ในหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินแห่งภูมิภาคยอดเยี่ยมของโลกและรางวัลสายการบินแห่งภูมิภาคยอดเยี่ยมของเอเชีย จากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด ประจำปี 2560 (SKYTRAX World Airline Awards 2017)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินบู๊คที่ให้บริการเต็มรูปแบบที่ดีที่สุดของเอเชียแปซิฟิกจาก แอร์ทรานสปอร์ต อวอร์ด 2017 ซึ่งจัดขึ้นโดย นิตยสารทรานสปอร์ตนิวส์ซึ่งเป็นนิตยสารชั้นนำเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบินส่งในประเทศอังกฤษ ผู้ชนะรางวัลนี้ได้รับคัดเลือกจากคุณสมบัติที่เหมาะสมโดยคณะกรรมการ รวมทั้งจากผลสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกในเว็บไซต์ทรานสปอร์ตนิวส์ และผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการบินสำหรับแอร์ ทรานสปอร์ต อวอร์ด ในปีนี้ ได้ถูกจัดขึ้นเพื่อเป็นเกียรติให้แก่บริษัทหรือบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและมีผลการดำเนินงานที่โดดเด่น
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2560 โดย สมาร์ท แทรเวล เอเชีย ได้แก่ รางวัลท็อปเท็นสายการบินที่ดีที่สุดของโลก (Top Ten Airline Overall – Worldwide) รางวัลท็อปไฟว์สายการบินที่มีบริการบนเครื่องบินที่ดีที่สุดของโลก (Top Five Best in Cabin Service – Worldwide) และ รางวัลท็อปเท็นสนามบินที่ดีที่สุดของโลก (สนามบินสมุย) (Top Ten Airport Worldwide) ได้รับถึง 3 รางวัลจากสมาร์ททราเวลเอเชียในปีนี ซึ่งรางวัลจัดทำโดย SmartTravelAsia.com เว็บไซต์และนิตยสารท่องเที่ยวออนไลน์ชั้นนำของเอเชีย ที่ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลก ในหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมประจำปี 2560 จากการประกาศรางวัล ทิทิจี ทราเวล อวอร์ดส์ ครั้งที่ 28 รางวัลที่ทิจี ทราเวล อวอร์ดจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นเกียรติแก่บุคคลและองค์กรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นในประเภทต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

2560

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจาก สมาร์ท แทรเวล เอเชีย (Smart Travel Asia) จำนวน 2 รางวัล คือ รางวัลท็อปเท็นสายการบินที่ดีที่สุดของโลก (Top Ten Airline Overall - Worldwide) และรางวัลท็อปเท็นสายการบินที่มีบริการบนเครื่องบินที่ดีที่สุด โลก (Top Ten Best in Cabin Service - Worldwide)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากทริปแอดไวเซอร์ จำนวน 2 รางวัล คือสายการบินยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชียและสายการบินที่มีที่นั่งชั้นประหยัดยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด ประจำปี 2561 จำนวน 2 รางวัล คือ สายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดของโลกและสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในเอเชีย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจาก ทิทิจี ทราเวล อวอร์ด คือ สายการบินบูคียอดเยี่ยมประจำปี 2561
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากงาน Thailand's Smart Awards 2561 คือรางวัลองค์กรที่มีความโดดเด่นด้านการบริหารงาน และจัดการธุรกิจยอดเยี่ยม
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 5 ของสายการบินตรงต่อเวลาที่สุดในโลก และได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 2 ของสายการบินที่ตรงต่อเวลาที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จากโอเอจี เอวีเอชัน เวิลด์ไวด์ (OAG Aviation Worldwide)

2561

ภาพรวมการประกอบธุรกิจ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำในเส้นทางบินภายในประเทศ 16 เส้นทาง โดยครอบคลุมเส้นทางไปยังจุดหมายปลายทางที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญในประเทศไทย ในจังหวัดต่างๆ เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่ กระบี่ และเกาะสมุย นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำในเส้นทางการบินระหว่างประเทศอีก 18 เส้นทางในประเทศต่างๆ เช่น เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ อินเดีย บังกลาเทศ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และ จีน เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทฯ ยังได้ขยายการให้บริการให้ครอบคลุมไปยังกลุ่มลูกค้าในยุโรป เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง รวมทั้งประเทศญี่ปุ่น โดยการประสานความร่วมมือกับสายการบินอื่นๆ โดยผ่านการทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Sharing) และความตกลงร่วมอื่นๆ

บริษัทฯ ดำเนินงานผ่านศูนย์ปฏิบัติการการบินหลัก 3 แห่ง คือ สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสุโขทัย (ซึ่งเป็นสนามบินที่บริษัทฯ เป็นเจ้าของและดำเนินการเอง) และสนามบินเชียงใหม่

บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินไปยังจุดหมายปลายทางที่ใช้เวลาเดินทางต่อเที่ยวบินไม่เกิน 5 ชั่วโมง จากศูนย์ปฏิบัติการการบินแต่ละแห่งของบริษัทฯ ซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงผู้โดยสารทั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ และอินเดีย บริษัทฯ เชื่อว่าประเทศไทยเป็นตลาดการท่องเที่ยวที่สำคัญและจะทำให้บริษัทฯ มีจำนวนผู้โดยสารเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวนผู้โดยสารคนไทยที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากสามารถเข้าถึงการเดินทางโดยเครื่องบินได้มากขึ้น และบริษัทฯ ยังเชื่อว่าการที่บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการให้บริการที่มีคุณภาพสูง ความใส่ใจในการบริการ และการมีเส้นทางบินสู่จุดหมายปลายทางหรือประเทศที่มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะนั้น ทำให้บริษัทฯ มีความแตกต่างจากสายการบินคู่แข่ง

ในปี 2561 บริษัทฯ ได้ดำเนินธุรกิจตามกลยุทธ์ ซึ่งประสบความสำเร็จในหลายด้าน สรุปได้ดังนี้

เครือข่ายการบิน

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตลาดและการขยายเครือข่ายเส้นทางบิน ทั้งนี้บริษัทฯ ยังคงดำเนินนโยบายโดยการเพิ่มเที่ยวบินในจุดหมายปลายทางที่เป็นความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกันยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพันธมิตรทางธุรกิจ โดยการทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (code share) กับสายการบินต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและเพื่อรักษาตำแหน่งทางการตลาดและเสริมสร้างเครือข่ายเส้นทางของบริษัทฯ

ในปีนี้ บริษัทฯ ได้เพิ่มปริมาณการผลิตผู้โดยสาร ทั้งนี้เพื่อรองรับเครือข่ายเส้นทางบินที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาค และตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารในเส้นทางนั้น ๆ

ตารางแสดงจำนวนเครื่องบิน ณ สิ้นปี 2561 และปี 2560

	เอทีอาร์ 72-500	เอทีอาร์ 72-600	แอร์บัส เอ 319	แอร์บัส เอ 320	รวม
2560	6	9	14	9	38
2561	5	11	15	9	40

Airbus A 319

Airbus A 320

ATR72-500

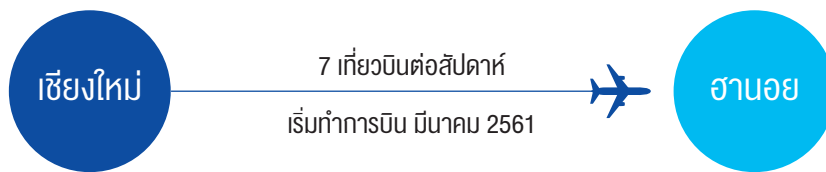

ATR72-600

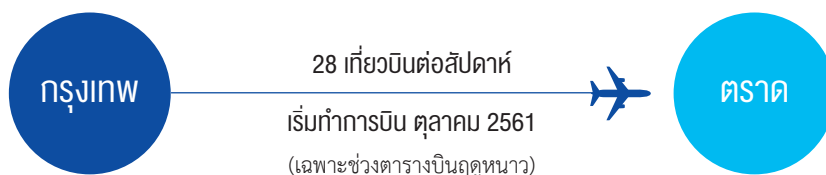
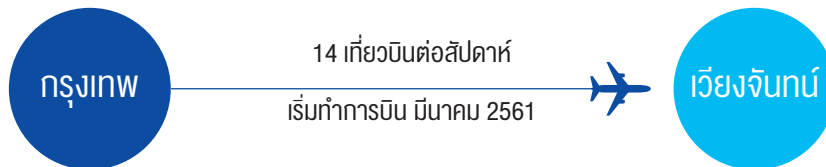
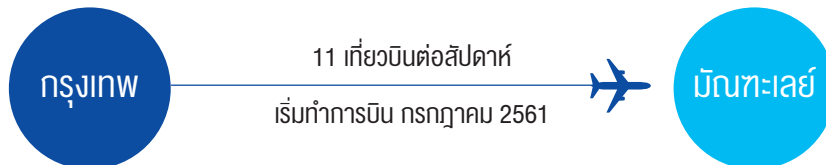
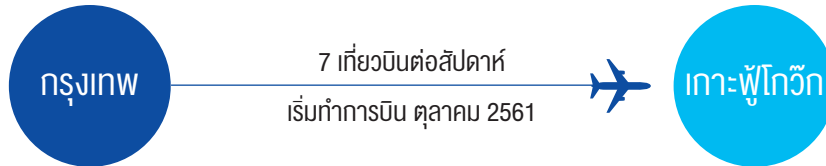
การเปิดเส้นทางบินและการเพิ่มความถี่เที่ยวบิน

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ ได้ขยายเครือข่ายเส้นทางบิน โดยการเปิดเส้นทางการบินใหม่ และการเพิ่มความถี่เที่ยวบินจากเส้นทางบินเดิมที่ทำการปฏิบัติการบินอยู่ ซึ่งนอกจากเป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ แล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเปิดเส้นทางบินเพิ่มเติมและการเพิ่มความถี่เที่ยวบิน ดังนี้

การเปิดเส้นทางบิน

การเพิ่มความถี่เที่ยวบิน

หมายเหตุ : ยกเลิกเที่ยวบิน สมุย - กวางโจว (ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการ

- **ห้องรับรองผู้โดยสารที่สนามบิน**

บริษัทฯ มีบริการห้องรับรองผู้โดยสารที่บริเวณอาคารผู้โดยสารขาออกภายในประเทศและต่างประเทศหลายแห่ง เช่น สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย สนามบินภูเก็ต สนามบินกระบี่ สนามบินเชียงใหม่ สนามบินเชียงราย สนามบินหลวงพระบาง และสนามบินพนมเปญ เป็นต้น ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ ได้ทำการปรับปรุงด้านการบริการและเมนูอาหาร รวมทั้งให้บริการอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีความทันสมัย สะดวกสบายและประทับใจต่อผู้โดยสาร

- **เมนูอาหารกึ่งบนเครื่องบินและห้องรับรองผู้โดยสาร**

ทางบริษัทฯ ได้สานต่อโครงการ “สานพลังประชารัฐ” ภายใต้ Concept Simply Thai รวมถึงสกัดผักจากโครงการหลวงและปรับวงรอบรายการอาหารเปลี่ยนรายการเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อลดต้นทุนในการผลิตอาหาร และเพิ่มบริการขนมพิเศษตามเทศกาลต่างๆ และเที่ยวบินปฐมฤกษ์ ในเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศของบริษัทฯ

บางกอกแอร์เวย์ส

ห้องรับรองผู้โดยสารภายในประเทศ
และระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ตกแต่งอย่างสวยงามและมีเอกลักษณ์

ที่สะท้อนความเป็น “บูติก” ของสายการบินฯ ได้อย่างลงตัว

ห้องรับรองผู้โดยสารดังกล่าว แบ่งเป็น

บูติกเลาจน์ และ **บลูริบบอนคลับเลาจน์**

ซึ่งผู้โดยสารสามารถตรวจสอบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทาง

เว็บไซต์ www.bangkokairways.com หรือศูนย์บริการข้อมูลลูกค้า โทร. 1771 ตลอด 24 ชั่วโมง

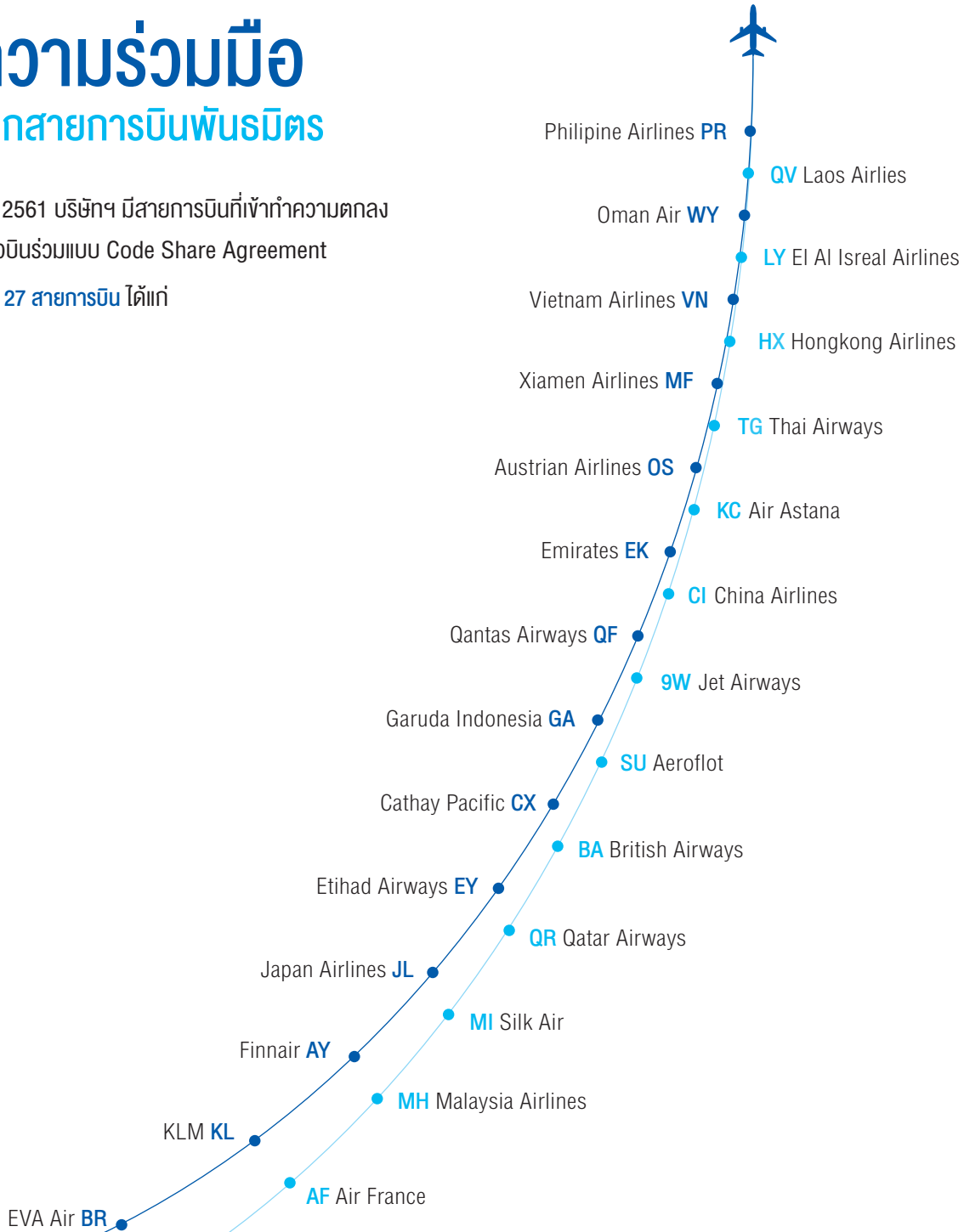
ASIA'S BOUTIQUE AIRLINE

ความร่วมมือ

จากสายการบินพันธมิตร

ในปี 2561 บริษัทฯ มีสายการบินที่เข้าทำความตกลง
 เกี่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement
 รวม 27 สายการบิน ได้แก่

Code Share Agreement

เป็นการเพิ่มปริมาณผู้โดยสารในเครื่องสายทางการบินของบริษัทฯ
 และช่วยขยายเครื่องสายทางการบินให้ครอบคลุมจุดหมายปลายทาง
 ต่าง ๆ ทั้งทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย เป็นต้น

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

โครงสร้างรายได้ของบริษัทฯ บริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ข้อมูลงานธุรกิจหลัก	ปี 2561		ปี 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากธุรกิจสายการบิน				
ค่าโดยสาร				
• เส้นทางบินภายในประเทศ	13,611.6	48.7	13,512.4	47.4
• เส้นทางบินระหว่างประเทศ	6,097.2	21.8	6,244.7	21.9
ค่าระวางขนส่ง	216.5	0.8	241.6	0.8
บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ	550.1	2.0	491.8	1.7
รวมรายได้จากธุรกิจสายการบิน	20,475.4	73.3	20,490.5	71.9
รายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน				
บริการภาคพื้น (BFS Ground)	2,167.6	7.8	2,111.6	7.4
บริการภาคพื้น (PGGS)	367.1	1.3	383.0	1.3
บริการครีวการบิน (BAC)	1,048.8	3.8	1,094.5	3.8
อื่นๆ	498.8	1.8	258.7	0.9
รวมรายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน	4,082.3	14.6	3,847.8	13.5
รายได้ธุรกิจสนามบิน				
ค่าธรรมเนียมผู้โดยสาร	598.1	2.1	593.2	2.1
รวมรายได้จากธุรกิจสนามบิน	598.1	2.1	593.2	2.1
รายได้อื่น				
รายได้จากเงินปันผล	418.6	1.5	389.6	1.4
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	164.7	0.6	55.7	0.2
ดอกเบี้ยรับ	114.1	0.4	116.8	0.4
กำไรจากการขายเงินลงทุน	384.8	1.4	1,738.2	6.1
รายได้อื่นๆ	1,705.6	6.1	1,261.5	4.4
รวมรายได้อื่น	2,787.8	10.0	3,561.8	12.5
รวมรายได้	27,943.6	100.0	28,493.3	100.0

ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

ผลิตภัณฑ์หรือบริการของบริษัทฯ สามารถแบ่งออกเป็นธุรกิจหลักและกลุ่มธุรกิจ ดังนี้

1. ธุรกิจสายการบิน

- **การให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ**

บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำโดยเป็นการให้บริการแบบเต็มรูปแบบ โดยมุ่งเน้นการให้บริการระดับพรีเมียมแก่กลุ่มผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินเพื่อการท่องเที่ยวและเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ

- **เครือข่ายเส้นทางการบิน**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ครอบคลุมจุดหมายปลายทาง 29 แห่ง (ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร) ใน 12 ประเทศ (รวมถึงประเทศไทย) นอกจากนี้ ด้วยความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ได้ขยายออกไปครอบคลุมจุดหมายปลายทางในต่างประเทศอีก 27 แห่ง ใน 19 ประเทศ (ไม่รวมถึงประเทศไทย)

บริษัทฯ เน้นให้บริการเส้นทางการบินระยะไกลไปยังสนามบินที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เป็นจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ด้วยความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และความร่วมมือกับสายการบินอื่น ส่งผลให้ บริษัทฯ สามารถเข้าถึงผู้โดยสารจากจุดหมายปลายทางอื่นๆ ทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย และทวีปออสเตรเลีย

เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ

แผนที่ดังต่อไปนี้ แสดงถึงเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

Fly Boutique, Feel Unique

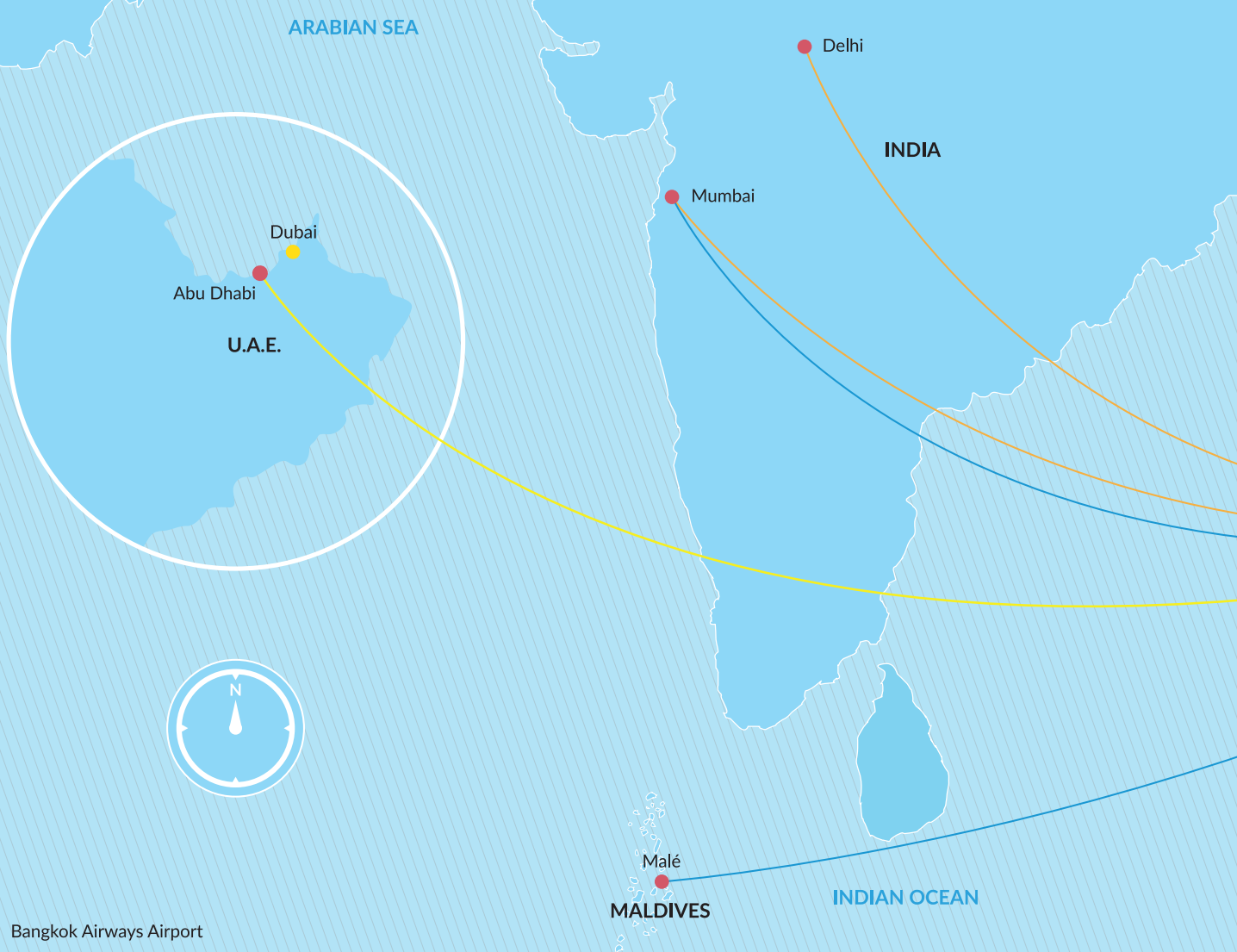
Bangkok Airways

Asia's Boutique Airline

เครือข่ายเส้นทางการบินส่วนขยายของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

แผนที่ดังต่อไปนี้ แสดงถึงเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ที่ขยายครอบคลุมออกไป อันเป็นผลมาจากการเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม
(Code Share Agreement)

- Bangkok Airways Airport
- Limo Bus Service operated by Etihad Airways

■ New Routes by Bangkok Airways	■ Present Routes	■ Codeshare Routes operated by Etihad Airways	■ Codeshare Routes operated by Malaysia Airlines	■ Codeshare Routes operated by SilkAir	■ Codeshare Routes operated by Japan Airlines	■ Codeshare Routes operated by Qantas Airways	■ Codeshare Routes operated by Cathay Pacific Airways	■ Codeshare Routes operated by Garuda Indonesia	■ Codeshare Routes operated by China Airlines	■ Codeshare Routes operated by Jet Airways	■ Codeshare Routes operated by Thai Airways	■ Codeshare Routes operated by Xiamen Airlines	■ Codeshare Routes operated by Vietnam Airlines
---	---	---	--	--	--	---	---	--	---	--	---	---	---

Information is correct at the time of printing - March 2018

- **ความร่วมมือกับสายการบินอื่น**

ความร่วมมือระหว่างสายการบินอาจแบ่งได้เป็นการทำความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement

ความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement ทำให้บริษัทฯ สามารถขยายการบริการไปยังตลาดระหว่างประเทศและให้บริการผู้โดยสารระหว่างประเทศได้มากขึ้นโดยไม่ต้องทำการบินในเที่ยวบินระหว่างประเทศและลงทุนในเส้นทางการบินระยะไกล และบริษัทฯ เชื่อว่าการทำความตกลงในลักษณะดังกล่าวเป็นวิธีการที่ช่วยให้สามารถบริหารต้นทุนได้ดีขึ้นในการที่จะขยายขอบเขตการให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสร้างภาพลักษณ์ในตลาดระหว่างประเทศให้ดีขึ้น และยังช่วยให้บริษัทฯ สามารถให้บริการในจุดหมายปลายทางที่สำคัญอื่นๆ ที่ไม่คุ้มค่ากับการที่จะให้บริการเที่ยวบินเองเนื่องจากมีปริมาณผู้โดยสารใช้บริการน้อย

ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทฯ มีศูนย์ปฏิบัติการการบิน ที่สนามบินสุวรรณภูมิซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติหลักของประเทศไทยและเป็นจุดเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารของสายการบินระหว่างประเทศ และสนามบินสมุยบริษัทฯ จึงสามารถให้บริการในการเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารจากสายการบินอื่นที่มีความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement และให้บริการเชื่อมต่อเที่ยวบินแก่ผู้โดยสารเหล่านั้นไปยังจุดหมายปลายทางภายในประเทศและในภูมิภาค ซึ่งอยู่ในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ ทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement กับสายการบินอื่น ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณผู้โดยสารในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ และช่วยขยายเครือข่ายเส้นทางการบินให้ครอบคลุมจุดหมายปลายทางที่บริษัทฯ ต้องการ ทั้งนี้การเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement ช่วยให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงและเชื่อมต่อผู้โดยสารที่เดินทางโดยสายการบินอื่นจากจุดหมายปลายทางนานาชาติทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งบริษัทฯ ประสบความสำเร็จในการเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement กับสายการบินอื่น รวม 27 สายการบิน

- การดำเนินงานของสายการบิน

1. เครื่องบิน และการใช้เครื่องบิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเครื่องบินที่นำมาให้บริการขนส่งผู้โดยสารรวมทั้งสิ้น 40 ลำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

แบบเครื่องบิน	 แอร์บัส เอ 320	 แอร์บัส เอ 319	 เอทีอาร์ 72-500	 เอทีอาร์ 72-600	รวมทั้งสิ้น (ลำ)
จำนวนเครื่องบิน	9	15	5	11	40
ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	-	-	-	11	11
ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน	9	15	-	-	24
กรรมสิทธิ์ของบริษัท	-	-	5	-	5

2. การวางแผนเส้นทางการบิน

บริษัทฯ เน้นให้บริการเส้นทางการบินระยะใกล้ไปยังสนามบินที่อยู่ในและใกล้เคียงกับบริเวณที่เป็นจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญ ซึ่งโดยปกติอยู่ในรัศมีไม่เกิน 3,120 กิโลเมตร และระยะเวลาของเที่ยวบินไม่เกิน 5 ชั่วโมงจากศูนย์ปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ ในสนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย และสนามบินเชียงใหม่

บริษัทฯ ได้ประสานงานกับกรมการบินพลเรือน ในการยื่นขอสิทธิการบินเพิ่มเติมภายใต้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศฉบับที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันและฉบับใหม่ ทั้งนี้ ความสามารถของบริษัทฯ ที่จะขยายเครือข่ายเส้นทางการบิน เพิ่มจำนวนเที่ยวบินและจำนวนที่นั่งโดยสารขึ้นอยู่กับ การที่บริษัทฯ จะสามารถขอรับสิทธิการบินและได้รับจัดสรรเวลาการใช้สนามบิน (Slot) ไปยังจุดหมายปลายทางเหล่านี้ได้อย่างเพียงพอ

ปัจจัยหลักที่นำมาพิจารณาในการเพิ่มเส้นทางการบินใหม่เข้ากับเครือข่ายเส้นทางการบินที่มีอยู่ของบริษัทฯ หรือในการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินเดิม ได้แก่ ความพร้อมของเครื่องบินและปริมาณการ อัตรากาขนส่งผู้โดยสาร และพัสดุภัณฑ์ ความสามารถในการสร้างรายได้ของเส้นทางการบิน และการส่งเสริมปริมาณการขนส่งในเส้นทางการบินอื่นๆ

ทั้งนี้ ตามยุทธศาสตร์เครือข่ายเส้นทางการบินปัจจุบันของบริษัทฯ บริษัทฯ จะให้ความสำคัญกับการเชื่อมต่อ เครือข่ายผ่านศูนย์ปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ ในกรุงเทพฯ และสนามบินของบริษัทฯ มากขึ้น โดยเฉพาะ สนามบินสมุย บริษัทฯ ได้ให้บริการการบินโดยการเชื่อมต่อนักท่องเที่ยวผ่านเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเปรียบเสมือนประตูสู่ภาคเหนือของประเทศไทย บริษัทฯ ได้เข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และความร่วมมือกับสายการบินอื่นๆ ยังเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่ทำให้บริษัทฯ สามารถขยายเครือข่ายเส้นทางการบินและเพิ่มอัตราผู้โดยสาร โดยผู้โดยสารสามารถเชื่อมต่อเที่ยวบิน ของบริษัทฯ จากสถานที่ต่างๆ ทั่วโลกทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และภูมิภาคอื่นๆ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังสามารถเข้าถึงผู้โดยสารในประเทศจีนโดยการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ ในการนี้บริษัทฯ จะตรวจสอบให้แน่ใจอย่างสม่ำเสมอว่าเที่ยวบินในเครือข่ายส่วนขยายมีตารางเวลา ในการบินสอดคล้องกับเที่ยวบินในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ เพื่อที่จะทำให้มีจำนวนเที่ยวบิน ที่จะเชื่อมต่อกับเที่ยวบินของบริษัทฯ ให้ได้มากที่สุด และบริษัทฯ ยังต้องติดตามตรวจสอบปริมาณ การขนส่งผู้โดยสารในเส้นทางการบินทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศเป็นระยะๆ เพื่อปรับเปลี่ยน จำนวนเที่ยวบินและจำนวนที่นั่งโดยสารตามความต้องการของตลาดในช่วงที่มีผู้โดยสารเดินทางมากและ สอดคล้องกับความผันผวนในอุปสงค์ของตลาดในเส้นทางการบินเหล่านี้

3. ตารางการบิน

ฝ่ายจัดการด้านเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ จะจัดทำตารางการบินให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของตลาดในเส้นทางการบินต่างๆ และตามแนวปฏิบัติของ IATA ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดทำตารางการบินเป็น 2 ฤดู อันประกอบด้วย ตารางการบินในภาคฤดูหนาวและตารางการบินในภาคฤดูร้อน โดยตารางการบินในภาคฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่วันที่อาทิตย์สุดท้ายของเดือนตุลาคมของปีก่อนหน้าถึงวันเสาร์สุดท้ายของเดือนมีนาคม ส่วนตารางการบินในภาคฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่วันที่อาทิตย์สุดท้ายของเดือนมีนาคมถึงวันเสาร์สุดท้ายของเดือนตุลาคมของแต่ละปี ทั้งนี้บริษัทฯ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราความถี่ของเที่ยวบินและแบบของเครื่องบินที่ใช้ในเส้นทางการบินแบบประจำในบางเส้นทางได้ตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงฤดูกาล

4. การปฏิบัติการการบิน

บริษัทฯ กำกับดูแลและควบคุมเที่ยวบินต่างๆ ของบริษัทฯ โดยผ่านศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินซึ่งตั้งอยู่นอกบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อให้การปฏิบัติการการบินเป็นไปตามตารางการบิน กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินจะเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำหนักที่เครื่องบินสามารถบรรทุกได้ สภาพอากาศ สภาพสนามบิน และสถานะของเครื่องบิน อนุมัติการอำนวยความสะดวก และประสานงานกับการบริการอุปกรณ์ภาคพื้นและ บริการการซ่อมบำรุงที่จำเป็นแก่เครื่องบินของบริษัทฯ ศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินจะควบคุมติดตามเที่ยวบินโดยใช้ระบบแสดงผลเรดาร์ภาคพื้นอากาศและภาคพื้นดิน การสื่อสารทางระบบวิทยุ ระบบการสื่อสารและรายงานทางอากาศ (Air Communication Addressing and Reporting System) และระบบการสื่อสารแบบเชื่อมโยงข้อมูลจากภาคพื้นอากาศสู่ภาคพื้นดิน (Air-to-Ground Data Link Communications) ซึ่งถ้าหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินอาจปรับเปลี่ยนตารางเที่ยวบิน รวมเที่ยวบิน และยกเลิกเที่ยวบินในกรณีจำเป็น

5. ศูนย์ปฏิบัติการการบิน

- ศูนย์ปฏิบัติการการบินในกรุงเทพฯ และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ เชื่อว่ากรุงเทพฯ มีข้อได้เปรียบและเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาค ข้อได้เปรียบเช่นว่านี้ได้แก่การที่กรุงเทพมหานครเป็นประตูสู่ภูมิภาคอินโดจีน ภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ภูมิภาคเอเชียใต้และประเทศจีนตอนใต้ อีกทั้งกรุงเทพฯ ยังตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเป็นจุดแวะพักสำหรับเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างทวีปยุโรปกับทวีปเอเชียตอนเหนือ และทั้งทวีปยุโรปและเอเชียตอนเหนือกับจุดบินต่างๆ ในประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศูนย์ปฏิบัติการการบินหลักของบริษัทฯ อยู่ที่สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติหลักและเป็นสนามบินในประเทศที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยทั้งในด้านของปริมาณเครื่องบินที่ขึ้นลงและจำนวนผู้โดยสาร ทั้งนี้ตามข้อมูลของบริษัทฯ ท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนผู้โดยสารโดยประมาณที่เดินทางเข้า ออกสนามบินสุวรรณภูมิ ในปี 2561 เท่ากับ 62.89 ล้านคน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ซึ่งประกอบด้วย ผู้โดยสารระหว่างประเทศเป็นจำนวน 51.1 ล้านคน และผู้โดยสารภายในประเทศเป็นจำนวน 11.6 ล้านคน และการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท.) มีระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า หรือ APPS (Advance Passenger Processing System) เพื่อป้องกันการก่อการร้ายข้ามชาติ และเพิ่มความปลอดภัยในท่าอากาศยาน สอดรับกับมาตรการรักษาความปลอดภัยที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ให้ความสำคัญ

ภายหลังจากบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินงานในสนามบินสุวรรณภูมิ บริษัทฯ ได้โอนย้ายการดำเนินงานส่วนใหญ่ซึ่งเคยอยู่ที่สนามบินดอนเมืองมายังสนามบินสุวรรณภูมิ ยกเว้นในส่วนบริการการซ่อมบำรุงเครื่องบิน ทั้งนี้ บริษัทฯ ต้องชำระค่าเช่า ค่าธรรมเนียมการบิน และค่าบริการหลายรายการให้แก่ บมจ. ท่าอากาศยานไทย (ทอท.) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งรวมถึงค่าธรรมเนียมการลงจอดและการจอดเครื่องบิน ค่าเช่าพื้นที่และค่าธรรมเนียมอื่นๆ และบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของบริษัทฯ ต้องจ่ายค่าสัมปทานสำหรับธุรกิจที่ได้รับสัมปทานให้ดำเนินการที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

นอกจากนี้บริษัทฯ ได้เช่าที่ดินในสนามบินดอนเมืองเพื่อใช้ในกิจการซ่อมบำรุงอากาศยาน ซึ่งประกอบไปด้วยโรงซ่อมบำรุงอากาศยาน ศูนย์ซ่อมบำรุงใหญ่ชั้น C-Check รวมทั้งยังมีพื้นที่อยู่ในบริเวณติดกันสำหรับการซ่อมอุปกรณ์ต่างๆ ส่วนประกอบของเครื่องบิน หรือวัสดุสำหรับห้องโดยสารภายในเครื่องบินด้วย

- **ศูนย์ปฏิบัติการการบินในเกาะสมุย และสิ่งอำนวยความสะดวก**

บริษัทฯ ได้ก่อสร้างและพัฒนา สนามบินสมุย และเปิดให้บริการในปี 2532 ด้วยเงินลงทุนประมาณ 800 ล้านบาท สนามบินเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2532 สนามบินให้บริการการเดินทางในประเทศที่มีการไปและกลับจากกรุงเทพฯ ด้วยพื้นที่ทางวิ่ง (Runway) 1,800 เมตร

ในปี 2540 สนามบินสมุยได้มีการพัฒนาเพื่อรองรับเที่ยวบินต่างประเทศ โดยเพิ่มศุลกากรและหน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง พร้อมกับอาคารผู้โดยสารแห่งใหม่ เพื่อรองรับเที่ยวบินเส้นทางใหม่ มายังสนามบินรวมถึงการให้บริการที่มีจุดหมายปลายทางยังต่างประเทศ

ในปี 2547 สนามบินได้เริ่มดำเนินการโครงการขยายอาคารรองรับผู้โดยสารอีก 6 อาคาร โดย 4 อาคาร สำหรับเส้นทางบินในประเทศ และอีก 2 อาคารสำหรับเส้นทางการบินระหว่างประเทศ ด้วยเงินลงทุน 500 ล้านบาท นอกจากนี้ยังขยายพื้นที่ทางวิ่งให้มีความยาวถึง 2,100 เมตร บนพื้นที่ที่กองทุนรวม มีสิทธิการเช่าระยะยาวโดยมีการก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี 2550 สามารถรองรับผู้โดยสารได้ถึง 16,000 คนต่อวัน และสามารถเพิ่มจำนวนผู้โดยสารต่อปีจาก 1.3 ล้านคนเป็น 6.0 ล้านคน มีระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า หรือ APPS (Advance Passenger Processing System) มาใช้ในสนามบินในการตรวจสอบผู้โดยสาร เพื่อป้องกันการก่อการร้ายข้ามชาติ และเพิ่มความปลอดภัย สอดรับกับมาตรการรักษาความปลอดภัยที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ให้ความสำคัญ เช่นเดียวกับสนามบินสุวรรณภูมิ

การเติบโตของสนามบินสมุยทำให้ท้องเที่ยวเกาะสมุยเติบโตขึ้นด้วย ปัจจุบันเกาะสมุยเป็นจุดหมายปลายทางที่ได้รับความนิยมจากชาวยุโรป เอเชีย และจากภูมิภาคอื่นๆ

ด้วยขนาดของพื้นที่ทางวิ่ง 2,100 เมตร บริษัทฯ สามารถเพิ่มขนาดของเครื่องบินที่ให้บริการมายังสนามบิน โดยปัจจุบันมีการให้บริการด้วยเครื่องบินแบบ แอร์บัส เอ 319 และเครื่องบินแบบ เอทีอาร์ 72 สนามบินสมุยยังได้เปิดให้บริการแก่สายการบินอื่นด้วย เช่น สายการบินซิลค์แอร์ สายการบินลัคกี้ออร์ สายการบินทิเบต เป็นต้น

สนามบินสมุยได้รับหลายรางวัลในด้านการออกแบบและสถาปัตยกรรม ประกอบด้วยรางวัลด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สนามบินได้นำต้นมะพร้าวมาใช้ในการตกแต่ง และการใช้อากาศจากธรรมชาติในระบบการทำความเย็นแบบเปิดในอาคารรับรองผู้โดยสาร

- ศูนย์ปฏิบัติการการบินเชียงใหม่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ ได้กำหนดให้สนามบินเชียงใหม่เป็นศูนย์ปฏิบัติการการบินในพื้นที่เขตภาคเหนือ ซึ่งปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ และมีสายการบินนานาชาติหลายสายที่ได้ทำการบินโดยตรงไปยังสนามบินเชียงใหม่ บริษัทฯ ได้เล็งเห็นศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และการเชื่อมต่อเครือข่ายการบินในภูมิภาคนี้ บริษัทฯ จึงได้พัฒนาเส้นทางการบินโดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง เช่น เชียงใหม่-สมุย เชียงใหม่-ภูเก็ต เชียงใหม่-มณฑลทะเลและเชียงใหม่-ย่างกุ้ง เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของผู้โดยสารที่เป็นนักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและนักธุรกิจ ทั้งที่เดินทางโดยสายการบินพันธมิตร และสายการบินอื่นๆ

6. การให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ

การให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำนั้น เป็นการช่วยเสริมอัตราการใช้เครื่องบินและเพิ่มรายได้ของบริษัทฯ อย่างไรก็ดี ในการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำนั้น บริษัทฯ จะคำนึงถึงจำนวนเครื่องบินที่สามารถนำมาให้บริการได้ โดยจะให้ความสำคัญกับการให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำก่อน

7. การซ่อมบำรุงอากาศยาน

การซ่อมบำรุงเครื่องบิน ซ่อมแซม และซ่อมบำรุงใหญ่ (Maintenance Repair and Overhaul (MRO)) เป็นสิ่งสำคัญสำหรับความปลอดภัยของผู้โดยสาร ความมีประสิทธิภาพในการใช้งาน การดูแลรักษาเครื่องบินของบริษัทฯ ถือเป็น การซ่อมเชิงป้องกัน Preventive maintenance check เพื่อการใช้ประโยชน์ในเครื่องบินของบริษัทฯ ได้อย่างเหมาะสมที่สุดและสอดคล้องในสาระสำคัญดังนี้

- การคงความต่อเนื่องของความสมควรเดินอากาศ Continuing Airworthiness Tasks
- การจัดทำแผนการบำรุงรักษาอากาศยาน Maintenance program
- คำสั่งสมควรเดินอากาศ Airworthiness Directive
- ข้อมูลดัดแปลง และการซ่อมแซม Data for modifications and repairs
- ระบบการจัดเก็บเอกสารสมควรเดินอากาศ Aircraft continuing airworthiness record system
- ระบบสมุดปูมประวัติ Operators Technical Log System
- การส่งมอบความสมควรเดินอากาศของอากาศยาน Transfer of aircraft continuing airworthiness

การจัดทำแผนการซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัทฯ อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับปัจจัยบางประการ ซึ่งรวมถึง อายุ และประเภทของเครื่องบิน อุปกรณ์ และคุณลักษณะที่กำหนดโดยผู้ผลิต บริษัทฯ ดำเนินการซ่อมบำรุงเครื่องบินตามหลักเกณฑ์ในการซ่อมบำรุงที่กำหนดโดยการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท) องค์การตรวจสอบความปลอดภัยของ IATA (IATA Operational Safety Audit (IOSA)) และ ICAO นอกจากนี้ การซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัทฯ ได้ผ่านการรับรองโดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO) และได้รับการรับรองมาตรฐานการซ่อมบำรุงจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

การซ่อมบำรุงอากาศยาน โดยปกติมีการกำหนดให้มีการซ่อมบำรุงย่อยและซ่อมบำรุงใหญ่ในแต่ละช่วงเวลา หรือแต่ละรอบการบิน หรือแต่ละช่วงของชั่วโมงบินโดยผู้ผลิตเครื่องบิน ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละประเภทของเครื่องบิน โดยภาพรวมสามารถแบ่งออกตามลักษณะการซ่อมบำรุงอย่างกว้างๆ ได้ดังนี้

- การซ่อมบำรุงย่อย เป็นการซ่อมบำรุงอากาศยานขั้น A Check และ B Check
- การซ่อมบำรุงใหญ่ประกอบด้วย การซ่อมบำรุงอากาศยานขั้น C Check และ D Check
- การเปลี่ยนอุปกรณ์ตามอายุการใช้งาน

การซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) ซึ่งเป็นการตรวจสอบสภาพเครื่องบินก่อนและหลังการให้บริการการบินตามตารางที่กำหนด เพื่อให้เครื่องบินอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน อาทิเช่น การตรวจสอบด้วยสายตา การตรวจสอบอุปกรณ์และความสะอาด การตรวจสอบระดับน้ำมัน การตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ฉุกเฉินต่างๆ เป็นต้นแล้ว ยังมีข้อกำหนดการซ่อมบำรุงอีก 3 ชั้นคือ A Check B Check และ C Check ดังนี้

การซ่อมบำรุงย่อย ชั้น A Check/ B Check

การซ่อมบำรุงใหญ่ ชั้น C Check

กำหนดเวลาในการตรวจสอบเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72-500 และ เอทีอาร์ 72-600

ทุก ๆ 500 ชั่วโมง

ทุก ๆ 5,000 ชั่วโมง

กำหนดเวลาในการตรวจสอบเครื่องบินแบบแอร์บัส เอ 319 และ เอ 320

ทุก ๆ 4 เดือน หรือ 750 ชั่วโมงบิน (Flight Hour) หรือ 750 รอบการบิน (Cycles) แล้วแต่ว่ารอบเวลาใดจะถึงก่อน

ทุก ๆ 24 เดือน หรือ 7,500 ชั่วโมงบิน (Flight Hour) หรือ 5,000 รอบการบิน (Cycles) แล้วแต่ว่ารอบเวลาใดจะถึงก่อน

สถานที่ตรวจสอบ

หลุมจอดหรือจุดจอดเครื่องบิน

โรงซ่อมบำรุงอากาศยาน

ขอบเขต

- การตรวจสอบระดับ A Check จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่า คือ การซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) เข้าไปด้วย
 - สำหรับการซ่อมบำรุงย่อยชั้น B Check เป็นการซ่อมบำรุงส่วนประกอบและระบบของอากาศยานที่มีรายละเอียดมากขึ้น ซึ่งอาจต้องใช้อุปกรณ์และการทดสอบพิเศษ
- ทั้งนี้ การตรวจสอบระดับ B Check นี้ จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่า คือ การซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) และ A Check เข้าไปด้วย ปัจจุบัน การซ่อมระดับ B check ได้ถูกรวมมาอยู่กับการซ่อมในระดับ C check และยังรวมถึง 6 ปี และ 12 ปี check

การตรวจสอบระดับนี้ จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่า คือ การซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) A Check และ B Check เข้าไปด้วย การซ่อมระดับ C check, 6 ปี, 12 ปี check เป็นการซ่อมใหญ่ มีกระบวนการจัดการชัดเจน และการควบคุมอย่างมีระบบ

ตัวอย่าง การซ่อมบำรุงตามตารางที่ผู้ผลิตกำหนด

- ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องบินไม่ซ้ำชุด ผุกร่อน หรือได้รับความเสียหาย
- ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เปิด-ปิดปุ่มควบคุม
- ตรวจสอบการทำงานของระบบออกซิเจน
- ตรวจสอบระบบไฟฉุกเฉินภายในเครื่องบิน
- ตรวจสอบระบบไฮดรอลิคต่าง ๆ

- ตรวจสอบโครงสร้างภายในเครื่องบิน สายไฟฟ้าต่าง ๆ ด้วยการรื้อเก้าอี้เพื่อเปิดผนังเครื่องบินออก
- ตรวจสอบระบบความปลอดภัยทางออกและทางออกฉุกเฉิน
- ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงโดยการทดสอบรอยร้าวของประตูเครื่องบิน
- ตรวจสอบระบบความดันภายในเครื่องบิน
- ทดสอบระบบการจ่ายไฟฟ้าสำรอง ระบบไฟฟ้ากระแสตรง
- ตรวจสอบสำรองไฟฉุกเฉิน (Ramp air turbine) เพื่อจ่ายพลังงานไฟฟ้าสำรองและเพื่อจ่ายไฟฟ้าให้ระบบไฮดรอลิค ในกรณีระบบหลักสูญเสีย
- ตรวจสอบระบบด้านการเพิ่มแรงยก (Flap หรือ Slat)
- ตรวจสอบกลไกและระบบควบคุมการบินต่าง ๆ Flight control

การซ่อมบำรุงอากาศยาน ชั้น D Check จะเกิดขึ้นทุกๆ 6 ปี เช่น 6 ปี, 12 ปี เป็นการซ่อมบำรุงใหญ่ ละเอียดและซับซ้อนมากที่สุด หรือเรียกว่า Heavy Maintenance Check โดยเป็นการตรวจสอบบำรุงรักษาโครงสร้างของอากาศยานอย่างละเอียดว่ามีความบกพร่องเกิดขึ้นในชิ้นส่วน ส่วนประกอบ หรือโครงสร้างของอากาศยานหรือไม่ การตรวจรอยร้าวโดยไม่ทำลายชิ้นงาน (non-destructive test) โดยรวมไปถึงการตรวจหาถึงร่องรอยการผุกร่อน ความผิดปกติของโครงสร้างอากาศยาน การแตกหัก หรือร่องรอยความเสียหายอื่นซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแยกส่วนประกอบของอากาศยานเพื่อทำการตรวจสอบบำรุง โดยจะต้องใช้อุปกรณ์พิเศษและกระทำโดยผู้มีความรู้ความชำนาญทางเทคนิคขั้นพิเศษ ปัจจุบันทาง กพท. อนุญาตให้บริษัทฯ ทำได้ และกำหนดในใบอนุญาตหน่วยซ่อมแล้ว

สำหรับการซ่อมบำรุงอื่นๆ อันได้แก่ การซ่อมบำรุงอุปกรณ์และส่วนประกอบของเครื่องบิน การซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ และการให้บริการสอบเทียบมาตรฐาน (Calibration) ส่วนใหญ่บริษัทฯ ได้ว่าจ้างให้ผู้ให้บริการกับบริษัทภายนอกเป็นผู้ดำเนินการ และต้องเป็นบริษัทที่ได้ผ่านกระบวนการตามข้อกำหนดคุณภาพของบริษัทเท่านั้น

นอกจากนี้ ภายใต้สัญญาเช่าเครื่องบินของบริษัทฯ นั้น บริษัทฯ จะได้รับประโยชน์จากการรับประกันและความช่วยเหลือจากผู้ผลิตเครื่องบินผ่านทางผู้ให้เช่าเครื่องบิน

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้เก็บชิ้นส่วนอะไหล่คงคลังที่ใช้แล้วหมดไปและที่สามารถใช้หมุนเวียนสับเปลี่ยนได้ ณ โรงซ่อมบำรุงอากาศยานที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สนามบินดอนเมือง สนามบินสมุยและอื่นๆ

8. สิทธิและประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุน

• กิจการสายการบิน

บริษัทฯ ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติมสำหรับกิจการสายการบิน โดยได้รับสิทธิประโยชน์ที่สำคัญซึ่งรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่มีกำหนดเวลา 8 ปี (และ 5 ปี สำหรับบัตรส่งเสริมการลงทุนที่ได้รับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป) นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการสำหรับแต่ละโครงการ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้รับจากแต่ละโครงการ ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตลอดระยะเวลาที่บริษัทฯ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับโครงการนั้นๆ และในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล บริษัทฯ จะได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ ตลอดจนได้รับสิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักรตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาเท่าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน รวมจำนวน 9 บัตร ซึ่งยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยได้มีการใช้สิทธิประโยชน์สำหรับเครื่องบินไปแล้วจำนวน 26 ลำ จากทั้งหมด 39 ลำ คงเหลือจำนวนเครื่องบินที่สามารถนำเข้าภายใต้สิทธิประโยชน์ดังกล่าว อีก 2 ลำ

2. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน

นอกเหนือจากธุรกิจสายการบินแล้ว บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินได้แก่ การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น การให้บริการครัวการบิน และการให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผ่านบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

บริษัท	สัดส่วนหุ้น (ร้อยละ)	ลักษณะ	ประกอบธุรกิจ
BFS Ground	98.88	บริษัทย่อย	การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น
BAC	90.0	บริษัทย่อย	การให้บริการครัวการบิน
BFS Cargo	49.0	บริษัทร่วม	การให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ

- **การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น**

BFS Ground ให้บริการลูกค้าภาคพื้น และให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่เที่ยวบินภายในและระหว่างประเทศแบบประจำและเที่ยวบินเช่าเหมาลำของบริษัทฯ และเที่ยวบินของสายการบินอื่น ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยในการดำเนินกิจการ BFS Ground ได้ว่าจ้างให้ Worldwide Flight Services Holding S.A. (“WFS”) ให้บริการสนับสนุนการดำเนินงานกิจการตามสัญญาสนับสนุนการบริหารการให้บริการกิจการภาคพื้น โดย WFS จะให้บริการเกี่ยวกับการควบคุมและประเมินผลคุณภาพการดำเนินงานบริการ การตลาด และสิ่งอำนวยความสะดวกของ BFS Ground การพัฒนาการควบคุมและวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน การบริหารจัดการให้ BFS Ground ดำเนินการตามสัญญาต่างๆ โดยรวมไปถึงสัญญาโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง และการให้ความช่วยเหลือในการจัดหาใบรับรองในการประกอบอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

BFS Ground ได้รับสัมปทานจาก บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ตามสัญญาโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง ซึ่งอนุญาตให้ BFS Ground ดำเนินงานและให้บริการตามโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง โดยสัญญานี้มีอายุ 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549

ทั้งนี้ BFS Ground เป็นผู้ให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดเครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้นหนึ่งในสองราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ประกอบการอีกราย คือ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

1. การให้บริการลูกค้าภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการลูกค้าภาคพื้นแก่ผู้โดยสารสำหรับเที่ยวบินแบบประจำของสายการบินอื่น เที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ และเครื่องบินส่วนตัว ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งการให้บริการเหล่านี้ประกอบไปด้วย การบริการเช็คอิน การบริการออกบัตรโดยสาร การบริการติดตามกระเป๋าและสัมภาระ เป็นต้น

BFS Ground ให้บริการผู้โดยสารในเที่ยวบินต่างๆ มากกว่า 50 สายการบิน ที่สนามบินสุวรรณภูมิ โดยทั่วไปแล้ว สัญญาการให้บริการลูกค้าภาคพื้น จะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี และกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

2. การให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่สายการบินต่าง ๆ สำหรับเที่ยวบินแบบประจำ เที่ยวบินเช่าเหมาลำ และเครื่องบินส่วนตัว ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งการให้บริการเหล่านี้ประกอบด้วย บริการรับส่งผู้โดยสาร ลูกเรือ และสัมภาระ การขนถ่ายและลำเลียงสินค้า เข้าออกจากเครื่องบิน บริการรถลากจูงเครื่องบิน รถบันไดบริการผู้โดยสารขึ้นลงเครื่องบิน บริการทำความสะอาดภายในเครื่องบิน บริการเครื่องทำความเย็น (ACU) และเครื่องบริการจ่ายกระแสไฟฟ้าภายในอากาศยานขณะจอด (GPU) บริการรถบรรทุกน้ำดื่ม น้ำใช้ บริการอุปกรณ์ซ่อมบำรุงภาคพื้น และการให้บริการข้อมูลเพื่อใช้ในการดำเนินการการบิน (Flight Operation) เป็นต้น

BFS Ground ให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่สายการบินต่าง ๆ มากกว่า 70 สายการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยทั่วไปแล้ว สัญญาการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น จะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี และกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

BFS Ground เป็นผู้ให้บริการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการตรวจสอบความปลอดภัยของการปฏิบัติการภาคพื้นจาก International Air Transport Association (IATA) Safety Audit for Ground Operations (ISAGO) และ มาตรฐานระบบการบริหารทางด้านชีวอนามัยและความปลอดภัย Occupation Health and Safety Assessment Series (OHSAS 18001:2007)

- **การให้บริการครัวการบิน**

BAC ผลิตอาหารเพื่อให้บริการแก่ผู้โดยสารในเที่ยวบินของบริษัทฯ และผู้โดยสารของสายการบินอื่นๆ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยได้รับสัมปทานจาก ทอท. ตามสัญญาโครงการครัวการบิน ซึ่งอนุญาตให้ BAC ดำเนินงานให้บริการตามสัญญาโครงการครัวการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ เป็นระยะเวลา 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549

โรงครัวของ BAC ตั้งอยู่ที่สนามบินสุวรรณภูมิ โดยมีพื้นที่ประมาณ 20,000 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่สำหรับการเตรียมอาหารฮาลาล (Halal meals) 10,000 ตารางเมตร เตรียมอาหารทั่วไป 3,000 ตารางเมตร และอีก 400 ตารางเมตรสำหรับการเตรียมอาหารโคเชอร์ (Kosher meals) BAC สามารถผลิตอาหารสำหรับเที่ยวบินของบริษัทฯ และสายการบินอื่นรวมทั้งเที่ยวบินเช่าเหมาลำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	ปี 2561	ปี 2560
จำนวนอาหารที่ผลิตสำหรับเที่ยวบินของบริษัทฯ (ล้านที่)	3.4	3.8
จำนวนอาหารที่ผลิตสำหรับเที่ยวบินของสายการบินอื่น (ล้านที่)	4.5	6.4
จำนวนอาหารที่ผลิตต่อวันโดยเฉลี่ย (ที่)	21,571	28,038

อาหารทุกที่ผลิตโดยผ่านมาตรฐานสากล ได้แก่ ระบบวิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice (GMP)) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติ (Hazard Analysis and Critical Control Points: HACCP) อีกทั้งการผลิตอาหารฮาลาล (Halal meals) ได้รับการรับรองจากสำนักคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และการผลิตอาหารโคเชอร์ (Kosher meals) ได้รับการรับรองจากบริษัท ไทยคาซรุช เซอร์วิส เซส จำกัด

นอกจากบริษัทฯ แล้ว BAC มีสายการบินที่เป็นลูกค้าอีก 23 ราย โดยสัญญาของธุรกิจครัวการบินโดยทั่วไปจะมีระยะเวลา 1 ถึง 3 ปี และจะกำหนดราคาขายเป็นสกุลเงินบาท นอกจากนี้ BAC ยังให้บริการอาหารสำหรับห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจและชั้นประหยัดของบริษัทฯ และห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจของสายการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ

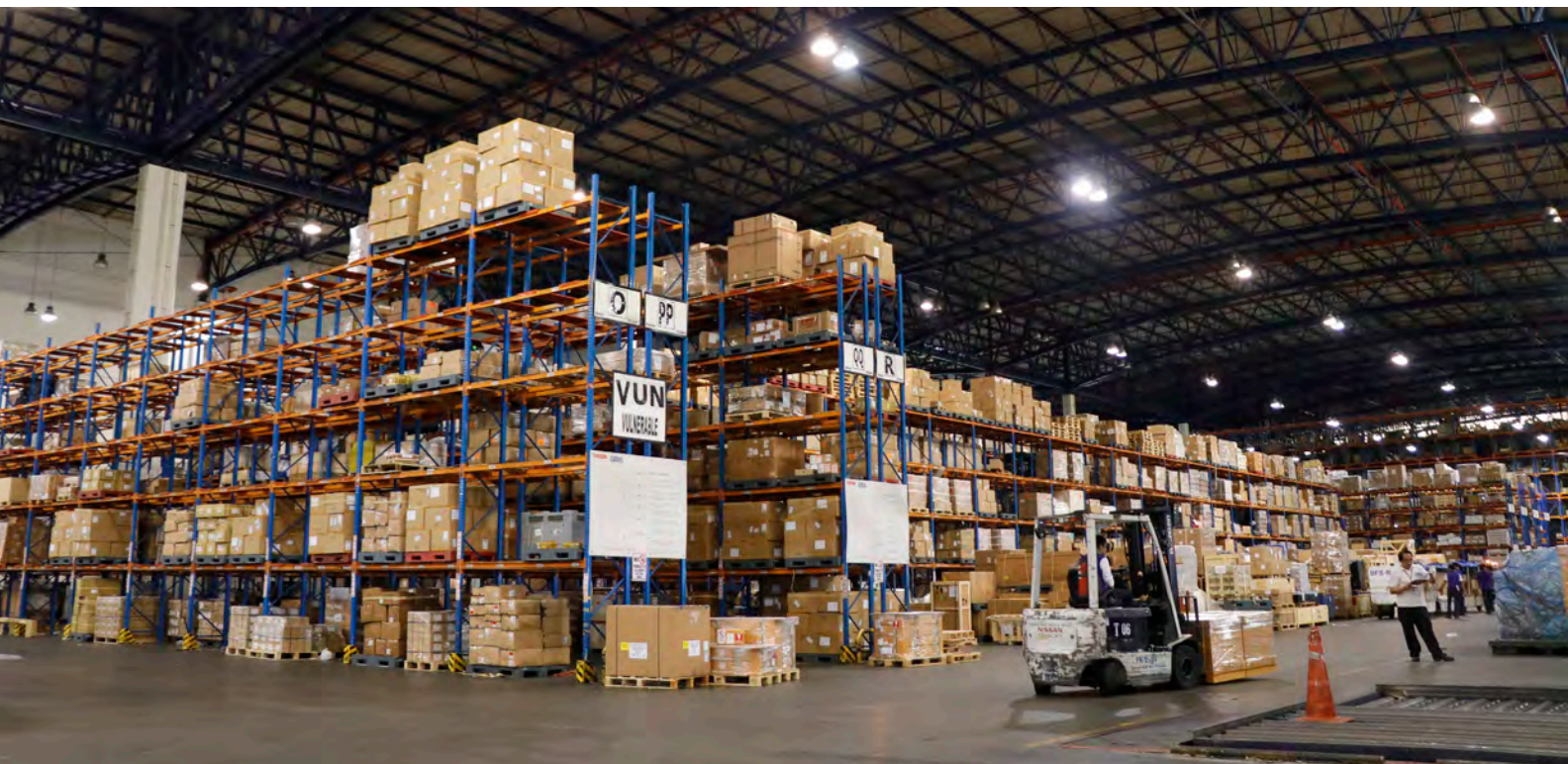
ทั้งนี้ BAC เป็นผู้ให้บริการครัวการบินหนึ่งในสามราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ประกอบการอีกสองราย ได้แก่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท แอลเอสจี สกายเซฟส์ จำกัด

- **การให้บริการคลังสินค้า**

BFS Cargo ให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจการ BFS Cargo ได้ว่าจ้างให้ WFS ซึ่งเป็นผู้ให้บริการภาคพื้นและคลังสินค้าแก่สายการบินทั่วโลกเข้ามาบริหารจัดการตามสัญญาสนับสนุนการบริหารคลังสินค้า โดย WFS ดำเนินการด้านการควบคุมและประเมินผลคุณภาพการดำเนินงานบริการ บริหารจัดการด้านการตลาด พัฒนาการควบคุมวิธีดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน บริหารจัดการให้ BFS Cargo ปฏิบัติตามสัญญาต่างๆ โดยรวมไปถึงสัญญาโครงการคลังสินค้า และการให้ความช่วยเหลือแนะนำการประกอบกิจการคลังสินค้าตามมาตรฐานสากลและได้รับใบรับรองในการประกอบอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

BFS Cargo ได้รับสัมปทานจาก ทอท. ตามสัญญาโครงการคลังสินค้า โดยสัญญาโครงการคลังสินค้านี้มีอายุ 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549 ซึ่งเป็นวันที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ โดยอนุญาตให้ BFS Cargo เข้าดำเนินงานและให้บริการตามสัญญาโครงการคลังสินค้า สำหรับสินค้าที่มีการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศในสนามบินสุวรรณภูมิ

ทั้งนี้ BFS Cargo มีอาคารคลังสินค้าที่สามารถเก็บรักษาและดูแลสินค้าทั่วไป สินค้าที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ รวมถึงสินค้าสดและผลไม้ สิ่งมีชีวิต และสินค้ามีมูลค่าสูง ทั้งนี้ BFS Cargo ได้ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในอาคารคลังสินค้า โดยได้ทำการติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดจำนวน 165 เครื่องครอบคลุมทั้งอาคารคลังสินค้า โดยเฉพาะในบริเวณที่มีการเก็บรักษาสินค้าที่มีมูลค่าสูงจะมีการติดตั้งกล้องประจำพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีเครื่องเอ็กซเรย์เพื่อที่จะตรวจสอบวัตถุระเบิด และมีการว่าจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยในด้านการเดินอากาศ

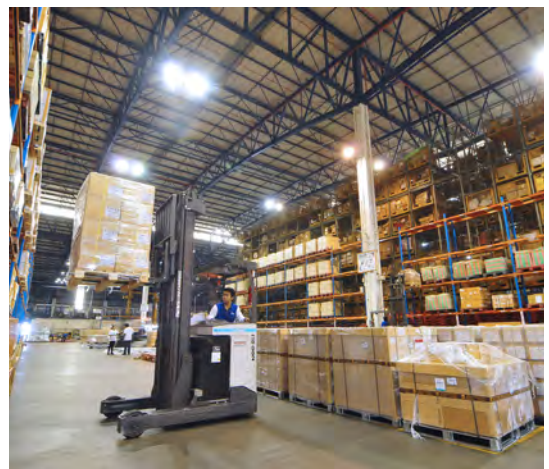

BFS Cargo ได้รับการรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัย (Security Standard) จาก Transported Asset Protection Association (TAPA) มาตรฐานด้านคุณภาพ ISO 9001:2015 เป็นผู้ให้บริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการตรวจสอบด้านความปลอดภัยจากสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ International Air Transport Association (IATA) Safety Audit for Ground Operations (ISAGO) และมาตรฐานระบบการบริหารทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OHSAS 18001:2007) อีกทั้งยังเป็นตัวแทนควบคุม 3 (Regulated Agent 3) คือ ผู้ให้บริการด้านสินค้าที่อยู่ในประเทศที่ 3 และได้รับการตรวจสอบและอนุมัติตามมาตรฐานการบินของกลุ่มประเทศยุโรป (EU) คลังสินค้าของ BFS Cargo ตั้งอยู่ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ พื้นที่ทั้งหมด 55,370 ตารางเมตร เป็นพื้นที่สำหรับคลังสินค้า 39,744 ตารางเมตร และพื้นที่ส่วนดำเนินงานและสำนักงาน 15,626 ตารางเมตร ในส่วนคลังสินค้ายังประกอบด้วย ห้องเย็น 2,500 ตารางเมตร พื้นที่เก็บรักษาสินค้าที่ต้องการความปลอดภัยสูงมีการควบคุมการเข้าออกเป็นพิเศษสำหรับสินค้ามีค่า พื้นที่ระบายอากาศสำหรับสินค้ามีชีวิต และมีพื้นที่สำหรับเก็บสินค้าอันตราย ทั้งนี้ อาคารคลังสินค้าของ BFS Cargo สามารถรองรับปริมาณสินค้าได้ 450,000 ตันต่อปี ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2561 BFS Cargo ได้เพิ่มปริมาณการรองรับสินค้าเพิ่มขึ้นอีก 73,000 ตัน เป็น 523,000 ตัน

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
	ปี 2561	ปี 2560
น้ำหนักของสินค้าที่ให้บริการ (ตัน)	425,790	402,297
ปริมาณการรองรับสินค้า (ตันต่อปี)	523,000	450,000
การใช้งาน (Utilization) (ร้อยละ)	93.36	89.40

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 BFS Cargo มีจำนวนลูกค้ามากกว่า 60 ราย สัญญาการให้บริการคลังสินค้าจะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปีและกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

ทั้งนี้ BFS Cargo เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้านี้ระหว่างประเทศหนึ่งในสองราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ให้บริการอีกราย คือ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

3. ธุรกิจสนามบิน

บริษัทฯ เป็นเจ้าของและผู้ดำเนินกิจการสนามบินจำนวน 3 สนามบิน คือ สนามบินสมุย สนามบินตราด และสนามบินสุโขทัย

- **สนามบินสมุย**

สนามบินสมุยนับเป็นสนามบินที่มีความสำคัญต่อบริษัทฯ ทั้งในเรื่องจำนวนผู้โดยสารและรายได้ บริษัทฯ เริ่มดำเนินกิจการสนามบินสมุยเมื่อปี 2532 ในฐานะสนามบินสาธารณะในประเทศไทยที่เอกชนเป็นเจ้าของ โดยดำเนินกิจการสนามบินสมุยภายใต้ใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินสมุย ในปี 2548 บริษัทฯ ได้ดำเนินการขยายสนามบินสมุย เพื่อให้มีขีดความสามารถที่จะรองรับการบริการผู้โดยสาร ในปี 2561 สนามบินสมุยให้บริการผู้โดยสารเข้าและออกกว่า 2.6 ล้านคน และจำนวน กว่า 30,000 เที่ยวบิน

ตารางแสดงเที่ยวบินที่เข้าและออก
จากสนามบินสมุยในแต่ละวัน
ณ เดือนธันวาคม 2561
โดยมีรายละเอียดดังนี้

สายการบิน

เที่ยวบิน

บางกอกแอร์เวย์ส

36 / วัน

ซิลค์แอร์

2 / วัน

สคีกี้แอร์

2 / สัปดาห์

ทิเบต

4 / สัปดาห์

โดยมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 600 ไร่ ประกอบด้วย ทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง ซึ่งมีระยะทาง 2,060 เมตร มีทางขับจำนวน 4 ทางขับ และมีลานจอดอากาศยานคิดเป็นพื้นที่ประมาณ 28,000 ตารางเมตร

สนามบินสามารถรองรับเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72-500/72-600 เครื่องบินแบบแอร์บัส เอ 319 และเครื่องบินแบบโบอิง 737-400 รวมทั้งเครื่องบินไอพ่นที่ใช้ในเที่ยวบินธุรกิจและเที่ยวบินส่วนบุคคล

สนามบินสมุยมียอาคารผู้โดยสารจำนวน 6 อาคารซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 12,113 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ 1,939 ตารางเมตร ทั้งนี้ ภายในอาคารผู้โดยสารยังประกอบด้วย เคาน์เตอร์ตรวจคนเข้าเมืองจำนวน 8 เคาน์เตอร์ โดยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 16 ชั่วโมงต่อวัน สนามบินยังเพิ่มความสะดวกในการให้บริการผู้โดยสารในการตรวจรับบัตรโดยสาร โดยมีผู้ตรวจรับบัตรโดยสารอัตโนมัติให้บริการด้วยตนเอง ตั้งอยู่บริเวณอาคารผู้โดยสารขาออกจำนวน 10 เครื่อง

ในเดือนพฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ให้เช่าทรัพย์สินในส่วนของสนามบินสมุยแก่กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย “กองทุนรวม” เป็นเวลา 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวโดยบริษัทฯ ตกลงที่จะเป็นผู้รับผิดชอบในบรรดาค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาสภาพแวดล้อมโดยรวมของทรัพย์สินที่เช่าและสนามบินสมุยให้อยู่ในสภาพที่ดี และรับผิดชอบในการจัดให้มีกิจกรรมด้านการตลาดที่จำเป็น

บริษัทฯ ได้นำสนามบินสมุยกลับมาบริหารกิจการต่อภายใต้สัญญาเช่าช่วงและสัญญาให้บริการ ซึ่งบริษัทฯ เข้าทำกับกองทุนรวมในวันเดียวกันกับที่มีการเช่าทำสัญญาเช่าระยะยาว โดยกองทุนรวมได้ให้บริษัทฯ เช่าช่วงสนามบินสมุยกลับภายใต้สัญญาเช่าช่วงเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยจะมีการต่ออายุสัญญาได้ 9 ครั้ง ครั้งละ 3 ปี โดยระยะเวลาเช่าช่วงรวมทั้งหมดไม่เกิน 30 ปี นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้บริการ บริษัทฯ ตกลงให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อุปกรณ์ซ่อมบำรุงทางวิ่ง ระบบสื่อสาร และระบบอื่นๆ แก่กองทุนรวม เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจการสนามบินสมุย ทั้งนี้ สัญญาให้บริการดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลา 30 ปี โดยภายใต้สัญญาเช่าช่วงและสัญญาให้บริการ บริษัทฯ ตกลงที่จะชำระค่าเช่าช่วงแก่กองทุนรวมเป็นจำนวน 26.1 ล้านบาทต่อเดือน และค่าบริการซึ่งแบ่งออกเป็นค่าบริการคงที่เป็นจำนวนเดือนละ 21.4 ล้านบาท และค่าบริการผันแปรโดยคำนวณตามสูตรที่กำหนดไว้ในสัญญาให้บริการ ซึ่งมีฐานการคำนวณจากจำนวนผู้โดยสารและเครื่องบินที่มาใช้บริการสนามบินสมุย (รวมถึงเครื่องบินของบริษัทฯ) ทั้งนี้ โดยไม่รวมถึงค่าเช่าที่ได้รับจากการให้เช่าพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ในสนามบินสมุย

รายได้หลักที่ได้รับจากการดำเนินงานสนามบินสมุยมาจากค่าบริการผู้โดยสารขาออกที่เรียกเก็บจากผู้โดยสารขาออก ค่าบริการในการลงจอดอากาศยาน ค่าบริการที่จอดอากาศยาน และค่าบริการภาคพื้นดิน ที่เรียกเก็บจากสายการบินอื่นๆ ที่เข้ามาใช้บริการสนามบินสมุย รวมถึงรายได้จากการให้เช่าพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ในสนามบินสมุย

บริษัทฯ ได้ให้สิทธิในการให้บริการภาคพื้นดินแก่ PGGS เพื่อให้บริการภาคพื้นดินแก่สายการบินอื่น ที่เข้ามาใช้บริการในสนามบินสมุย ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่มีรายได้จากการให้บริการภาคพื้นดินให้แก่สายการบินอื่นโดยตรง แต่จะได้รับรายได้จากการให้สิทธิในการบริการภาคพื้นดินจาก PGGS ซึ่งเงินจากรายได้หลักที่ได้รับจากการดำเนินงานสนามบินสมุยดังกล่าวส่วนใหญ่ จะถูกจ่ายต่อไปยังกองทุนรวมในรูปของค่าเช่า ค่าบริการคงที่ และค่าบริการผันแปร บริษัทฯ จะได้รับรายได้กลับคืนมาในรูปแบบของเงินปันผลจากการถือหุ้นลงทุนในกองทุนรวมตามสัดส่วนที่ถืออยู่

- **สนามบินตราด**

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินกิจการสนามบินตราดเมื่อปี 2549 โดยดำเนินกิจการภายใต้ใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินตราด ซึ่งมีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ 14 มีนาคม 2569 สนามบินตราดอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะทาง 387 กิโลเมตร และจังหวัดตราดเป็นเมืองที่อยู่ใกล้พรมแดนประเทศกัมพูชา โดยบริษัทฯ เป็นสายการบินเพียงแห่งเดียวที่มีการบินไปยังจังหวัดตราด สนามบินมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,300 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง มีระยะทาง 1,800 เมตร ในปี 2561 สนามบินตราดดำเนินการรองรับผู้โดยสารขาเข้าและขาออกประมาณ 96,000 คน กว่า 2,300 เที่ยวบิน

สนามบินตราดเป็นสนามบินหนึ่งในสามแห่งที่เป็นเจ้าของโดยบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยเปิดให้บริการแก่ทั้งสายการบินและการบินทั่วไป โดยมี ICAO Airport Reference Code เป็น 4C ทางวิ่งเป็นทางวิ่งแบบ Asphaltic Concrete ความยาว 1,800 เมตร ความกว้าง 45 เมตร และมีพื้นที่เขตทางวิ่งตามมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ สนามบินตราดเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 06:00 น. ถึง 19:00 น. ตามเวลาท้องถิ่น ปัจจุบันสนามบินตราดมีการให้บริการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร สนามบินตราดมีการเก็บค่าบริการลงจอดตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย สนามบินตราดมีบริการการจราจรทางอากาศให้บริการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

- **สนามบินสุโขทัย**

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการกิจการสนามบินสุโขทัยเมื่อปี 2541 สนามบินสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือเป็นระยะทาง 440 กิโลเมตร มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 600,000 คน ทั้งนี้ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ทางทิศตะวันตกเป็นระยะทาง 12 กิโลเมตร ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งมรดกโลกจากองค์การยูเนสโกตั้งแต่ปี 2534 ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัทฯ ได้ดำเนินการรองรับผู้โดยสารขาเข้าและขาออกจากสนามบินสุโขทัยประมาณ 84,000 คน กว่า 1,700 เที่ยวบิน และบริษัทฯ เป็นสายการบินเพียงแห่งเดียวที่มีการบินไปยังจังหวัดสุโขทัย

สนามบินสุโขทัยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 12 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีพื้นที่ทั้งหมดของสนามบินที่ได้รับอนุญาตประมาณ 1,018 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง มีระยะทาง 2,100 เมตร และมีทางขับจำนวน 1 ทางขับ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 3,870 ตารางเมตร และมีจำนวน 2 ลานจอดอากาศยานที่พร้อมใช้งาน คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 9,975 ตารางเมตร สนามบินสุโขทัยมีอาคารผู้โดยสารจำนวน 2 อาคาร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 1,026 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ 784 ตารางเมตร

การตลาดและภาวะการแข่งขัน ✈️

1. นโยบายการตลาด

- **การยกระดับประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร**

บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะยกระดับประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร ด้วยการให้บริการระดับพรีเมียมและมีคุณภาพ รวมถึงการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารที่สนามบินโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การให้บริการด้วยความเป็นมิตร และการให้บริการที่เน้นความใส่ใจในผู้โดยสาร การใช้เครื่องบินที่มีอายุการใช้งานต่ำ และการให้บริการในจุดหมายปลายทางอันเป็นแหล่งวัฒนธรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

บริษัทฯ สร้างความแตกต่างให้ประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร ด้วยการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยห้องพักรับรองสำหรับผู้โดยสารชั้นประหยัด บริษัทฯ ได้ให้บริการอาหารว่าง เครื่องดื่ม และการให้บริการอินเทอร์เน็ตโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจหรือ “Blue Ribbon” นั้นจะแยกออกจากการให้บริการแก่ผู้โดยสารชั้นประหยัด โดยห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจจะให้ บริการ อาหารจานร้อน ห้องอาบน้ำ และการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ในการให้บริการด้วยคุณภาพระดับที่ดีที่สุดแก่ผู้โดยสาร บริษัทฯ มีพนักงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความเป็นมืออาชีพ ทั้งนี้ การรับพนักงานจะต้องผ่านขั้นตอนที่เข้มงวด และจะมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและเข้มข้น และมีกิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถภาพในการทำงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมพนักงานที่ให้บริการผู้โดยสารทุกปี เพื่อให้แน่ใจได้ว่าพนักงานได้รับการเตรียมความพร้อมมาเป็นอย่างดีในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้โดยสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

● การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

บริษัทฯ เชื่อว่าการที่ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม บริษัทฯ มีนโยบายทางการตลาดโดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ที่ดึงดูดใจ รวมถึงการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างมีไมตรี ด้วยมนุษยสัมพันธ์อันดีของคนไทย โดยบริษัทฯ มีความมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างภาพลักษณ์ให้ดีขึ้นและสร้างชื่อเสียงที่โดดเด่นในด้านคุณภาพการให้บริการแก่ผู้โดยสาร

ค่าใช้จ่ายทางการตลาดของบริษัทฯ เป็นค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของบริษัทท่องเที่ยวและตัวแทนการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่บริษัทฯ จะโฆษณาผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ สื่อสังคมออนไลน์ งานแสดงสินค้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แผ่นป้ายโฆษณากลางแจ้ง หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ และการโฆษณาทางวิทยุ

แม้ว่าบริษัทฯ จะทำการตลาดโดยเน้นจุดหมายปลายทางภายในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทฯ ก็ยังคงสามารถรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศที่ต้องการเชื่อมต่อกับเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ ด้วยการเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และข้อตกลงระหว่างสายการบินอื่นๆ และการมีผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารและสำนักงานด้านการตลาดของบริษัทฯ ตั้งอยู่ในหลายพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก

● การกำหนดราคาและการบริหารจัดการรายได้

จำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการและค่าบัตรโดยสารที่เรียกเก็บมีผลต่อธุรกิจของบริษัทฯ บริษัทฯ ได้ติดตั้งระบบการบริหารจัดการรายได้เพื่อเพิ่มรายได้ในแต่ละเที่ยวบินให้เหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการรายได้เป็นกระบวนการที่ใช้ในการคำนวณราคาบัตรโดยสารและจำนวนที่นั่งผู้โดยสารที่มีอยู่สำหรับผู้โดยสารชั้นธุรกิจและผู้โดยสารชั้นประหยัด เพื่อเพิ่มรายได้จากการขายบัตรโดยสารให้สูงที่สุด บนพื้นฐานของพฤติกรรมทางด้านอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้ในแต่ละตลาด

จากการใช้ระบบการบริหารจัดการรายได้ในปัจจุบัน บริษัทฯ พยายามที่จะเพิ่มรายได้ให้ได้ในแต่ละเที่ยวบินโดยการจัดสรรที่นั่งผู้โดยสารที่มีอยู่ตามราคาค่าโดยสารในแต่ละชั้นเพื่อให้บริษัทฯ ได้รับประโยชน์สูงสุด

บริษัทฯ มีโครงสร้างราคาบัตรโดยสารที่หลากหลายเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการในแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่ผู้โดยสารบนเครื่องบินได้ถูกแบ่งออกเป็นชั้นธุรกิจและชั้นประหยัด โดยบริษัทฯ จะกำหนดจำนวนที่นั่งในแต่ละราคาผ่านกระบวนการวิเคราะห์การแข่งขันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการในการบริหารจัดการรายได้ การคาดการณ์ล่วงหน้า และการกำหนดราคาที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้ บริษัทฯ ใช้การคาดการณ์ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลการสำรองที่นั่งในอดีต รวมเข้ากับการสำรองที่นั่งในปัจจุบัน ประกอบกับงานหรือเหตุการณ์ (event) ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงแรงกดดันจากภาวะการแข่งขัน และปัจจัยอื่นๆ ในการกำหนดโครงสร้างราคาบัตรโดยสารเพื่อเพิ่มรายได้สูงสุด

บริษัทฯ ใช้ระบบการบริหารจัดการรายได้ที่พัฒนาขึ้นโดยระบบดังกล่าวนี้ได้ใช้แบบจำลองในการคาดคะเน และกำหนดราคาที่เหมาะสมเพื่อที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเศรษฐศาสตร์ เพื่อกำหนดจำนวนที่นั่ง ในแต่ละราคา ซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถเพิ่มรายได้บนขีดความสามารถที่มีอยู่ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ใช้ระบบดังกล่าว ทั้งในเส้นทางการบินระหว่างประเทศ และเส้นทางการบินภายในประเทศมาตั้งแต่ปี 2551

บริษัทฯ ใช้นโยบายการตลาดและการขายเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในการขนส่งผู้โดยสารสูงสุดดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างราคาที่ไม่ซับซ้อนและนำเสนอนโยบายด้านราคาในแต่ละจุดขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้สัมพันธ์ กับลักษณะของแต่ละจุดขายและช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อให้บริษัทฯ มีผลตอบแทนสูงสุดและลด การสูญเสียรายได้
2. ใช้ระบบบัตรโดยสารอัตโนมัติเพื่อป้องกันการสูญเสียรายได้เนื่องจากความผิดพลาดจากตัวบุคคลและ เพิ่มรายได้จากค่าบริการเสริมได้แก่ ค่าธรรมเนียมจากสัมภาระส่วนเกิน
3. จัดสรรที่นั่งสำหรับบัตรโดยสารในแต่ละระดับราคาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลที่ผ่านมาของแต่ละเส้นทางการบิน
4. จัดลำดับการจัดสรรที่นั่งให้แก่ผู้โดยสารให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้เพื่อที่จะเพิ่ม รายได้ให้แก่ทั้งเครือข่ายการบิน ไม่เพียงแต่เพิ่มรายได้เฉพาะในบางเส้นทางการบินเท่านั้น

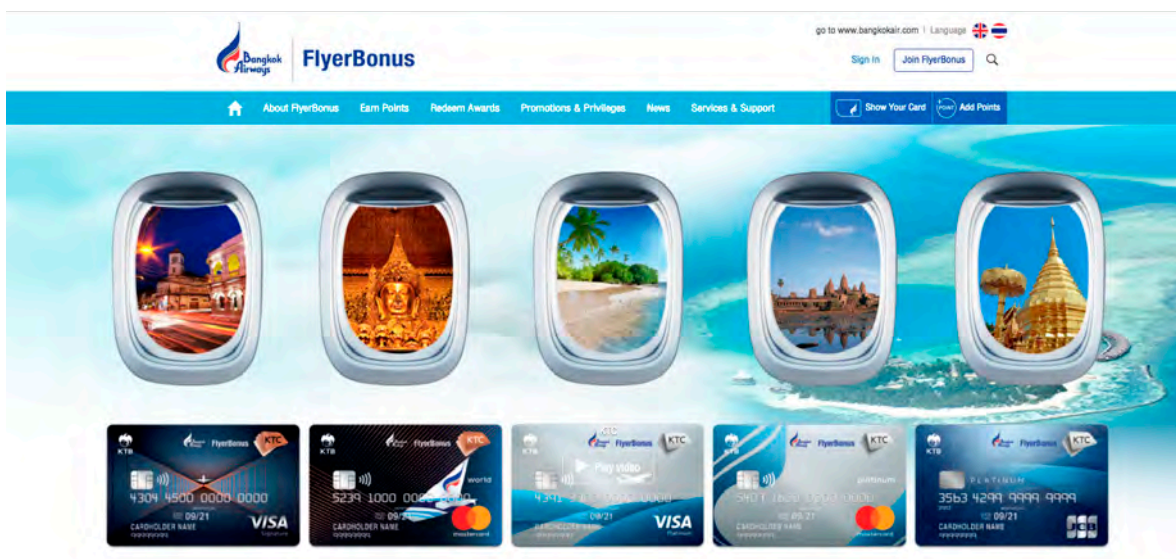
เช่นเดียวกับสายการบินส่วนใหญ่ บริษัทฯ รับสำรองที่นั่งมากกว่าจำนวนที่นั่งโดยสารในบางเที่ยวบินเพื่อทดแทน ในกรณีที่ผู้โดยสารได้สำรองที่นั่งแล้วแต่ไม่ได้เดินทาง โดยอัตราส่วนของการสำรองที่นั่งในลักษณะดังกล่าว แตกต่างกันไปในแต่ละเส้นทางการบินและขึ้นอยู่กับอัตราส่วนในอดีตของปริมาณผู้โดยสารที่สำรองที่นั่งแต่ไม่ได้ เดินทาง และกรณีการยกเลิกบัตรโดยสารล่าช้า

- **การรักษาลูกค้าประจำโดยโปรแกรม FlyerBonus**

ตั้งแต่มีการจัดตั้งโปรแกรมสะสมไมล์ (Frequent Flyer Program) ของบริษัทฯ ในชื่อ “FlyerBonus” ในปี 2548 โปรแกรมดังกล่าว ก็มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดของบริษัทฯ และเป็นหนึ่งในวิธีการพื้นฐานในการสร้างและรักษาลูกค้าของบริษัทฯ โปรแกรม FlyerBonus ของบริษัทฯ ประกอบด้วยสมาชิกสองระดับ อันได้แก่ สมาชิกระดับธรรมดา และสมาชิกระดับพิเศษ โดยสมาชิกระดับพิเศษเป็นสมาชิกที่มาจากการเรียนเชิญของบริษัทฯ เท่านั้น ทั้งนี้ โปรแกรมสะสมไมล์จะสนับสนุนความยึดมั่นให้แก่ลูกค้าในการใช้บริการของบริษัทฯ การแลกเปลี่ยนโดยสารจะช่วยส่งเสริมให้ลูกค้าใช้บริการของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สมาชิกสามารถสะสมไมล์ได้จากเที่ยวบินของบริษัทฯ และจากเที่ยวบินของสายการบินภายใต้ความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ในกิจกรรมส่งเสริมการขายของโปรแกรม FlyerBonus คะแนนสะสมไมล์สามารถแลกเพื่อรับบัตรโดยสารโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือแลกเปลี่ยนเป็นส่วนลด หรือยกระดับชั้นโดยสารในเที่ยวบินของบริษัทฯ หรือแลกเปลี่ยนสินค้าที่ขายบนเที่ยวบิน ทั้งนี้ โปรแกรม FlyerBonus มีพันธมิตรผู้ประกอบการธุรกิจเดินทาง ซึ่งรวมถึงสายการบินทั้งหมดตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) สถาบันการเงิน บริษัทให้เช่ารถยนต์ และโรงแรมทั้งในท้องถิ่นและระหว่างประเทศ ทำให้สมาชิกสามารถทำการสะสมไมล์ได้ทุกวันผ่านการใช้จ่ายใช้สอยประจำ การเช่ารถยนต์และการเข้าพักในโรงแรม

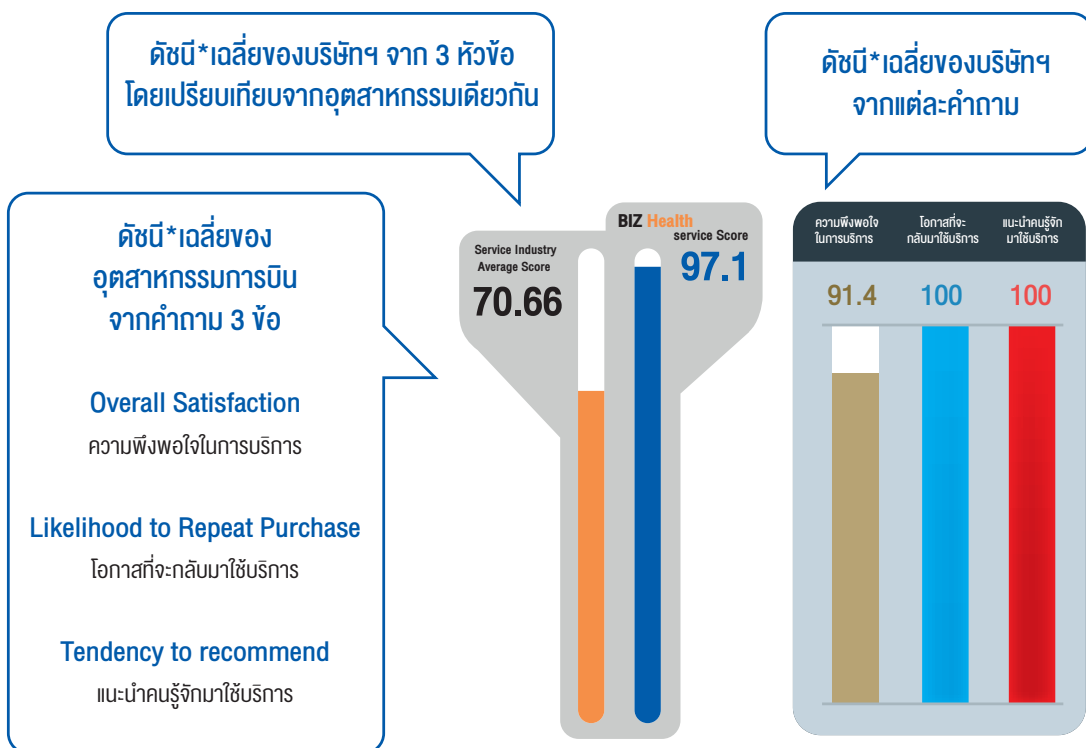
นอกจากนี้ ฟลายเออร์โบนัสยังคงตอบแทนลูกค้าของสายการบินฯ โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง อาทิ การมอบส่วนลดและสิทธิประโยชน์จากโรงแรม ร้านอาหาร และร้านอาหารชื่อดังมากกว่า 200 ร้านค้าที่ตั้งอยู่ในเส้นทางต่าง ๆ ที่สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส รวมถึงโปรโมชั่นพิเศษสะสมคะแนนและแลกรางวัลจากสายการบินฯ และโปรโมชั่นร่วมกับคู่ค้าตลอดปีที่ผ่านมา

- **กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย**

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของบริษัทฯ ในปัจจุบัน คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากประเทศไทยยังคงมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ประกอบกับการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ถือเป็นจุดเด่นของบริษัทฯ เมื่อเปรียบเทียบกับสายการบินอื่นๆ โดยในอดีตที่ผ่านมา ผู้โดยสารของบริษัทฯ เป็นผู้โดยสารจากต่างประเทศเป็นหลัก และยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับผู้โดยสารภายในประเทศเองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีศักยภาพที่ดีขึ้น บริษัทฯ จึงได้ดำเนินการขยายตลาดผู้โดยสารภายในประเทศควบคู่กันไปเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการลดความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้โดยสารจากต่างประเทศ โดยทางบริษัทมีการจัดทำผลสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า ประจำปี 2561

- **ผลการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าประจำปี 2561**

* Remark : Index compute with weighted calculation
 บริษัทฯ มีดัชนีเฉลี่ยจากหัวข้อข้างต้น 97.1% สูงกว่าของอุตสาหกรรมการบินที่ 70.66%

- **การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย**

บริษัทฯ มีช่องทางการจัดจำหน่ายหลัก 2 ช่องทาง ได้แก่ การขายทางตรง โดยผ่านสำนักงานขายของบริษัทฯ ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ และเว็บไซต์ และการขายทางอ้อม

1. **การขายทางตรง**

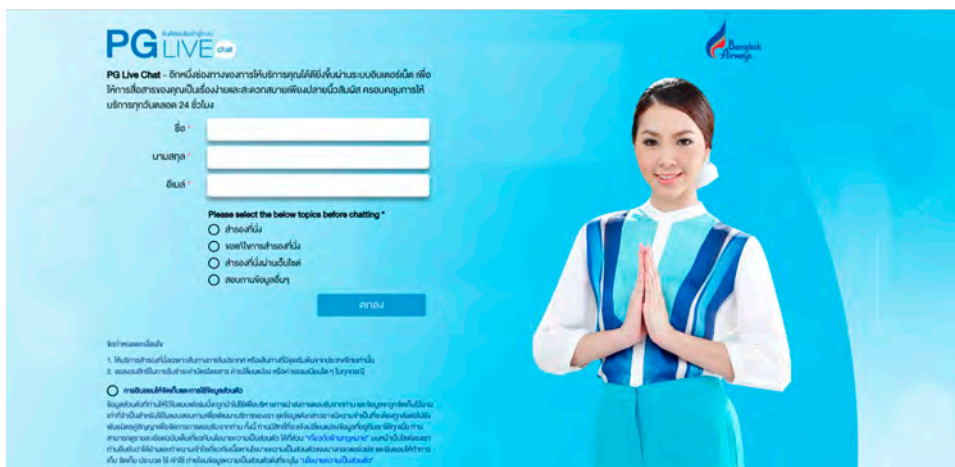
บริษัทฯ ขายบัตรโดยสารทางตรงผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงสำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบิน ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ และผ่านช่องทางบนหน้าเว็บไซต์

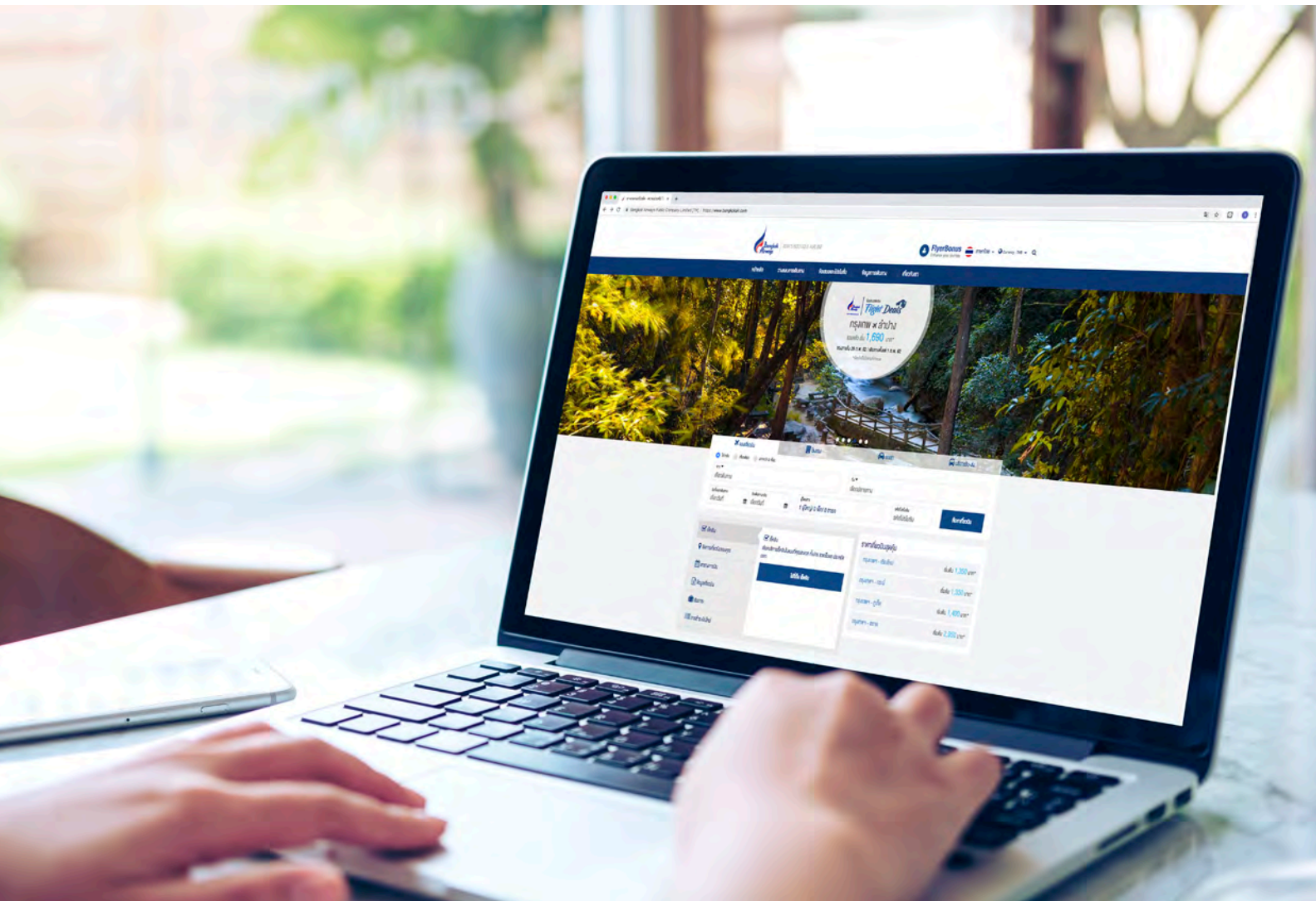
- **สำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร และเคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบิน**

บริษัทฯ มีสำนักงานขายบัตรโดยสาร ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทฯ และผ่านทางตัวแทนจำหน่ายในทวีปยุโรป เช่น ประเทศแคนาดา ออสเตรเลีย และในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ประเทศไทย สิงคโปร์ กัมพูชา ลาว และเมียนมาร์ และฮ่องกง นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังขายบัตรโดยสารที่เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารซึ่งตั้งอยู่ในสนามบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ ซึ่งสำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร และเคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบินเหล่านี้ ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ต้องการเข้ามาสำรองที่นั่งหรือเปลี่ยนแปลงการสำรองที่นั่งด้วยตนเอง โดยสามารถชำระค่าบัตรโดยสารด้วยเงินสด บัตรเครดิต หรือบัตรเครดิต

- **ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ (Call Center)**

Call Center 1771 รองรับการให้บริการทางโทรศัพท์ให้แก่ผู้โดยสารตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการติดต่อเพื่อใช้บริการ เช่น สอบถามข้อมูลผลิตภัณฑ์ และการบริการ การทำสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสาร รับชำระค่าบัตรโดยสาร และค่าธรรมเนียมในการเปลี่ยนแปลงบัตรโดยสาร หรือให้บริการพิเศษกรณีต่าง ๆ รวมถึงการให้บริการสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสารสำหรับผู้ป่วย Call Center Medical Care Service และการบริการ Call Center Check-in สำหรับให้บริการผู้โดยสารที่เดินทางเส้นทางภายในประเทศ ที่ไม่มีสัมภาระในการเดินทาง นอกเหนือจากการให้บริการทางด้านโทรศัพท์แล้ว ทาง Call Center ยังให้บริการตอบอีเมลล์ผู้โดยสารที่ติดต่อผ่านทาง reservation@bangkokair.com และให้บริการตอบข้อซักถามของผู้โดยสารผ่าน PG Live Chat ตลอด 24 ชม. อีกด้วย

- **การขายทางอินเทอร์เน็ต**

บริษัทฯ ขายบัตรโดยสารทางอินเทอร์เน็ต ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทฯ www.bangkokair.com โดยในการสำรองที่นั่งทางออนไลน์นั้น ผู้โดยสารจะต้องชำระเงินผ่านบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิต ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงด้านเครดิตและกระบวนการทางบัญชี และยังช่วยปรับปรุงกระแสเงินสดในการดำเนินงานของบริษัทฯ เนื่องจากธนาคารผู้ให้บริการของบริษัทฯ จะเป็นผู้รับรายได้ทั้งหมดจากการขายทางอินเทอร์เน็ต และนำเข้าบัญชีบริษัทฯ โดยตรง ทั้งนี้ในปี 2553 บริษัทฯ ได้พัฒนาเว็บไซต์ของบริษัทฯ เพื่อจะเพิ่มการขายผ่านทางอินเทอร์เน็ต และลดค่าคอมมิชชั่นจากตัวแทนจำหน่าย และยังปรับปรุงแผนผังเว็บไซต์เพื่อให้การแสดงค่าโดยสารและสิทธิพิเศษให้เห็นเด่นชัดขึ้น ทั้งนี้การขายบัตรโดยสารทางอินเทอร์เน็ตมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด และบริษัทฯ คาดว่าแนวโน้มดังกล่าวจะคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้ การขายทางอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีต้นทุนการดำเนินงานต่ำที่สุดของบริษัทฯ

2. การขายทางอ้อม

บริษัทฯ จะแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารของบริษัทฯ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อที่จะขยายเครือข่ายการให้บริการและฐานลูกค้า บริษัทฯ มีตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารในหลากหลายพื้นที่ รวมถึงประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และทวีปยุโรป โดยตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารจะทำหน้าที่คล้ายกับสำนักงานขายของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงงานด้านการตลาด การส่งเสริมการขาย และการจำหน่ายบัตรโดยสาร ทั้งนี้ ตัวแทนจำหน่ายมีความสำคัญสำหรับการขายบัตรโดยสารในเที่ยวบินตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ซึ่งเป็นเที่ยวบินระหว่างประเทศที่เชื่อมต่อไปยังเที่ยวบินภายในประเทศและภายในภูมิภาคของบริษัทฯ ตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจาก IATA บริษัทฯ มีผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจาก IATA ในกว่า 40 ประเทศทั่วโลก เนื่องจากบริษัทฯ เองได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ IATA BSP ตั้งแต่ปี 2543 ทำให้การชำระราคาบัตรโดยสารที่จำหน่ายผ่านผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจากสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ มีการชำระผ่านระบบชำระเงิน ผ่านทางธนาคารที่ให้บริการบริหารจัดการแก่สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ ทั้งนี้ การให้บริการโดยบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่นักท่องเที่ยวที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และ/หรือไม่สะดวกที่จะใช้บัตรเครดิต โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่ที่ห่างไกลในประเทศไทยหรือประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ

นอกเหนือจากการบริหารจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านระบบจัดจำหน่าย GDS (Global Distribution System) แล้วในปี 2561 ยังมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการย้ายระบบสำรองที่นิ่งหลัก (Host System) ที่จะเกิดขึ้นในปี 2562 โดยยังคงเน้นความต่อเนื่องในกิจกรรมต่างๆ ที่ทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนการขายผ่านตัวแทนจำหน่ายทั่วโลกให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และ สะดวกแก่ตัวแทนจำหน่าย ทั้งที่เป็นตัวแทนจำหน่ายแบบ Offline และตัวแทนจำหน่ายแบบ Online ที่เรียกว่า OTA (Online Travel Agent) ที่มีการเติบโตสูงทั่วโลก ทั้งนี้ ทำให้สามารถบรรลุข้อตกลงระหว่างบริษัทฯ และระบบจัดจำหน่ายต่างๆ ทำให้ได้รับส่วนลดในการทำสำรองที่นิ่งกว่า 1 ล้านเหรียญ

ปัจจัยความเสี่ยง

1. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ

- **ธุรกิจ ขาดะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญจากค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เพียงพอ**

ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินคิดเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดของต้นทุนขายและบริการของบริษัทฯ โดยตามงบการเงินรวม ค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็นร้อยละ 16.3 และร้อยละ 18.6 ของต้นทุนรวมในปี 2560 และปี 2561 ตามลำดับ ด้วยเหตุที่ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงถือเป็นรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทฯ รายการหนึ่งที่มีนัยสำคัญ การปรับเพิ่มราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นเพียงเล็กน้อยจะสามารถส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ยในการดำเนินงานของบริษัทฯ ได้ทั้งนี้ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีความผันผวนอย่างมาก โดยในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมาราคาซื้อขายทันที (spot price) ของน้ำมันเชื้อเพลิงเคยมีราคาสูงสุดถึง 126.19 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในวันที่ 21 มกราคม 2557 (และเคยลดต่ำลงถึง 32.3 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในวันที่ 21 มกราคม 2559) ทั้งนี้ ตามข้อมูลจาก MOPS ราคาซื้อขายทันที (spot price) ของน้ำมันเชื้อเพลิง ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2560 อยู่ที่ 65.74 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรลในกรณีที่น้ำมันเชื้อเพลิงขาดแคลน ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอาจปรับตัวสูงขึ้นหรือบริษัทฯ อาจต้องลดเที่ยวบินแบบประจำลงทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงในอนาคต ในปี 2561 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงราคาน้ำมันในสัดส่วนถั่วเฉลี่ยร้อยละ 74 ของความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิง บริษัทฯ ยังมีภาระผูกพันจากการทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันถึงกันยายน 2562 อีกจำนวน 810,000 บาร์เรล บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าการเข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทฯ จะเพียงพอที่จะช่วยป้องกันความเสี่ยงของบริษัทฯ จากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีความเสี่ยงที่จะขาดทุนจากการป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ อีกด้วย

บริษัทฯ จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินโดยการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้จัดจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรายใหญ่ 2 ราย คือ ปตท. และ ซัสโก้ดีเซลเลอร์สเป็นหลัก โดยในปี 2561 ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินของบริษัทฯ มาจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจาก ปตท. ในสัดส่วนร้อยละ 62 และจากซัสโก้ดีเซลเลอร์สในสัดส่วนร้อยละ 27 ทั้งนี้ หากเกิดภาวะขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงและ/หรือหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มสูงขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุน ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ ได้

- **ธุรกิจ ขบวนการการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจในอดีตรวมทั้งในอนาคตของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน อุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเครื่องบิน**

บริษัทฯ ต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่จะขาดทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในกรณีที่เครื่องบินของบริษัทฯ เกิดสูญหายหรือประสบเหตุฉุกเฉิน เกิดอุบัติเหตุ เกิดการก่อการร้าย หรือภัยพิบัติอื่น ๆ และบริษัทฯ ต้องแบกรับต้นทุนที่สูงมากจากการเรียกร้องค่าเสียหายของผู้โดยสาร การซ่อมแซมหรือการเปลี่ยนทดแทนเครื่องบินที่ได้รับความเสียหาย และจากการที่บริษัทฯ ต้องระงับการให้บริการเครื่องบินดังกล่าวเป็นการชั่วคราวหรือถาวร

บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะไม่ประสบเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน หรือเหตุการณ์ที่ร้ายแรงกว่า เหตุการณ์ดังกล่าวซึ่งรวมถึงเหตุการณ์ที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าการคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทฯ จะครอบคลุมความสูญเสียหรือความเสียหายจากอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ใด ๆ ในอนาคตได้อย่างเพียงพอ

- การเปลี่ยนแปลงของความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) กับสายการบินอื่น อาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้ทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) กับสายการบินจำนวน 27 สายการบิน มีรายรับจากสายการบินอื่นตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) บริษัทฯ คาดการณ์ว่าบริษัทฯ ต้องพึ่งพาความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) มากขึ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะไม่ได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในอนาคต ในความสัมพันธ์กับสายการบินที่บริษัทฯ ได้ทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ด้วย นอกจากนี้ความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) บางฉบับอาจถูกยกเลิกได้โดยไม่ต้องมีเหตุแห่งการเลิกสัญญาเกิดขึ้น หากคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องการเลิกสัญญาแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน หรือสัญญาอาจถูกยกเลิกได้ทันทีหากเกิดเหตุแห่งการเลิกสัญญาขึ้น ทั้งนี้การที่สัญญาสิ้นสุดลงโดยที่ไม่ได้มีการคาดการณ์มาก่อนหรือการที่สัญญาสิ้นสุดลงก่อนกำหนดระยะเวลา อาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

- **ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรมการบินและการแข่งขันจากการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่น อาจส่งผลกระทบต่อในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ**

บริษัทฯ ต้องประสบกับปัญหาการแข่งขันที่สูงทั้งในเส้นทางการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ สายการบินต่างแข่งขันกันในเรื่องระดับราคาตั๋วโดยสาร จำนวนเที่ยวบิน ความน่าเชื่อถือของการบริการ ภาพลักษณ์ของสายการบิน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสาร โปรแกรมสะสมไมล์ (Frequent Flyer Program) ตลอดจนความพร้อมและความสะดวกสบายของบริการอื่นๆ นอกจากนี้สายการบินบางแห่งที่เป็นคู่แข่งของบริษัทฯ นั้น มีขนาดใหญ่กว่าอาจมีชื่อเสียงและทรัพยากรทางการเงินมากกว่า และมีความสามารถในการช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดในตลาดสำคัญซึ่งรวมถึงเส้นทางการบินภายในประเทศได้ดีกว่าบริษัทฯ สายการบินเหล่านั้นอาจมีความสามารถในการให้บริการในเส้นทางการบินบางเส้นทางที่ไม่ได้กำไรเป็นเวลานานกว่าที่บริษัทฯ จะสามารถดำเนินการได้

คู่แข่งของบริษัทฯ สำหรับการให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำนั้น รวมถึงผู้ประกอบการสายการบินแบบเต็มรูปแบบ สายการบินต้นทุนต่ำ และผู้ประกอบการกิจการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ บริษัทฯ ต้องแข่งขันในเส้นทางการบินหลักภายในประเทศของบริษัทฯ โดยมีคู่แข่งที่สำคัญ เช่น การบินไทย สายการบินไทยแอร์เอเชีย สายการบินนกแอร์ สายการบินไทยสมายล์ และสายการบินไทยไลอ้อนแอร์ นอกจากนี้สายการบินอื่น ๆ อาจแสดงความประสงค์ที่จะจัดให้มีเที่ยวบินเข้าและออกจากสนามบินสมุยได้ในอนาคต ซึ่งอาจทำให้การแข่งขันที่บริษัทฯ ต้องเผชิญนั้นสูงขึ้น บริษัทฯ จึงไม่สามารถรับประกันได้ว่าคู่แข่งจะไม่ใช้กลยุทธ์ในการตัดราคาหรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

- **ธุรกิจสายการบินและสนามบินของบริษัทฯ ต้องพึ่งตลาดการท่องเที่ยวในประเทศไทย และตลาดการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคนี้และทวีปยุโรปเป็นอย่างมาก การลดลงของอุปสงค์ในการเดินทางทางอากาศในตลาดเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ**

ธุรกิจสายการบินคือธุรกิจหลักของบริษัทฯ ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่บริษัทฯ ในอัตราร้อยละ 73.27 ของรายได้รวมตามงบการเงินรวมของบริษัทฯ ในปี 2561 โดยธุรกิจสายการบินของบริษัทฯ ประกอบด้วย การให้บริการขนส่งทางอากาศสำหรับผู้โดยสารทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แนวทางการสร้างความเติบโตของบริษัทฯ ได้ดำเนินการโดยมุ่งเน้นการเพิ่มเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศไปยังและออกจากฐานการปฏิบัติงานของบริษัทฯ ที่สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย และสนามบินเชียงใหม่ และจะยังคงดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานการณ์ใด ๆ ที่ก่อให้เกิดการลดลงของอุปสงค์ของการขนส่งทางอากาศในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงในทางลบของภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ ความน่าสนใจของประเทศไทยในฐานะจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวที่ลดลง หรือค่าโดยสารที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของภาระต้นทุนในการใช้สนามบินและค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้โดยสาร

บริษัทฯ เชื่อว่าผู้โดยสารส่วนใหญ่ที่ใช้บริการสายการบินของบริษัทฯ และผู้ใช้บริการสนามบินของบริษัทฯ ประกอบไปด้วยนักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะเข้ามาในประเทศไทยเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงต้องพึ่งพาความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ที่ผ่านมามีบริษัทฯ เคยประสบกับเหตุการณ์ที่จำนวนผู้โดยสารระหว่างประเทศลดลงอย่างมีนัยสำคัญ การประท้วงทางการเมืองในประเทศไทยหลายครั้ง รวมถึงกรุงเทพฯ ซึ่งมีรายงานความรุนแรงเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของกรุงเทพฯ โดยธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานการณ์ใด ๆ ที่ทำให้ประเทศไทยในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจลดลง ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะสามารถใช้มาตรการป้องกันเพื่อที่จะบรรเทาผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากความตกลงรับขนส่งผู้โดยสารระหว่างสายการบิน (Interline) บางส่วนมาจากทวีปยุโรป ดังนั้นปัจจัยภายนอกในทางลบต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการเดินทางจากทวีปยุโรปอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

- **บริษัทย่อยและบริษัทร่วม ได้รับสัมปทานเพื่อให้บริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการบินที่สนามบินสุวรรณภูมิ**

บริษัทย่อยและบริษัทร่วมได้เข้าทำสัญญากับ ทอท. เพื่อให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสนามบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งรวมถึงการให้บริการคลังสินค้า การให้บริการภาคพื้นดิน และการให้บริการครุภัณฑ์ โดยสัญญาสัมปทาน มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี โดยจะสิ้นสุดในวันที่ 27 กันยายน 2569

ปี 2561 รายได้จาก BFS Ground และ BAC คิดเป็นร้อยละ 7.8 และร้อยละ 3.8 ของรายรับรวมของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าสัญญาเหล่านี้สัญญาใดสัญญาหนึ่ง หรือหลายสัญญารวมกันจะไม่ถูกยกเลิกก่อนครบกำหนดระยะเวลา และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาหรือเมื่อมีการเลิกสัญญาดังกล่าวแล้วหากบริษัทย่อยและบริษัทร่วมไม่สามารถต่อหรือขยายอายุสัญญาได้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมจะไม่มีสิทธิในการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องภายใต้สัญญาดังกล่าวได้ ซึ่งจะทำให้บริษัทฯ สูญเสียกระแสรายได้จากกิจการดังกล่าว และจะนำมาซึ่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

- **การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมอาจจะส่งผลกระทบต่อภาระการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตของบริษัทฯ และทำให้บริษัทฯ มีต้นทุนเพิ่มขึ้น**

ธุรกิจสายการบินถูกกำกับดูแลโดยกฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีความเข้มงวดมากขึ้นในอนาคต กฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามากำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงที่เกิดจากเครื่องบิน การใช้และครอบครองวัตถุอันตราย การปล่อยก๊าซของเสีย การกำจัดสิ่งเจือปนในสิ่งแวดล้อม และอื่นๆ โดยประเทศต่างๆ ได้ออกคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และกฎระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงและการปล่อยก๊าซของเสียที่เกิดจากเครื่องบิน และอายุของเครื่องบิน กฎหมายสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงและทางอากาศ ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าอาจพัฒนาไปในแนวทางที่จะกำหนดให้ยกเลิกการใช้เครื่องบินบางแบบหากเครื่องบินเหล่านั้นไม่มีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กฎหมายสิ่งแวดล้อมกำหนด ข้อกำหนดต่างๆ เหล่านี้อาจทำให้บริษัทฯ มีภาระต้นทุนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และมีข้อจำกัดในการประกอบกิจการสายการบิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเครื่องบินแบบใหม่ที่น่าสนใจจำเป็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมตลอดอายุการใช้งาน การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าวอาจทำให้ค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น หรือจำกัดความสามารถของบริษัทฯ ในการขยายการดำเนินงานของบริษัทฯ ต่อไป

- **ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงของบริษัทฯ จะเพิ่มขึ้นตามอายุของฝูงบิน**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 อายุโดยเฉลี่ยของเครื่องบินของบริษัทฯ คือ 10.1 ปี โดยทั่วไปค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินที่มีอายุการใช้งานมานานจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินที่ใหม่กว่า ดังนั้นเมื่อฝูงบินของบริษัทฯ มีอายุการใช้งานมากขึ้นเรื่อยๆ ก็จะต้องการการบำรุงรักษามากขึ้น และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินของบริษัทฯ ก็จะมีปรับสูงขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน ทั้งในส่วนของปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) และอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทฯ (ในกรณีที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ ของบริษัทฯ ยังคงที่) ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอาจมีผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

โดยปกติ เครื่องบินลำที่มีอายุการใช้งานมานาน จะมีอุปกรณ์ภายในห้องโดยสารที่มีอายุการใช้งาน จะต้องการการบำรุงรักษาบ่อยขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อตารางการบิน และความพึงพอใจของลูกค้า รวมทั้งทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อสายการบินของบริษัทฯ ซึ่งแต่ละกรณีข้างต้นอาจจะลดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ ลงได้

- **บริษัทฯ อาจก่อหนี้ยามีนัยสำคัญในอนาคตเพื่อระดมทุนในการจัดหาเครื่องบิน เพื่อใช้เป็นการลงทุนหรือใช้ในแผนขยายธุรกิจ**

ที่ผ่านมา บริษัทฯ เช่าเครื่องบินส่วนใหญ่ตามสัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ อาจพิจารณาซื้อเครื่องบินที่จำเป็นส่วนหนึ่งในอนาคต ซึ่งหากบริษัทฯ ตัดสินใจซื้อเครื่องบิน บริษัทฯ อาจต้องระดมเงินทุนและก่อหนี้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ บริษัทฯ อาจต้องกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการ โดยหากบริษัทฯ ไม่สามารถระดมทุนเพื่อซื้อเครื่องบินใหม่บนข้อกำหนดและเงื่อนไขที่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯและอาจทำให้แผนการขยายฝูงบินล่าช้า นอกจากนี้ สัญญาสินเชื่อในอนาคตของบริษัทฯ อาจมีข้อกำหนดที่จำกัดกิจกรรมการดำเนินงานและกิจกรรมทางการเงินของบริษัทฯ และอาจกำหนดให้บริษัทฯ ต้องนำทรัพย์สินไปวางเป็นหลักประกัน ทั้งนี้ ความสามารถในการชำระหนี้และจัดหาเงินทุนสำหรับการลงทุนที่ตามแผนการของบริษัทฯ จะขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจ และความสามารถในการสร้างรายได้เพียงพอเพื่อชำระหนี้ ซึ่งมีความไม่แน่นอนและอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ

- **บริษัทฯ อาจไม่ประสบความสำเร็จในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจ**

กลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ ประกอบไปด้วยการเพิ่มจำนวนเครื่องบิน การเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทาง การบินเดิมที่บริษัทฯ ให้บริการ การเปิดเส้นทางการบินใหม่ที่บริษัทฯ ให้บริการเองและที่เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายเส้นทางการบินที่ขยายออกไปตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และ กระตุ้นการเติบโตในตลาดที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่เดิม ทั้งนี้ ความสำเร็จในกลยุทธ์ทางธุรกิจนั้น มีความสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัทฯ

การเพิ่มจำนวนเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ ขึ้นอยู่กับการได้รับการจัดสรรเวลาเข้าออกของเครื่องบิน (Slot) ที่เหมาะสมในสนามบินที่ตั้งอยู่ในตลาดเป้าหมายในลักษณะที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการบริหารต้นทุนของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ จำเป็นต้องได้รับสิทธิการบิน และการจัดสรรเวลาเข้าออกของเครื่องบิน (Slot) ในสนามบินใดๆ ก่อนที่จะเริ่มให้บริการเส้นทางการบินใหม่ได้ การเพิ่มจำนวนเส้นทางการบิน การเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถของบริษัทฯ ที่จะได้รับการจัดสรรเวลาขึ้นและลงจอด (Slot) เพิ่มเติมในสนามบินของเส้นทางการบินดังกล่าว ซึ่งรวมถึงสนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย สนามบินเชียงใหม่ และสนามบินที่บริษัทฯ มีเส้นทางการบินทุกแห่ง ทั้งนี้ การไม่ได้รับสิทธิการบินการไม่ได้รับการจัดสรรช่วงเวลาการนำเครื่องบินขึ้นและลงจอด (Slot) ในสนามบินใดๆ การไม่ได้รับอนุญาตต่างๆ หรือการไม่สามารถเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) เพิ่มเติม หรือการไม่สามารถขอเพิ่มช่วงเวลาการนำเครื่องบินขึ้นและลงจอดในสนามบินใดๆ เพิ่มเติมดังกล่าวข้างต้นอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ คาดหมายว่าเส้นทางการบินหลายเส้นทางที่บริษัทฯ วางแผนเปิดให้บริการในอนาคต การให้บริการในเส้นทางการบินใหม่อาจทำให้บริษัทฯ ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากตั้งแต่ก่อนที่จะเริ่มให้บริการ ทั้งนี้ ในระยะแรก บริษัทฯ อาจมีอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) ต่ำ และอาจจำเป็นต้องเสนอค่าโดยสารราคาพิเศษในเส้นทางการบินใหม่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรจากเส้นทางการบินใหม่นี้ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังวางแผนที่จะขยายฝูงบินให้กลายเป็น 38 ลำ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2561 หากบริษัทฯ ไม่ประสบความสำเร็จในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจได้ บริษัทฯ อาจต้องเลื่อนกำหนดเวลาหรือยกเลิกการรับมอบเครื่องบินเหล่านี้และอาจต้องจ่ายค่าชดเชยความเสียหายซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ รวมถึง

- สภาวะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของประเทศไทย ภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคอื่นทั่วโลก รวมทั้งสภาวะตลาดทุนของประเทศต่างๆ ทั่วโลก
- อุปสงค์ของการคมนาคมขนส่งทางอากาศในภูมิภาค
- อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดการบินในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการควบคุมต้นทุนการดำเนินงานและบริหารกิจการขนาดใหญ่กว่าเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การได้รับใบอนุญาตสิทธิการบินเพิ่มเติมสำหรับตลาดที่บริษัทฯ วางเป้าหมายในทางภูมิศาสตร์เพื่อการขยายเส้นทางการบิน
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการว่าจ้าง ฝึกอบรม และรักษาจำนวนของนักบิน พนักงานต้อนรับ และวิศวกรประจำเครื่องบินของบริษัทฯ อย่างเพียงพอ
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการจัดหาและรับมอบเครื่องบินในเวลาอันสมควร และ
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการระดมเงินทุนที่จำเป็นเพื่อใช้ในการขยายธุรกิจภายใต้ต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม

ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นหลายปัจจัยนั้นอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ ดังนั้นบริษัทฯ จึงไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะสามารถขยายธุรกิจในตลาดที่ให้บริการอยู่ได้สำเร็จ หรือสามารถสร้างตลาดใหม่ขึ้นมาได้ ซึ่งความล้มเหลวในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

● ความสามารถในการกำหนดค่าโดยสารของบริษัทฯ ถูกจำกัดอัตราค่าโดยสารขั้นสูงที่กำหนดโดยรัฐบาล

ในฐานะบริษัทสายการบิน บริษัทฯ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยรัฐบาลผ่านกรมการบินพลเรือนและหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งกรมการบินพลเรือนเป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีหน้าที่กำกับดูแลภาคการบินของประเทศไทย โดยเป็นผู้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่จำเป็นในการให้บริการเที่ยวบินของบริษัทฯ และเป็นผู้กำหนดอัตราขั้นสูงสำหรับค่าโดยสารเส้นทางการบินภายในประเทศที่ขายในประเทศไทย กำกับดูแลค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับบริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าภายในประเทศแบบประจำ รวมถึงเป็นผู้ทำความเข้าใจความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศแบบทวิภาคีระหว่างประเทศกับประเทศอื่นๆ ทั้งนี้ ค่าโดยสารภายในประเทศของบริษัทฯ จะต้องไม่เกินอัตราค่าโดยสารที่กำหนดโดยกรมการบินพลเรือน อนึ่งการเปลี่ยนแปลงในทางลบใดๆ ในนโยบายเหล่านี้ นอกเหนือจากกฎระเบียบและนโยบายอื่นๆ ที่ใช้กำกับดูแลการดำเนินการสายการบิน อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

- **ความผันผวนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ**

เนื่องจากบริษัทฯ มีการทำธุรกิจในหลายประเทศ จึงมีรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นสกุลเงินหลายสกุลที่สำคัญ คือ สกุลเงินบาทและเหรียญสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม สัญญาเช่าเครื่องบิน สัญญาเช่าเครื่องบิน สัญญาการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน สัญญาการประกันภัยโดยส่วนใหญ่ รวมทั้งสัญญาจัดหาอะไหล่เครื่องบินเกือบทั้งหมดของบริษัทฯ เป็นสกุลเงินเหรียญสหรัฐฯ ทั้งนี้ค่าเงินของสกุลเงินหลายสกุล มีความผันผวนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อบริษัทฯ โดยขึ้นอยู่กับสถานะเงินตราต่างประเทศของบริษัทฯ ทั้งด้านรายได้และค่าใช้จ่าย บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า บริษัทฯ จะจัดให้มีการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวได้ หรือการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวจะสามารถจัดทำได้ที่ต้นทุนที่เหมาะสมในเชิงพาณิชย์ หรือสามารถป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ อาจมีภาระทางการเงินเพิ่มในสกุลเหรียญสหรัฐฯ ในอนาคต ซึ่งอาจรวมถึงการกู้ยืมเพื่อซื้อเครื่องบินในอนาคต ด้วยเหตุนี้ การอ่อนค่าลงของสกุลเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินต่างประเทศเหล่านี้อาจทำให้ภาระหนี้สินของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งบริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า บริษัทฯ จะสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอที่จะชดเชยภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ดังนั้น ความผันผวนของค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินต่างประเทศจึงอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

- **บริษัทฯ เผชิญกับความเสี่ยงบางประการที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้ และอาจเผชิญกับอุปสรรคในการทำกรมธรรม์ประกันภัยที่มีเงื่อนไขที่ยอมรับได้ในเชิงพาณิชย์ หรืออาจไม่สามารถจัดหาประกันภัยได้เลย**

การประกันภัยเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินธุรกิจสายการบินและสนามบิน ทั้งนี้ การก่อการร้าย หรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในระดับโลกอื่นๆ อาจมีผลทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถทำประกันภัยเกี่ยวกับการบินในความเสี่ยงบางประเภท หรืออาจทำประกันภัยได้ในวงเงินประกันภัยที่ลดลง ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนที่กำหนดโดยผู้ให้เช่าเครื่องบินของบริษัทฯ หรือตามกฎระเบียบของรัฐบาล การที่บริษัทฯ ไม่สามารถทำกรมธรรม์ประกันภัยในการประกอบธุรกิจโดยทั่วไป หรือในสินทรัพย์บางอย่างของบริษัทฯ ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดที่ยอมรับได้ในเชิงพาณิชย์ หรือไม่สามารถทำกรมธรรม์ประกันภัยได้เลยอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า ความคุ้มครองภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทฯ จะเพียงพอกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ในกรณีที่ความเสียหายที่แท้จริงสูงกว่าจำนวนเงินที่ทำประกันภัยไว้ บริษัทฯ อาจต้องรับภาระความเสียหายจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่ได้ทำประกันภัยความเสี่ยงบางประเภท ซึ่งรวมถึงการประกันภัยธุรกิจหยุดชะงัก และการสูญเสียกำไรหรือรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสายการบินอื่นในอุตสาหกรรม ซึ่งมักจะไม่ได้ทำประกันภัยในเรื่องดังกล่าวไว้เช่นกัน ในกรณีที่เกิดภัยที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบ

2. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบิน

- **ในช่วงภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว อุตสาหกรรมการบินมีแนวโน้มที่จะมีผลประกอบการตกถอย**

ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำเป็นสิ่งที่คาดเดาได้ยาก และเนื่องจากอุตสาหกรรมการบินมีลักษณะเฉพาะตัวคือ มีอัตรากำไรต่ำและมีต้นทุนคงที่สูง ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ซึ่งรวมถึงค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเครื่องบิน ค่าบริหารจัดการเครื่องบินและค่าธรรมเนียมการเดินทางอากาศ ต้นทุนทางการเงิน ค่าเช่าดำเนินงานเครื่องบิน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานสำหรับนักบิน ลูกเรือ และบุคลากรที่ทำงานระดับภาคพื้นดิน ไม่ได้เปลี่ยนแปลงตามอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) ในขณะที่รายได้ที่เกิดจากเที่ยวบินหนึ่งจะสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวนผู้โดยสารหรือสินค้าที่รับขน และโครงสร้างค่าโดยสาร ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงด้านจำนวนผู้โดยสารในตลาดที่เกี่ยวข้อง หรือมีการเปลี่ยนแปลงด้านราคา ด้านอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) หรือการเดินทางรูปแบบอื่นๆ ที่เชื่อมต่อกัน (Traffic Mix) อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ ผลขาดทุนเล็กน้อยในระดับรายได้ที่คาดการณ์ไว้สามารถส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทฯ

- **ข้อจำกัดของสนามบินในกรุงเทพฯ และสนามบินอื่นๆ ในประเทศไทย อาจทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถเพิ่มอัตราการใช้เครื่องบินต่อลำต่อวัน ปรับปรุงการตรงต่อเวลาของเที่ยวบิน และให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพได้**

ถึงแม้ว่าโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานของการบินเชิงพาณิชย์ในประเทศไทยจะมีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก โดยมีการเปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิในเดือนกันยายน 2549 และเปิดใช้สนามบินดอนเมืองอีกครั้งสำหรับเที่ยวบินภายในประเทศในเดือนมีนาคม 2550 แต่ทรัพยากรในหลายภาคส่วนของอุตสาหกรรมการบินเชิงพาณิชย์ ซึ่งรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกของสนามบินและระบบควบคุมการจราจรทางอากาศยังไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ความสามารถของบริษัทฯ ในการเพิ่มอัตราการใช้เครื่องบินต่อลำต่อวัน การปรับปรุงความตรงต่อเวลาของเที่ยวบิน และการให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในอนาคต ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของ บริษัทฯ ได้แก่

- จำนวนเครื่องบินที่สามารถลงจอดได้ ความจุผู้โดยสารในอาคารผู้โดยสาร และความหนาแน่นของการจราจรทางอากาศในสนามบินที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่โดยเฉพาะสนามบินสุวรรณภูมิ และสนามบินภูเก็ต
- คุณภาพของการบริหารจัดการของสนามบินในประเทศไทยโดยผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง
- คุณภาพของการควบคุมการจราจรทางอากาศของประเทศ
- คุณภาพของระบบนำร่องและการดำเนินการควบคุมภาคพื้นดินในสนามบินในประเทศไทย
- ข้อจำกัดว่าด้วยความยาว และ/หรือความแข็งแรงของทางวิ่ง (runway) ซึ่งจำกัดน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของเครื่องบินของบริษัทฯ
- คุณภาพของสาธารณูปโภคพื้นฐานในสนามบินระดับภูมิภาคที่บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินอยู่
- การเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย

หากปัจจัยที่กล่าวไปแล้วข้างต้นไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อาจส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการขยายเครือข่ายเส้นทางการบินหรือการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินของบริษัทฯ การปรับปรุงเที่ยวบินให้ตรงต่อเวลา และการให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัย นอกจากนี้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบ

- **อุตสาหกรรมการบินเผชิญความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การก่อการร้าย การระบาดของโรคติดต่อ และภาวะอากาศเลวร้าย**

การก่อการร้ายส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการบิน โดยผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงการที่ต้นทุนด้านการรักษาความปลอดภัยและการประกันภัยที่เพิ่มขึ้น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการก่อการร้ายในอนาคตที่เพิ่มขึ้น การปิดสนามบิน การยกเลิกเที่ยวบินและความล่าช้าของเที่ยวบินอันเนื่องมาจากการละเมิดมาตรการรักษาความปลอดภัยและความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และการลดลงของจำนวนผู้โดยสารและผลตอบแทนอันเนื่องมาจากการอุปสงค์ของการเดินทางทางอากาศทั่วโลกลดลง ทั้งนี้ การก่อการร้าย หรือความหวาดกลัวว่าจะเกิดการก่อการร้าย หรือเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อในระดับโลกอื่นๆ อาจทำให้อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) และผลตอบแทนลดลง และอาจทำให้ต้นทุนของอุตสาหกรรมการบินรวมถึง บริษัทฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งถ้าเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นในอนาคต ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบ

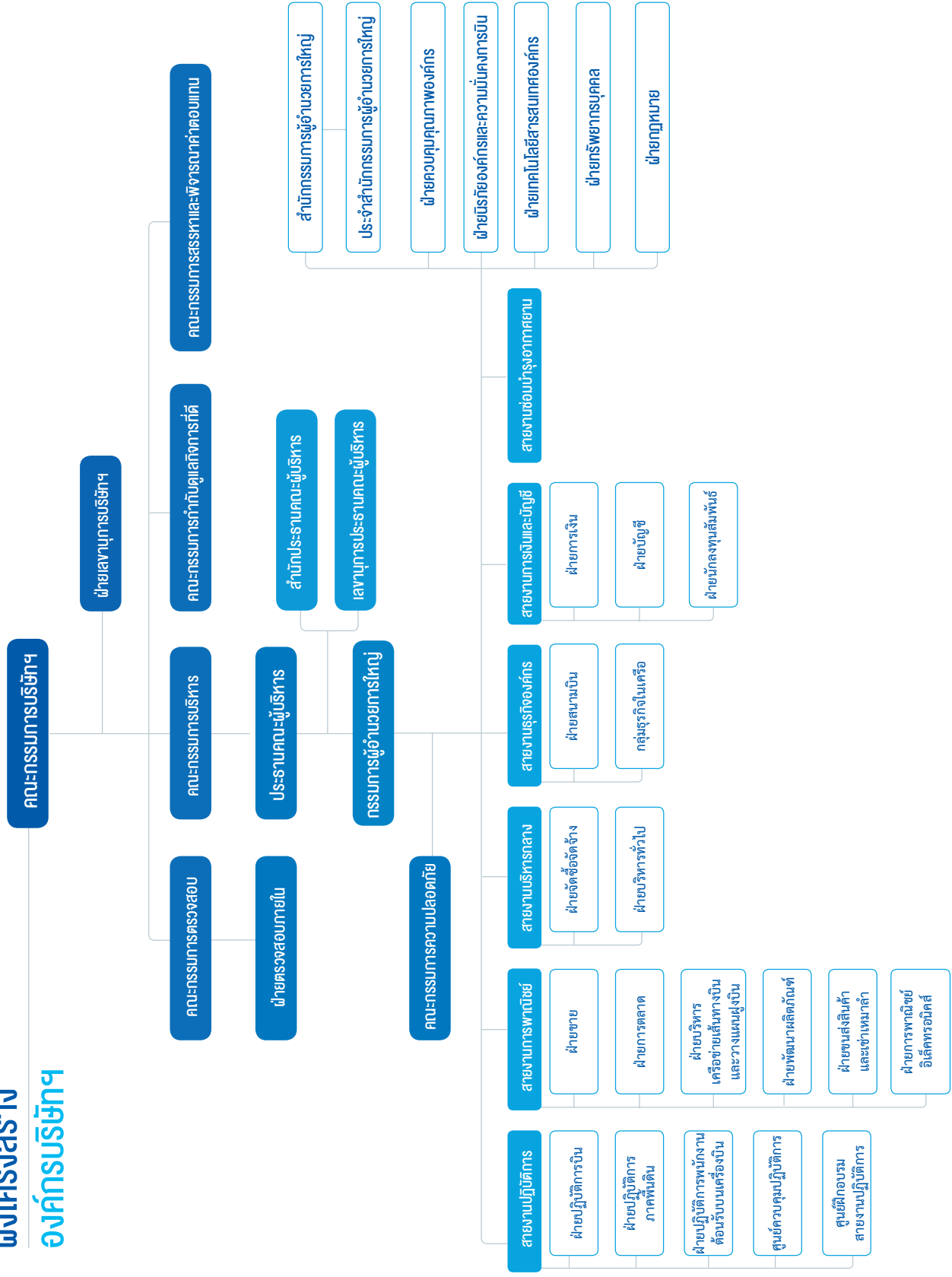
การระบาดของโรคติดต่อประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดรับมือกับความเสี่ยงที่จะเกิดโรคระบาด อาจทำให้การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ติดขัดซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ภาวะอากาศในช่วงฤดูมรสุมหรือช่วงที่เกิดสภาวะอากาศแปรปรวนในประเทศไทยหรือประเทศอื่นๆ เที่ยวบินต่างๆ อาจถูกยกเลิกหรือต้องเลื่อนเวลาจากกำหนดการเดิม ทั้งนี้ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติหลายครั้งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งรวมถึงสึนามิและอุทกภัยในกรณีที่บริษัทฯ ยกเลิกเที่ยวบินหรือเลื่อนเวลาจากกำหนดการเดิมเนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวนนั้น รายได้และผลกำไรของ บริษัทฯ จะลดลงและถึงแม้ว่าเหตุการณ์เหล่านี้จะอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ แต่ผู้โดยสารอาจเห็นว่า บริษัทฯ ต้องรับผิดชอบในความล่าช้าและการยกเลิกเที่ยวบินที่เกิดขึ้น ซึ่งบริษัทฯ อาจเสื่อมเสียชื่อเสียงซึ่งส่งผลให้เสียลูกค้า และส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ สภาพอากาศแปรปรวนในประเทศต่างๆ หรือในภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งผู้โดยสารที่มาใช้บริการในเส้นทางการบินของบริษัทฯ มาจากประเทศหรือภูมิภาคดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อจำนวนผู้โดยสารบนเที่ยวบินของบริษัทฯ

- **อุตสาหกรรมการบินอยู่ภายใต้การกำกับดูแลความปลอดภัยและมาตรฐานการบินในระดับสากล**

อุตสาหกรรมการบิน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลความปลอดภัยและมาตรฐานการบินในระดับสากล ซึ่งมีหน่วยงานต่างๆ ในระดับสากลเป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแล หากพบว่ามีความเสี่ยงหรือข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัย (Significant Safety Concerns) จะถูกปรับลดสถานะความปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมกับประเทศ หน่วยงานที่กำกับดูแลกิจการด้านการบิน รวมทั้งสายการบินด้วย เช่น การถูกระงับการเพิ่มเส้นทางการบิน การจำกัดจำนวนเที่ยวบิน การจำกัดตารางการบิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน และทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังจำกัดโอกาสในการขยายธุรกิจ การทำกำไรของธุรกิจ อัตราค่าเช่าเครื่องบินและเบี้ยประกัน ตลอดจนเงื่อนไขการซ่อมบำรุงจะมีความเข้มงวดมากขึ้นอีกด้วย และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการ เนื่องจากความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ลูกค้าพิจารณาเลือกใช้บริการ

ผังโครงสร้างองค์กรบริษัทฯ

คณะกรรมการของบริษัทฯ

คณะกรรมการของบริษัทฯ ประกอบด้วย คณะกรรมการจำนวน 5 ชุด คือ คณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. คณะกรรมการบริษัทฯ

- ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริษัทฯ ประกอบด้วย กรรมการทั้งสิ้น 12 ท่าน ประกอบด้วย กรรมการที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 4 ท่าน กรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 ท่าน คณะกรรมการอิสระ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. พลอากาศเอก เกษตร โรจนนิล	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ
2. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ⁽¹⁾	รองประธานกรรมการ / ประธานคณะกรรมการบริหาร / ประธานคณะผู้บริหาร
3. นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ ⁽²⁾	กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
4. พลตำรวจโท วิสนุ ปราสาททองโอสถ	กรรมการ
5. นายประดิษฐ์ ทิมกุล	กรรมการ / กรรมการบริหาร / รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
6. นายศรีภพ สารสาส	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
7. พลเอกวิชิต ยาทิพย์	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ
8. นายสหรัตน์ เท็ญกุล	กรรมการ / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ
9. นางนฤมล น้อยอ่ำ	กรรมการ
10. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	กรรมการ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ
11. นายอนวัช สิละวัฒน์วัฒนา	กรรมการ / กรรมการบริหาร / รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส
12. นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

(1) นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ลาออกจากตำแหน่งรองประธานกรรมการ / ประธานคณะกรรมการบริหาร / ประธานคณะผู้บริหาร วันที่ 23 มกราคม 2562

(2) นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รองประธานกรรมการและประธานคณะผู้บริหาร วันที่ 24 มกราคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2562

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ

● ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

1. คณะกรรมการบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทฯ และตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมีอำนาจกระทำการใดๆ ตามที่ระบุไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด หรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่างๆ
2. ปฏิบัติตามข้อกำหนดและข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ
3. กำหนดนโยบาย และให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ ในภาพรวมเช่น วิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ กลยุทธ์ รวมถึงอนุมัติแผนธุรกิจ งบประมาณประจำปี แผนการลงทุน และการตัดสินใจทางการเงิน เป็นต้น
4. ติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจการเป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้
5. จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นลายลักษณ์อักษร และให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว คณะกรรมการฯ ควรทบทวนนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
6. ส่งเสริมให้มีการกำหนดจรรยาบรรณธุรกิจที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเข้าใจถึงมาตรฐานด้านจริยธรรมที่บริษัทฯ ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และติดตามให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าวอย่างจริงจัง

● ด้านการเงิน

1. จัดให้มีระบบการรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือ
2. จัดให้มีการทำงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน ณ วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัทฯ เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทฯ ต้องจัดให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนนั้นให้เสร็จก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

● ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

1. จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสม โดยจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบระบบดังกล่าว และทบทวนระบบการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
2. จัดให้มีนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) การจัดการและควบคุมความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งองค์กร
3. ทบทวนระบบหรือประเมินประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

● ด้านทรัพยากรบุคคล

เกี่ยวกับกรรมการบริษัทฯ

1. กลั่นกรองรายชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทฯ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้ง
2. กลั่นกรองรูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ และกรรมการชด้อย เพื่อเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้ความเห็นชอบ
3. คณะกรรมการควรพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็น **“กรรมการอิสระ”** เพื่อให้กรรมการอิสระของบริษัทฯ มีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของบริษัทฯ โดยความเป็นอิสระอย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการอิสระมีวาระดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง ไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการควรพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลถึงความจำเป็นดังกล่าว
4. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้กรรมการดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่างเพียงพอ โดยควรกำหนดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัทฯ ซึ่งไม่ควรเกิน 5 บริษัท จดทะเบียน ทั้งนี้ เนื่องจากประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทอาจลดลงหากจำนวนบริษัทที่กรรมการไปดำรงตำแหน่งมีมากเกินไป

เกี่ยวกับประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่

1. ให้ความเห็นชอบคุณสมบัติที่เหมาะสม วิธีการสรรหา หลักเกณฑ์ในการสรรหา ตลอดจนรูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่
2. ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ และผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่
3. ให้ความเห็นชอบการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนประจำปีสำหรับประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่

เกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร หลักเกณฑ์การปรับเงินเดือน และแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

1. ให้ความเห็นชอบรูปแบบโครงสร้างองค์กรระดับบน ตลอดจนขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบสำหรับผู้บริหารของระดับดังกล่าว
2. ให้ความเห็นชอบโครงสร้างเงินเดือนและหลักเกณฑ์การปรับเงินเดือนประจำปีของบริษัทฯ
3. ให้ความเห็นชอบแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession plan) สำหรับตำแหน่งประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่

● ด้านการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์

1. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ และการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ให้ถูกต้องครบถ้วน
2. รายงานให้บริษัทฯ ทราบถึงการมีส่วนได้เสียของตนหรือของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้ส่วนเสีย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงความโปร่งใส จึงให้มีการรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล
3. กรรมการอิสระควรส่งหนังสือยืนยันให้กับบริษัทฯ เพื่อรับรองความเป็นอิสระของตนตามคำจำกัดความของบริษัทฯ ในวันที่กรรมการอิสระยอมรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและทุกๆ ปีหลังจากนั้น

● ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

จัดให้มีช่องทางในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสม สม่าเสมอ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นมาตรฐานและโปร่งใส

● ด้านการลงทุน

1. มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนในทุกกรณี โดยอยู่ในระดับความเสี่ยงที่บริษัทฯ ยอมรับได้
2. มอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุน ในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาทต่อครั้ง และให้คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ จัดทำรายงานการอนุมัติการลงทุนให้คณะกรรมการบริษัทฯ รับทราบ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ผู้บริหาร หรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

● ด้านอื่น ๆ

1. แต่งตั้งเลขานุการบริษัทฯ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
2. จัดให้มีกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทฯ และคณะกรรมการชุดย่อย ตลอดจนให้ความเห็นชอบข้อเสนอของกรรมการชุดย่อยในการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรให้มีความเป็นปัจจุบัน และเหมาะสมกับระเบียบข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ข้อกำหนด พระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่นใด ที่กำกับดูแลบริษัทฯ

ทั้งนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถใช้กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย และไม่รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับรายการเกี่ยวโยงกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ นอกจากนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น ไม่รวมถึงเรื่องอื่นๆ ที่ข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดให้ต้องขออนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริษัทฯ ไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

2. คณะกรรมการบริหาร

เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพทันกับสภาวการณ์ เกิดประโยชน์สูงสุดกับบริษัทฯ คณะกรรมการบริหารบริษัทฯ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 4 ท่าน และกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารเป็นระยะเวลา 3 ปี รายชื่อคณะกรรมการบริหารมีดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ⁽¹⁾	ประธานกรรมการบริหาร
2. นายพุดพิงศ์ ปราสาททองโอสถ	กรรมการบริหาร
3. นายประดิษฐ์ ทีฆกุล	กรรมการบริหาร
4. นายอนวัช สีสะวัตน์วัฒนา	กรรมการบริหาร

⁽¹⁾ นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ลาออกจากตำแหน่งรองประธานกรรมการ / ประธานคณะกรรมการบริหาร / ประธานคณะผู้บริหาร วันที่ 23 มกราคม 2562

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

● ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

- กำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ เพื่อนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารบริษัทฯ
- ทบทวนแผนธุรกิจ แผนงบประมาณ รายจ่ายประจำปี แผนการลงทุน และแผนงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility (CSR)) ของบริษัทฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่วางไว้และนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารบริษัทฯ
- กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯให้เป็นไปตามแผนงานต่างๆ ที่วางไว้ รวมทั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อกำหนดของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนกฎระเบียบ ข้อบังคับของบริษัทฯ
- พิจารณารายงานสรุปผลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ และเสนอต่อคณะกรรมการบริหารบริษัทฯ เพื่อทราบทุกไตรมาส

• ด้านการเงิน

1. อนุมัติรายจ่ายเพื่อการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อการกุศล ซึ่งอยู่นอกงบประมาณประจำปี ในวงเงินไม่เกิน 100 ล้านบาท ยกเว้น รายจ่ายลงทุนใน อสังหาริมทรัพย์ ประเภทที่ดินและ/หรือสิ่งปลูกสร้าง รวมจนถึงสิทธิการเช่าในที่ดินและ/หรืออาคาร ซึ่งต้อง จดทะเบียนสิทธิการเช่ากับสำนักงานที่ดินจะต้องได้รับอนุมัติการลงทุนจากคณะกรรมการบริษัทฯ ในทุกกรณี ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2556 คณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้แก้ไขขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร โดยให้เพิ่มเติมการอนุมัติการลงทุนและค่าใช้จ่ายในกรณีจำเป็น เร่งด่วน เพื่อให้การบริหารกิจการของบริษัทฯ เป็นไปด้วยดี กรรมการผู้อำนวยการใหญ่สามารถอนุมัติ รายจ่ายเพื่อการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือ เพื่อการกุศล ซึ่งอยู่นอกงบประมาณประจำปีในวงเงินที่กล่าวข้างต้นไปก่อนได้ และให้นำเสนอต่อ คณะกรรมการบริหารเพื่อให้สัตยาบันในภายหลัง
2. อนุมัติหรือทบทวนวงเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย ในวงเงินไม่เกิน 100 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยดังกล่าว จะต้องไม่มีบุคคลที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทแม่ถือหุ้นเกินร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว ในบริษัทย่อยดังกล่าว และให้รายงานให้คณะกรรมการบริษัทฯ ทราบในการประชุมครั้งถัดไป

• ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

กำกับดูแลให้บริษัทฯ มีระบบปฏิบัติการควบคุมภายใน และระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม รัดกุม และเป็นไปตามข้อเสนอและท้วงติงของคณะกรรมการตรวจสอบ

• ด้านทรัพยากรบุคคล

1. กลั่นกรองและทบทวนรูปแบบโครงสร้างองค์กร และขอบเขตอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบระดับบน (ระดับผู้อำนวยการใหญ่) เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. ให้ความเห็นชอบแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession plan)
3. ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย หรือปลดผู้บริหารตั้งแต่ตำแหน่งระดับรองผู้อำนวยการใหญ่ ตลอดจน ให้ความเห็นชอบในการพิจารณากำหนดรายชื่อกรรมการบริษัทย่อย และกรรมการผู้จัดการของบริษัทย่อย เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบริษัทย่อยในการนำรายชื่อดังกล่าวผ่านขั้นตอนอนุมัติตามกฎหมาย หรือตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของแต่ละบริษัทต่อไป
4. กลั่นกรองและทบทวนโครงสร้างเงินเดือน (Pay Scale) และหลักการการปรับเงินเดือนประจำปีของบริษัทฯ และบริษัทย่อย (ทั้งนี้ไม่รวมตำแหน่งประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่) เพื่อนำเสนอ ต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ

- **ด้านการลงทุน**

1. มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุน ในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาทต่อครั้ง
2. ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ผู้บริหารหรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหารนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

- **ด้านอื่น ๆ**

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทฯ
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อความในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการบริหารเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถใช้กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย และไม่รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียน ตามกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และบริษัทจะต้องปฏิบัติตามให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ นอกจากนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นไม่รวมถึงเรื่องอื่นๆ ที่ข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดให้ต้องขออนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการบริหาร หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริหาร ไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

3. คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด โดยประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์ฯ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารบริษัทฯ ซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายศรีภพ สารสาส	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. พลเอกวิชิต ยาทิพย์	กรรมการตรวจสอบ
3. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการตรวจสอบ

นายศรีภพ สารสาส เป็นประธานกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทฯ โดยมีนายไพโรจน์ ฉันทศิลป์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

● ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

สอบทานให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ

● ด้านการเงิน

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทฯ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ โดยการประสานงานกับผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอกและผู้บริหารที่รับผิดชอบจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานราชการ กำหนด
2. พิจารณา คัดเลือก และเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม ด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
3. จัดให้มีกระบวนการรับแจ้งเบาะแสจากพนักงานเกี่ยวกับรายการในงบการเงินที่ไม่เหมาะสมหรือประเด็นอื่นๆ โดยต้องทำให้ผู้แจ้งเบาะแสมั่นใจได้ว่ามีกระบวนการสอบสวนที่เป็นอิสระ และมีการดำเนินการในการติดตามที่เหมาะสม

- **ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง**

1. สอบทานให้บริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยสอบทานร่วมกับผู้ตรวจสอบอิสระภายนอกและผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
2. สอบทานหลักฐานการไต่สวนภายในเมื่อมีข้อสงสัยหรือสันนิษฐานว่าอาจมีการทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือความบกพร่องสำคัญในระบบการควบคุมภายใน และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาต่อไป
3. สั่งการและสอบทานหลักฐานหากมีข้อสงสัยว่าอาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อกำหนดใดๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งมีหรืออาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ
4. ว่าจ้างหรือนำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาสนับสนุนงานตรวจสอบและสอบสวน โดยปฏิบัติตามระเบียบของบริษัทฯ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำซึ่งอาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ รับผิดชอบค่าใช้จ่าย
5. ในกรณีที่บริษัทฯ มีหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ เอง คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน แต่ในกรณีที่บริษัทฯ ใช้บริการหน่วยงานภายนอกเป็นผู้ให้บริการด้านการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจให้ความเห็นชอบการว่าจ้าง และกำหนดค่าธรรมเนียมตอบแทนการว่าจ้างดังกล่าว
6. สอบทานให้บริษัทฯ มีระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม ครอบคลุมทั้งองค์กร และเสนอแนะแนวทางในการบริหารความเสี่ยงต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
7. สอบทานการรายงานการบริหารความเสี่ยง และติดตามความเสี่ยงที่สำคัญ และนำเสนอรายงานความเห็นที่เกี่ยวกับความพอเพียงของระบบ และการควบคุมความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณา

- **ด้านการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์**

พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทฯ

- **ด้านอื่นๆ**

1. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องมีรายละเอียดตามประกาศตลาดหลักทรัพย์ฯ และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี โดยกฎบัตรดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และมีข้อกำหนดที่รองรับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเพียงพอ เช่น การจ้างผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในเรื่องที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะด้าน โดยบริษัทฯ รับผิดชอบค่าใช้จ่าย เป็นต้น ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อความในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

4. คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 3 ท่าน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต้องเป็นกรรมการอิสระ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2. นายศรีภพ สารสาส	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
3. นายสมบูรณ์ กิติญาณทรัพย์	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

พลเอก วิชิต ยาทิพย์ เป็นประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยมีนางสาวตรีศรัณย์ สีดกะลิน เลขานุการบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

● ด้านทรัพยากรบุคคล

เกี่ยวกับกรรมการบริษัทฯ

- กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของกรรมการบริษัทฯ วิธีการสรรหา และหลักเกณฑ์ในการสรรหากรรมการบริษัทฯ รวมทั้งดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาส่งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งต่อไป
- พิจารณารูปแบบ หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทน และกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ กรรมการชุดย่อย เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ก่อนเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา โดยรูปแบบหลักเกณฑ์ และอัตราค่าตอบแทนเหล่านั้น ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับความรับผิดชอบ และผลการดำเนินงาน ในลักษณะที่สามารถจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพและศักยภาพไว้ได้

เกี่ยวกับประธานคณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

1. กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสม วิธีการสรรหา และหลักเกณฑ์ในการสรรหาตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ รวมทั้งดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเข้าดำรงตำแหน่งนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ
2. พิจารณารูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของประธานคณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยรูปแบบและหลักเกณฑ์เหล่านั้น ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลการปฏิบัติงานที่
3. จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ของประธานคณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปรับเงินเดือน และแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

1. ประเมินการผลปฏิบัติงานที่ของประธานคณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ และพิจารณากำหนดค่าตอบแทนประจำปี โดยพิจารณาจากผลการประเมิน และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ
2. จัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession planning) สำหรับตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ

• ด้านอื่นๆ

1. จัดทำรายงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ
2. สอบทานกฏบัตรของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นประจำทุกปี ในกรณีให้เห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อความในกฏบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนและกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน มีวาระในการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็นกรรมการบริษัทฯ

5. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อยสามคน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการต้องเป็นกรรมการอิสระ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 2 ท่าน และกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอีก 1 ท่าน รวมเป็น 3 ท่านซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ
2. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
3. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการกำกับดูแลกิจการ

นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์ เป็นประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยมีนายदनุสรณ์ ชูเชิดวัฒน์ศักดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

• ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

- กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งแนวปฏิบัติ และข้อกำหนดด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณทางธุรกิจให้สอดคล้องและเป็นไปตามกรอบของกฎหมาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ แนวทาง มาตรฐานและข้อกำหนดที่เป็นปัจจุบันของหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และของสถาบันหรือองค์กรที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทางด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีในระดับประเทศและในระดับสากล เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ กลยุทธ์การดำเนินกิจการและเป้าหมายความสำเร็จทางการค้าและทางสังคมอย่างยั่งยืนของบริษัทฯ รวมทั้งการพิจารณาทบทวนนโยบาย แนวปฏิบัติและข้อกำหนดดังกล่าวให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- กำกับดูแล ติดตามและประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทฯ และบุคคลกร รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียได้ปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติหรือข้อกำหนดต่างๆ รวมทั้งให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหรือยกระดับการปฏิบัติงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการ

- **ด้านทรัพยากรบุคคล**

พิจารณาและให้ความเห็นชอบ และเสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ทางด้านการกำกับดูแลกิจการ

- **ด้านอื่นๆ**

1. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ สร้างความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในระบบการกำกับดูแลกิจการ ให้แก่บุคคลกรในบริษัทฯ และบริษัทในเครือ
2. สนับสนุน ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่บริษัทฯ ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าร่วมรับการประเมินหรือการจัดอันดับด้านการกำกับดูแลกิจการ
3. จัดทำรายงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ
4. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหากำกับดูแลกิจการเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่เห็นว่ามีควมจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อความในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ มีวาระในการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็นกรรมการบริษัทฯ

คณะผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะผู้บริหารประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 20 ท่าน ดังนี้

ชื่อ	ตำแหน่ง
นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ⁽¹⁾	ประธานคณะผู้บริหาร
นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ ⁽²⁾	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่/กรรมการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานปฏิบัติการ/ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการพาณิชย์ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
นายประดิษฐ์ ทีฆกุล	กรรมการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหารกลาง/ กรรมการ/รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานธุรกิจองค์กร/ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักประธานคณะผู้บริหาร
นายอนวัช สีละวัฒน์วัฒนา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการเงินและบัญชี รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการเงิน/รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการบัญชี
นายคริสทอป คลาเรนซ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส ฝ่ายซ่อมบำรุงอากาศยาน
นายณรงค์ชัย ถนัดช่วงแสง	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายสนามบิน
นายวิโรจน์ สติโรปกรณ์ ⁽³⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายตรวจสอบภายใน
นายไพโรจน์ ฉันทศิลป์ ⁽⁴⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายตรวจสอบภายใน
พลอากาศโท เดชิศร์ เจริญวงศ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายปฏิบัติการบิน
นายพรต เสตสุวรรณ	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการตลาด
นางสาวอนิญา เนตรประไพ	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริหารทั่วไป
นายจิระพล หิรัญรัตน์ ⁽⁵⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริหารเครือข่ายเส้นทางการบินและวางแผนผู้โดยสาร
นางจันทร์ทิพย์ ทองกันยา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ / ผู้อำนวยการ ฝ่ายควบคุมคุณภาพองค์กร
นายวรงค์ อิศรเสนา ณ อยุธยา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายขาย
นายนิวัฒน์ ปิยะพันธ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายปฏิบัติการภาคพื้น
นางสาวพุลสุข วีราวิชย์ผล	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบัญชีบริหาร
นางสาวสุมาลี ไข่เทียนทอง ⁽⁶⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายรายได้เสริมองค์กร
นายทองสุข ชมพูนุช	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ส่วนซ่อมบำรุงอากาศยาน
นางสาวตรีศรัณย์ สัตตะกลิน	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เลขานุการบริษัท
นางนฤมล ไทหนักแน่น ⁽⁷⁾	เลขานุการบริษัทสำนักประธานคณะผู้บริหาร

- (1) นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ลาออกจากตำแหน่งรองประธานกรรมการ / ประธานคณะกรรมการบริหาร / ประธานคณะผู้บริหาร วันที่ 23 มกราคม 2562
- (2) นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รองประธานกรรมการและประธานคณะผู้บริหาร เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2562
- (3) นายวิโรจน์ สติโรปกรณ์ เกษียณอายุการทำงาน วันที่ 31 สิงหาคม 2561
- (4) คุณไพโรจน์ ฉันทศิลป์ ดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 กันยายน 2561 แทนนายวิโรจน์ สติโรปกรณ์ เกษียณอายุ วันที่ 31 สิงหาคม 2561
- (5) นายจิระพล หิรัญรัตน์ พ้นสภาพการเป็นพนักงาน วันที่ 31 มกราคม 2562
- (6) นางสุมาลี ไข่เทียนทอง พ้นจากตำแหน่งรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายรายได้เสริมองค์กร วันที่ 31 สิงหาคม 2561
- (7) นางนฤมล ไทหนักแน่น ลาออกจากตำแหน่งเลขานุการบริษัทสำนักประธานคณะผู้บริหาร วันที่ 23 มกราคม 2562

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการผู้บริหาร (Chief Executive Officer)

มีดังต่อไปนี้

● ด้านนโยบายและการกำกับดูแล

1. ร่วมกับคณะกรรมการบริหารในการดูแลให้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ
2. สื่อสารวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทฯ ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงานและบริหารจัดการธุรกิจของแต่ละหน่วยงาน
3. ดูแลให้บริษัทฯ มีการจัดทำแผนธุรกิจ แผนงบประมาณ แผนการลงทุน และแผนงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่วางไว้ ตลอดจนกลั่นกรองแผนดังกล่าว และเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณา
4. ดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามแผนงานต่างๆ ที่วางไว้ รวมทั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อกำหนดของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของบริษัทฯ และนำมาซึ่งผลประโยชน์ที่ได้ตั้งเป้าหมาย ทั้งในส่วนที่เป็นเป้าหมายทางการเงินและมีใช้การเงิน
5. ดูแลให้การบริหารจัดการของบริษัทฯ เป็นไปอย่างโปร่งใส

● ด้านการเงิน

อนุมัติรายจ่ายต่างๆ ตามแผนงานที่ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการบริหารและตามอำนาจที่ได้รับมอบหมาย

● ด้านการควบคุม การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

1. ดูแลให้บริษัทฯ มีระบบปฏิบัติการควบคุมภายในที่เหมาะสมตามแนวทางที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร และ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ
2. ดูแลให้บริษัทฯ มีระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม และเป็นไปตามแนวทางที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร และ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ

● ด้านทรัพยากรบุคคล

ดูแลเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลของบริษัทฯ ในภาพรวม

- **ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น**

1. เป็นตัวแทนของบริษัทฯ ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น
2. สนับสนุนคณะกรรมการบริษัทฯ ในการจัดให้มีช่องทางในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสม สม่ำเสมอ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นมาตรฐานและโปร่งใส

- **ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลภายนอก**

เป็นตัวแทนของบริษัทฯ ในการประชาสัมพันธ์องค์กรต่อสาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์และภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรในระดับประเทศและระดับสากล

- **ด้านอื่นๆ**

ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร

ทั้งนี้ประธานคณะผู้บริหารหรือผู้รับมอบอำนาจจากประธานคณะผู้บริหารไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสียหรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (President)

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (President) มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)/พันธกิจ (Mission)/วัตถุประสงค์ (Objective)/เป้าหมาย (Goal) ของบริษัทฯ ในการกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจขององค์กร เพื่อสร้างกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนให้ทุกคนในองค์กร ดำเนินการตามอย่างเป็นระบบ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. กำกับดูแลการดำเนินธุรกิจด้วยความถูกต้องบนพื้นฐานของระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ กฎหมาย ฯลฯ ด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. กำกับดูแลผลการดำเนินการ ผลประกอบการทางธุรกิจ และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และผู้ถือหุ้น เพื่อคาดคะเนแนวโน้ม และกำหนดทิศทางการดำเนินงานทางธุรกิจ
4. กำหนดนโยบายเพื่อสร้างขีดความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารในการเตรียมความพร้อมการพัฒนาบุคลากร ภายในองค์กร เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และการเจริญเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืน
5. กำหนดแนวทางการเจริญเติบโตในระยะยาว เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของ สภาพแวดล้อมเศรษฐกิจ และคู่แข่งทางธุรกิจในการสร้างประสิทธิภาพและศักยภาพทางการแข่งขัน
6. บริหาร สั่งการ ควบคุม และติดตามการดำเนินงานของผู้ใต้บังคับบัญชา
7. กำกับดูแลการดำเนินธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
8. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หรือผู้รับมอบอำนาจจากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตน หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับ ตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ใด กับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ประชุม ผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

● อำนาจอนุมัติ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้กำหนดให้รายการต่อไปนี้ คือ งบลงทุนประจำปี การเสนองบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี การอนุมัติโครงการหรือสินทรัพย์ที่มีความต้องการอย่างเร่งด่วนระหว่างปีที่มีมูลค่าเกินกว่า 100 ล้านบาท การอนุมัติค่าใช้จ่ายนอกงบประมาณที่มีมูลค่าเกินกว่า 100 ล้านบาท การจัดหา จัดซื้อ และการเช่าระยะยาว เครื่องบิน การทำรายการระหว่างกันกรณีที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป การลงทุนใน ธุรกิจและหลักทรัพย์ที่มีมูลค่ามากกว่า 500 ล้านบาท จะต้องได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ผู้บริหาร หรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหาร นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติ เกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียง ลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

● การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

1. กรรมการอิสระ

คุณสมบัติของกรรมการอิสระ เป็นไปตามนิยามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งของบริษัทฯ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย (ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลตามมาตรา 258 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์)
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯหรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตนรวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วน หรือกรรมการ ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ

2. กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (Nominating & Remuneration Committee) จะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการสรรหากรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด ด้วยความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล

เมื่อกรรมการที่ดำรงตำแหน่งครบวาระ หรือมีเหตุจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งกรรมการเพิ่ม คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะหารือร่วมกันเพื่อพิจารณาคัดเลือกกรรมการเพื่อขอมติแต่งตั้งต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา ซึ่งพิจารณาถึงความรู้ความสามารถ รวมถึงประสบการณ์การทำงาน ประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดตัวบุคคลที่มีความเหมาะสมทั้งด้านประสบการณ์ ความรู้ความสามารถที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทฯ เข้ามาเป็นกรรมการ ทั้งนี้ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ จะต้องมีความสมัครใจตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) และประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ กฎหมายอื่น และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยภายหลังจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติแต่งตั้งแล้ว จะเสนอรายชื่อกรรมการดังกล่าวต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป (ตามแต่ละกรณี)

องค์ประกอบและการแต่งตั้ง การถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ นั้น จะมีกำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทฯ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. คณะกรรมการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดนั้น จะต้องมิถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
2. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้เลือกตั้งกรรมการโดยใช้เสียงข้างมากตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้
 - (1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่ง (1) หุ้นต่อหนึ่ง (1) เสียง โดยผู้ถือหุ้นจะต้องใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการ แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้
 - (2) ให้ผู้ถือหุ้นออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล
 - (3) บุคคลที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด
3. ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสาม ถ้าจำนวนกรรมการจะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงกับส่วนหนึ่งในสาม กรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทนั้นให้จับสลากกัน ส่วนปีหลังจากต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่งกรรมการที่ออกตามวาระนั้น อาจได้รับเลือกให้กลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกได้
4. กรรมการคนใดจะลาออกจากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัทฯ โดยการลาออกนั้นจะมีผลนับแต่วันที่ยื่นใบลาออกถึงบริษัทฯ
5. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการคนใดออกจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระได้ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

3. กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 ท่าน โดยแต่งตั้งจากกรรมการอิสระที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน รวมถึงประกาศตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบจะต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อกำหนดที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด ซึ่งรวมถึงคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง
2. ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
3. มีความรู้และประสบการณ์และสามารถอุทิศเวลาได้อย่างเพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ
4. ต้องไม่เป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งอยู่ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเดียวกัน และไม่เป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ อื่นเกินกว่า 5 บริษัท เนื่องจากอาจมีผลให้การปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทใดบริษัทหนึ่งทำไม่ได้ไม่เต็มที่

ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

● การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทฯ จะดำเนินการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ดังนี้

- (1) ส่งกรรมการของบริษัทฯ หรือผู้บริหารที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อเป็นกรรมการตัวแทนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ทั้งนี้ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายที่สำคัญในการบริหารงานและควบคุมการดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังกล่าวตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ
- (2) ดำเนินการให้บริษัทย่อยกำหนดนโยบายการเข้าทำรายการของบริษัทย่อย กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน และรายการได้มาจำหน่ายไปยังทรัพย์สินโดยให้นโยบายดังกล่าวสอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ประกาศ ระเบียบ ข้อกำหนด และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องที่ประกาศโดยสำนักงาน ก.ล.ต.
- (3) ดำเนินการให้บริษัทย่อย จัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้แสดงถึงสถานะทางการเงินและผลการประกอบกิจการของบริษัทฯ โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และรายงานการทำรายการระหว่างบริษัทย่อยดังกล่าวกับบุคคลที่อาจมีส่วนได้เสีย หรือมีความขัดแย้งกันในทางผลประโยชน์ รวมถึงรายการการได้มาหรือจำหน่ายไปยังสินทรัพย์ของบริษัทย่อยดังกล่าว โดยให้มีการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อทราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง
- (4) ดำเนินการให้บริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักจัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) หรือผู้ตรวจสอบภายในจากภายนอก เข้ามาจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในประจำปีของบริษัทดังกล่าว และจัดให้มีการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบภายในประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ รวมถึงจัดให้มีรายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน ว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทดังกล่าว มีความรัดกุมเพียงพอหรือไม่ และพนักงาน ผู้บริหาร และกรรมการของบริษัทฯ ดังกล่าว ได้มีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมภายในอย่างน้อยเพียงใด เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการของบริษัทย่อยภายในระยะเวลาที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

● การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทฯ มีนโยบายและวิธีการดูแลกรรมการ และผู้บริหารในการนำข้อมูลภายในของบริษัทฯ ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณชนไปใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตนดังนี้

1. ให้ความรู้แก่กรรมการและผู้บริหาร เกี่ยวกับหน้าที่ในการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 275 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ รวมทั้งการรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา 246 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 298 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์
2. ให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือครองหลักทรัพย์และรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 275 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ และจัดส่งสำเนารายงานนี้ให้แก่บริษัทฯ ในวันเดียวกับวันที่ส่งรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.
3. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ที่ได้รับทราบข้อมูลภายในที่เป็นสาระสำคัญซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ต้องใช้ความระมัดระวังในการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในช่วง 30 วันก่อนที่งบการเงินหรือข้อมูลภายในนั้นจะเปิดเผยต่อสาธารณชนและในช่วงระยะเวลา 24 ชั่วโมงภายหลังจากที่ข้อมูลภายในของบริษัทฯ ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในต้องไม่เปิดเผยข้อมูลนั้นให้ผู้อื่นทราบจนกว่าจะได้มีการแจ้งข้อมูลนั้นให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ
4. ห้ามมิให้กรรมการผู้บริหารพนักงานและลูกจ้างของบริษัทฯ ใช้ข้อมูลภายในของบริษัทฯ ที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อราคาของหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ซึ่งยังมีได้เปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งตนได้ล่วงรู้มาในตำแหน่งหรือฐานะเช่นนั้น มาใช้เพื่อการซื้อหรือขายหรือเสนอซื้อหรือเสนอขายหรือชักชวนให้บุคคลอื่นซื้อหรือขายหรือเสนอซื้อ หรือเสนอขายซึ่งหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่น (ถ้ามี) ของบริษัทฯ ไม่ว่าจะทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่บริษัทฯ ไม่ว่าจะทั้งทางตรงหรือทางอ้อมและไม่ว่าการกระทำดังกล่าวจะทำเพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นหรือนำข้อเท็จจริงเช่นนั้นออกเปิดเผยเพื่อให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวโดยตนได้รับผลประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

● คำตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ในรอบบัญชี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีคือ นายโสภณ เพิ่มศิริวัลลภ จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด สำหรับการสอบบัญชีงบการเงินเท่ากับ 5.1 ล้านบาท ไม่รวมค่าบริการอื่น

การประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ

- **การประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ปี 2561**

คณะกรรมการบริษัทฯ มีการกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ไว้อย่างเป็นทางการล่วงหน้าตลอดปี คือ ทุกวันพฤหัสบดีที่ 4 ของทุกเดือน ทั้งนี้ไม่รวมการประชุมวาระพิเศษ โดยตารางการประชุมในแต่ละปีจะแจ้งให้กรรมการบริษัทฯ แต่ละท่านทราบล่วงหน้า โดยในการประชุมแต่ละครั้งจะมีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน ทั้งวาระเพื่อทราบและพิจารณา มีเอกสารประกอบการประชุม ครบถ้วน ซึ่งฝ่ายเลขานุการบริษัทฯ จะดำเนินการจัดส่งให้คณะกรรมการบริษัทฯ ล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน

ในปี 2561 บริษัทฯ มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ จำนวน 12 ครั้ง โดยมีรายละเอียดการเข้าประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ สรรหาและ พิจารณา ค่าตอบแทน	คณะกรรมการ กำกับดูแลกิจการ	ประชุมผู้ถือหุ้น ปี 2561
	(จำนวน 12 คน) จำนวนการประชุมทั้ง ปี 12 ครั้ง	(จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุมทั้ง ปี 5 ครั้ง	(จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุมทั้ง ปี 2 ครั้ง	(จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุมทั้ง ปี 4 ครั้ง	(จำนวน 12 คน) จำนวนการประชุมทั้ง ปี 1 ครั้ง
1. พลอากาศเอก เกษตร โรจนนิล	12/12				1/1
2. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ	12/12				1/1
3. นายพุมพิงศ์ ปราสาททองโอสถ	12/12				1/1
4. พลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ	12/12				0/1
5. นายประดิษฐ์ ทีฆกุล	12/12				1/1
6. นายศรีภพ สารสาส	12/12	5/5	2/2		1/1
7. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	9/12	5/5	2/2		1/1
8. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	12/12	5/5		4/4	1/1
9. นางนฤมล น้อยอ่ำ	12/12				1/1
10. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	10/12			4/4	1/1
11. นายอนวัช สิละวิวัฒน์วัฒนา	12/12				1/1
12. นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์	12/12		2/2	4/4	1/1

หมายเหตุ : ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 วันที่ 18 เมษายน 2561

- **การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทฯ**

บริษัทฯ มีนโยบายจัดให้คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเป็นประจำทุกปี เพื่อช่วยให้คณะกรรมการได้มีการพิจารณาทบทวนผลงาน ประเด็นและอุปสรรคต่างๆ ในระหว่างปีที่ผ่านมา และเพิ่มประสิทธิผลการทำงานของคณะกรรมการ ตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยประเมินในด้านต่างๆ คือ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ และการทำหน้าที่ของกรรมการ (4) การพัฒนาตนเองของกรรมการ และการพัฒนาผู้บริหารสำหรับกระบวนการในการประเมินผลงานคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ตามรายละเอียดดังนี้

1. เลขานุการบริษัทฯ จะนำส่งแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการทุกคน ประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีทั้งแบบคณะและชุดย่อย ซึ่งภายหลังจากที่กรรมการแต่ละคนประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะนำส่งแบบประเมินกลับมายังเลขานุการบริษัทฯ
2. เพื่อรวบรวมผลคะแนนการประเมินของกรรมการแต่ละคน และสรุปผลวิเคราะห์การประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทฯ ในรอบปี และรายงานให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น

● เลขาธิการบริษัทฯ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้ง นางสาวตรีศรัณย์ สีสทะกลิน เป็นเลขานุการบริษัทฯ นับตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2559 โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักดังนี้

1. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริษัทฯ ในการดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และหน่วยงานกำกับที่เกี่ยวข้อง
2. จัดให้มีการบรรยายให้แก่กรรมการใหม่ (Orientation) เพื่อให้ทราบลักษณะธุรกิจ ผลการดำเนินงาน แผนธุรกิจ โครงการลงทุนที่สำคัญ บทบาทและความรับผิดชอบของกรรมการตามหลักการกำกับดูแลกิจการ สำหรับบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานราชการที่กำกับดูแล
3. แจ้งให้คณะกรรมการทราบการได้รับประเมินผล บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยสถาบันกรรมการ บริษัทไทยเป็นประจำทุกปี
4. เลขานุการบริษัทมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงให้แก่กรรมการของบริษัทฯ รวมทั้งรับผิดชอบ ในการติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างกรรมการบริษัทฯ และบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการตลาดทุน สำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
5. ประสาน ติดตามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร ด้านการเงิน งบประมาณการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายในรายงานให้คณะกรรมการบริษัทฯ ทราบสม่ำเสมอทุกไตรมาส
6. จัดทำและเก็บรวบรวมทะเบียนประวัติกรรมการ
7. เก็บรักษาบันทึกเกี่ยวกับนโยบายและระเบียบต่างๆ ของบริษัทฯ ที่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ รวมทั้งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ และรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์
8. จัดทำและจัดเก็บรักษาหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น เอกสารประกอบการประชุมผู้ถือหุ้น และรายงาน การประชุมผู้ถือหุ้นให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาของกฎหมาย
9. จัดเก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการและผู้บริหาร
10. ดูแล กำกับ รับผิดชอบการจัดทำ และจัดเก็บรักษาแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และ รายงานประจำปี (แบบ 56-2)
11. ดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานสารสนเทศต่อหน่วยงานที่กำกับดูแล
12. ส่งเสริมให้กรรมการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดีของกรรมการบริษัทจดทะเบียน ตามหลักการกำกับดูแล กิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและ Asean CG Scorecard เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ของกรรมการ การประเมินตนเองของคณะกรรมการปีละครั้ง และรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานต่อไป
13. ภารกิจอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมาย

● ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

(1) ค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ

ในปี 2561 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่กรรมการจำนวน 12 ราย เป็นจำนวนทั้งสิ้น 38.99 ล้านบาท โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบค่าบำเหน็จ และค่าเบี้ยประชุมในฐานะกรรมการเท่านั้น ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายชื่อคณะกรรมการบริษัทและตำแหน่ง	ค่าเบี้ยประชุม						ค่าตอบแทนรวม ในฐานะกรรมการ ปี 2561 (ล้านบาท)
	บำเหน็จ กรรมการ	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ บริหาร	คณะกรรมการ กำกับดูแล กิจการ	คณะกรรมการ สรรหาและ พิจารณา ค่าตอบแทน	
1. พล.อ.อ. เกษตร โรจนนิล ประธานกรรมการ	5,000,000	1,440,000					6.44
2. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ รองประธานกรรมการ / ประธานคณะกรรมการบริหาร	1,000,000	720,000		1,440,000			3.16
3. นายเทพพงศ์ ปราสาททองโอสถ กรรมการ	1,000,000	720,000		720,000			2.44
4. พล.ต.ท. วิสณุ ปราสาททองโอสถ กรรมการ	2,285,714	720,000					3.01
5. นายประดิษฐ์ ทิมกุล กรรมการ	1,000,000	720,000		720,000			2.44
6. นายศรัภ สรรสาส ประธานกรรมการตรวจสอบ	2,285,714	720,000	300,000			60,000	3.37
7. พล.อ. วิชิต ยาทิพย์ ประธานกรรมการสรรหาและ พิจารณาค่าตอบแทน	2,285,714	540,000	200,000			90,000	3.12
8. นางนฤมล น้อยอ่ำ กรรมการ	2,285,714	720,000					3.01
9. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล กรรมการ	2,285,714	720,000	200,000		120,000		3.33
10. นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ	2,285,714	720,000			180,000	60,000	3.25
11. นายอนวัช สิละวัฒนวัฒนา กรรมการ	1,000,000	720,000		720,000			2.44
12. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ กรรมการ	2,285,714	600,000			120,000		3.01
รวม	24,999,998	9,060,000	700,000	3,600,000	420,000	210,000	38.99

(ข) ค่าตอบแทนของผู้บริหารบริษัทฯ

ในปี 2561 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ประธานคณะกรรมการผู้บริหาร กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ และผู้บริหารรวม 20 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ 266 ล้านบาท โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบเงินเดือน โบนัส และค่าตอบแทนอื่นๆ

ค่าตอบแทนอื่น

สิทธิประโยชน์อื่นๆ สำหรับกรรมการบริษัทฯ มีรายละเอียดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1. ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล โดยสำหรับกรรมการแต่ละท่านในวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาท) ต่อปี และรวมกันในระหว่างวาระการดำรงตำแหน่ง ไม่เกิน 2,000,000 บาท (สองล้านบาท)
2. ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบัตรโดยสารเครื่องบินของบริษัทฯ โดยสำหรับกรรมการแต่ละท่านและผู้ติดตาม 1 ท่าน ไม่เกิน 24 ครั้งต่อปี
3. ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับการใช้เครื่องบินของบริษัทฯ (เมื่อตารางการบินว่าง) สำหรับกิจการของบริษัทฯ และ/หรือคณะกรรมการ และ/หรือกรรมการ และกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์หรือส่งเสริมภาพลักษณ์ของบริษัทฯ หรือของธุรกิจของบริษัทฯ สาธารณประโยชน์ กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และภารกิจพิเศษอื่นๆ ไม่เกิน 100 ชั่วโมงต่อปี
4. ให้บริษัทฯ จัดให้มีการทำประกันภัยความรับผิดของกรรมการและผู้บริหาร (Directors and Officers Liabilities Insurance) ให้เป็นสิทธิประโยชน์แก่กรรมการและผู้บริหาร

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนชุดปัจจุบันประกอบด้วย

1. พล.อ. วิจิต ยาทิพย์ ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2. นายศรีภพ สารสาส กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
3. นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ และภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน โดยมีหน้าที่หลักในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ กรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ และผู้บริหารระดับสูงในตำแหน่งประธานกรรมการบริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ รวมทั้งทำหน้าที่พิจารณา กำหนดค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ และผู้บริหารระดับสูงดังกล่าว เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายดังกล่าว คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนได้กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์การพิจารณา และวิธีดำเนินการที่ชัดเจน โปร่งใส สอดคล้องกับกฎบัตรฯ และเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางและกรอบในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุมรวมทั้งสิ้นจำนวน 2 ครั้ง เพื่อพิจารณาในเรื่องสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (ก) พิจารณาแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ครบวาระ โดยรวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลายเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาทั้งด้านคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในธุรกิจการบินพาณิชย์ และธุรกิจเกี่ยวเนื่อง รวมทั้งภาวะความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์เชิงธุรกิจและทัศนคติที่ดีและมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรโดยรวม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของบริษัทฯ อย่างยั่งยืน สอดรับกับสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมการบินและสภาพการแข่งขันทางการค้าในธุรกิจการบินพาณิชย์

- (ข) พิจารณากำหนดค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริษัทฯ และคณะกรรมการชุดย่อยโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลการปฏิบัติงาน ประกอบกับผลประโยชน์โดยรวม สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทฯ และปัจจัยสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อบริษัทฯ และธุรกิจการบินพาณิชย์ หรือภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

และทำการเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในประเภทอุตสาหกรรมเดียวกัน และอ้างอิงถึงผลประโยชน์ของคณะกรรมการตามปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแบบประเมินประจำปี เพื่อให้ค่าตอบแทนมีความเหมาะสม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ได้เปิดเผยค่าตอบแทนของคณะกรรมการ รวมทั้งค่าตอบแทนผู้บริหารไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้ด้วย

- (ค) พิจารณากำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เพื่อประกอบการจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession Plan) รวมถึงแนวทางการประเมินผล เพื่อกำหนดค่าตอบแทนของประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผลประกอบการของบริษัทฯ ความสามารถในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีการแข่งขันสูงในอุตสาหกรรมการบินปัจจุบัน ภาวะความเป็นผู้นำ รวมถึงการนำผลประโยชน์ตนเองของประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่มาประกอบการพิจารณาด้วย

อนึ่ง คณะกรรมการบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้เป็นกรรมการได้ แต่ไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดเสนอชื่อเข้ามาเพื่อเข้ากระบวนการสรรหากรรมการสำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562

พล.อ. วิชิต ยาทิพย์

ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

- บุคลากรและการฝึกอบรม

ข้อมูลทั่วไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีพนักงานรวมทั้งสิ้นจำนวน 3,023 คน โดยแบ่งตามหน้าที่ได้ดังนี้

	จำนวนบุคลากร	ณ 31 ธันวาคม 2561
ลูกเรือบนเที่ยวบิน	นักบิน	368
	พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน	647
พนักงานภาคพื้นดิน	ฝ่ายบริการลูกค้าภาคพื้น	523
	ฝ่ายช่าง	355
หน้าที่อื่นๆ	การสำรองที่นั่ง	137
	อื่นๆ	993
รวมทั้งสิ้น		3,023

บริษัทฯ กำหนดให้มีการว่าจ้างนักบิน วิศวกร และบุคลากรอื่นๆ ที่มีความสามารถและความทุ่มเท และมีประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการคงความต่อเนื่องในการบริหารจัดการของบริษัทฯ เพื่อรักษาข้อได้เปรียบของบริษัทฯ ให้เหนือคู่แข่ง ทั้งนี้ กรรมการของบริษัทฯ เชื่อว่าความสำเร็จอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนและความทุ่มเทของผู้บริหารของบริษัทฯ ทั้งนี้ ทางบริษัทฯ ได้ปรับใช้กลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคลซึ่งรวมถึงค่าตอบแทนที่สามารถแข่งขันได้ การสรรหาบุคคลที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และแผนการฝึกอบรม

บริษัทฯ พยายามสร้างแรงจูงใจเพื่อรักษาพนักงานของบริษัทฯ โดยให้ผลตอบแทนตามการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งยกระดับและทักษะความสามารถของพนักงานด้วยการฝึกอบรม ทั้งนี้ บริษัทฯ ให้พนักงานของบริษัทฯ เข้าร่วมการประชุมและเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานได้รับและพัฒนาทักษะและความสามารถที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานเป็นแนวทางสำคัญอีกประการหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญไปยังพนักงานใหม่หรือพนักงานระดับล่าง การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของพนักงาน นอกจากนี้ ด้านการพัฒนาทักษะเหล่านี้ยังช่วยเตรียมความพร้อมให้แก่พนักงานระดับล่างและระดับกลาง เพื่อรับผิดชอบงานของผู้บริหารระดับสูงต่อไป

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ ได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542 กับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของพนักงานในระยะยาว สร้างหลักประกันให้กับพนักงานและครอบครัวในกรณีที่ออกจากงาน เกษียณอายุ หรือเสียชีวิต นอกจากนี้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังเป็นแรงจูงใจทำให้พนักงานทำงานกับบริษัทฯ เป็นระยะเวลานาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ ได้แต่งตั้งบริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวมจำกัด (มหาชน) ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น “บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)” เป็นบริษัทจัดการกองทุนรวมสำรองเลี้ยงชีพ โดยบริษัทฯ สมทบเงินร้อยละ 3-8 ของเงินเดือนของพนักงานเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และพนักงานจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 3-15 ของเงินเดือนของพนักงานแต่ละราย

- **นโยบายในการพัฒนาบุคลากร**

การฝึกอบรมผู้บริหารและพนักงาน

บริษัทฯ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของพนักงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้กับผู้บริหารและพนักงานแต่ละระดับ เพื่อสนองต่อพันธกิจของบริษัทฯ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของพนักงาน ตามค่านิยมหลักขององค์กร (Core Values) สมรรถนะหลัก(Core Competency) สมรรถนะด้านผู้นำ (Leadership Competency) สมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) ที่บริษัทฯ กำหนด ทั้งยังสนับสนุนการขับเคลื่อนทางธุรกิจขององค์กร โดยบริษัทฯ มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบุคลากรในแต่ละระดับ/สายอาชีพ ซึ่งบริษัทฯ ได้รับความร่วมมือจากสถาบันการอบรมชั้นนำและ/หรือมหาวิทยาลัยในประเทศในการพัฒนาหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น หลักสูตรพัฒนาความรู้ทางธุรกิจและการบริหารจัดการสำหรับผู้บริหาร (Leadership Development Program), หลักสูตรพัฒนาทักษะหัวหน้างาน (Supervisory Skills) หลักสูตรภาคบังคับสำหรับพนักงาน (Fundamental Development Program) หลักสูตรพื้นฐานและการบริหารจัดการธุรกิจสายการบิน (Airline Business Knowledge Development Program) เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถทั่วไป (General Training) หรือสาขาวิชาอื่นๆ เพิ่มเติม อาทิ หลักสูตรพัฒนาวิทยากรภายในของบริษัทฯ ผู้ทำหน้าที่สอนพนักงานภายในบริษัทฯ (Internal Trainer Development Program) และ หลักสูตรเสริมทักษะฯ ตามแผนฝึกอบรมประจำปี เพื่อสนับสนุนนโยบาย และกลยุทธ์ทางธุรกิจขององค์กรในแต่ละปี ซึ่งบริษัทฯ ให้ความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพพนักงานทุกระดับครอบคลุมตั้งแต่พนักงานใหม่จนถึงพนักงานในปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบุคลากรขององค์กรมีความพร้อมทางด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ ยังให้ความสำคัญและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง จึงมีนโยบายสนับสนุนให้บุคลากรจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan-IDP) ผ่านระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (SAP Success Factors : PG-HRC) โดยในแต่ละปีพนักงานและผู้บังคับบัญชาจะจัดทำแผนพัฒนา ร่วมกันและระบุวิธีการพัฒนาซึ่งมีแนวทางที่หลากหลาย อาทิ เข้าอบรมหลักสูตรภายในที่บริษัทฯ จัดขึ้น หรือกำหนดวิธีการพัฒนาอื่นๆ ตามที่ต้องการ เช่น การหมุนเวียนงาน (Job Rotation) การศึกษาด้วยตนเอง (Self-Learning) ฯลฯ ทั้งนี้ ภายหลังจากจบการพัฒนาตามแผนพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลในแต่ละปีแล้ว พนักงานจะได้รับการประเมินการเรียนรู้ หรือ Feedback จากผู้สอนงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พนักงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการพัฒนารายบุคคลของตนในปีถัดไป อีกทั้งเป็นการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กรอย่างยั่งยืน อันแสดงถึงความมุ่งมั่นของบริษัทฯ ที่จะพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ และมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นสายการบินที่ดีที่สุดในภูมิภาคเอเชีย

- สรุปข้อมูลการพัฒนาบุคลากร (ในภาพรวม)

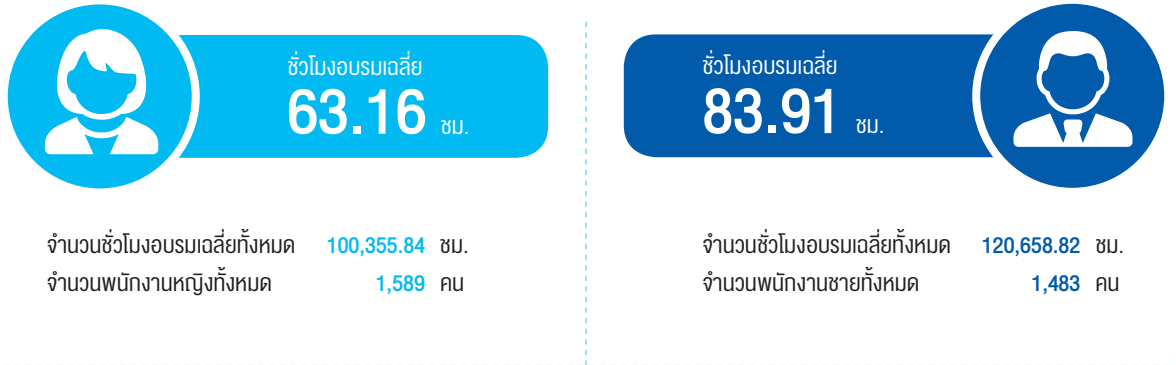
หน่วย: ชั่วโมงต่อคนต่อปี

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561*
ผู้บริหารและพนักงาน	58.67	73.64	73.01

*หมายเหตุ: อ้างอิงข้อมูลประวัติฝึกอบรมของพนักงานในระบบ PG-HRC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

- จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี 2561

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี แบ่งตามเพศ

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี แบ่งตามระดับพนักงาน

*หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

● รายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์กรรมการและผู้บริหาร 4 ลำดับแรกในรอบปี

รายชื่อ	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 10/3/60	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 13/3/61	จำนวนหุ้นที่ เปลี่ยนแปลง
1. พลอากาศเอก เกษตร โรจนนิล	700,000	700,000	-
2. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ	223,027,500	223,027,500	-
3. นายพุดพิงศ์ ปราสาททองโอสถ	523,587,900	523,987,900	เพิ่มขึ้น 400,000
4. พลตำรวจโทวิสนุ ปราสาททองโอสถ	300,000	300,000	-
5. นายศรีภพ สารสาส	-	-	-
6. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	300,000	300,000	-
7. นางนฤมล น้อยอ่ำ	416,400	400,000	ลดลง 16,400
8. นายประดิษฐ์ ทิมกุล	10,000,000	9,000,000	ลดลง 1,000,000
9. นายอนวัช สิละวิวัฒน์วัฒนา	258,700	287,000	เพิ่มขึ้น 28,300
10. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	-	-	-
11. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	243,440,900	243,440,900	-
12. นายสมบูรณ์ กิติญาณทรัพย์	-	-	-
13. นางนฤมล ไจหนักแน่น	6,500,000	6,200,000	ลดลง 300,000
14. พล.อ.ท. เดชศิษฐ์ เจริญวงศ์	-	-	-
15. Mr.Christophe Clarenc	36,900	36,900	-
16. นายพรต เสตสุวรรณ	28,000	28,000	-
17. นายณรงค์ชัย ถนัดช่างแสง	30,000	50,000	เพิ่มขึ้น 20,000
18. นายจิระพล หิรัญรัตน์	-	-	-
19. นายนิพัทธ์ ปิยะพันธ์	54,000	5,000	ลดลง 49,000
20. นางสาวตรีศรัณย์ สีดกะลิน	31,500	31,500	-
21. นางสาวสุมาลี ไข่เทียนทอง	40,200	40,200	-
22. นางจันทร์ทิพย์ ทองกันยา	-	-	-
23. นายวรงค์ อิศรเสนา ณ ออยุธยา	-	-	-
24. นางสาวพูลสุข ธีรวานิชย์ผล	-	-	-
25. นายทองสุข ชมพูนุช	15,000	-	ลดลง 15,000

หมายเหตุ : เป็นการใช้อัตราจำนวนหุ้นเปรียบเทียบ ณ วันปิดสมุดทะเบียนเพื่อจัดทำรายงานประจำปีของปี 2560 และ 2561

โครงสร้างเงินลงทุน

ผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 10 มีนาคม 2561 บริษัทมีรายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรก ดังต่อไปนี้

รายชื่อผู้ถือหุ้น	ณ วันที่ 10 มีนาคม 2561	
	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1. นายวุฒิพงษ์ ปราสาททองโอสถ	523,387,900	24.92
2. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	243,440,900	11.59
3. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ และภรรยา	222,777,500	10.61
4. นางสาวปรมาภรณ์ ปราสาททองโอสถ	136,250,000	6.49
5. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	105,000,000	5.00
6. นางสาวสมฤทัย ปราสาททองโอสถ	77,542,900	3.69
7. บริษัท สินสทกล จำกัด ⁽¹⁾	63,934,400	3.04
8. บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	61,569,007	2.93
9. กองทุนเปิด บัวหลวงหุ้นระยะยาว	54,552,400	2.60
10. N.C.B.TRUST LIMITED-NORGES BANK 11	45,900,500	2.19

หมายเหตุ ⁽¹⁾ บริษัท สินสทกล จำกัด ถือหุ้นใหญ่ โดยครอบครัว ปราสาททองโอสถ ร้อยละ 100.0

นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

คณะกรรมการบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย อาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นตามนโยบายดังต่อไปนี้

1. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ

บริษัทฯ มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิ จากงบเฉพาะกิจการภายหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลและหลังหักสำรองต่างๆ ทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับกลยุทธ์และความต้องการใช้เงินทุนของบริษัทฯ ในแต่ละปี หรือขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความเหมาะสมอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ เห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ซึ่งคณะกรรมการบริษัทฯ อาจอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลได้เป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทฯ มีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้นได้

2. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย

ในการพิจารณาจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท จะอยู่ภายใต้การอนุมัติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว ตามข้อเสนอของคณะกรรมการของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท โดยจะคำนึงถึงผลการดำเนินงาน สภาพคล่อง กระแสเงินสด และสถานะทางการเงินของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท เงื่อนไขและข้อจำกัดในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ หุ้นกู้ หรือสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่กำหนดให้บริษัทย่อยแต่ละบริษัทต้องปฏิบัติตามแผนธุรกิจในอนาคต และความจำเป็นในการใช้เงินลงทุน รวมถึงปัจจัยอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทย่อยแต่ละบริษัทเห็นสมควร

บริษัทฯ ได้ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการดำเนินกิจการผ่านทางกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน และถือว่าหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความสำเร็จในภาพรวมของบริษัทฯ ในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด โดยนโยบายในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

- **นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)**

นโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามแนวทางหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 (The Principles of Good Corporate Governance For Listed Companies, 2012) ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์ฯ) ได้กำหนดให้นำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลของ The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) และ ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) ประกอบด้วยหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการใน 5 หมวดดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- **หมวดที่ 1. สิทธิของผู้ถือหุ้น**

หลักการ : ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น และจะไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิด จำกัด หรือลดทอนสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยบริษัทฯ จะสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและใช้สิทธิของตนในเรื่องต่างๆ เพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ สิทธิของผู้ถือหุ้นนั้น รวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียงสิทธิในการซื้อขาย หรือจำหน่าย จ่าย โอนหุ้น สิทธิในเงินปันผล สิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญของกิจการ หรือมีผลกระทบกับกิจการ สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องต่างๆ

หมวดที่ 2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการ : ผู้ถือหุ้นทุกรายควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ จะกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม ทั้งผู้ถือหุ้นรายใหญ่และรายย่อย โดยกำหนดแนวทางและวิธีการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยหรือส่วนน้อยเข้ามีส่วนร่วมในการเสนอหรือพิจารณาเรื่องต่างๆ

ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น ผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าเป็นกรรมการได้โดยเสนอชื่อล่วงหน้าในเวลาอันสมควร หรือผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถร่วมกันขอให้เพิ่มวาระการประชุมได้ รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันการใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่นในทางมิชอบ (Abusive Self-dealing) ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้นโดยรวมได้ เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading) อีกทั้ง กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของกรรมการผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องเพื่อขจัดความขัดแย้งของผลประโยชน์ โดยกำหนดไม่ให้กรรมการและ/หรือผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการพิจารณา หรือให้ความเห็น หรือการตัดสินใจทำธุรกรรมที่มีความขัดแย้งของผลประโยชน์ อีกทั้ง บริษัทฯ จะจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นกับบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ : ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทฯ ตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และบริษัทฯ ควรจัดให้มีกลไกหรือกระบวนการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสีย

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ กำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติอย่างดีและเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย หรือตามข้อตกลงทางการค้าหรือพันธกิจที่มีกับบริษัทฯ เป็นหลัก ทั้งนี้ บริษัทฯ จะพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทฯ ซึ่งจะสร้างความมั่นคงและมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่กิจการ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมซึ่งมีความเกี่ยวพันโดยตรงกับการประกอบกิจการของบริษัทฯ เป็นหลัก

เพื่อวัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัตินี้ ผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น นักลงทุน เจ้าหนี้ ชุมชน หน่วยสังคม หน่วยงานภาครัฐ คู่แข่งขันทางการค้า เป็นต้น

หมวดที่ 4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หลักการ : บริษัทฯ ควรกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัทอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและเชื่อถือได้

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ ตระหนักและให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและน่าเชื่อถือ โดยได้กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลให้มีการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูล ทั้งที่เป็นข้อมูลทางการเงิน และที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ ตรงเวลาและเป็นปัจจุบัน โดยข้อมูลที่เปิดเผยจะจัดทำขึ้นอย่างรอบคอบ มีความชัดเจน ถูกต้อง และตรวจสอบได้ ใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ทั้งนี้ การเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญให้กระทำอย่างสม่ำเสมอ โดยเสนอข้อสารสนเทศทั้งด้านบวก และด้านลบ โดยจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎหมาย ระเบียบของหน่วยงาน ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับบริษัทฯ

หมวดที่ 5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักการ : คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร

แนวปฏิบัติที่ดี : คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติด้านประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย มีทักษะและความชำนาญเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับการดำเนินกิจการของบริษัทฯ

กรรมการจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ด้วยความระมัดระวังและความรอบคอบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นโดยรวม กรรมการทุกคนพร้อมที่จะอุทิศเวลา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และเป็นหน้าที่ของกรรมการที่จะต้อง เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง เว้นแต่ กรณีที่มีความจำเป็นหรือเหตุผลพิเศษ

คณะกรรมการจะกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง และกลยุทธ์การดำเนินงานของคณะกรรมการ ที่ชัดเจนและถือปฏิบัติได้ พร้อมทั้งกระบวนการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินการบริหารงาน ของฝ่ายบริหารที่มีประสิทธิภาพ กรรมการทุกคนมีความเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของ กรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ เป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะแสดงความคิดเห็น ของตนเองเป็นอิสระและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

คณะกรรมการจะจัดให้มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการ และฝ่ายบริหารที่ชัดเจน และกำกับดูแลให้บริษัทฯ มีระบบงานที่เชื่อมั่นได้ว่า จะสามารถ ดำเนินการไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและไม่ขัดกับจริยธรรมทางธุรกิจ

บริษัทฯ มีกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา แต่งตั้งซึ่งมีความโปร่งใสและปราศ จากการครอบงำของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมหรือ ฝ่ายบริหาร กรรมการไม่สามารถพิจารณากำหนดค่าตอบแทนซึ่งเป็นผลประโยชน์โดยตรง ของตนเอง และต้องจัดให้มีกระบวนการกำหนดค่าตอบแทนที่โปร่งใสและปราศจากการ ครอบงำใดๆ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ทุกท่านไม่ได้เป็นผู้บริหารของบริษัทฯ และประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระ โดยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการชุดปัจจุบันประกอบด้วย

1. นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์ ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ
2. นายสรรัตน์ เพ็ญกุล กรรมการกำกับดูแลกิจการ
3. นางอาริญา ปราสาททองโอสถ กรรมการกำกับดูแลกิจการ

ในปี 2561 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการยังคงมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ พร้อมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทฯ ในด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยจัดประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวรวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง และดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- จัดให้มีการจัดทำคู่มือกรรมการบริษัทฯ เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทฯ ได้รับทราบถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทจดทะเบียน รวมถึงสิทธิ และสวัสดิการต่างๆ ของบริษัทฯ
- พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยประจำปี 2561 ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และนำผลประเมินและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ กำหนดกรอบและแนวทางการปฏิบัติเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณา
- จัดให้มีการประเมินผลคณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้คณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ทำการประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อทำการประมวลผลและนำเสนอผลให้คณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่รับทราบ พร้อมกับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

- เข้าร่วมวางแผนนโยบาย กำหนดแผนงาน และการดำเนินงานและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility - CSR) ของบริษัทฯ รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่คณะทำงาน CSR และเป็นตัวกลางในการสื่อสารความคืบหน้าในการทำกิจกรรมดังกล่าวระหว่างคณะทำงาน CSR คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการบริษัทฯ ฝ่ายบริหารและพนักงาน
- กำกับดูแลให้มีการรายงานการรับของขวัญที่ไม่สามารถปฏิเสธหรือส่งคืนได้ตามนโยบายงดรับของขวัญ (No Gift Policy) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความเต็มใจ และไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน ช่วยลดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีของบุคลากรในกลุ่มบริษัทฯ โดยรวม
- พิจารณาความพร้อมของบริษัทฯ ในการประกาศเจตนารมณ์เข้าร่วมโครงการแนวร่วมปฏิบัติภาคเอกชนไทย ในการต่อต้านทุจริต (Private Sector Collective Action Coalition against Corruption: CAC) เพื่อให้การดำเนินกิจการของบริษัทฯ เป็นไปโดยถูกต้อง มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเพื่อเสริมสร้างมาตรการต่อต้านทุจริตในทุกรูปแบบ
- กำกับดูแลให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (The General Data Protection Regulation (GDPR) ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2561 เพื่อให้การดำเนินกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามและสอดคล้องกับมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสากล และสร้างความมั่นใจว่าบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวอย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งจะลดความเสี่ยงของการกระทำที่อาจเข้าข่ายฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว โดยมีคณะทำงาน ทำงานร่วมกับบริษัทที่ปรึกษาระดับสากลที่มีความเชี่ยวชาญด้านนโยบายการเก็บรักษาความลับ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลให้บริษัทฯ ดำเนินกิจการภายใต้นโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากลรวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ให้การดำเนินงานของบริษัทฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาก้าวหน้าและเจริญเติบโตทางธุรกิจได้ต่อไปอย่างยั่งยืนต่อไป

นายสมบุรณ์ กิติญาณทรัพย์
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ✈️

นโยบายภาพรวม

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ตระหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยกำหนดไว้เป็น 1 ข้อในพันธกิจของบริษัทฯ ว่า **“บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง”** เพื่อสนับสนุนให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ **“มุ่งมั่นสร้างสรรค์ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชีย”**

นโยบายบริหารจัดการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

พนักงานของบริษัทฯ ตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ **“นโยบายบริหารจัดการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร”** ที่บริษัทฯ กำหนดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ประกอบด้วย 7 หัวข้อ ได้แก่

1. ยึดมั่นในหลักการกำกับกิจการที่ดี (Corporate Governance)
2. มุ่งมั่นพัฒนาเครือข่ายเส้นทางการบินและให้บริการที่ครอบคลุมอย่างมีประสิทธิภาพ (Performance)
3. มุ่งเสริมทักษะ ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะให้กับบุคลากร รวมถึงปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Knowledge)
4. บริหารจัดการความปลอดภัยแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกระดับ วางแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Safety)
5. คำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและให้ความสำคัญเรื่องสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (Humanity)
6. ส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมและปลูกฝังค่านิยมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมและพัฒนาสังคมให้กับพนักงานทุกระดับ (Social)
7. ตระหนักและถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ (Environment)

วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของ CSR

วิสัยทัศน์การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทฯ คือ **“มุ่งสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนรอบสนามบินและเส้นทางที่บริษัทฯ ทำการบิน”** โดยใช้กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายและการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ในองค์กร ขับเคลื่อนด้วยพันธกิจหลักคือ การสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยในปี 2561 บริษัทฯ จัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

- **กิจกรรม Knowledge Sharing**

บริษัทฯ ดำเนินการรวม 12 ครั้ง โดยมี 26 ฝ่ายร่วมแบ่งปัน นอกจากนี้ ได้เชิญวิทยากรจากภายนอก มาด้วย 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ในหัวข้อ “How the changing landscape of CX and EX is fueling Airline Business growth” โดยผู้แทนจากบริษัท Qualtrics และครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “ศิลปะการสร้างความสุขในการทำงานและการดำรงชีวิต” โดยคุณพสิน อินทรวงศ์

- **กิจกรรม PG Innovation Award**

เป็นเวทีที่เปิดโอกาสทางความคิดใหม่ ๆ ให้กับพนักงานทุกคนในบริษัทฯ กำหนดไว้ 3 ประเภท ได้แก่ 1. Service/ Process Improvement 2. Service/ Product Innovation และ 3. Future Business Opportunity ซึ่งมีพนักงานส่งผลงานเข้าประกวดรวม 34 โครงการ และมีแผนนำโครงการต่าง ๆ มาปฏิบัติจริงในปี 2562

- **การพัฒนาระบบการจัดการความรู้ (KM Site) ผ่าน Microsoft SharePoint**

เพื่อเป็นแหล่งเก็บข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกบริษัทฯ ซึ่งมีประโยชน์กับพนักงาน ทั้งความรู้ที่เป็นบทความ คลิปวิดีโอ เอกสารความรู้ต่าง ๆ โดยได้พัฒนาระบบแล้วเสร็จในปี 2561 และพร้อมเปิดใช้งานในปี 2562

ความปลอดภัย

- **นโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน**

บริษัทฯ ตระหนักถึงความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ต่อพนักงาน ผู้โดยสาร คู่ธุรกิจ ผู้รับเหมาและผู้มาติดต่อ บริษัทฯ จึงมีความมุ่งมั่นดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานควบคู่ไปกับการปฏิบัติหน้าที่ประจำของพนักงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดนโยบายไว้ดังนี้

1. บริษัทฯ มุ่งที่จะปฏิบัติตามกฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงมาตรฐานสากล และข้อกำหนดขององค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
2. บริษัทฯ ถือว่าความปลอดภัยในการทำงานเป็นหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของพนักงานทุกคน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำ สนับสนุน ส่งเสริมให้พนักงานตระหนักรู้ถึงการทำงานด้วยความปลอดภัย รวมทั้งกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานของพนักงาน ผู้โดยสาร คู่ธุรกิจ ผู้รับเหมาและผู้มาติดต่อเป็นไปตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่กำหนดขึ้นโดยเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน
3. บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ การเจ็บป่วยจากการทำงาน ตลอดจนทรัพย์สินของบริษัทฯ โดยส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานและวิธีการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยต่อพนักงาน ผู้โดยสาร คู่ธุรกิจ ผู้รับเหมา และผู้มาติดต่ออย่างต่อเนื่อง
4. บริษัทฯ จะพัฒนาพนักงานทุกระดับให้มีความรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
5. บริษัทฯ จะให้การสนับสนุนทรัพยากรทุกด้านอย่างเหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

และในปี 2561 บริษัทฯ ผ่านการตรวจสอบและได้รับการต่อใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติการบิน (IATA Operational Safety Audit หรือ IOSA) จากสมาพันธ์ผู้ขนส่งทางอากาศนานาชาติ (IATA) เป็นครั้งที่ 6 (กำหนดทุก 2 ปี) และครั้งนี้มีผลตั้งแต่ พฤศจิกายน 2561 - พฤศจิกายน 2563 ซึ่งเป็นการได้รับการรับรองต่อเนื่องมาตั้งแต่เริ่มโครงการในปี 2551 โดยกระบวนการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยของ IOSA ครอบคลุมขั้นตอนการดำเนินงาน 8 ด้าน ได้แก่

1. ระบบการจัดการองค์กรและการบริหาร	5. ระบบการปฏิบัติการบนห้องโดยสาร
2. ระบบการปฏิบัติการบิน	6. ระบบการปฏิบัติการภาคพื้น
3. ระบบการควบคุมการดำเนินการและการส่งออกเที่ยวบิน	7. ระบบการจัดการความมั่นคงทางการบิน
4. ฝ่ายวิศวกรรมและการบำรุงรักษาอากาศยาน	8. ระบบการขนส่งสินค้าและวัสดุ

ทั้งนี้ บริษัทฯ มุ่งมั่นให้บริการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของผู้โดยสารรวมถึงพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการบิน โดยการที่บริษัทฯ ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติการบินดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงระบบการบริหารจัดการและการปฏิบัติการบินของบริษัทฯ ที่มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งตรงกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัทฯ ที่มุ่งมั่นสร้างสรรค์ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชีย

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

บริษัทฯ ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management - BCM) โดยพัฒนาระบบการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ ปรับปรุงแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ เพื่อพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ มีการจัดอบรมให้กับพนักงาน ทั้งที่สำนักงานใหญ่ โรงซ่อมอากาศยาน และศูนย์ปฏิบัติการ (BAOC) สนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับ BCM การวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ และมาตรฐานสากลสำหรับการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (ISO22301)

นอกจากนี้ บริษัทฯ มีการทบทวนการประเมินความเสี่ยงและแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยในเดือนธันวาคม 2561 ได้ทำสำรวจเพื่อเน้นระดับการรับรู้ BCM ของบริษัทฯ รวมถึงจุดแข็งและจุดที่ต้องปรับปรุง เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพที่ดีขึ้น โดยการสำรวจครอบคลุมกิจกรรมทางธุรกิจและบริการที่สำคัญของบริษัทฯ

การให้ความสำคัญเรื่องสิทธิมนุษยชน

- **โครงการสนับสนุนกองทุนคนพิการ**

บริษัทฯ ร่วมมือกับบริษัท สังคมดี วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด (ชื่อเดิม ศูนย์ฝึก Play Fun Clay) จัดโครงการฝึกอบรมเพื่อการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มาตรา 35 โดยอบรมถ่ายทอดความรู้การประกอบอาชีพอิสระ การปั้นตุ๊กตาดินเผาเพื่อเป็นของขวัญ ของชำร่วย เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ให้กับผู้พิการทางร่างกาย ผู้พิการทางการได้ยิน และผู้พิการทางการมองเห็น เป็นเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน (600 ชั่วโมง) วันที่ 26 เมษายน - 13 ตุลาคม 2561 ซึ่งผู้พิการที่เข้าร่วมอบรมสามารถฝึกอาชีพนี้ได้ไม่ยาก อีกทั้งยังได้ฝึกการใช้กล้ามเนื้อเพื่อกายภาพ และฝึกสมาธิด้วย

รายละเอียดผู้พิการที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพในปี พ.ศ. 2561 มีทั้งหมด 29 คน แบ่งเป็นผู้พิการใช้สิทธิเอง 22 คน (ช่วยเหลือตนเองได้ และพิการด้านร่างกาย หรือการได้ยิน หรือการเห็น) และผู้ดูแลใช้สิทธิแทนคนพิการ 7 คน ช่วงอายุของผู้ที่รับการฝึกอบรมอาชีพฯ คือ 21-30 ปี จำนวน 3 คน 31-40 ปี จำนวน 4 คน 41-50 ปี จำนวน 3 คน และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน โดยประเภทของผู้พิการที่เข้ารับการฝึกอบรมจำนวนมากที่สุด ได้แก่ บกพร่องทางการเคลื่อนไหว 13 คน บกพร่องทางการได้ยิน 9 คน บกพร่องทางสติปัญญา 4 คน บกพร่องทางจิตใจ 2 คน และบกพร่องทางการสื่อสาร 1 คน

การดูแลและกิจกรรมพนักงาน

- จัดเตรียมห้องให้มอบบุตรและห้องละหมาด ณ อาคารสำนักงานใหญ่
- **PG Sport Trip: Fit Firm Fun**
เป็นกิจกรรมสำหรับพนักงานที่รักสุขภาพ ได้มาเรียนรู้การออกกำลังกายที่ถูกต้องจากวิทยากรมืออาชีพ และสนุกสนานกับการออกกำลังกายรูปแบบต่าง ๆ
- **รางวัลพนักงานดีเด่น**
เป็นรางวัลที่มอบให้กับพนักงานที่มีความโดดเด่นในด้านต่าง ๆ และมีผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามสมรรถนะหลัก รวมไปถึงพนักงานที่เป็นแรงบันดาลใจทั้งในเรื่องการทำงานและการใช้ชีวิต
- **PG Art Therapy**
เป็นกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด ผ่านการวาดรูปและทำงานศิลปะท่ามกลางทุ่งนาและธรรมชาติ
- **PG Family Outing**
เป็นกิจกรรม Team Building ที่เปิดโอกาสให้พนักงานได้ปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น ระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา

โครงการทางสังคม (ส่งเสริมคุณภาพชีวิต)

- **โครงการสนับสนุนการมีอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน อาทิเช่น**

“กลุ่มทอผ้าฝ้ายทึบ ชุมชนบางรักษ์ เกาะสมุย” เป็นกลุ่มอาชีพเสริมของชุมชนบางรักษ์ ที่บริษัทฯ ร่วมกับกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยได้สนับสนุนดำเนินการ

“กลุ่มชุมชนหนองชุมแสง จ.สุโขทัย” เป็นกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนให้ใช้พื้นที่ภายในสนามบินสุโขทัย เพื่อจำหน่ายผักปลอดสารและผลไม้ตามฤดูกาลที่ผ่านการคัดสรรคุณภาพ ให้กับผู้มาใช้บริการในสนามบินและบุคคลทั่วไป

- **การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อใช้ในห้องรับรอง / มุมบริการอาหารว่างของสายการบิน**

บริษัทฯ สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อชุมชนมีรายได้เพิ่ม อาทิ ขนมไทยคุณยายฟู (สถานีกรุงเทพ) กาละแมะ หินตาหินยาย มะพร้าวเกาะสมุย และขนมไทย (สถานีสมุย) กล้วยอบเนย/ ขนมผิง (สถานีสุโขทัย) กล้วยฉาบ OTOP จากกลุ่มหมู่บ้านท่าใหญ่ (สถานีภูเก็ต) ขนมจีบสังขยา เต้าซ้อ ขนมไข่ (สถานีกระบี่) โรตซ์ข้าวกล้า (สถานีเชียงใหม่) เป็นต้น

- **การสนับสนุนครุภัณฑ์และอุปกรณ์ในการตรวจสุขภาพประชาชน**

บริษัทฯ สนับสนุนงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์และอุปกรณ์ตรวจสุขภาพ อาทิ เครื่องวัดความดันโลหิต เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือด เครื่องชั่งน้ำหนัก ให้กับชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ใน 3 พื้นที่ ได้แก่ 1) ชมรม อสม. บ้านบางรักษ์ ต.บ่อผุดอ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี 2) ชมรม อสม. ต.ท่าทองอ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย และ 3) ชมรม อสม. ต.ท่าโสม อ.เขาสมิง จ.ตราด โดยการสนับสนุนดังกล่าว ช่วยให้กลุ่ม อสม. บริการประชาชนได้ทั่วถึง และทำให้ประชากรกลุ่มเสี่ยงมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงการดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น

- **โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (PG Edugether)**

บริษัทฯ ริเริ่ม “โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (PG Edugether)” กับโรงเรียนรอบสนามบินสมุย สุโขทัย และตราด ด้วยเห็นความสำคัญของการศึกษาอย่างเท่าเทียม ซึ่งเป็น 1 ใน 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs, 2015-2030) โดยได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีเป้าหมายสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลายให้กับเยาวชน ด้วยการพัฒนาระบบการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ไปจนถึงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

- **โครงการรองเท้าผ้าใบให้น้อง (Junior Running Clinic)**

เป็นโครงการมอบโอกาสให้กับเยาวชนในพื้นที่ที่บริษัทฯ จัดรายการแข่งขันวิ่ง “บางกอกแอร์เวย์ส บูธิค ซีรี่ 2018” ณ จ.ตราด จ.กระบี่ จ.สุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย) จ.ลำปาง จ.ภูเก็ต จ.เชียงราย และจ.เชียงใหม่ ได้มาเรียนรู้เทคนิคการวิ่งที่ถูกต้องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จากนักวิ่งที่มีประสบการณ์ นอกจากนี้มีการระดมทุนผ่าน www.teelakow.com และผ่านการร่วมสมทบทุนหน่วยงาน นำไปซื้อรองเท้าผ้าใบให้กับเยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในท้องถิ่น

- **โครงการติดปีกเด็กบิน บันความรู้ สู่อาชีพการบิน (Youth Education Camp)**

บริษัทฯ จัดโครงการนี้เป็นครั้งแรก ณ ศูนย์ปฏิบัติการ สนามบินสุวรรณภูมิ (BAOC) ระหว่างวันที่ 7-9 กันยายน 2561 มุ่งพัฒนาคุณภาพเยาวชนและสร้างโอกาสทางการศึกษา โดยเยาวชนระดับมัธยมศึกษาจากสถานี่สมุย สุโขทัย และตราด ที่ได้รับการคัดเลือกรวม 60 คน พร้อมด้วยตัวแทนคณะครูเข้าร่วมกิจกรรมค่าย 3 วัน 2 คืน เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพในสายงานต่างๆ ของธุรกิจการบิน ทำให้เยาวชนเกิดแรงบันดาลใจ ค้นหาวาชีพที่ใช้ก่อนก้าวสู่รั้วมหาวิทยาลัย และส่งเสริมการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในอนาคต

โครงการด้านสิ่งแวดล้อม

- **โครงการบริหารจัดการขยะ (แยกขยะได้ประโยชน์)**

บริษัทฯ ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องจากปี 2560 ด้วยการประกาศนโยบายการลดปริมาณขยะและการจัดการขยะในองค์กร เพื่อให้พนักงานทุกระดับมีความตระหนักและใช้เป็นแนวทางถือปฏิบัติ รวมถึงดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ร่วมด้วย อาทิ กิจกรรมประกวดไอเดียการลดปริมาณขยะในสำนักงาน กิจกรรม Waste Creative Contest กิจกรรมรณรงค์การใช้แก้วน้ำส่วนตัว (PG Summer Drink) กิจกรรม Workshop การคัดแยกขยะต้นทางสู่ปลายทางที่ยั่งยืน ณ โรงเรียนวัดบุญศิริการาม อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี

นอกจากนี้ บริษัทฯ จัดกิจกรรม **“Happy Hour Zero Waste”** รณรงค์การลดขยะจากอาหารเหลือทิ้ง และรณรงค์การนำภาชนะใส่อาหารและเครื่องดื่มของตนเองมาใช้ ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดี

สำหรับรายได้จากโครงการแยกขยะได้ประโยชน์ในองค์กร ได้หักรายได้บางส่วนไปใช้เพื่อประโยชน์ทางสังคม อาทิเช่น การเลี้ยงอาหารกลางวัน มูลนิธิเด็กพิเศษเกาะสมุย การปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนวัดสลัก จ.ตราด และสมทบทุนจัดซื้อเสื้อเอกรักษ์กันกระสุน โดยร่วมมือกับมูลนิธิสันติภาพชีวิตคิดเพื่อสันติภาพได้ ในงานเดิน-วิ่งการกุศลที่ จ.เชียงใหม่ ในชื่อ “บางกอกแอร์เวย์ส ลานนา มารathon 2018 รัน ฮีโร่ รัน ฉันทะวิ่งเพื่อเธอ” เพื่อนำไปมอบให้กับทหาร ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

- **โครงการปลูกมะพร้าวเพื่อเกาะสมุย**

บริษัทฯ จัด “โครงการปลูกมะพร้าวเพื่อเกาะสมุย ครั้งที่ 4” เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2561 ณ สวนสาธารณะบ้านทะเล อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี ภายใต้ชื่อ Love Earth Save Earth: Love Samui, Save the Coconut Trees เพื่อสร้างความตระหนักให้กับกลุ่มเกษตรกรและชาวสมุยเรื่องความสำคัญของมะพร้าว และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องต่างๆ เช่น การควบคุมและกำจัดแมลงศัตรูมะพร้าวโดยชีววิธี การเพาะเลี้ยงขยายแตนเบียน การควบคุมหนอนหัวด้ามะพร้าว โดยได้รับความร่วมมือจากกรมวิชาการเกษตร

- **โครงการปลูกป่าชายเลน (จ.ตราด)**

บริษัทฯ จัดกิจกรรม “รักษโลก ร่วมปลูกป่าชายเลน กับบางกอกแอร์เวย์ส ครั้งที่ 2” ภายใต้ชื่อ Love Earth Save Earth: Mangrove Conservation and Restoration with Bangkok Airways ณ พื้นที่ป่าชายเลน บ้านสลัก หมู่ที่ 3 ซ.บ้านกลาง ต.ท่าโสม อ.เขาสมิง จ.ตราด เพื่อให้พนักงานและชุมชนได้ร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้วยการปลูกต้นกล้าป่าชายเลนกว่า 2,500 ต้น บนพื้นที่ 3 ไร่ และร่วมกันปล่อยปู เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับธรรมชาติ

- **โครงการสร้างฝาย (จ.ลำปาง)**

บริษัทฯ จัดกิจกรรม “สร้างฝาย พลิกฟื้นผืนป่ามาไท” ณ อุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท ต.บ้านหวด อ.งาว จ.ลำปาง ร่วมกับอาจารย์เสกสรรค์ แดงใส ประธานโครงการ We love The King นครลำปาง และจิตอาสาจากหลายหน่วยงาน โดยเป็นการสร้างฝายชะลอน้ำกึ่งถาวร ชนิดก้อหินถ่อปูน แบบ SEMI-AQUA BODY ขนาดกลาง จำนวน 5 ตัว ซึ่งเป็นรูปแบบฝายที่กลุ่ม We love The King นครลำปางคิดค้นและพัฒนาขึ้น โดยอาศัยแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นหลักในการพัฒนา

- **โครงการ United for Wildlife**

จากที่บริษัทฯ โดยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ได้ลงนามในปฏิญญา United for Wildlife Buckingham Palace Declaration ในการประชุมประจำปีของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) มาตั้งแต่ปี 2559 ต่อเนื่องมาถึงปี 2561 บริษัทฯ ได้ประกาศนโยบายว่าด้วยการต่อต้านการค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ผิดกฎหมาย เพื่อแสดงออกอย่างเป็นทางการถึงความตกลงร่วม และในปีนี้ได้จัดการอบรม “Bangkok Airways Against Wildlife Crime” ณ สถานีเพาะเลี้ยงนกน้ำบางพระ จังหวัดชลบุรี โดยร่วมมือกับกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และศูนย์วิจัยโรคสัตว์น้ำ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารและพนักงานผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงอาชญากรรมการค้าสัตว์ป่าที่ตรวจพบในอุตสาหกรรมการบิน รวมถึงสร้างความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วมช่วยแก้ไขปัญหาและหยุดยั้งการลักลอบค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมาย

นโยบายต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักธรรมาภิบาล จรรยาบรรณธุรกิจ และปฏิบัติตามกฎหมาย มาโดยตลอด และบริษัทฯ ได้มีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ไม่ให้มีการเรียกรับหรือยินยอมที่จะรับเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์ใดๆ รวมทั้งไม่ดำเนินการ หรือกระทำการใดๆ ที่เข้าข่ายดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทั้งต่อบริษัทฯ ต่อตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งได้กำหนดไว้ในจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ (Code of Conduct) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติขั้นพื้นฐานแก่พนักงาน

บริษัทฯ ยังตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ได้มีการกำหนดนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) เพื่อแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ของบริษัทฯ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ภายในบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่บริษัทฯ มีอำนาจควบคุม จะต้องไม่กระทำหรือสนับสนุนการกระทำดังกล่าวไม่ว่ากรณีใดๆ และจะปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติในนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันอย่างเคร่งครัด รวมถึงให้ความร่วมมือในกระบวนการตรวจสอบภายใน เพื่อป้องกันและร่วมแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่อาจเกิดขึ้นภายในองค์กร

โดยบริษัทฯ ได้วางแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ดังนี้

1. กำหนดหลักการสำหรับการรับของขวัญ หรือการบันเทิง ไว้เป็นส่วนหนึ่งของจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ กล่าวคือ พนักงานต้องไม่เสนอ เรียก รับ หรือยินยอมที่จะรับเงิน สิ่งของ การเลี้ยงอาหาร และความบันเทิงต่างๆ หรือประโยชน์อื่นใด ที่อาจมีผลให้เกิดข้อสงสัยในพฤติกรรมกรให้สินบน และการทุจริต หากเป็นการรับของขวัญ ควรเป็นสิ่งที่มมูลค่าไม่มากนัก และไม่ควรเป็นเงินสดหรือเทียบเท่าเงินสด และต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการกระทำหรือไม่กระทำใดๆ ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้
2. กำหนดระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง วัตถุประสงค์ในการทำรายการ การเข้าทำสัญญา การเบิกจ่ายเงิน โดยในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีเอกสารประกอบอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดวงเงินพร้อมอำนาจอนุมัติในแต่ละระดับด้วย
3. จัดให้มีระบบการตรวจสอบภายใน ครอบคลุมทั้งด้านการเงิน การบัญชี การเก็บบันทึกข้อมูล และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านบัญชีและการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่าธุรกรรมทางการเงินดังกล่าวเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติและเพื่อการดำเนินธุรกิจที่โปร่งใส
4. ทำการสื่อสารนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) รวมถึงนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) ไปยังหน่วยงานต่างๆ ภายในบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่บริษัทฯ มีอำนาจควบคุม ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ การอบรมพนักงาน ระบบการสื่อสารภายในของบริษัทฯ เช่น เว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและนำนโยบายดังกล่าวไปถือปฏิบัติ

5. คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและสอบทานให้บริษัทฯ มีการกำกับดูแลกิจการที่ได้อย่างเพียงพอสอดคล้องกับนโยบายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หากคณะกรรมการตรวจสอบได้พบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำที่อาจส่งผลกระทบต่อความโปร่งใสในการดำเนินงานของบริษัทฯ คณะกรรมการตรวจสอบมีอิสระในการรายงานสิ่งที่พบต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และ/หรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (แล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม) เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันเวลาและเหมาะสม
- 6) กำหนดช่องทางการแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนมายังคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ในกรณีพบเหตุการณ์การกระทำที่สื่อถึงการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของบุคคลรวมถึงบริษัทฯ โดยผู้แจ้งเบาะแสมารถแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนพร้อมส่งรายละเอียดหลักฐานต่างๆ ทางไปรษณีย์มายัง บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เลขที่ 99 หมู่ที่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 ตามประเภทของเรื่องต่างๆ ดังนี้

ประเภทของเรื่องแจ้งเบาะแสร	ผู้รับข้อมูล
เรื่องการกระทำความผิดกฎหมาย ทุจริต ระเบียบบริษัท และจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของฝ่ายทรัพยากรบุคคล
เรื่องที่มีผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพพจน์ของบริษัทฯ	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
เรื่องการกระทำความผิดจรรยาบรรณของกรรมการ	ประธานกรรมการบริษัท /หรือประธานกรรมการตรวจสอบ หรือเลขานุการบริษัท
เรื่องความผิดปกติของรายงานทางการเงิน	ประธานกรรมการตรวจสอบ

7. เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้แจ้งเบาะแสร บริษัทฯ มีกลไกในการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสร โดยให้ถือเป็นนโยบายในการเก็บความลับข้อมูล (ชื่อ-สกุล) ของผู้แจ้งเบาะแสร ดังนั้นกรณีที่ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสร ถูกเปิดเผย ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบข้อมูลดังกล่าว จะต้องถูกดำเนินการลงโทษทางวินัยตามข้อบังคับการทำงานของบริษัทฯ

การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในอันเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่วางไว้ และการสร้างระบบการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทุกคนในองค์กร โดยมุ่งเน้นให้มีระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมในทุกกระบวนการและในหลายมิติ โดยครอบคลุมด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities) ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication) ตลอดจนการติดตามประเมินผล (Monitoring Activities) โดยผลการประเมินการควบคุมภายใน สรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม

บริษัทฯ มีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่เพียงพอและช่วยสร้างเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยให้ความรู้และสร้างความเข้าใจต่อบรรยากาศของการควบคุมเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายใน โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในองค์กรเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้งดำรงรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมการควบคุมผ่านการดำเนินกิจกรรมและการบริหารจัดการด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- มีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจ ป้องกันมิให้พนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่มีความขัดแย้งด้านประโยชน์ส่วนตนกับกิจการขององค์กร รวมถึงมีมาตรการดำเนินการที่เหมาะสม เมื่อพบการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามนโยบายและวิธีปฏิบัติที่บริษัทฯ กำหนด
- มีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีลักษณะของการกระจายอำนาจ และติดตามผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัวและปฏิบัติได้จริง เหมาะสม และทันต่อสภาพธุรกิจในยุคของการพลิกผันทางดิจิทัล (Digital Disruption)
- มีการกำหนดนโยบายและวิธีบริหารด้านทรัพยากรบุคคล ทั้งในเรื่องการคัดเลือก การฝึกอบรม การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยในปีที่ผ่านมาบริษัทฯ เน้นการพัฒนาทักษะที่มีอยู่ (Reskilling) และเสริมทักษะใหม่ (Upskilling) ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญสำหรับการทำงานในอนาคต และส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้บริษัทฯ มีการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมขององค์กร อันได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการออกกฎระเบียบใหม่ ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เป็นต้น เพื่อจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีและเอื้อต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน

2. การบริหารความเสี่ยง

บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยรวม (Enterprise Wide Risk Management) โดยคำนึงถึงสภาพการณ์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาบริษัทเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของลูกค้า คู่แข่ง ทำให้มีการปรับโครงสร้างองค์กรโดยมีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพื่อรับมือกับความเสี่ยง เช่น ส่วนการขายดิจิทัล ส่วนงานบริหารลูกค้าสัมพันธ์และประสบการณ์ลูกค้า ส่วนวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าองค์กร เป็นต้น

ผู้บริหารองค์กรมีการสอบทานและทบทวนกระบวนการ กลยุทธ์ ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งได้มีการพิจารณาจากความเสี่ยงทั้งหมดทั่วทั้งองค์กร ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการเงิน โดยการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่นๆ ในการบริหารขององค์กรได้เป็นอย่างดี อันเป็นกลไกส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนไปสู่การกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้บริษัทยังได้ การรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2015 ซึ่งมีการเพิ่มข้อกำหนดในเรื่องการทำความเข้าใจกับองค์กรและบริบทองค์กร การทำความเข้าใจกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อใช้สำหรับการบริหารจัดการกับความเสี่ยงและโอกาสรวมถึงข้อกำหนดอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในเรื่องการจัดการเชิงกระบวนการและแนวความคิดเชิงความเสี่ยง ซึ่งเป็นพื้นฐานหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ต่อไป

ทั้งนี้ รายละเอียดด้านการบริหารความเสี่ยง ระบุไว้ในหัวข้อ **“การบริหารความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง”**

3. กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมการควบคุมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลถูกออกแบบขึ้นอย่างเหมาะสมและคำนึงถึงความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหาย ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน สำหรับกิจกรรมการควบคุมแต่ละฝ่ายในองค์กรมีการแบ่งแยกหน้าที่งานภายในหน่วยงานอย่างเหมาะสม ไม่มอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ถ้ามีความจำเป็นให้กำหนดกิจกรรมการควบคุมอื่นที่เหมาะสมทดแทน

ในด้านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างบริษัทมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยมีการดำเนินการตามระเบียบและนโยบายที่วางไว้ ตั้งแต่การกำหนดความต้องการและการขอใบประมาณการเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารสัญญา

ในการทำธุรกรรมระหว่างบริษัทหรือบริษัทย่อยกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัท บริษัทมีนโยบายและขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้การทำธุรกรรมนั้นมีความโปร่งใสและผ่านขั้นตอนการอนุมัติตามที่กำหนดในนโยบายอย่างเคร่งครัดทุกรายการ โดยปราศจากการมีส่วนร่วมในการทำรายการของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งยังมีการรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริษัท โดยมีการติดตามผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทฯ มีการใช้งานระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่เพียงพอต่อการปฏิบัติการ รวมถึงการบริหารจัดการการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัทฯ บนพื้นฐานข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว ทั้งจากภายในและภายนอก ทั้งนี้ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการควบคุมทั่วไป และการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ ตามแนวทางมาตรฐาน ISO 27001 เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการด้านระบบสารสนเทศของบริษัทให้เป็นมาตรฐานสากล ในส่วนของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อรองรับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของยุโรป (EU-GDPR) ที่มีประกาศบังคับใช้เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2561

บริษัทฯ มีระบบการสื่อสารภายในและภายนอกอย่างทั่วถึง เชื่อถือได้ และทันกาล ผ่านช่องทาง Intranet และ Website ของบริษัทฯ เพื่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารภายในองค์กรและข้อมูลจากภายนอกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ระเบียบราชการ ผลสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า ผลงานและรางวัลที่ได้รับ เป็นต้น เพื่อสะท้อนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดได้เห็นถึงความโปร่งใสของข้อมูลอันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทได้มีการกำหนดช่องทางสำหรับการแจ้งเบาะแส (Whistle Blower) เพื่อให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรสามารถแจ้งเบาะแสดังกล่าวการทุจริตคอร์รัปชันได้ตามนโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) รวมไปถึงช่องทางในการรับฟังข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะจากภายนอก อาทิเช่น ลูกค้า คู่ค้า หรือผู้ถือหุ้น เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการภายในให้มีประสิทธิภาพ

5. การติดตามประเมินผล

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสอบทานระบบการควบคุมภายในจากส่วนงานตรวจสอบภายในและบรรจุการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในอยู่ในแผนงานอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากตระหนักดีว่าการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจนั้นเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงกระบวนการและออกแบบระบบควบคุมภายในให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและติดตามการประเมินผลความเพียงพอเหมาะสม จะช่วยให้บริษัทฯ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างทันท่วงที และเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ในกรณีพบข้อตรวจพบที่ควรปรับปรุงได้มีการกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อให้ความมั่นใจว่า ข้อตรวจพบเหล่านั้นจะได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที ทั้งยังมีการรายงานผลการตรวจสอบไปยังคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส โดยบริษัทมุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจของทุกคนในองค์กรให้สามารถติดตามและประเมินความเสี่ยงของกระบวนการทางธุรกิจ และรายงานในที่ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์และสรุปผลความเสี่ยงขององค์กรและวางแผนแก้ไขได้ทันต่อสถานการณ์

หัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างาน กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ

ปัจจุบัน นายไพโรจน์ ฉันทศิลป์ ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2561 แทนนายวิโรจน์ สติธโรปกรณ์ ที่ได้เกษียณอายุการทำงาน เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2561 โดยมีพนักงานทั้งหมด 11 ท่าน (รวมหัวหน้างานตรวจสอบภายใน) โดยแบ่งออกเป็น 3 หน่วยงานได้แก่

1. Internal audit ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบและประเมินความเพียงพอและให้ความเชื่อมั่นต่อระบบควบคุมภายในรวมถึงการบริหารจัดการขององค์กร เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. Risk and compliance ซึ่งเป็นผู้ระบุ จัดลำดับ และดูแลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการต่างๆ จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรวางไว้
3. IT Audit ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบ และประเมินผลระบบสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลในระบบสารสนเทศมีความปลอดภัย เชื่อมโยงฐานข้อมูลกันอย่างถูกต้อง และมีการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลตามมาตรฐานขององค์กร

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการตรวจสอบของ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบในการกำกับดูแลกิจการที่ต่ออย่างเป็นอิสระ โดยตระหนักถึงการอุทิศเวลาให้เพียงพอเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทอยู่ภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ในปีที่ผ่านมาคณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงินและการสอบทานระบบการควบคุมภายใน การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการสอบทานข้อมูลอื่นนอกเหนือจากรายงานทางการเงิน ทั้งยังมีกลไกในการกำกับดูแลบริษัทอยู่ผ่านการสอบทานระบบการควบคุมภายในและเรื่องอื่นๆ เพื่อควบคุมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัท และการทำรายการต่างๆ ให้ถูกต้องโปร่งใสเป็นไปตามกฎหมาย และประกาศของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยคำนึงถึงบทบาทและขอบเขตที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ และได้มีการสอบทานกฎบัตรฯ ดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทเสมอมา และมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี โดยมีการจัดการประชุมร่วมกัน โดยในปี 2561 มีการจัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 5 ครั้ง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ มีจำนวนทั้งหมด 3 ท่านประกอบด้วย

ลำดับ	รายชื่อ	ดำรงตำแหน่งในปี	ร่วมประชุม (ครั้ง)
1	นายศรียุทธ สารสาส	2557	5/5
2	พลเอกวิชิต ยาทิพย์	2557	5/5
3	นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	2558	5/5

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยสรุปสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในรอบปี 2561 ดังนี้

1. สอบทานรายงานทางการเงินและงบการเงินทั้งประจำไตรมาส และประจำปีร่วมกับฝ่ายบริหารส่วนงานตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีโดยมีการหารือถึงข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงิน และความเพียงพอในการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงประเด็นอื่นๆ ที่สำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานทางการเงินของ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีความถูกต้องเชื่อถือได้ และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

2. สอบทานการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีโดยคณะกรรมการตรวจสอบ ได้มีวาระการประชุมเป็นการเฉพาะกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วม เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้สอบบัญชี มีความเป็นอิสระ และเพื่อทำความเข้าใจในแผนงานและขอบเขตการทำงานของผู้สอบบัญชี โดยได้พิจารณา เห็นชอบให้สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2562 และเสนอขออนุมัติ ต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2562 ต่อไป
3. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ โดยมีกรขอคำอธิบายจากฝ่ายจัดการเมื่อมีข้อสงสัยในรายการใดๆ ที่มีความแตกต่างจากงวดเดียวกันของปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญ
4. พิจารณาและอนุมัติแผนการตรวจสอบภายในประจำปี 2561 โดยกำกับดูแลงานตรวจสอบภายในให้สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้อย่างเป็นอิสระ มีการหารือร่วมกับส่วนงานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ และ ผู้สอบบัญชี โดยสอบทานการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานการประเมินระบบการควบคุมภายใน ที่ได้รับ จากส่วนงานตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแลอื่น เพื่อมุ่งให้การปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน ในกระบวนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีสามารถทำงานอย่างเป็นอิสระ รวมถึงได้รับความร่วมมือและประสานงานจากทุกฝ่ายในองค์กร
5. สอบทานการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ ตามแผนการบริหารความเสี่ยงของบริษัทประจำปี 2561 เพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกไตรมาส
6. สอบทานและอนุมัติกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ และกฎบัตรการตรวจสอบเพื่อพิจารณาขอบเขต ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบและส่วนงานตรวจสอบภายในตามข้อกำหนดของตลาด หลักทรัพย์ฯ

ในปีที่ผ่านมาคณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายอย่าง ครบถ้วน โดยใช้ความรู้ความสามารถด้วยความระมัดระวังรอบคอบอย่างเป็นอิสระ และแสดงความเห็นอย่าง ตรงไปตรงมาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย และมีความเห็นว่า บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้จัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เป็นไปตามหลัก การบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ มีระบบควบคุมภายในและการบริหาร ความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไป ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นายศรีภพ สารสาส
ประธานกรรมการตรวจสอบ

รายการระหว่างกัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายการกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

1. รายการระหว่างกันกับบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น		
1. บริษัท พาราไดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า 	1,444	บริษัท พาราไดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศเพื่อนำสินค้ามาจำหน่ายที่สนามบินสมุย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล		
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ค่าระวางสินค้า 	13,122			
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น เงินมัดจำ 	181,985 3,733,990 371,160			
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	104,094 563,122	บริษัทฯ ซื้อสินค้าที่ระลึก ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล		
	2. บริษัท สมุยแอดคอม จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น เงินมัดจำ 		2,163,935 5,265,257 252,000	บริษัท สมุยแอดคอม จำกัด ได้เช่าพื้นที่และลานจอดรถลิμουซีนที่สนามบินสมุยและวางเงินมัดจำค่าเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผล อัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติ
		<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 		15,000 50,650	
3. บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ค่าระวางสินค้า 	9,775 66,390	บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล		
	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	7,000		บริษัทฯ ซื้อข้าวแอดแวนซ์ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล	

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะ-รายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
4. บริษัท บางกอกแอร์เวลด์ คลับ จำกัด -BTC ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า 1,701 รายได้ 843,210 เงินมัดจำ 346,400 		BTC เข้าพื้นที่ และวางเงินมัดจำค่าเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า 92,750 ค่าใช้จ่าย 9,240,184 		บริษัทฯ ใช้บริการการจัดหาที่พัก จัดทำวีซ่าและอื่น ๆ ให้กับพนักงาน ผู้บริหาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
5. บริษัท บางกอกแอร์ทัวร์ (1988) จำกัด - BAT ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า 5,495,770 รายได้ 48,204,330 		BAT เป็นบริษัทตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบิน ซึ่งมีกำหนดราคาซื้อขาย อัตราส่วนลดต่อยอดขาย เครดิตทางการค้าและเงื่อนไขอื่นๆ เป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า 585 ค่าใช้จ่าย 2,235,123 		บริษัทฯ ใช้บริการการจัดหาบัตรโดยสารเครื่องบิน รวมทั้งการจัดทำวีซ่า การทำประกันค่าเดินทางและอื่น ๆ ให้กับพนักงาน ผู้บริหาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
6. บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด - PPTV ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ 2,136,060 		บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินแก่ PPTV ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า 1,872,849 ค่าใช้จ่าย 3,526,125 		บริษัทฯ ว่าจ้าง PPTV จัดทำภาพยนตร์โฆษณาประชาสัมพันธ์ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
7. บริษัท ปราสาททองโฮสเทล จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 3,572 		บริษัทฯ ซื้อเวชภัณฑ์ เช่น ยาหอม ยาดม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
8. บริษัท สมุยปาล์มบีช รีสอร์ท จำกัด - SPB ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> รายได้อื่น 464,800 		รายได้อื่นเป็นค่าบริการพื้นที่โฆษณา ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า 3,245,174 ค่าใช้จ่าย 21,080,778 		บริษัทฯ ใช้บริการโรงแรมสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เดินทางไปปฏิบัติงาน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
9. บริษัท ร้านอาหารสนามบิน จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้บริหารของบริษัทฯ เป็นกรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น 	<p>235,045</p> <p>713,220</p>	<p>บริษัท ร้านอาหารสนามบิน จำกัด จ่ายชำระค่าประกอบกิจการในสนามบินให้แก่บริษัทฯ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>41,834</p> <p>1,127,700</p>	<p>บริษัทฯ ซื้ออาหารในรูปของคูปองอาหาร สำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการทุกหน่วย ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ภายในสนามบินสมุย และผู้โดยสารกรณียกเลิกเที่ยวบิน</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
10. บริษัท กรุงเทพลิμουซีน จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น เงินมัดจำ 	<p>11,309</p> <p>485,146</p> <p>90,000</p>	<p>บริษัท กรุงเทพลิμουซีน จำกัด จ่ายชำระค่าประกอบกิจการในสนามบินให้แก่บริษัทฯ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>163,500</p> <p>331,460</p>	<p>บริษัทฯ ว่าจ้างเพื่อทำการขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระที่สนามบินตราด</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
11. บริษัท ขาวธรรมชาติ จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>8,733</p> <p>72,833</p>	<p>บริษัท ขาวธรรมชาติ จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>27,070</p> <p>893,567</p>	<p>บริษัทฯ ซื้อผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ขนมและชุดของขวัญ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
12. บริษัท สินทรัพย์สุโขทัย จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>46,783</p> <p>207,891</p>	<p>บริษัทฯ ใช้บริการโรงแรม สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เดินทางไปปฏิบัติงาน</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
13. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้านกินตือยุดี ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีญาติสนิทของกรรมการ เป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>33,750</p> <p>33,750</p>	<p>บริษัทฯ ซื้อชุดกระเช้าของที่ระลึก</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะ-รายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
14. บริษัท ท่องเที่ยวธรรมชาติ จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	46,662	<p>บริษัทฯ ว่าจ้างให้จัดกิจกรรมให้แก่พนักงานของบริษัทฯ ที่สนามบินสุโขทัย</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
15. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เงินลงทุน เงินปันผลรับ 	<p>22,684,941,643</p> <p>330,630,728</p>	<p>บริษัทฯ ลงทุนในหลักทรัพย์ของ BDMS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเผื่อขาย</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์</p>
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ 	12,688,392	<p>BDMS ใช้บริการเช่าเหมาลำเครื่องบินของบริษัทฯ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>การกำหนดราคาควรมีการพิจารณาต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและกำหนดอัตราค่าบริการตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้อื่น 	2,869,159	<p>บริษัทฯ ได้รับเงินสนับสนุนกิจกรรมรายการ Queen's Cup Bangkok Airways และรายการ Samui Blue Paradise Fest ซึ่งเป็นเงื่อนไขทั่วไปที่ให้กับผู้สนับสนุนรายอื่น</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>373,243</p> <p>3,171,595</p>	<p>บริษัทฯ ใช้บริการตรวจสอบสุขภาพของ BDMS</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
16. บริษัท สมิตีเวช จำกัด (มหาชน) - SVH ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บริษัทย่อยของ BDMS มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>69,300</p> <p>305,200</p>	<p>SVH ให้อุปกรณ์ทางการแพทย์โดยสารของสายการบินบางกอกแอร์เวย์ส์ แก่ผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลสมิตีเวชโดยบริษัทฯ จะเรียกเก็บค่าโดยสารจาก SVH เมื่อมีผู้โดยสารนำอุปกรณ์ทางการแพทย์มารับบริการ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	25,870	<p>บริษัทฯ ใช้บริการตรวจสอบสุขภาพของ SVH</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
17. บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด - N-Health ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บริษัทย่อยของ BDMS มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>89,334</p> <p>574,053</p>	<p>บริษัทฯ ให้บริการขนส่งทางวัสดุและอุปกรณ์การแพทย์ที่สนามบินสมุยและสนามบินภูเก็ต</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
<p>18. บริษัท กรุงเทพเฮลิคอปเตอร์ เซอร์วิส เซส จำกัด</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • ลูกหนี้การค้า • รายได้ 	<p>821,760</p> <p>3,115,257</p>	<p>บริษัทฯ ให้บริการด้านการบริหารจัดการและซ่อมบำรุง เฮลิคอปเตอร์</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการบริหารจัดการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลและควรมีการทบทวนเงื่อนไขในสัญญาทุก 3 ปี</p>
<p>19. บริษัท เซฟดรัก เซ็นเตอร์ จำกัด - Save Drug</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย 	<p>7,274</p> <p>396,855</p>	<p>บริษัทฯ ซื้อยาและเวชภัณฑ์สำหรับเด็ก</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>20. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุย จำกัด - BSH</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • ลูกหนี้การค้า • รายได้ • รายได้อื่น • เงินมัดจำ 	<p>363,081</p> <p>2,056,140</p> <p>2,726,932</p> <p>80,000</p>	<p>บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินแก่ BSH และมีรายได้อื่นเป็นค่าบริการพื้นที่โฆษณา</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>21. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม มีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศการบริหารระบบสื่อสารระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • เงินลงทุน • ลูกหนี้การค้า • รายได้ค่าบัตรโดยสาร • รายได้ค่าธรรมเนียม • รายได้อื่น • เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย • เงินมัดจำ 	<p>5,316,200</p> <p>342,778</p> <p>6,541,825</p> <p>40,639</p> <p>49,790</p> <p>52,303,344</p> <p>544,811,630</p> <p>72,000</p>	<p>บริษัทฯ ลงทุนในหุ้นของ AEROTHAI โดยจัดเป็นเงินลงทุนทั่วไป</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p> <p>บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินแก่ AEROTHAI</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p> <p>ค่าบริการไฟฟ้าหอบังคับการบินสมุย เรียกเก็บตามจำนวนการใช้งาน</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p> <p>บริษัทฯ ใช้บริการด้านต่าง ๆ เช่น ค่าบำรุงรักษาวิทยุสื่อสาร ค่าบริการข้อมูลเรดาร์ และได้วางเงินมัดจำสำหรับการเช่าใช้บริการระบบ Radar Display กับ AEROTHAI</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
22. บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบิน กรุงเทพฯ จำกัด (มหาชน) - BAFS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เงินลงทุน เงินปันผล 	1,982,586,688 14,116,635	บริษัทฯ ลงทุนในหลักทรัพย์ของ BAFS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเผื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ เงินมัดจำ 	18,313 129,705 23,000	BAFS เช่าวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ดำเนินงานและค่าสาธารณูปโภคที่สนามบินตราด ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าเช่า สิทธิการเช่า เงินมัดจำ 	81,393 539,954 410,316 177,528	บริษัทฯ เช่าที่ดินจาก BAFS บริเวณใกล้กับสนามบินเชียงใหม่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
23. บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด - FPT ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บริษัทย่อยของ BAFS มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เงินลงทุน 	529,947,690	บริษัทฯ ลงทุนในหุ้นของ FPT โดยจัดเป็นเงินลงทุนทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์
24. บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพฯ บีเอสเอส จำกัด - BSS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ เงินมัดจำ เงินมัดจำอื่น 	298,450 404,449 45,540 347,200	BSS เช่าพื้นที่ในสนามบิน และวางเงินมัดจำค่าเช่า ความเห็นคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	3,475,240 61,107,617	BSS ให้บริการด้านการทำความสะอาด และรักษาความปลอดภัยในสำนักงานใหญ่ สนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินสมุย ค่าบริการจะขึ้นอยู่กับจำนวนพนักงานที่ให้บริการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
25. บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด - BASE ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น เงินมัดจำ เงินมัดจำอื่น 	49,778 488,132 78,305 543,120	BASE เช่าพื้นที่ในสนามบินและวางเงินมัดจำค่าเช่า ความเห็นคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	8,843,204 105,775,895	BASE ให้บริการด้านการทำความสะอาด การรักษาความปลอดภัยและบริการผู้โดยสารในสนามบินต่างๆ ความเห็นคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	80,000 960,000	บริษัทฯ เช่าอาคารจาก BASE เพื่อใช้เป็นสำนักงานขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
26. บริษัท แבקส์บริการภาคพื้น จำกัด - BAGS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ค่าบัตรโดยสาร รายได้ค่าระวางสินค้า 	1,017,326 1,173,705 123,665	บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินและให้บริการขนส่งสัมภาระแก่ BAGS ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ รายได้อื่น 	5,489,880 1,813,652	BAGS เช่าพื้นที่ในสนามบินภูเก็ตและสนามบินสมุย และรายได้อื่นคือ รายได้ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าวิทยุสื่อสาร และค่าบริการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย เงินมัดจำ 	105,944,547 561,453,853 1,214,560	BAGS ให้บริการภาคพื้นในสนามบินในประเทศทุกแห่ง ยกเว้นสนามบินสุวรรณภูมิ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผลและควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง

(2) รายการระหว่างกันกับบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด (BAH)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เงินลงทุน เงินปันผลรับ 	5,063,500,000 73,800,000	บริษัทฯ ลงทุนในหลักทรัพย์ของ BDMS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเผื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์

(3) รายการระหว่างกันกับบริษัท กูร์เมท์ พรีเมียม จำกัด (GP)

- ไม่มีรายการ

(4) รายการระหว่างกันกับบริษัท บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด (BATC)

- ไม่มีรายการ

(5) รายการระหว่างกันกับบริษัท มอร์แดนพีรี จำกัด (MOR)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท ปราสาททองโฮส จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	1,488 5,871	บริษัทฯ ซื้อเวชภัณฑ์ เช่น ชุดยาดม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพบีเอสเอส จำกัด - BSS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	26,000 123,200	BSS ให้บริการด้านการทำความสะอาดที่สำนักงานใหญ่ ความเห็นคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง
3. บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด - BASE ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	66,000	BASE ให้บริการด้านการลำเลียงและจัดวางสินค้าในร้านค้าสนามบินสมุย ความเห็นคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

(6) รายการระหว่างกันกับบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด (BFS Ground)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
<p>1. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>454,696</p> <p>2,477,050</p>	<p>BFS Ground ให้บริการการอำนวยความสะดวกที่สนามบินสุวรรณภูมิ (Meet and Assist Service)</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>2. บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด - PYT2</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> บริษัทย่อยของ BDMS มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ 	<p>135,050</p>	<p>BFS Ground ให้บริการการอำนวยความสะดวกที่สนามบินสุวรรณภูมิ (Meet and Assist Service)</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>3. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม มีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศการบริหารระบบสื่อสารระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเช่า ค่าใช้จ่ายอื่น 	<p>23,139,280</p> <p>151,548</p>	<p>BFS Ground เช่าวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบินสุวรรณภูมิ และบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>

(7) รายการระหว่างกันกับบริษัท เอสเอ เซอร์วิสเชส จำกัด (SA)

- ไม่มีรายการ

(8) รายการระหว่างกันกับบริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด (DMK)

- ไม่มีรายการ

(9) รายการระหว่างกันกับบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
<p>1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม มีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศการบริหารระบบสื่อสารระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าเช่า 	<p>158,200</p> <p>1,783,872</p>	<p>BAC เช่าวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบินสุวรรณภูมิและบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>2. บริษัท พาราไดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>79,686</p> <p>398,964</p>	<p>BAC ให้บริการเช่าพื้นที่จัดเก็บสินค้า และให้บริการการจัดเรียงสินค้าของที่ระลึกให้แก่บริษัท พาราไดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการเช่าพื้นที่เก็บสินค้ามีความสมเหตุสมผล มีการกำหนดราคาตามเงื่อนไขการค้าปกติ ตามอัตราที่เทียบเท่ากับที่ให้กับผู้เช่าที่เป็นบุคคลภายนอกรายอื่น การจัดเรียงสินค้าเป็นรายการที่มีความสมเหตุสมผล โดยค่าบริการดังกล่าวมีการอ้างอิงจากต้นทุนและกำไร</p>
<p>3. บริษัท บางกอกแอร์ทัวร์ (1988) จำกัด - BAT</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	<p>763,050</p>	<p>BAC ซื้อบัตรโดยสารเครื่องบินผ่าน BAT</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผลและ BAC สามารถใช้บริการกับตัวแทนจำหน่ายอื่นได้ โดยไม่ถือเป็นการผูกขาด</p>
<p>4. บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>1,300</p> <p>160,680</p>	<p>BAC ซื้อข้าวหอมสุโขทัย</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>5. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>185,000</p> <p>2,220,000</p>	<p>BAC ว่าจ้างแพทย์และพยาบาลมาประจำในคลินิก ตลอด 24 ชั่วโมง</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี</p>
<p>6. บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ.ที เซิร์ฟ จำกัด</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>69,210</p> <p>770,155</p>	<p>BAC ใช้บริการด้านการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารสำนักงานที่สนามบินสุวรรณภูมิ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี</p>

(10) รายการระหว่างกันกับบริษัท บีเอซี กรุ๊ปเมท์ เฮ้าส์ จำกัด (BACGH)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
<p>1. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>13,667,471</p> <p>148,822,744</p>	<p>BACGH ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วยและการจัดเลี้ยงแก่ BDMS</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาอยู่อย่างสม่ำเสมอ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย-ค่าเช่า ค่าใช้จ่าย-ค่าน้ำ ค่าไฟ เงินมัดจำ 	<p>442,848</p> <p>3,319,998</p> <p>5,090,992</p> <p>643,840</p>	<p>BACGH เข้าพื้นที่จาก BDMS เพื่อประกอบกิจการร้านอาหาร Alsaray อาหารอินเดีย-เลบานิส</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผลและควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง</p>
<p>2. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพ เชียงใหม่ จำกัด - BCM</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> บริษัทย่อยของ BDMS มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>1,621,348</p> <p>16,109,682</p>	<p>BACGH ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วย แก่ BCM</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	<p>2,400</p>	<p>BACGH ใช้บริการตรวจสอบสุขภาพประจำปีกับ BCM</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี</p>
<p>3. Phnom Penh Medical Services Co., Ltd. - RPH</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> บริษัทย่อยของ BDMS มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ 	<p>1,106,699</p>	<p>BACGH ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วย แก่ RPH</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี</p>

(11) รายการระหว่างกันกับบริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด (BACUSM)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุย จำกัด - BSH ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • ลูกหนี้การค้า • รายได้ 	1,938,591 11,334,750	BACUSM ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วยแก่ BSH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> • ค่าใช้จ่าย 	115,480	BACUSM ใช้บริการตรวจสอบสุขภาพประจำปีกับ BSH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี
2. บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพบีเอสเอส จำกัด - BSS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> • เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย 	307,133 3,412,112	BSS ให้บริการด้านการทำความสะอาด และการรักษาความปลอดภัย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

(12) รายการระหว่างกันกับบริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด (BACHKT)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท วิทยการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม มีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศการบริหารระบบสื่อสารระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ • มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> • เจ้าหนี้การค้า • ค่าเช่า 	34,080 352,434	BACHKT เช่าวิทยุสื่อสาร เพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบินภูเก็ตและบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	2. บริษัท แอ็กส์บริการภาคพื้น จำกัด - BAGS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> • ลูกหนี้การค้า • รายได้ 	6,875 109,290

(13) รายการระหว่างกันกับบริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด (BACCNX)

- ไม่มีรายการ

(14) รายการระหว่างกันกับบริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2561 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
<p>1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none">หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม มีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศการบริหารระบบสื่อสารระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่มีกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none">เจ้าหน้าที่การค้าเงินทอนจ่าย	<p>502,018</p> <p>6,349,430</p>	<p>PGGS จ่ายชำระค่าวิทยุการบินแทนลูกค้าที่เป็นสายการบิน และเรียกเก็บจากลูกค้าในภายหลัง</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>2. บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด - BASE</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none">บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none">เจ้าหน้าที่การค้าค่าใช้จ่าย	<p>244,035</p> <p>2,736,840</p>	<p>PGGS ว่าจ้าง BASE ให้บริการผู้โดยสารประจำห้องรับรองสนามบินสมุย</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</p>
<p>3. บริษัท แอ็กส์บริการภาคพื้น จำกัด - BAGS</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none">บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none">เจ้าหน้าที่การค้าค่าใช้จ่ายเงินมัดจำ	<p>3,205,840</p> <p>48,953,575</p> <p>1,500,000</p>	<p>PGGS ว่าจ้าง BAGS เพื่อให้บริการภาคพื้นในสนามบินสมุย</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการดังกล่าวเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง</p>

คำอธิบายผลการดำเนินงาน

และการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

สำหรับผลประกอบการปี 2561 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
ของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

สำหรับ ปี 2561 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บทสรุปผู้บริหาร

เศรษฐกิจไทยในไตรมาส 4 ปี 2561 โดยรวมยังมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องถึงแม้จะมีการชะลอตัวลงเล็กน้อยในเดือน ธันวาคม เนื่องจากภาวะการหดตัวจากการส่งออกสินค้าและภาวะเศรษฐกิจโลก เมื่อเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2561 โดยมีรายได้จากการปรับตัวของธุรกิจการเกษตร และการท่องเที่ยวที่ดีขึ้นและยังเป็นรายได้หลัก ซึ่งช่วยสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย มากไปกว่านั้นในไตรมาส 4 ปี 2561 มีอัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ 0.8 และ มีอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 1.0 ของแรงงานทั้งหมด (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ทั้งนี้ ได้มีการประเมินการขยายตัวของตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของทั้งปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 4.2 ซึ่งปรับตัวสูงขึ้นกว่าปี 2560 ที่มี GDP อยู่ที่ร้อยละ 3.9 (ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน)

ภาคอุตสาหกรรมการบินในปี 2561 มีอัตราการเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK) ของทุกภูมิภาคทั่วโลกเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.5 ซึ่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีอัตราการเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสารสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 8.6 รองลงมาคือสายการบินในภูมิภาคยุโรปและลาตินอเมริกา ที่มีอัตราเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 6.6 และ 6.2 ตามลำดับ ในส่วนของปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) ของทุกภูมิภาคทั่วโลกมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.1 ซึ่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีอัตราการเติบโตของปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 7.9 รองลงมาคือสายการบินในภูมิภาคลาตินอเมริกา และยุโรปที่ร้อยละ 6.6 และ 5.8 ตามลำดับถึงแม้อัตราการเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK) ของทุกภูมิภาคทั่วโลกจะมีอัตราการเติบโตที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อน แต่อัตราการเติบโตที่ลดลงสอดคล้องกับปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) ของทุกภูมิภาคทั่วโลกเช่นกัน จึงทำให้อัตราเฉลี่ยการบรรทุกผู้โดยสารของสายการบินทุกภูมิภาคทั่วโลกปรับตัวดีขึ้นในปี 2561 (ที่มา: สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ)

สำหรับภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4 ปี 2561 เติบโตอยู่ที่ร้อยละ 4.9 ซึ่งมีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอัตราการเติบโตโดยรวมสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 20.4 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีอัตราเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 14.2 และภูมิภาคแอฟริกาที่มีอัตราเติบโตอยู่ที่ 7.4 ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปเติบโตร้อยละ 1.0 ซึ่งนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศหลัก ได้แก่ รัสเซีย อังกฤษ และ เยอรมนี

ทั้งนี้ภาพรวมจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2561 เติบโตอยู่ที่ร้อยละ 8.1 โดยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงเป็นภูมิภาคที่มีอัตราการเติบโตสูงสุด อยู่ที่ร้อยละ 12.5 และรองลงมาคือภูมิภาคเอเชียใต้ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 12.0 และ ร้อยละ 8.7 ตามลำดับ สำหรับตลาดนักท่องเที่ยวจีนซึ่งเป็นตลาดหลักนั้น ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์เรือโดยสารเกิดอุบัติเหตุล่มในเดือนกรกฎาคมในปี 2561 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนในช่วงเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน 2561 ลดลงร้อยละ 12.0 และเริ่มฟื้นตัวในเดือนธันวาคม 2561 โดยมีอัตราการเติบโตร้อยละ 2.8 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

ในปี 2561 บริษัทฯ มุ่งเน้นขยายเส้นทางบินไปในกลุ่มประเทศ CLMV ตามปริมาณความต้องการในการเดินทางของผู้โดยสาร โดยเฉพาะในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยบริษัทฯ ได้เพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางกรุงเทพ – เวียงจันทน์ เป็น 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์, กรุงเทพ – มัตตะเลย์ เป็น 11 เที่ยวบินต่อสัปดาห์, กรุงเทพ – เกาะฟูโก๊วก เป็น 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ นอกจากนี้บริษัทฯ ได้เปิดเส้นทางบินใหม่ เชียงใหม่ – ฮานอย ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2561 อย่างไรก็ตามเนื่องจากสถานะเศรษฐกิจในประเทศจีนมีการชะลอตัว และผลกระทบจากอุบัติเหตุเรือโดยสารนักท่องเที่ยวจีนล่มในจังหวัดภูเก็ต ส่งผลให้บริษัทฯ ต้องลดเที่ยวบินในเส้นทาง สมุย – ฉงชิ่ง จาก 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์เป็น 1 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ และยกเลิกเที่ยวบินในเส้นทาง สมุย – กว่างโจว ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561 เป็นต้นมา

ในปี 2561 จำนวนผู้โดยสารของบริษัทฯ มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเติบโตของสัดส่วนจุดขายบัตรโดยสาร (Point-of-Sale) ในต่างประเทศ ซึ่งมีการเติบโตร้อยละ 15.0 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

สำหรับผลดำเนินงานของบริษัทฯ ในปี 2561 บริษัทฯ มีรายได้รวม 27,943.6 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560 ซึ่งเป็นผลมาจากรายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ ลดลงจำนวน 774.0 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 21.7 เมื่อเทียบกับปี 2560 และรายได้จากธุรกิจการบินปรับตัวลดลงร้อยละ 0.1 อันเนื่องมาจากภาวะการแข่งขันในตลาดที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้ราคาบัตรโดยสารเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.1 อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 จากการเติบโตของจำนวนเที่ยวบินที่สนามบินสุวรรณภูมิ และการเพิ่มขึ้นของลูกค้ายาการบินใหม่ระหว่างปี รวมถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน ที่มาจากบริษัท กูร์เมท์ พรีเมียม จำกัด และบริษัท มอร์แดนพรีเมียม จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ บริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด

บริษัทฯ มีกำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางภาษีเท่ากับ 356.8 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า 961.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 72.9 และมีกำไรสุทธิเท่ากับ 263.7 ล้านบาท โดยเป็นกำไรสุทธิที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 249.3 ล้านบาท กำไรต่อหุ้นเท่ากับ 0.12 บาทต่อหุ้น

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปี 2561

ในปี 2561 มีเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ดังนี้

1. บริษัทฯ ได้ปรับเปลี่ยนจำนวนเที่ยวบิน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเดินทางของผู้โดยสารตามฤดูกาล และเปิดเส้นทางบินใหม่ รวมทั้งยกเลิกการปฏิบัติการบินในเส้นทางที่ผลประกอบการไม่เป็นไปตามคาดหมาย ดังนี้

- **การเพิ่มจำนวนเที่ยวบิน**

- กรุงเทพ - เวียงจันทน์**

- จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์เป็น 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2561)

- กรุงเทพ - มัณฑะเลย์**

- จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์เป็น 11 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2561)

- กรุงเทพ - เกาะฟูโก๊วก**

- จากจำนวน 4 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561)

- **การปรับลดเที่ยวบิน**

- เชียงใหม่ - มัณฑะเลย์**

- จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 4 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2561)

- สมุย - ฉงชิ่ง**

- จากจำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์เป็น 1 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนกันยายน 2561)

- **เส้นทางบินใหม่**

- เชียงใหม่ - ฮานอย**

- จำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2561)

- **ยกเลิกเที่ยวบิน**

- สมุย - กว่างโจว**

- จำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561)

2. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเครื่องบินที่ให้บริการขนส่งผู้โดยสาร รวมทั้งสิ้น 40 ลำ ประกอบด้วย

แบบเครื่องบิน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
แอร์บัส เอ 320	9	9
แอร์บัส เอ 319	15	14
เอทีอาร์ 72-500	5	6
เอทีอาร์ 72-600	11	9
Total	40	38

ในเดือนกรกฎาคม 2561 บริษัทฯ ได้รับมอบเครื่องบินแอร์บัส เอ 319 จำนวน 144 ที่นั่ง ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินการ จำนวน 1 ลำ และในเดือนธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้รับมอบเครื่องบินเอทีอาร์ 72-600 จำนวน 70 ที่นั่ง จำนวน 2 ลำ และได้ทำการขายเครื่องบินเอทีอาร์ 72-500 จำนวน 70 ที่นั่ง จำนวน 1 ลำ

3. บริษัทฯ มีจำนวนสายการบินพันธมิตรเป็นจำนวนทั้งสิ้น 27 สายการบิน โดยในปี 2561 บริษัทฯ ได้เข้าร่วมสัญญาเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Codeshare Agreement) เพิ่มเติม 4 สายการบิน ดังนี้
- สายการบิน เอแอล อีสราเอลแอร์ไลน์ (ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2561)
 - สายการบินโอมานแอร์ (ตั้งแต่เดือนเมษายน 2561)
 - สายการบินลาว (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561)
 - สายการบินฟิลิปปินส์แอร์ไลน์ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2561)
4. บริษัทฯ ได้ลงนามสัญญาความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท เอ็กซ์พีเดีย อิงค์ ซึ่งเป็นบริษัทท่องเที่ยวออนไลน์ชั้นนำของโลก เพื่อสนับสนุนการขายและส่งเสริมการตลาด กระตุ้นยอดขายบัตรโดยสาร และเพิ่มช่องทางความสะดวกสบายในการสำรองบัตรโดยสารผ่านช่องทางต่างๆ ของเอ็กซ์พีเดีย โดยเฉพาะในภูมิภาคอเมริกาเหนือ ยุโรป และออสเตรเลีย ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของบริษัทฯ (เดือนกุมภาพันธ์ 2561)
5. บริษัทฯ ประกาศความร่วมมือเป็นพันธมิตรกับสโมสรโบรุสเซียดอร์ทมุนด์ (Borussia Dortmund Football Club) แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งเป็นการยกระดับความร่วมมือในการสร้างแบรนด์ และขยายตลาดสู่ระดับสากลมากยิ่งขึ้น และยังเป็นโครงการทำกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) ของบริษัทฯ โดยการมอบโอกาสในการฝึกทักษะกีฬาฟุตบอลให้กับเยาวชนไทย (เดือนมีนาคม 2561)
6. บริษัทฯ มีการพัฒนาเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทฯ ได้เพิ่มความสะดวกแก่ผู้โดยสารในการชำระค่าบัตรโดยสารผ่าน 5 ช่องทางออนไลน์ ได้แก่ Line Pay, WeChat, AliPay, Union Pay และการแบ่งชำระค่าบัตรโดยสารกับบัตรเครดิตชั้นนำที่ร่วมรายการ (เดือนสิงหาคม 2561)

7. บริษัทฯ ได้ลงนามความร่วมมือการใช้ระบบบริการผู้โดยสารใหม่กับ “อะมาดิอุส อัลเทีย สวีท” (Amadeus Altea Suite) ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพในการแข่งขันของบริษัทฯ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของอุตสาหกรรมการบิน (เดือนตุลาคม 2561)
8. บริษัทฯ ได้รับการต่อใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (IATA Operational Safety Audit: IOSA) จากสมาพันธ์ผู้ขนส่งทางอากาศนานาชาติ (IATA) เป็นครั้งที่ 6 โดยใบรับรองมาตรฐานความปลอดภัยฉบับนี้จะมีผลถึงเดือนพฤศจิกายน 2563 (เดือนพฤศจิกายน 2561)

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสนามบินและการลงทุน

9. บริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด ได้ลงทุนซื้อหุ้นบริษัท มอร์แดนพีรี จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 100.0 เพื่อดำเนินธุรกิจร้านค้าปลอดอากร (เดือนเมษายน 2561)
10. บริษัทฯ ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทบริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BAFS) จำนวนประมาณ 60 ล้านบาท ทำให้บริษัทฯ มีสัดส่วนการถือหุ้นใน BAFS ร้อยละ 9.5 (เดือนพฤษภาคม 2561)
11. บริษัทฯ ได้มีมติโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงิน โดยมีวงเงินสูงสุด 500.0 ล้านบาท (เดือนสิงหาคม 2561)
12. บริษัทฯ ได้มีมติจัดตั้งบริษัทย่อยแห่งใหม่ ได้แก่ บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชัน เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน มีทุนจดทะเบียน 10.0 ล้านบาท โดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100.0 (เดือนกันยายน 2561)
13. บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้ย้ายการปฏิบัติการผลิตอาหารกล่องประเภทโคเชอร์ (Kosher) จากบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ไปยังบริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับความต้องการอาหารประเภทดังกล่าว ณ จุดศูนย์กลางการบินจังหวัดภูเก็ต
14. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ไฟลท์เซอร์วิส จำกัด (BFS Ground) มีจำนวนสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้น 6 สายการบิน และมีจำนวนสายการบินลูกค้าที่หยุดการใช้บริการชั่วคราวเนื่องจากไม่มีเที่ยวบินเข้าและออกประเทศไทย 1 สายการบิน โดยมีจำนวนสายการบินลูกค้าที่ให้บริการด้านอุปกรณ์ภาคพื้นดินเพิ่มขึ้นเป็น 79 สายการบิน
15. บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจี คาร์โก้ จำกัด (WFS-PG Cargo) มีจำนวนสายการบินลูกค้าที่ให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ จำนวน 69 สายการบิน

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

บริษัทฯ เป็นสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบ โดยมุ่งเน้นบริการระดับพรีเมียมให้แก่ผู้โดยสาร บริษัทฯ เป็นเจ้าของและดำเนินการกิจการสนามบิน 3 สนามบิน ได้แก่ สนามบินสมุย สนามบินสุโขทัย และสนามบินตราด นอกจากธุรกิจสายการบินและธุรกิจสนามบินแล้ว บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน ได้แก่ การให้บริการกิจการภาคพื้นดิน การให้บริการอาหารบนเที่ยวบิน และการให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ให้กับสายการบินตนเองและสายการบินอื่นๆ

งบการเงินรวมของบริษัทฯ ประกอบด้วยงบการเงินเฉพาะกิจการ และงบการเงินของบริษัทย่อยจำนวน 13 บริษัท ได้แก่ 1) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC) 2) บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์ไฟลท์เซอร์วิส จำกัด (BFS Ground) 3) บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS) 4) บริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด (PGH) 5) บริษัท เอสเอ เซอร์วิสเฮส จำกัด 6) บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด 7) บริษัท บีเอซี กูร์เมท์ เฮ้าส์ จำกัด 8) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด 9) บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด 10) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด 11) บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ เชียงใหม่ จำกัด 12) บริษัท มอร์แดนพีรี จำกัด และ 13) บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด

● ข้อมูลธุรกิจสายการบิน

	หน่วย	มกราคม-ธันวาคม	
		ปี 2561	ปี 2560
รายได้จากการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำ⁽¹⁾		20,515.9	20,501.8
<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ล้านบาท	12,844.0 7,671.9	12,725.6 7,776.2
ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK)		6,655.6	6,741.8
<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ล้านที่นั่ง-กม.	3,545.6 3,110.0	3,573.7 3,168.1
ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK)		4,565.5	4,616.7
<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ล้านคน-กม.	2,566.6 1,998.9	2,650.6 1,966.1
อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor)		68.6	68.5
<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ร้อยละ	72.4 64.3	74.2 62.1
จำนวนผู้โดยสารที่ขนส่ง		5,952.6	5,944.5
<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	พันคน	4,141.6 1,811.0	4,254.8 1,689.7

	หน่วย	มกราคม-ธันวาคม	
		ปี 2561	ปี 2560
จำนวนเที่ยวบิน		71,379	70,985
<ul style="list-style-type: none"> • เส้นทางการบินภายในประเทศ • เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	เที่ยวบิน	47,313	48,153
		24,066	22,832
จำนวนที่นั่งทั้งหมด		8,626.6	8,590.5
<ul style="list-style-type: none"> • เส้นทางการบินภายในประเทศ • เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	พื้นที่นั่ง	5,684.6	5,751.2
		2,942.0	2,839.3
อัตราการใช้เครื่องบิน		8.8	9.4
<ul style="list-style-type: none"> • แอร์บัส เอ320 • แอร์บัส เอ319 • เอทีอาร์72-500 และ เอทีอาร์72-600 	ชั่วโมงต่อวันต่อลำ	10.0	10.4
		9.2	10.2
		7.2	7.4
จำนวนเครื่องบิน ณ วันที่สิ้นสุดไตรมาส		40	38
<ul style="list-style-type: none"> • แอร์บัส เอ320 • แอร์บัส เอ319 • เอทีอาร์72-500 • เอทีอาร์72-600 	ลำ	9	9
		15	14
		5	6
		11	9
ระยะทางบิน	ล้านกิโลเมตร	51.8	52.2
ระยะทางบินโดยเฉลี่ย	กิโลเมตร	767.0	776.6
รายได้จากการขนส่งผู้โดยสารต่อหน่วย (Passenger Yield)⁽²⁾	บาทต่อคน-กม.	4.49	4.44
รายได้ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (RASK)		3.45	3.34
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (CASK)		3.49	3.43
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารไม่รวมค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (CASK - Fuel)	บาทต่อที่นั่ง-กม.	2.75	2.80
RASK – CASK		(0.04)	(0.09)

หมายเหตุ : (1) ตัวเลขเหล่านี้จะแตกต่างจากตัวเลขที่แสดงในงบการเงินรวมเนื่องจากเป็นตัวเลขที่รวมรายได้จากเที่ยวบินแบบประจำรายได้สุทธิจากการแลกเปลี่ยนการรับขนส่งผู้โดยสารสุทธิจากเที่ยวบินที่ดำเนินการโดยสายการบินอื่นและขายโดยบริษัทฯ ตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (code-sharing) รายได้จากการขายที่นั่งโดยสารบนเที่ยวบินของสายการบินอื่นซึ่งไม่ได้เป็นเที่ยวบินร่วม (Interline) รายได้ค่าธรรมเนียมชดเชยค่าน้ำมันและเงินค่าประกันภัยเรียกเก็บจากผู้โดยสาร แต่ไม่รวมรายได้จากการให้บริการคลังสินค้า และการให้บริการเที่ยวบินเช่าเหมาลำ และยังไม่ได้หักส่วนลดและค่าคอมมิชชั่น

(2) รายได้จากผู้โดยสาร รวมรายได้ค่าธรรมเนียมชดเชยค่าน้ำมันและเงินค่าประกันภัยเรียกเก็บจากผู้โดยสาร แต่ไม่รวมรายได้ ค่าสัมภาระน้ำหนักเกิน หาดด้วยปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK)

**ผลการดำเนินงานสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วยงบการเงินเฉพาะกิจการ
และงบการเงินของบริษัทย่อยรวม 13 บริษัท**

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2561	2560	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
กำไรสำหรับปี/งวด	263.7	846.4	(582.6)	(68.8)
บวก:				
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,874.1	1,839.6	34.5	1.9
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	93.1	472.0	(378.9)	(80.3)
หัก:				
รายได้เงินปันผล	418.6	389.6	29.0	7.4
ดอกเบี้ยรับ	114.0	116.8	(2.8)	(2.4)
กำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	164.7	55.7	109.0	195.8
รายได้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ⁽¹⁾	435.7	1,731.9	(1,296.1)	(74.8)
EBIT ⁽²⁾	1,097.8	864.0	233.8	27.1
บวก:				
ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	1,380.2	1,266.6	113.6	9.0
EBITDA ⁽²⁾	2,478.0	2,130.6	347.4	16.3
บวก:				
ค่าเช่าเครื่องบิน	1,563.2	2,152.5	(589.3)	(27.4)
EBITDAR ⁽²⁾	4,041.2	4,283.2	(241.9)	(5.7)
รายได้รวม	27,943.6	28,493.3	(549.7)	(1.9)
รายได้จากการดำเนินงาน ⁽³⁾	26,810.5	26,199.4	611.1	2.3
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท	249.3	787.9	(538.6)	(68.4)
EBIT Ratio (%)	4.1	3.3	0.8	
EBITDA Ratio (%)	9.2	8.1	1.1	
EBITDAR Ratio (%)	15.1	16.3	(1.2)	

- หมายเหตุ**
- (1) กำไรจากการขายเงินลงทุน กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย กำไรจากการขายสินทรัพย์
 - (2) สำหรับการคำนวณ EBIT EBITDA และ EBITDAR ต่อรายได้จากการดำเนินงาน เป็นการคำนวณเพิ่มเติมซึ่งผู้ลงทุนไม่ควรพิจารณาเป็นการแสดงผลการดำเนินงานหรือสภาพคล่อง หรือใช้ทดแทนกำไรสำหรับปี/งวด หรือกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ซึ่งถูกแสดงในงบการเงินของบริษัทฯ ที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้ เนื่องจากมีวิธีการคำนวณ EBIT EBITDA และ EBITDAR หลายวิธี EBIT EBITDA และ EBITDAR ตามที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ อาจไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่มีชื่อเรียกอย่างเดียวกันที่ใช้โดยบริษัทอื่น
 - (3) รายได้รวมหักรายได้เงินปันผล กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ยรับ และรายได้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

กำไรจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิ

บริษัทฯ มีรายได้จากการดำเนินงานในปี 2560 และปี 2561 เท่ากับ 26,199.4 ล้านบาท และ 26,810.5 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 ในขณะที่ใช้จ่ายรวมเพิ่มขึ้นจาก 26,151.2 ล้านบาท เป็น 26,515.3 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.4

บริษัทฯ มีกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้ บวกด้วยค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย และค่าเช่าเครื่องบิน (EBITDAR) จำนวนจากรายได้รวม (ไม่รวมรายได้เงินปันผล กำไรจากการขายเงินลงทุน กำไรจากการขายสินทรัพย์ ดอกเบี้ยรับ และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน) หักด้วยค่าใช้จ่ายรวม บวกกลับด้วยค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย และค่าเช่าเครื่องบิน เท่ากับ 4,283.2 ล้านบาท และ 4,041.2 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.3 และร้อยละ 15.1 ของรายได้จากการดำเนินงานของปี 2560 และปี 2561 ตามลำดับ

ในปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรก่อนหักภาษีเงินได้จำนวน 356.8 ล้านบาท บริษัทฯ มีกำไรสุทธิ เท่ากับ 263.7 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า จำนวน 582.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 68.8 ซึ่งเป็นกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 249.3 ล้านบาท

รายได้

รายได้รวมของบริษัทฯ (โดยไม่รวมรายได้ระหว่างสายธุรกิจ) สามารถแบ่งตามสายธุรกิจออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม					
	2561		2560		เปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. ธุรกิจสายการบิน	20,475.4	73.3	20,490.5	71.9	(15.1)	(0.1)
2. ธุรกิจสนามบิน	598.1	2.1	593.2	2.1	4.9	0.8
3. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	4,082.3	14.6	3,847.8	13.5	234.5	6.1
4. รายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ	2,787.8	10.0	3,561.8	12.5	(774.0)	(21.7)
รวมรายได้	27,943.6	100.0	28,493.3	100.0	(549.7)	(1.9)

รายได้จากธุรกิจสายการบิน

ในปี 2561 รายได้จากธุรกิจสายการบินเป็นรายได้หลักของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 73.3 ของรายได้รวมของบริษัทฯ รายได้ค่าโดยสารประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ รายได้จากกาบริการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ และค่าระวางขนส่ง มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2561	2560	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
รายได้สุทธิจากการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำ	19,708.8	19,757.1	(48.3)	(0.2)
รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ	550.1	491.8	58.3	11.9
รวมรายได้ค่าโดยสาร	20,258.9	20,248.9	10.0	0.1
ค่าระวางขนส่ง	216.5	241.6	(25.1)	(10.4)
รวมรายได้ธุรกิจสายการบิน	20,475.4	20,490.5	(15.1)	(0.1)

ในปี 2561 รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ เท่ากับ 19,708.8 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งเป็นผลหลักจากรายได้ในกาให้บริการเส้นทางบินในต่างประเทศลดลง โดยรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำปรับตัวลดลง เป็นผลมาจากค่าโดยสารเฉลี่ยของเส้นทางบินในต่างประเทศลดลงร้อยละ 8.0 และจำนวนผู้โดยสารของเส้นทางบินในประเทศมีอัตราการลดลงร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

บริษัทฯ มีรายได้เพิ่มเติมจากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำเพิ่มขึ้นจาก 491.8 ล้านบาท เป็น 550.1 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.9 เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยเติบโตจากการให้บริการในเส้นทางสมุยไปยังเมืองเฉิงตู สมุยไปยังเมืองฉงชิ่ง และสมุยไปยังเมืองกว่างโจว เป็นหลัก

รายได้จากธุรกิจสนามบิน

ปี 2561 รายได้จากธุรกิจสนามบินคิดเป็นสัดส่วนในอัตราร้อยละ 2.1 ของรายได้รวมของบริษัทฯ รายได้จากธุรกิจสนามบินส่วนใหญ่มาจากจำนวนเที่ยวบินขาเข้าและขาออก รวมถึงรายได้ค่าบริการผู้โดยสาร ซึ่งได้รับจากผู้โดยสารขาออก โดยมาจากสนามบินสมุยเป็นหลัก ในปี 2561 บริษัทฯมีรายได้จากธุรกิจสนามบินเป็น 598.1 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 เทียบกับปี 2560

รายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลการดำเนินการและข้อมูลทางการเงินของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทฯ ในการบริการที่เกี่ยวข้องกับสนามบิน

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม-ธันวาคม	
	ปี 2561	ปี 2560
ข้อมูลการบริการครัวการบิน:		
รายได้ ⁽¹⁾	1,263.8	1,550.7
EBITDA	270.5	396.0
กำไรสุทธิ	154.2	95.3
จำนวนที่อาหารที่ผลิตและให้บริการ (ล้านที่)	7.9	10.2
ข้อมูลการบริการภาคพื้นดิน:		
รายได้ ⁽¹⁾	2,733.8	2,537.2
EBITDA	531.6	404.4
กำไรสุทธิ	334.9	254.3
จำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการ	74,725	68,356
ข้อมูลการบริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ		
รายได้ ⁽¹⁾	2,048.7	1,937.4
EBITDA	1,063.7	924.6
กำไรสุทธิ	779.1	688.1
น้ำหนักของสินค้าที่ให้บริการ(ตัน)	425,790	402,297
ปริมาณการรองรับสินค้า (ตันต่อปี)	450,000	450,000
การใช้งาน (Utilization) (ร้อยละ)	94.6	89.4

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ รายได้ของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม เป็นรายได้ที่แสดงยอดรวมโดยไม่หักรายการที่มีระหว่างกันกับบริษัทใหญ่

รายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน จะแสดงเฉพาะส่วนที่ให้บริการให้แก่สายการบินอื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม-ธันวาคม			
	2561	2560	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
บจ. ครีวการบินกรุงเทพ	1,048.8	1,094.5	(45.7)	(4.2)
บจ. บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ ไฟล์ทเซอร์วิส	2,167.6	2,111.6	56.0	2.7
บจ. การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น	367.1	383.0	(15.9)	(4.2)
รายได้อื่นๆ ⁽¹⁾	498.8	258.7	240.1	92.8
รวมรายได้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน และกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	4,082.3	3,847.8	234.5	6.1

หมายเหตุ ⁽¹⁾ รายได้อื่น ๆ คือรายได้จาก บจ.พีเอซี กูร์เมท์ เฮาส์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ บจ.ครีวการบินกรุงเทพ ประกอบธุรกิจร้านอาหารในย่านธุรกิจและแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในกรุงเทพฯ บจ.กูร์เมท์ พรีเม่ และ บจ.มอร์แดนพีร์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ บจ.บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง

บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC)

ปี 2561 รายได้ของ บจ. ครีวการบินกรุงเทพ (BAC) เท่ากับ 1,048.8 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 4.2 การลดลงดังกล่าวเป็นผลมาจากจำนวนสายการบินลูกค้ารายใหญ่ลดลงจำนวน 1 สายการบินตั้งแต่นั้นปี 2561 นอกจากนี้ BAC ได้ย้ายการให้บริการธุรกิจการเตรียมอาหารสำหรับห้องรับรองพิเศษ (Lounge) ให้กับ บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ในการให้บริการแทนทั้งหมด และได้ย้ายการปฏิบัติการการผลิตอาหารกล่องประเภทโคเซอร์ (Kosher Box) ให้กับ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ในการให้บริการแทนทั้งหมด ส่งผลให้ปริมาณอาหารที่ผลิตโดย BAC ลดลงร้อยละ 23.1 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า

บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟล์ทเซอร์วิส จำกัด (BFS Ground)

ปี 2560 และ 2561 รายได้ของ บจ.บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟล์ทเซอร์วิส (BFS Ground) ในส่วนที่ให้บริการสายการบินอื่นเท่ากับ 2,111.6 ล้านบาท และ 2,167.6 ล้านบาทตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

รายได้ที่เพิ่มขึ้นของ BFS Ground เป็นผลมาจากจำนวนเที่ยวบินที่เพิ่มขึ้น และจำนวนสายการบินลูกค้าที่เพิ่มขึ้นอีก 5 สายการบิน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560 ส่งผลให้ ณ เดือน ธันวาคม 2561 BFS Ground มีจำนวนสายการบินลูกค้า 79 สายการบิน

บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS)

ปี 2561 รายได้ของ บจ.การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น (PGGS) เท่ากับ 367.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.2 ซึ่งเป็นผลจากจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการลดลง โดยในปี 2561 PGGS มีจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการลดลง ร้อยละ 15.1 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560

รายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ

บริษัทฯ มีรายได้อื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสายการบิน ธุรกิจสนามบิน และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม-ธันวาคม			
	2561	2560	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	164.7	55.7	109.0	195.8
เงินปันผลรับ	418.6	389.6	29.0	7.4
กำไรจากการขายเงินลงทุน	384.8	1,738.2	(1,353.4)	(77.9)
รายได้อื่นๆ	1,819.7	1,378.3	441.4	32.0
รวมรายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ	2,787.8	3,561.8	(774.0)	(21.7)

ผลการดำเนินงานในปี 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีรายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ ลดลงจาก 3,561.8 ล้านบาท เป็น 2,787.8 ล้านบาทตามลำดับ หรือลดลงร้อยละ 21.7 โดยหลักที่ลดลงเป็นผลมาจากกำไรจากการขายเงินลงทุน ซึ่งลดลงจำนวน 1,353.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 77.9 อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน และรายได้อื่นๆ ที่เพิ่มมากขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 195.8 และร้อยละ 32.0 ตามลำดับ รายได้อื่น ๆ โดยหลัก ประกอบด้วย รายได้ค่าธรรมเนียมบัตรโดยสาร ค่าสัมภาระส่วนเกิน รายได้จากบัตรโดยสารหมดอายุ ซึ่งเกิดจากการแปรผันตามจำนวนผู้โดยสารที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้รายได้ อื่น ๆ ยังประกอบด้วยรายได้จากค่าเช่าพื้นที่ และดอกเบี้ยรับ

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ผลการดำเนินงานในปี 2561 บริษัทฯ มีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเท่ากับ 802.5 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับปี 2560 การลดลงส่วนใหญ่เป็นผลมาจากส่วนแบ่งกำไรของกองทุนรวม สิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย (SPF) ลดลง และการลดสัดส่วนการลงทุนใน SPF จากเดิม ร้อยละ 33.0 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 30.0 ในปี 2561 อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังมีส่วนแบ่งกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานที่ดีขึ้น ของบริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจี การ์โก้ จำกัด

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม-ธันวาคม			
	2561	2560	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจี การ์โก้ จำกัด	381.8	339.6	42.2	12.4
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	420.7	476.3	(55.6)	(11.7)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	802.5	815.9	(13.4)	(1.6)

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายประกอบด้วยต้นทุนขายและบริการ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเป็นหลัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม-ธันวาคม					
	2561	%	2560	%	เปลี่ยนแปลง	
					ล้านบาท	%
ต้นทุนขายและบริการ	22,339.5	84.3	22,092.1	84.5	247.4	1.1
ค่าใช้จ่ายในการขาย	2,099.2	7.9	2,082.2	8.0	17.0	0.8
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2,074.7	7.8	1,969.6	7.5	105.1	5.3
ค่าใช้จ่ายอื่น	1.9	0.0	7.3	0.0	(5.4)	(74.0)
ค่าใช้จ่ายรวม	26,515.3	100.0	26,151.2	100.0	364.1	1.4

ต้นทุนขายและบริการ

ต้นทุนขายและบริการมีองค์ประกอบหลัก คือค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมเครื่องบิน เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่น ๆ ของพนักงาน ค่าบริการผู้โดยสาร และค่าเช่าเครื่องบิน

สำหรับปี 2560 และ ปี 2561 ต้นทุนขายและบริการเป็นค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 84.5 และร้อยละ 84.3 ของค่าใช้จ่ายรวม ตามลำดับ

● ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

ต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนผันแปรตามจำนวนชั่วโมงปฏิบัติการบิน สำหรับปี 2560 และ 2561 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง 4,264.7 ล้านบาท และ 4,934.9 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.3 และ 18.6 ของต้นทุนรวมตามลำดับ ต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการปรับตัวที่สูงขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ยตามราคาตลาดและภาษีสรรพสามิตสำหรับเส้นทางภายในประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้ประกันความเสี่ยงด้านราคาน้ำมันอีกจำนวน 1,020,000 บาร์เรล ถึงเดือนธันวาคม 2562 โดยราคาน้ำมันเครื่องบินอยู่ในช่วงราคา 74 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ถึง 100 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล

● ค่าซ่อมแซมเครื่องบิน

บริษัทฯ มีค่าซ่อมแซมเครื่องบินเพิ่มขึ้นจาก 3,251.2 ล้านบาท เป็น 3,536.2 ล้านบาท สำหรับปี 2560 และ ปี 2561 ตามลำดับ โดยค่าซ่อมแซมเครื่องบินที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากค่าซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องบินที่มีอายุมากขึ้น และค่าใช้จ่ายสำรองค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน (Maintenance Reserve Fund) สำหรับเครื่องบินประเภท ATR 72-600 ที่บริษัทฯ รับผิดชอบมาเพิ่มเติมตามเงื่อนไขของสัญญาเช่าเครื่องบิน

● เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่น ๆ ของพนักงาน

เพิ่มขึ้นจาก 3,356.1 ล้านบาท เป็น 3,444.8 ล้านบาท การเพิ่มขึ้นของเงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่น ๆ ของพนักงาน โดยหลักเกิดจากการปรับอัตราค่าชั่วโมงบินของนักบินและลูกเรือที่เพิ่มสูงขึ้น ตั้งแต่ต้นปี 2561

● ค่าบริการผู้โดยสาร

ปี 2561 บริษัทฯ มีค่าบริการผู้โดยสารจำนวน 3,151.4 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 8.6 เมื่อเทียบกับปี 2560 การลดลงดังกล่าวเป็นผลมาจากกลยุทธ์ในการจัดการเที่ยวบิน ซึ่งปรับจำนวนเที่ยวบินตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางในแต่ละช่วงเวลา

● ค่าเช่าเครื่องบิน

บริษัทฯ มีต้นทุนค่าเช่าเครื่องบินจำนวน 1,563.2 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 27.4 เมื่อเทียบกับปี 2560 ทั้งนี้ค่าเช่าเครื่องบินที่ลดลง เนื่องจากบริษัทฯ ไม่มีภาระการเช่าเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าพร้อมผู้ประจำหน้าที่ (Wet Lease) รวมถึงผลจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ค่าใช้จ่ายในการขาย

สำหรับปี 2560 และ ปี 2561 ค่าใช้จ่ายในการขายคิดเป็นร้อยละ 8.0 และร้อยละ 7.9 ของค่าใช้จ่ายรวมตามลำดับ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการขายส่วนใหญ่ประกอบด้วย ค่าโฆษณา และค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขาย และค่าใช้จ่ายในการสำรองที่นั่งเป็นหลัก ซึ่งค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการใช้ระบบสำรองที่นั่ง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับระบบสำรองที่นั่ง และระบบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการขาย โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวเกิดจากจำนวนผู้โดยสารที่เพิ่มมากขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

สำหรับปี 2560 และ ปี 2561 ค่าใช้จ่ายในการบริหารคิดเป็นร้อยละ 7.5 และร้อยละ 7.8 ของค่าใช้จ่ายรวมตามลำดับ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในการบริหารที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ประกอบด้วย ค่าเสื่อมราคา ค่าเทคโนโลยีสารสนเทศ และค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขาย (FFP) ค่าช่วยเหลือการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ (CSR) และหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางการเงินมีองค์ประกอบหลักคือ ค่าเช่าตามสัญญาเช่าช่วงจากกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย ทั้งในส่วนของค่าเช่าตามสัญญาเช่าช่วง และส่วนที่ผันแปรตามจำนวนผู้โดยสารขาออกและเที่ยวบินขาเข้า อย่างไรก็ตาม ในปี 2556 บริษัทฯ ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันในส่วนของสัญญาเช่าช่วงจากกองทุนรวมซึ่งกำหนดให้ทำการประมาณการค่าเช่าคงที่ และค่าบริการผันแปรที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตตลอดอายุสัญญาเช่าช่วง และนำมาคำนวณหาอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง จากการคำนวณด้วยวิธีดังกล่าว ส่งผลให้มูลค่าทางบัญชีของเงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้น

นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายทางการเงินยังรวมถึง ดอกเบี้ยจ่ายและค่าธรรมเนียมที่จ่ายชำระให้แก่สถาบันการเงิน และหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน (Finance Lease) ในรูปแบบสัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไข (Conditional Sale Agreement)

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม-ธันวาคม			
	2561	2560	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
ค่าใช้จ่ายทางการเงินจ่ายกองทุนรวม	1,467.6	1,503.5	(35.9)	(2.4)
ดอกเบี้ยจ่ายและค่าธรรมเนียม ⁽¹⁾	406.5	336.1	70.4	20.9
รวมค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,874.1	1,839.6	34.5	1.9

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ ดอกเบี้ยจ่าย ค่าธรรมเนียมที่จ่ายชำระให้แก่สถาบันการเงิน, หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน (Finance Lease) และค่าธรรมเนียมบัตรเครดิต

ปี 2561 บริษัทฯ มีดอกเบี้ยจ่ายกองทุนรวมจำนวน 1,467.6 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.4 เทียบกับปี 2560 ซึ่งเป็นผลมาสายการบินการบินไทย (TG) ยกเลิกปฏิบัติการบินเส้นทางบินเข้า-ออกสนามบินสมุย ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561

ดอกเบี้ยจ่าย และค่าธรรมเนียม เพิ่มขึ้นจาก 336.1 ล้านบาท เป็น 406.5 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยจ่ายที่ชำระให้แก่สถาบันการเงินอันเนื่องมาจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับเครื่องบิน ATR 72-600 ในระหว่างงวดปี

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 62,067.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 4,125.4 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	เปลี่ยนแปลง
หน่วย : ล้านบาท			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราว	7,647.7	9,995.9	(2,348.2)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,713.4	1,854.0	(140.6)
ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน	1,050.3	1,552.2	(501.9)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,018.4	978.5	39.9
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	11,429.8	14,380.6	(2,950.8)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	2,902.1	3,240.0	(337.9)
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	30,270.0	24,028.8	6,241.2
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	15,520.2	14,502.9	1,017.3
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,949.9	1,789.3	155.6
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	50,637.2	43,561.0	7,076.2
รวมสินทรัพย์	62,067.0	57,941.6	4,125.4

สินทรัพย์หมุนเวียน

บริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 11,429.8 ล้านบาท ลดลงจาก วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,950.8 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลง ได้แก่

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และ เงินลงทุนชั่วคราว ลดลงจำนวน 2,348.2 ล้านบาท โดยหลักมาจากการซื้อเงินลงทุนระยะยาวอื่น การลงทุนซื้อที่ดิน เครื่องจักร รวมถึงเครื่องบิน ATR 72-600 จำนวน 2 ลำ ดอกเบี้ยจ่าย และการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น แต่อย่างไรก็ตามบริษัทฯ ได้รับเงินปันผลจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและเงินลงทุนระยะยาวอื่น และได้รับเงินจากกิจกรรมการดำเนินงาน เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน และการขายเงินลงทุนระหว่างงวด
- ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน ลดลงจำนวน 501.9 ล้านบาท โดยหลักมาจากเงินสดรับจากรายการเงินเรียกคืนของค่าใช้จ่ายสำรองค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน (Maintenance Reserve Fund)

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

บริษัทฯ มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวน 50,637.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 7,076.2 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้ แก่

- เงินลงทุนระยะยาวอื่น เพิ่มขึ้นจำนวน 6,241.2 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท บริการซื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BAFS) และการปรับมูลค่าหุ้นของเงินลงทุนระยะยาวในหลักทรัพย์เพื่อขาย ตามมูลค่าตลาด
- ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นจำนวน 1,017.3 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการซื้อเครื่องบิน ATR 72-600 จำนวน 2 ลำ ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2561

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 31,288.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 1,732.9 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	เปลี่ยนแปลง
หน่วย : ล้านบาท			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,883.3	2,815.7	67.6
เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	691.3	539.5	151.8
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	34.3	13.6	20.7
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	13.1	213.9	(200.8)
รายได้รับล่วงหน้า	2,531.0	2,625.7	(94.7)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,187.2	2,107.0	80.2
รวมหนี้สินหมุนเวียน	8,340.2	8,315.4	24.8
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,502.9	4,650.6	852.3
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน- สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,331.0	11,365.3	(34.3)
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	5,330.3	4,576.0	754.3
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	784.5	648.7	135.8
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	22,948.7	21,240.6	1,708.1
รวมหนี้สิน	31,288.9	29,556.0	1,732.9

หนี้สินหมุนเวียน

บริษัทฯ มีหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 8,340.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 24.8 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลง ได้แก่

- เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 691.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 เป็นจำนวน 151.8 ล้านบาท โดยหลักมาจากเงินกู้ยืมระยะยาวที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมฉบับใหม่สำหรับการรับมอบเครื่องบิน ATR72-600 จำนวน 2 ลำ
- ภาษีเงินได้ค้างจ่าย จำนวน 13.1 ล้านบาท ลดลงจำนวน 200.8 ล้านบาท การลดลงดังกล่าวเป็นผลมาจากการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปี 2560 ให้กับกรมสรรพากร
- รายได้รับล่วงหน้า ลดลงจำนวน 94.7 ล้านบาท จากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 เป็นผลจากการลดลงของการจองซื้อบัตรโดยสารล่วงหน้าเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน 2,187.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 80.2 ล้านบาท เป็นผลมาจากค่าสำรองค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน (Maintenance Reserve Fund) ที่เพิ่มขึ้นสำหรับเครื่องบิน ATR72-600

หนี้สินไม่หมุนเวียน

บริษัทฯ มีหนี้สินไม่หมุนเวียน มีจำนวน 22,948.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 1,708.1 ล้านบาท จากวันที่ 31 ธันวาคม 2560 โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- เงินกู้ยืมระยะยาว เพิ่มขึ้นจำนวน 1,276.9 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากการรับมอบเครื่องบิน ATR72-600 จำนวน 2 ลำ
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เพิ่มขึ้นจำนวน 754.3 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการรับมอบเครื่องบิน ATR72-600 ภายใต้หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน และการปรับมูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์เพื่อขาย

ส่วนของผู้ถือหุ้น

หน่วย : ล้านบาท

	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	เปลี่ยนแปลง
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนออกจำหน่ายและชำระแล้ว	2,100.0	2,100.0	-
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญและส่วนเกินทุนจากการใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	9,319.5	9,319.5	-
หุ้นสามัญซื้อคืน	(366.8)	-	n.a.
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	19,836.7	16,656.5	3,180.2
กำไรสะสม	32.6	448.2	(415.6)
อื่นๆ	(143.9)	(138.6)	(5.3)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	30,778.1	28,385.6	2,392.5

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวมทั้งสิ้น 30,778.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จำนวน 2,392.5 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการปรับมูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์เมื่อขาย โดยเพิ่มขึ้น 3,180.2 ล้านบาท บริษัทฯ มีกำไรสะสมจำนวน 32.6 ล้านบาท ลดลง 415.6 ล้านบาท

งบกระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม	
	2561	2560
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,901.9	762.1
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	817.2	2,690.3
เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,916.2)	(2,958.8)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	4,347.7	3,544.9

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน จำนวน 1,914.8 ล้านบาท และมีเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 1,901.9 ล้านบาท ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยหลักเป็นผลมาจากจำนวนเงินที่บริษัทฯ ได้รับจากการชำระค่าซ่อมบำรุงล่วงหน้ารอรับคืน อย่างไรก็ตามบริษัทฯ มีเงินสดลดลง ซึ่งเป็นผลจากการจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับกรมสรรพากรในระหว่างงวด

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน จำนวน 817.2 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากเงินปันผลรับจากการลงทุนในบริษัทร่วมและการลงทุนระยะยาวอื่น จำนวน 1,288.9 ล้านบาท รวมถึงเงินรับจากการขายเงินลงทุนระยะยาวและการลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 785.8 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มเติม และมีการซื้อเงินลงทุนระยะยาวใน บมจ. บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ (BAFS)

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดที่ใช้ในกิจกรรมการจัดหาเงินจำนวน 1,916.2 ล้านบาท โดยหลักเป็นการชำระดอกเบี้ย การจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น การชำระคืนเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน หุ้นสามัญซื้อคืน และการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว โดยมีจำนวนทั้งหมด 3,480.4 ล้านบาท

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

		ณ 31 ธันวาคม	
		2561	2560
อัตราส่วนสภาพคล่องและการบริหารเงิน	อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.4	1.7
	อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	4.3	3.5
	ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	24.4	25.6
	ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	8.2	6.9
	ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	34.2	34.3
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	11.2	11.4
	อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	4.4	3.5
	อัตรากำไร EBITDAR (ร้อยละ)	15.1	16.3
	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	0.9	3.0
	อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	0.9	2.8
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ร้อยละ)	0.4	1.4
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ร้อยละ)	11.0	15.5
	อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.5	0.5
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.0	1.0
	อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	1.3	1.2

นิยามศัพท์ด้านการบิน

<p>อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor)</p>	<p>จำนวนบรรทุกผู้โดยสารเทียบเป็นสัดส่วนต่อจำนวนที่นั่งผู้โดยสารทั้งหมด</p>
<p>ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Available Seat-Kilometer: ASK)</p>	<p>จำนวนที่นั่งผู้โดยสารคูณระยะทางบินเป็นกิโลเมตร</p>
<p>ปริมาณการขนส่งด้านผู้โดยสาร Revenue Passenger-Kilometer: (RPK)</p>	<p>จำนวนผู้โดยสารของเที่ยวบินแบบประจำคูณระยะทางบินเป็นกิโลเมตร</p>
<p>รายได้ต่อหน่วยจากการผลิตด้านผู้โดยสาร (Revenue per ASK: RASK)</p>	<p>รายได้จากการขายและให้บริการของบมจ. การบินกรุงเทพ (หมายถึง รายได้รวมจากงบการเงินเฉพาะกิจการสุทธิกับกำไรจากการขายเงินลงทุน โอนกลับค่าเพื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินปันผลรับ และ เงินชดเชยจากการเลิกสัญญา) หารด้วยปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK)</p>
<p>ต้นทุนต่อหน่วยจากการผลิตด้านผู้โดยสาร (Cost per ASK: CASK)</p>	<p>ผลรวมของต้นทุนจากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าตอบแทนผู้บริหารของ บมจ. การบินกรุงเทพ (แต่ไม่รวมต้นทุนทางการเงิน) (หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมจากงบการเงินเฉพาะกิจการสุทธิ กับขาดทุนจากการขายเงินลงทุน และขาดทุนจากการขายสิทธิการเช่า) หารด้วยปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK)</p>
<p>ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร ไม่รวมต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (CASK - Fuel)</p>	<p>ผลรวมของต้นทุนจากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าตอบแทนผู้บริหารของ บมจ. การบินกรุงเทพ (แต่ไม่รวมต้นทุนทางการเงินและต้นทุนค่าน้ำมัน) (หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมจากงบการเงินเฉพาะกิจการสุทธิกับ ขาดทุนจากการขายเงินลงทุน ขาดทุนจากการขายสิทธิการเช่า และ ค่าน้ำมัน) หารด้วยปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK)</p>

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบ งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐาน การรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4 ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯ ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เนื่องจากการนำมาตราฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ มาถือปฏิบัติ โดยเลือกบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีส่วนได้เสีย บริษัทฯ ได้ปรับย้อนหลังงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ เพื่อสะท้อนรายการปรับปรุงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีดังกล่าว และนำเสนองบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบโดยใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่ได้นำมา ถือปฏิบัติใหม่ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีนี้แต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติตามของข้าพเจ้า ได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อ ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบ สำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้ค่าโดยสาร

บริษัทรับรู้รายได้ค่าโดยสารตามนโยบายการบัญชีที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 5.1 รายได้ ค่าโดยสารเป็นตัวเลขที่มีสาระสำคัญที่สุดในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ประกอบกับรายได้ค่าโดยสารของบริษัทฯ มีผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์การแข่งขันทางการตลาด ราคาน้ำมัน สภาวะทางเศรษฐกิจ ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาการรับรู้รายได้ค่าโดยสารเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับ การเกิดขึ้นจริงของรายได้และระยะเวลาในการรับรู้รายได้

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย

- ประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในที่สำคัญของบริษัทฯ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจองบัตรโดยสารและการรับรู้รายได้ค่าโดยสารเมื่อมีการเดินทางตามเส้นทางที่ได้จองไว้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่บริษัทฯ ออกแบบไว้

- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการจองบัตรโดยสารและข้อมูลการรับชำระเงินระหว่างระบบการจองบัตรโดยสาร เครื่องบินและรายงานจากสถาบันการเงิน
- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการบินในรายงานรายได้กับตารางการบิน รวมไปถึงการบันทึกรายการในบัญชีแยกประเภทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของรายได้ค่าโดยสารที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี
- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการบินในรายงานรายได้กับรายงานจากการทำอากาศยานเพื่อตรวจสอบการเกิดขึ้นจริงของรายได้
- สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบการบันทึกปรับปรุงรายการกับเอกสารที่เกี่ยวข้องของรายการรายได้ค่าโดยสาร
- วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้แบบแยกย่อย (Disaggregated data) เพื่อตรวจสอบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของรายได้ค่าโดยสารตลอดระยะเวลาบัญชี

การด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 16 บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สิน การพิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตและการประมาณผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพย์สิน ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงในการรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าที่ไม่เพียงพอและทำให้บริษัทฯและบริษัทย่อยแสดงมูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในจำนวนที่สูงเกินไป ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย

- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการการได้มาซึ่งที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ การอนุมัติซื้อทรัพย์สิน การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน และระบบการควบคุมภายในที่สำคัญ
- สอบถามผู้บริหารและพิจารณาความสมเหตุสมผลของนโยบายการกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงการทบทวนอายุการให้ประโยชน์ของทรัพย์สิน
- สุ่มตัวอย่างรายการจากทะเบียนทรัพย์สินเพื่อตรวจสอบความมีอยู่จริง
- สังเกตการณ์และสอบทานรายงานทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้ดำเนินงานหรืออยู่ในสภาพที่ไม่สามารถใช้งานได้
- สุ่มตัวอย่างรายการที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปีกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีและการจ่ายชำระ
- ทดสอบความถูกต้องของค่าเสื่อมราคาโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบและทดสอบการคำนวณกับค่าเสื่อมราคาตามบัญชี

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่รวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้า ภายหลังจากวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้น มีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบ เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับ กิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถ ตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจาก การทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัย เยี่ยมผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพ ของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัท ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่า การเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการ หรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบ การควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้รับการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

โสภณ เพิ่มศิริวัลลภ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3182
บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
กรุงเทพฯ: 27 กุมภาพันธ์ 2562

คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของ บมจ. การบินกรุงเทพ และงบการเงินรวมของ บมจ. การบินกรุงเทพ และบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี โดยงบการเงินดังกล่าว จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป เลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจ อย่างระมัดระวัง และประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไปอย่างเหมาะสม

ในการนี้คณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่สอบทานนโยบายการบัญชี และคุณภาพของรายงานการเงิน สอบทานระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนพิจารณา การเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกันโดยความเห็นของคณะกรรมการ ตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏในรายงานของกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการมีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ โดยรวมอยู่ในระดับดี เป็นที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่า งบการเงินของ บมจ. การบินกรุงเทพ และงบการเงินรวมของ บมจ. การบินกรุงเทพ และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีความเชื่อถือได้ โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองทั่วไป และปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ
ประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
		31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	1 มกราคม 2560
สินทรัพย์					(ปรับปรุงใหม่)	
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	4,347,738,060	3,544,885,324	3,815,263,308	3,060,465,008	2,657,268,382
เงินลงทุนชั่วคราว	9	3,300,000,000	6,451,000,000	3,300,000,000	6,451,000,000	7,600,000,000
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7, 10	1,713,449,877	1,853,955,593	1,140,119,849	1,585,496,754	1,771,254,325
สินค้าคงเหลือ	11	541,644,828	478,821,461	401,263,965	358,716,538	258,528,466
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า		261,291,194	218,271,938	238,568,376	196,691,879	253,275,667
ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน		1,050,344,785	1,552,192,531	1,050,344,785	1,552,192,531	671,963,458
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		215,365,302	281,451,177	88,542,536	191,342,220	98,908,160
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		11,429,834,046	14,380,578,024	10,034,102,819	13,395,904,930	13,311,198,458
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีการรับประกัน		3,500,000	4,189,649	-	1,689,649	2,077,633
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	5,734,478,184	4,801,034,163	5,227,826,199
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	2,902,134,194	3,239,976,822	3,626,408,941	3,973,996,522	3,650,092,755
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	14	30,269,983,221	24,028,750,036	25,206,483,221	19,744,250,036	23,791,328,135
เงินให้กู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับ จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	-	104,868,836	100,877,397	100,715,582
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	15	278,785,997	299,006,461	530,226,201	555,240,863	518,629,125
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	16	15,520,191,352	14,502,885,683	13,408,727,635	12,580,728,218	11,690,608,405
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	17	561,002,998	624,525,613	181,058,127	205,922,398	200,317,105
สิทธิการเช่า		35,971,814	38,237,155	35,971,814	38,237,155	45,080,431
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	30.1	41,840,766	37,336,875	-	-	-
ค่าความนิยม	12	26,247,681	-	-	-	-
เงินมัดจำ	7	805,493,847	713,200,274	793,917,269	702,574,636	791,649,026
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	18	192,029,573	72,898,988	190,991,042	70,397,589	65,551,419
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		50,637,181,443	43,561,007,556	49,813,131,270	42,774,948,626	46,083,875,815
รวมสินทรัพย์		62,067,015,489	57,941,585,580	59,847,234,089	56,170,853,556	59,395,074,273

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	1 มกราคม 2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					(ปรับปรุงใหม่)
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	19	35,145,763	30,000,000	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	7, 20	2,883,262,148	2,815,710,221	2,659,203,596	2,581,010,761
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	21	248,607,618	82,300,000	92,443,389	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		13,129,643	213,875,252	-	172,202,876
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	22	385,271,823	374,620,277	385,271,823	374,620,277
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	23	57,356,528	82,539,796	37,465,639	51,871,788
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24	34,293,354	13,646,069	34,293,354	13,646,069
รายได้รับล่วงหน้า		2,531,032,711	2,625,693,492	2,525,430,723	2,621,725,827
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7, 25	2,152,104,774	2,077,044,256	1,761,572,744	1,636,679,101
รวมหนี้สินหมุนเวียน		8,340,204,362	8,315,429,363	7,495,681,268	7,451,756,699
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	21	1,968,795,202	691,928,276	1,016,459,811	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	22	3,482,983,477	3,889,591,085	3,482,983,477	3,889,591,085
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจาก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	23	51,125,186	69,093,791	22,108,801	51,840,810
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนด ชำระภายในหนึ่งปี	24	11,330,979,129	11,365,272,484	11,330,979,129	11,365,272,484
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	26	722,583,081	594,020,774	548,645,179	449,780,218
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	30.1	5,330,258,774	4,575,950,835	4,515,296,613	3,915,553,483
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		61,939,266	54,708,969	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		22,948,664,115	21,240,566,214	20,916,473,010	19,672,038,080
รวมหนี้สิน		31,288,868,477	29,555,995,577	28,412,154,278	27,123,794,779
ส่วนของผู้ถือหุ้น		26,694,451,951	26,694,451,951	26,694,451,951	26,694,451,951

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

ส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
		31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	1 มกราคม 2560
(ปรับปรุงใหม่)						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน						
หุ้นสามัญ 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000
ทุนออกจำหน่ายและชำระแล้ว						
หุ้นสามัญ 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		9,319,481,872	9,319,481,872	9,319,481,872	9,319,481,872	9,319,481,872
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วน การถือหุ้นในบริษัทย่อย		(211,165,781)	(211,165,781)	(211,165,781)	(211,165,781)	(211,165,781)
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
สำรองตามกฎหมาย	27	210,000,000	210,000,000	210,000,000	210,000,000	210,000,000
อื่น ๆ	28	366,783,940	-	366,783,940	-	-
ยังไม่ได้จัดสรร		(544,162,936)	238,195,867	180,111,811	972,215,567	1,241,632,187
หุ้นสามัญซื้อคืน	28	(366,783,940)	-	(366,783,940)	-	-
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		19,836,651,909	16,656,527,119	19,836,651,909	16,656,527,119	20,040,674,044
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		30,710,805,064	28,313,039,077	31,435,079,811	29,047,058,777	32,700,622,322
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อย		67,341,948	72,550,926	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		30,778,147,012	28,385,590,003	31,435,079,811	29,047,058,777	32,700,622,322
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		62,067,015,489	57,941,585,580	59,847,234,089	56,170,853,556	59,395,074,273

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กรรมการ

กรรมการ

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
(ปรับปรุงใหม่)					
กำไรหรือขาดทุน					
รายได้					
รายได้					
ค่าโดยสาร	7	20,258,924,589	20,248,944,339	20,259,607,510	20,249,535,584
รายได้จากการขายและบริการ	7	4,082,360,435	3,847,827,499	-	-
ค่าระวางขนส่ง	7	216,468,418	241,586,271	216,546,517	241,586,271
ค่าบริการผู้โดยสาร		598,125,783	593,146,849	598,125,783	593,146,849
เงินปันผลรับ	7	418,563,363	389,563,718	1,215,075,586	1,085,864,699
ดอกเบี้ยรับ	7	114,034,600	116,821,697	113,363,423	117,091,192
กำไรจากการขายเงินลงทุน	13, 14	384,803,401	1,738,236,121	307,275,147	1,738,236,121
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		164,735,157	55,700,590	156,441,129	44,451,174
รายได้อื่น	7	1,705,611,567	1,261,517,966	1,879,749,187	1,445,971,119
รวมรายได้		27,943,627,313	28,493,345,050	24,746,184,282	25,515,883,009
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขายและบริการ	7	22,339,482,444	22,092,118,700	19,742,871,572	19,758,929,144
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	7	2,099,196,175	2,082,241,173	2,065,741,819	2,051,053,885
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	7	2,074,650,205	1,969,614,020	1,412,398,602	1,341,194,844
ค่าใช้จ่ายอื่น		1,948,784	7,265,468	-	-
รวมค่าใช้จ่าย		26,515,277,608	26,151,239,361	23,221,011,993	23,151,177,873
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม					
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		1,428,349,705	2,342,105,689	1,525,172,289	2,364,705,136
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12.2	-	-	503,592,371	481,301,374
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13.2	802,529,199	815,855,257	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		2,230,878,904	3,157,960,946	2,028,764,660	2,846,006,510
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน		(1,874,102,145)	(1,839,587,391)	(1,819,510,716)	(1,807,504,833)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		356,776,759	1,318,373,555	209,253,944	1,038,501,677
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	30.2	(93,065,771)	(472,013,642)	30,264,209	(304,543,658)
กำไรสำหรับปี		263,710,988	846,359,913	239,518,153	733,958,019

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
(ปรับปรุงใหม่)					
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12.2	-	-	623,199,626	(344,399,793)
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย		3,975,156,456	(4,230,183,917)	3,196,156,455	(3,799,683,916)
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	30.3	(795,031,290)	846,036,783	(639,231,291)	759,936,784
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
- สุทธิจากภาษีเงินได้		3,180,125,166	(3,384,147,134)	3,180,124,790	(3,384,146,925)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12.2	-	-	5,402,000	(13,633,427)
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	26	(37,108,717)	50,224,809	(44,611,497)	67,714,112
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	30.3	2,870,972	(3,957,463)	4,371,528	(7,455,324)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
- สุทธิจากภาษีเงินได้		(34,237,745)	46,267,346	(34,837,969)	46,625,361
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		3,145,887,421	(3,337,879,788)	3,145,286,821	(3,337,521,564)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		3,409,598,409	(2,491,519,875)	3,384,804,974	(2,603,563,545)
การแบ่งปันกำไร					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		249,263,106	787,912,294	239,518,153	733,958,019
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		14,447,882	58,447,619		
		263,710,988	846,359,913		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		3,394,549,928	(2,549,609,271)	3,384,804,974	(2,603,563,545)
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		15,048,481	58,089,396		
		3,409,598,409	(2,491,519,875)		
กำไรต่อหุ้น	32				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.12	0.38	0.11	0.35
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1 บาท		2,094,606,860	2,100,000,000	2,094,606,860	2,100,000,000

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

งบการเงินรวม

ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ

หมายเหตุ	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		งบการเงินรวม		งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น		งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น		งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น		งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	
	งบการเงินรวม	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	ส่วนที่กว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ		ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ		ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ		ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ
						ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนที่เกินมูลค่าหุ้นสามัญ	
	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	-	453,658,211	20,040,674,046	20,040,674,046	31,912,648,348	75,901,422	31,988,549,770	31,988,549,770
	-	-	-	-	-	787,912,294	-	-	787,912,294	58,447,619	846,359,913	846,359,913
	-	-	-	-	-	46,625,362	(3,384,146,927)	(3,384,146,927)	(3,337,521,565)	(388,223)	(3,337,879,788)	(3,337,879,788)
	-	-	-	-	-	834,537,656	(3,384,146,927)	(3,384,146,927)	(2,549,609,271)	58,089,396	(2,491,519,875)	(2,491,519,875)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	15
35	-	-	-	-	-	(1,050,000,000)	-	-	(1,050,000,000)	-	(1,050,000,000)	(1,050,000,000)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(61,439,907)	(61,439,907)	(61,439,907)
	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	-	238,195,867	16,656,527,119	16,656,527,119	28,313,039,077	72,550,926	28,385,590,003	28,385,590,003
	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	-	238,195,867	16,656,527,119	16,656,527,119	28,313,039,077	72,550,926	28,385,590,003	28,385,590,003
	-	-	-	-	-	249,263,106	-	-	249,263,106	14,447,882	263,710,988	263,710,988
	-	-	-	-	-	(34,837,969)	3,180,124,790	3,180,124,790	3,145,286,821	600,600	3,145,887,421	3,145,887,421
	-	-	-	-	-	214,425,137	3,180,124,790	3,180,124,790	3,394,549,927	15,048,482	3,409,598,409	3,409,598,409
28	-	-	-	-	-	-	(366,783,940)	-	(366,783,940)	-	(366,783,940)	(366,783,940)
28	-	-	-	-	-	366,783,940	-	-	-	114	114	114
	-	-	-	-	-	(630,000,000)	-	-	(630,000,000)	-	(630,000,000)	(630,000,000)
35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(11,070,064)	(11,070,064)	(11,070,064)
12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(9,187,510)	(9,187,510)	(9,187,510)
	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	366,783,940	(544,162,836)	19,836,651,909	19,836,651,909	30,710,805,064	67,341,948	30,778,147,012	30,778,147,012

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				(ปรับปรุงใหม่)
ทำมาก่อนภาษี	356,776,759	1,318,373,555	209,253,944	1,038,501,677
รายการปรับกระทบยอดทำมาก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,380,228,089	1,266,618,035	1,069,396,965	1,010,514,912
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	(35,929,904)	15,587,789	(5,008,817)	(21,532,240)
การปรับลดสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (โอนกลับ)	947,421	(438,154)	(4,206)	(438,154)
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(50,943,204)	6,384,809	(59,067,436)	(1,908,001)
กำไรจากการขายเงินลงทุนระยะยาว	(276)	(1,738,236,121)	-	(1,738,236,121)
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(384,803,125)	-	(307,275,147)	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(503,592,371)	(481,301,374)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(802,529,199)	(815,855,257)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	136,581,490	107,402,547	91,803,055	61,207,321
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(27,036,499)	(169,866,546)	(26,826,255)	(169,583,737)
เงินปันผลรับ	(418,563,363)	(389,563,718)	(1,215,075,586)	(1,085,864,699)
ดอกเบี้ยรับ	(114,034,600)	(116,821,697)	(113,363,423)	(117,091,192)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,874,102,145	1,839,587,392	1,819,510,716	1,807,504,833
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	1,914,795,734	1,323,172,634	959,751,439	301,773,225
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	70,788,060	95,527,141	74,269,361	150,930,844
สินค้าคงเหลือ	(45,717,532)	(109,692,052)	(42,543,221)	(99,749,918)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	547,666,036	(885,250,746)	562,459,300	(922,298,926)
สินทรัพย์อื่น	(93,113,389)	41,893,123	(93,748,597)	41,117,310
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	59,083,477	65,667,508	93,384,451	20,616,990
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(36,743,544)	428,509,270	(5,346,334)	398,478,122
จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(45,127,899)	(23,536,592)	(37,549,591)	(12,034,033)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	7,230,297	(2,315,094)	-	-
เงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	2,378,861,240	933,975,192	1,510,676,808	(121,166,386)
จ่ายภาษีเงินได้	(476,999,798)	(171,892,281)	(297,648,753)	(17,756,550)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	1,901,861,442	762,082,911	1,213,028,055	(138,922,936)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				(ปรับปรุงใหม่)
เงินฝากธนาคารที่มีการค้าปลีกลดลง	689,649	387,984	1,689,649	387,984
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง	3,151,000,000	1,167,489,033	3,151,000,000	1,149,000,000
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	(37,113,069)	-	-	-
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	(331,443,487)	-	(331,443,487)
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(2,266,916,629)	(586,400)	(2,266,916,629)	(586,400)
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(2,435,562,889)	(1,348,405,246)	(2,009,408,392)	(420,116,959)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิทรัพย์สินเพื่อการลงทุน	-	(12,390)	-	(12,390)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิไม่มีตัวตน	(33,958,611)	(36,259,641)	(23,917,171)	(32,195,841)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิการเช่า	(1,500,000)	(732,542)	(1,500,000)	(732,542)
เงินให้กู้ยืมกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น	-	-	(50,000,000)	-
รับชำระเงินให้กู้ยืมกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	50,000,000	-
เงินสดรับจากดอกเบี้ยรับ	112,602,823	122,921,957	107,930,067	123,043,041
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	467,247,699	605,937,425
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	870,312,223	864,800,937	870,312,223	864,800,933
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนระยะยาวอื่น	418,563,363	389,563,718	344,763,363	323,963,718
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	253,329,701	5,342,535	251,184,810	2,138,178
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	654,862,729	-	654,862,729	-
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนระยะยาว	130,873,657	1,807,188,697	129,867,907	1,807,188,697
เงินสดรับจากการได้ถอนตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนด	-	50,000,000	-	50,000,000
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	817,182,947	2,690,255,155	1,677,116,255	4,141,372,357

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				(ปรับปรุงใหม่)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น	3,902,334	30,000,000	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	1,615,707,675	880,828,276	1,113,505,951	-
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(172,833,409)	(226,760,000)	-	(82,660,000)
ชำระคืนหนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(13,646,070)	-	(13,646,070)	-
เงินสดจ่ายชำระเจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	(461,542,418)	(731,337,275)	(443,758,063)	(703,104,718)
จ่ายดอกเบี้ย	(1,849,236,077)	(1,795,485,382)	(1,794,663,888)	(1,763,488,077)
เงินปันผลจ่าย	(630,000,000)	(1,050,000,000)	(630,000,000)	(1,050,000,000)
เงินปันผลจ่ายส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(32,572,352)	(66,062,665)	-	-
เงินสดจ่ายคืนทุนแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(9,187,510)	-	-	-
ซื้อหุ้นสามัญคืน	(366,783,940)	-	(366,783,940)	-
เงินสดรับค่าหุ้นจากผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อย	114	15	-	-
เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,916,191,653)	(2,958,817,031)	(2,135,346,010)	(3,599,252,795)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	802,852,736	493,521,035	754,798,300	403,196,626
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	3,544,885,324	3,051,364,289	3,060,465,008	2,657,268,382
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี (หมายเหตุ 8)	4,347,738,060	3,544,885,324	3,815,263,308	3,060,465,008
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม				
รายการที่ไม่ใช่เงินสดประกอบด้วย				
ลูกหนี้ค้าขายเงินลงทุนระยะยาวเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(129,028,007)	129,028,007	(129,028,007)	129,028,007
เงินปันผลค้างรับลดลง	-	(102,899,951)	(268,497,720)	(158,777,186)
เงินปันผลค้างจ่ายลดลง	(21,502,288)	(4,622,758)	-	-
เจ้าหนี้ค้าซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วมลดลง	-	(7,539,720)	-	(7,539,720)
เจ้าหนี้ค้าซื้อสินทรัพย์เพิ่มขึ้น (ลดลง)	20,302,948	30,277,557	3,713,357	(3,069,472)
เจ้าหนี้ค้าซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนลดลง	(7,108,342)	-	(7,108,342)	-
ซื้อสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	24,709,544	1,506,299,341	5,938,904	1,486,250,395
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ซื้อขาย				
- สุทธิจากภาษีเงินได้	3,180,125,166	(3,384,147,134)	3,180,124,790	(3,384,146,925)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯ คือการให้บริการขนส่งทางอากาศและการบริการสนามบินที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯ อยู่ที่เลขที่ 99 หมู่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2561 (ร้อยละ)	2560 (ร้อยละ)
ถือหุ้นโดยบริษัทฯ				
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	90.00	90.00
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	การบริการภาคพื้น	ไทย	99.99	99.99
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด	การบริการภาคพื้น	ไทย	98.88	98.88
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	ลงทุนในหลักทรัพย์	ไทย	99.99	99.99
ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยของบริษัทฯ				
บริษัท บีเอสซี กูร์เมท์ เฮ้าส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	ร้านอาหาร	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.96)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.96	89.96
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.99	89.99
บริษัท เอสเอ เซอร์วิสเชส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด ร้อยละ 99.99)	การบริการภาคพื้น	ไทย	98.87	98.87
บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด ร้อยละ 51.00)	บริการคลังสินค้า	ไทย	50.43	50.43
บริษัท กูร์เมท์ พรีเมียม จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 99.99)	ผลิตและแปรรูปอาหารสำหรับ จัดจำหน่าย	ไทย	99.98	99.98
บริษัท มอร์แดนพรี จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 100.00)	จำหน่ายสินค้าที่ระลึกในร้าน ค้าปลีกและให้บริการ ด้านบริการทั่วไป	ไทย	99.99	-
บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชัน เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 100.00)	สถาบันฝึกอบรมด้านการบิน	ไทย	99.99	-

- ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯ มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทฯ นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯ จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการโดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีส่วนได้เสียและเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหา เท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชี ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงดังกล่าวส่วนใหญ่จะไม่มีผลกระทบต่อความเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยคาดว่า การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาใช้ จะมีผลให้เกิดรายการปรับปรุงที่สำคัญจากรายได้จาก การให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสาร ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาว่ารายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสารเป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการการบินซึ่งเป็นภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา จึงต้องรับรู้เป็นรายได้เมื่อผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบินจากเดิมที่รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสารแล้ว

ค. มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับ งบการเงิน ที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือ
ทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐานจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
- ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
- ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้นกำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภท
และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณา
จากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจ
ของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือ
ทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับ
การบัญชีป้องกัน ความเสี่ยง รวมถึงการแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทาง
การเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้จะทำให้มาตรฐานการบัญชี
การตีความมาตรฐาน การบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ใน
ปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่อ
งบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

4. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ในปีปัจจุบัน บริษัทฯ ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีเงินลงทุน ในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ จากเดิมที่บันทึกตามวิธีราคาทุนมาเป็นวิธีส่วนได้ส่วนเสีย โดยบริษัทฯ ได้ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ เพื่อสะท้อนผลของการเปลี่ยนแปลงข้างต้น ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก ในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ มีดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2560	1 มกราคม 2560
งบแสดงฐานะการเงิน		
เงินลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	2,480,392	2,907,184
กำไรสะสมลดลง	(218,840)	(136,448)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น	2,699,232	3,043,632

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	
กำไรขาดทุน:	
เงินปันผลรับลดลง	(550,060)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	481,301
กำไรสำหรับปีลดลง	(68,759)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:	
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยลดลง	(358,033)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีลดลง	(426,792)
กำไรต่อหุ้น	
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานลดลง (บาท)	(0.03)

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

- **ค่าโดยสาร**

รายได้จากการจำหน่ายบัตรโดยสารรับรู้เป็นรายได้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบิน

- **โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า**

บริษัทฯ ได้จัดให้มีโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า โดยจะให้คะแนนสะสมแก่ลูกค้าที่ซื้อบัตรโดยสารกับบริษัทฯ ซึ่งสามารถนำไปแลกเปลี่ยนเป็นบัตรโดยสาร ที่พัก หรือของรางวัลตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ ของบริษัทฯ

บริษัทฯ ปันส่วนมูลค่าของบัตรโดยสารและต้นทุนในการแลกของรางวัลให้กับคะแนนสะสม ด้วยมูลค่ายุติธรรมของคะแนนสะสมดังกล่าว และทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิ และบริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามสัญญาภาระผูกพันที่จะจัดหารางวัลนั้น

- **ขายสินค้า**

รายได้จากการขายสินค้านับรับรู้เมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

- **การให้บริการ**

รายได้จากการให้บริการขนส่งผู้โดยสาร ค่าระวางและรายได้ค่าบริการสนามบินรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้ให้บริการแล้ว

- **ค่าเช่าเครื่องบิน**

รายได้จากการให้เช่าเครื่องบินรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามระยะเวลาของการให้เช่า

- **ดอกเบียร์**

ดอกเบียร์ถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

- **เงินปันผลรับ**

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

- **ค่าใช้จ่ายทางการเงิน**

ค่าใช้จ่ายทางการเงินถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนวณตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้น ที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

5.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯ บันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

5.4 สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีเข้าก่อน-ออกก่อน) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

อะไหล่เครื่องบิน วัสดุสิ้นเปลืองและบัตรโดยสารแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่) และจะถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อมีการเบิกใช้

5.5 ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน

ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน คือ ค่าบำรุงรักษาเครื่องบินที่บริษัทฯ จ่ายล่วงหน้าให้กับผู้ให้เช่าตามอัตราที่กำหนดในสัญญา โดยบริษัทฯ สามารถเบิกคืนได้เมื่อนำเครื่องบินไปซ่อมบำรุงตามแผนการซ่อมบำรุงเครื่องบินตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา

5.6 เงินลงทุน

ก) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะบันทึกในส่วนของ กำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป

ข) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย

ง) เงินลงทุนในบริษัทย่อยแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย ส่วนเงินลงทุนในบริษัทร่วมแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการ

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ ของหน่วยลงทุน

บริษัทฯ ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.7 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทฯ บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุน การทำรายการ หลังจากนั้น บริษัทฯ จะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 20 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

บริษัทฯ รับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในปีที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

5.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

- อาคารและส่วนตกแต่ง 3 - 20 ปี
- สนามบินและส่วนปรับปรุง 20 ปี
- เครื่องบิน 20 ปี
- อะไหล่เครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้น 3 - 20 ปี
- เฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่ง 3 - 10 ปี
- ยานพาหนะ 5 - 10 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือ คาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน เมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.9 สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสิทธิประโยชน์นั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดจำหน่ายสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสิทธิประโยชน์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสิทธิประโยชน์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสิทธิประโยชน์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนระยะเวลา การตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดมีดังนี้

	อายุการให้ประโยชน์
สัมปทาน	20 ปี
คอมพิวเตอร်ซอฟต์แวร์	5 - 10 ปี

5.10 ค่าความนิยม

บริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสิทธิประโยชน์ที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสิทธิประโยชน์ที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ บริษัทฯ จะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

บริษัทย่อยแสดงค่าความนิยมตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปีหรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า บริษัทย่อยจะปันส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมกิจการ และบริษัทย่อยจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี บริษัทย่อยจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนและบริษัทย่อยไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

5.11 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน กับบริษัทฯ

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิหรือความเสี่ยงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

5.12 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม ของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

5.13 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาทซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.14 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย หากมีข้อบ่งชี้ว่า สินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า และจะทำการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเป็นรายปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุน ในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้ว แต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.15 ผลประโยชน์ของพนักงาน

● ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคม เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

● ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงาน ตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

5.16 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อย จะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.17 หุ้นสามัญซื้อคืน

หุ้นสามัญซื้อคืนแสดงมูลค่าในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนและแสดงเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด หากราคาขายของหุ้นสามัญซื้อคืนสูงกว่าราคาซื้อหุ้นสามัญซื้อคืน บริษัทฯ จะรับรู้ผลต่างเข้าบัญชีส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญซื้อคืนและหากราคาขายของหุ้นสามัญซื้อคืนต่ำกว่าราคาซื้อหุ้นสามัญซื้อคืน บริษัทฯ จะนำผลต่างหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญซื้อคืน ให้หมดไปก่อน แล้วจึงนำผลต่างที่เหลืออยู่ไปหักจากบัญชีกำไรสะสม

บริษัทฯ ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนต่อหน่วย

5.18 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

● ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

● ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.19 ตราสารอนุพันธ์

- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ รับรู้จำนวนสุทธิของดอกเบี้ยที่ได้รับจาก/จ่ายให้แก่คู่สัญญาตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเป็นรายได้/ค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

- สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่าย เพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่ใช่ตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับ แต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน ในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลนำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไปเมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานาน หรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคาร อุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคาร อุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่ หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่า มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลัก คณิตศาสตร์ ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้อง และได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

7. รายการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทฯ กับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแสดงได้ดังนี้

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์ ไฟลท์เซอร์วิส จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บีเอซี กูร์เมท์ เฮ้าส์ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท เอสเอ เซอร์วิสเฮส จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท มอร์แดนพีรี จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด	บริษัทร่วม
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	บริษัทร่วม
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมิตีเวช จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพ เซฟดรัก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพพรีเมียร์ นายหน้าประกันชีวิต จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เกียรติธนาขนส่ง จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ชันซ์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ซิงเสียนเยอะเป่า จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เซฟดรัก เซ็นเตอร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ทริซิกตี้ไฟว์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกับ

ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

บริษัท ไทยโคโพลีเอทิลีนพลาสติก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ธนบุรี เมดิคัล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส เทรนนิ่ง จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส แอคเคาท์ติ้ง จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ปรุส (2008) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท พัทยา คันทรี คลับ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท พีระ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท รอยัลบางกอก เฮลธ์แคร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลศรีราชานคร จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท วนชัย กรู๊ป จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท วิสุณีย์ แลนด์ดิง จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สหแพทย์เกษัช จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สุรากัญจน์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์ ฟินันเซีย ไซรัส จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ.เอ็น.บี.ลาบอราตอรี (อำนวยการเกษัช) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เซาค้อ วินด์ พาวเวอร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ซีเอสเทนเอเปิล เอนเนอจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรีนไลน์ ซินเนอร์จี จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพพญา จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เยเนอรัล ฮอสปิทัล โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ล็อกซเลย์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท นอร์ตัน โรส ฟูลไบรท์ (ประเทศไทย) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส เวลเนส คลินิก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ฮูมเม็กซ์ (ไทยแลนด์) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เดอะ วัน เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ็กแซ็กท์ ซีเนริโอ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอ็กซ์ สตูดิโอ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท รอยัล โอเรียนทัล เอคควิตี้ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไฮโดรควิฟ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส จัดการทรัพย์สิน จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ชีวาทัย จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพเฮลิคอปเตอร์เซอร์วิสเซส จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไทยปิโตรเลียมเซอร์วิสเซส จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก โกลเด็นไลฟ์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ปราสาททองโอสถ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท พาราไดซ์ ซ้อปปิง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยพาร์คอเวนิว จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยแอดคอม จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ลินทรัพย์สุขโขทัย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ลินสทกล จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก แทรเวล คลับ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอกแอร์ทัวร์ (1998) จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แม่อรุณ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท โมเตอร์มันู จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ลีเกิ้ล คอนเน็กซ์ คอนเซาท์แทนท์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุย คอนวีเนียนท์ สโตร์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยปาล์มบีชรอยัลวิง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยแอร์พอร์ตช้อปปิ้ง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ

บริษัท สมุยปาล์มบีชเรสอร์ท จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สบาย สบาย นิเวศน์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แลนด์ แอนด์ เวจจี จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท โกร อัพ 2014 จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท พาสนุก จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทรรษาพาสนุก	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เกาะช้างแอดคอม	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สบาย สบาย สุขโขทัย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ริชเนส แอนด์ เวลตี้ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอดไวเคท โฮลดิ้ง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอร์ เสียมเรียบ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพภูมิซัน จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท บางกอก สมาร์ท มีเดีย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ข้าวธรรมชาติ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ร้านอาหารสนามบิน จำกัด	มีผู้บริหารของบริษัทฯเป็นกรรมการ
บริษัท นาข้าวพัฒนา จำกัด	มีผู้บริหารของบริษัทฯเป็นกรรมการ
บริษัท ฟู้ด แอนด์ สโตร์ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุย จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท ประจักษ์ภัทรณ์ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท PV Consulting จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท การบินกรุงเทพ (กัมพูชา) จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท ออเรนจ์ ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ.พี.เซิร์ฟ จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพปีเอสเอส จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท แบ็กส์บริการภาคพื้น จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพบริการการบิน จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2561	2560	2561	2560	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย					
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
รายได้ค่าโดยสาร	-	-	1	1	ราคาเป็นไปตามราคาที่อนุมัติโดยผู้มีอำนาจของบริษัทฯ
รายได้ค่าอนุญาตประกอบกิจการในสนามบิน	-	-	170	201	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าบริการห้องรับรองในสนามบิน	-	-	28	6	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าเช่ารับ	-	-	26	17	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	-	-	199	550	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าสาธารณูปโภค	-	-	4	2	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ดอกเบียรับ	-	-	5	5	MLR-1
ค่าอาหารบริการผู้โดยสาร	-	-	526	608	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการภาคพื้น	-	-	503	497	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	-	-	4	2	ราคาตามสัญญา
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	-	-	15	9	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าเช่าจ่าย	-	-	1	2	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	-	-	1	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าวัสดุดับเพลิงและวัสดุสิ้นเปลือง	-	-	-	6	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าใช้จ่ายในการยกเลิกเที่ยวบินและชดเชยผู้โดยสาร	-	-	2	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม					
รายได้ค่าบริการภาคพื้น	3	3	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเงิน	2	2	-	-	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	-	-	870	762	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,468	1,411	1,468	1,411	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	25	40	25	40	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าเช่าจ่าย	-	2	-	-	ราคาตามสัญญา

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2561	2560	2561	2560	
รายได้ค่าโดยสาร	60	38	60	38	ราคาเป็นไปตามราคา ที่อนุมัติโดยผู้มีอำนาจ ของบริษัทฯ
รายได้ค่าอนุญาตประกอบกิจการ ในสนามบิน	7	8	7	8	ราคาตามสัญญา
รายได้จากการขายอาหาร	177	142	-	-	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าระวาง	1	1	1	1	ราคาตลาด
รายได้ค่าบริการภาคพื้น	4	3	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าเช่ารับ	14	14	13	14	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าเช่าเหมาลำ	13	20	13	20	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	419	389	345	324	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าที่ปรึกษารับ	3	3	3	3	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าโฆษณา	5	4	5	4	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าสาธารณูปโภค	3	3	3	3	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าอาหารบริการผู้โดยสาร	1	1	1	1	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการภาคพื้น	604	680	555	627	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการจัดการ	140	168	140	168	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการรักษาความปลอดภัย	41	45	39	44	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าจ่าย	16	16	13	13	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	26	38	23	34	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่ารักษาพยาบาล	5	9	3	7	ราคาตลาด
ค่าวิทยุการบิน	570	559	545	535	ราคาตลาด
ค่าใช้จ่ายในการยกเลิกเที่ยวบิน และชดเชยผู้โดยสาร	1	3	1	3	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าใช้จ่ายบริการค่าเช่าเหมาลำ	2	51	-	49	ราคาตามสัญญา
ค่าโฆษณา	4	6	4	5	ราคาตามสัญญา
ค่าวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลือง	7	5	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	6	-	6	-	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการอื่น	5	-	4	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 10)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	21,022	308,665
บริษัทร่วม	1,071	1,235	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	26,955	27,196	11,125	13,510
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	28,026	28,431	32,147	322,175
เงินมัดจำ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทร่วม	47,500	47,500	47,500	47,500
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	3,284	3,106	1,140	962
รวมเงินมัดจำ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	50,784	50,606	48,640	48,462
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 20)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	197,695	192,157
บริษัทร่วม	127,461	147,310	117,767	130,450
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	184,796	217,782	178,465	211,173
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	312,257	365,092	493,927	533,780
หนี้สินหมุนเวียนอื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (แสดงภายใต้หนี้สินหมุนเวียนอื่น)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	1,816	1,298
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	3,558	24,264	3,558	2,764
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น - กิจการที่ เกี่ยวข้องกัน	3,558	24,264	5,374	4,062

เงินให้กู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้กู้ยืมและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
บริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด	บริษัทย่อย	50,439	856	(51,295)	-
บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด	บริษัทย่อย	50,438	54,431	-	104,869
รวม		100,877	55,287	(51,295)	104,869

การรับประกันกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระจากการค้ำประกันให้กับกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุ 36.3.1 และ 36.4

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	278	274	213	203
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	22	21	16	13
รวม	300	295	229	216

8. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสด	54,110	58,220	51,161	55,519
เงินฝากธนาคาร	4,293,628	3,486,665	3,764,102	3,004,946
รวม	4,347,738	3,544,885	3,815,263	3,060,465

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.1 ถึง 1.3 ต่อปี (2560: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.5 ต่อปี) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1 ต่อปี (2560: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1 ต่อปี)) และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินสดจำนวน 7 ล้านบาท เป็นเงินสดในมือที่อยู่ในสถานียต่างประเทศ (2561: ไม่มี)

9. เงินลงทุนชั่วคราว

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินฝากประจำที่มีอายุเกินกว่า				
3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	3,300,000	6,451,000	3,300,000	6,451,000
รวม	3,300,000	6,451,000	3,300,000	6,451,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.3 ถึง 1.7 ต่อปี (2560: ร้อยละ 1.2 ถึง 1.6 ต่อปี)

10. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	21,087	21,109	23,598	44,741
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	5,992	5,639	7,148	7,340
3 - 6 เดือน	829	1,265	1,283	1,415
6 - 12 เดือน	181	380	181	362
มากกว่า 12 เดือน	151	1,387	151	1,168
รวม	28,240	29,780	32,361	55,026
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(214)	(1,349)	(214)	(1,349)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	28,026	28,431	32,147	53,677
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,405,443	1,384,062	927,457	952,449
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	271,013	271,620	176,259	157,374
3 - 6 เดือน	4,461	5,122	462	2,690
6 - 12 เดือน	1,401	2,404	672	2,113
มากกว่า 12 เดือน	25,187	79,240	24,280	28,524
รวม	1,707,505	1,742,448	1,129,130	1,143,150
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(25,972)	(66,897)	(24,889)	(29,777)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	1,681,533	1,675,551	1,104,241	1,113,373
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	1,709,559	1,703,982	1,136,388	1,167,050
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	268,498
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	-	-	-	268,498
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	18,077	159,044	12,802	159,019
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(14,186)	(9,070)	(9,070)	(9,070)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	3,891	149,974	3,732	149,949
รวมลูกหนี้อื่น - สุทธิ	3,891	149,974	3,732	418,447
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	1,713,450	1,853,956	1,140,120	1,585,497

11. สินค้ำคงเหลือ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุน ให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
อะไหล่เครื่องบิน	408,040	372,398	(39,267)	(39,272)	368,773	333,126
สินค้าปลอดอากร	14,945	-	-	-	14,945	-
อาหารและอุปกรณ์ครัว	64,385	57,544	-	-	64,385	57,544
บัตรโดยสาร	28	28	-	-	28	28
อื่น ๆ	96,166	89,823	(2,652)	(1,700)	93,514	88,123
รวม	583,564	519,793	(41,919)	(40,972)	541,645	478,821

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุน ให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
อะไหล่เครื่องบิน	408,040	372,398	(39,267)	(39,272)	368,773	333,126
อาหารและอุปกรณ์ครัว	17,701	12,808	-	-	17,701	12,808
บัตรโดยสาร	28	28	-	-	28	28
อื่น ๆ	14,762	12,755	-	-	14,762	12,755
รวม	440,531	397,989	(39,267)	(39,272)	401,264	358,717

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

12.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			(ปรับปรุงใหม่)	
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	500,000	500,000	90.00	90.00	579,469	579,469	478,911	375,623
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้นจำกัด	250	250	99.99	99.99	250	250	67,015	1,502
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์ฟลท์เซอร์วิส จำกัด	670,000	670,000	98.88	98.88	739,924	739,924	874,654	745,956
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	1,001,000	1,001,000	99.99	99.99	1,000,999	1,000,999	4,313,898	3,677,953
รวม					2,320,642	2,320,642	5,734,478	4,801,034

12.2 ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯ รับรู้ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย ในงบการเงินเฉพาะกิจการดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ส่วนแบ่งกำไร จากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น จากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		เงินปันผลที่บริษัทฯรับ	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	97,886	123,665	5,402	(2,041)	-	193,500
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	65,513	68,958	-	-	-	74,998
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์ฟลท์เซอร์วิส จำกัด	327,448	271,678	-	(11,592)	198,750	281,562
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	12,745	17,000	623,200	(344,400)	-	-
รวม	503,592	481,301	628,602	(358,033)	198,750	550,060

12.3 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของเงินลงทุนในบริษัทย่อย

- บริษัทฯ

เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้จัดตั้งบริษัทย่อยแห่งใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน และให้บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 100 ต่อมาเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 บริษัท บางกอกแอร์ เวียเอชเอ็น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด ได้ถูกจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ โดยมีทุนจดทะเบียนจำนวน 10 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ได้จ่ายชำระเงินค่าหุ้นในบริษัทดังกล่าวแล้วเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2.5 ล้านบาท

- บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด และบริษัทย่อย

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้มีมติอนุมัติการจัดตั้งบริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยแห่งใหม่ เพื่อประกอบกิจการตามโครงการครีวการบิน โดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด จะถือหุ้นในบริษัทย่อยดังกล่าวร้อยละ 99.99 ต่อมาเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ได้ถูกจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ โดยมีทุนจดทะเบียนจำนวน 1 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้จ่ายชำระเงินค่าหุ้นในบริษัทย่อยดังกล่าวแล้ว เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 0.25 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 1 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 100,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) เป็น 20 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 2,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน 1,900,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ซึ่งบริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2560 ทั้งนี้ บริษัทย่อยดังกล่าวได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 50 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 5 บาทต่อหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 9.8 ล้านบาท โดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้ชำระค่าหุ้นดังกล่าวแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ครัวการบินกรุงเทพ เชียงใหม่ จำกัด ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 20 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 2,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) เป็น 90 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 9,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน 7,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ซึ่งบริษัท ครัวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2561 ทั้งนี้ บริษัทย่อยดังกล่าวได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 25 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 2.50 บาทต่อหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 17.5 ล้านบาท โดยบริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้ชำระค่าหุ้นดังกล่าวแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2561 บริษัท ครัวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มเติมในส่วนที่ยังเรียกชำระไม่เต็มจำนวน เป็นจำนวนเงิน 17.5 ล้านบาทหรือร้อยละ 25 ของหุ้นเพิ่มทุน โดยบริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้ชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2561 บริษัท ครัวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มเติมในส่วนที่ยังเรียกชำระไม่เต็มจำนวน เป็นจำนวนเงิน 22.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมด โดยบริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้ชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 บริษัท ครัวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มเติมในส่วนที่ยังเรียกชำระไม่เต็มจำนวน เป็นจำนวนเงิน 22.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมด โดย บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้ชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวแล้ว

เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2560 บริษัท ครัวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ได้เข้าทำสัญญาสัมปทานกับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (“ทอท.”) โดยมีเงื่อนไขระบุว่า ทอท. จะต้องได้ถือหุ้นในบริษัท ครัวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ในอัตราร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนและบริษัท ครัวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบภาษีหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ อันเกิดจากการได้มาซึ่งหุ้นในอัตราร้อยละ 10 ของ ทอท. อีกทั้ง ทอท. จะต้องได้รับสิทธิในการเข้าร่วมเป็นกรรมการของบริษัท ครัวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ทั้งนี้ บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด อยู่ระหว่างการดำเนินการโอนหุ้นของบริษัท ครัวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ให้แก่ ทอท.

- **บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิสต์ไวด์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด และบริษัทย่อย**

บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด (บริษัทย่อยของบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ วิสต์ไวด์โฟลท์เซอร์วิส จำกัด) ได้รับอนุญาตรายเดียวจาก บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (“ทอท.”) ให้ประกอบกิจการให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศสำหรับสินค้าที่ขนส่งทางอากาศ ณ ท่าอากาศยานดอนเมืองเป็นระยะเวลา 3 ปี สัญญาสัมปทานมีอายุตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 ก่อนสัญญาสัมปทานดังกล่าวจะสิ้นสุดลง บริษัทย่อยดังกล่าวได้ทำหนังสือแจ้งขอต่ออายุสัญญาอนุญาตให้ประกอบกิจการคลังสินค้า ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง โดยเป็นไปตามเงื่อนไขของสัมปทานที่กำหนดให้ผู้รับสัมปทานสามารถแจ้งขอต่ออายุสัญญา ก่อนสัญญาจะสิ้นสุดลงได้ ต่อมา บริษัทย่อยได้รับหนังสือจาก ทอท. เรื่องแจ้งผลการพิจารณาการขอประกอบกิจการคลังสินค้าอย่างต่อเนื่อง ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง ตามหนังสือแจ้งขอของบริษัทย่อย โดยทาง ทอท. ได้อนุญาตให้บริษัทย่อยดังกล่าวประกอบกิจการคลังสินค้าระหว่างประเทศต่อเนื่องออกไปอีกถึง 30 กันยายน 2560 หรือวันที่ผู้ประกอบการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ อาคารคลังสินค้า 2 ณ ท่าอากาศยานดอนเมืองเปิดให้บริการแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน โดยมีเงื่อนไข ทอท. สงวนสิทธิ์ในการอนุญาตให้ผู้ประกอบการรายอื่นประกอบกิจการประเภทเดียวกันกับที่ ทอท. อนุญาตให้บริษัทย่อยได้อีก ต่อมาเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2560 ทอท. ได้แจ้งผลการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ประกอบการจำนวน 6 ราย รวมทั้งบริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด สามารถประกอบกิจการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง โดยมีอายุสัญญา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ ทอท. ให้เริ่มประกอบกิจการ ทั้งนี้ บริษัทย่อยไม่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในอนาคตและบริษัทย่อยเห็นโอกาสที่ดีในการทำธุรกิจ บริษัทย่อยอาจจะพิจารณาภายหลัง

โดย ณ วันที่ 28 กันยายน 2560 เนื่องจากการที่ผู้ประกอบการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานดอนเมืองรายใหม่ยังไม่พร้อมที่จะให้บริการในวันที่ 1 ตุลาคม 2560 ทอท. จึงได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทย่อยประกอบกิจการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานดอนเมืองต่อเนื่องออกไปอีก 3 เดือน (ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560) หรือจนวันที่ผู้ประกอบการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานดอนเมืองจะสามารถเปิดให้บริการแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

โดยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 บริษัทย่อยได้หยุดการดำเนินงานหลังจากสิ้นสุดสัญญาสัมปทานการให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานดอนเมืองกับ ทอท. โดยบริษัทย่อยอยู่ในระหว่างการพิจารณาแผนการดำเนินงานซึ่งขึ้นอยู่กับโอกาสการลงทุนที่อาจมีขึ้นในอนาคต จึงยังไม่มีมีการเลิกกิจการ

ในระหว่างปีปัจจุบัน ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด ได้มีมติให้ลดทุนจดทะเบียนของบริษัทจาก 25 ล้านบาท เป็น 6.25 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทย่อยได้จ่ายเงินคืนค่าลดทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นและจดทะเบียนการลดทุนเรียบร้อยแล้วในระหว่างปี

• **บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด และบริษัทย่อย**

เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ได้มีมติอนุมัติการจัดตั้งบริษัท แอร์ เสียมเรียบ จำกัด เพื่อประกอบธุรกิจสายการบินในประเทศกัมพูชา โดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด จะถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวร้อยละ 49 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัท แอร์ เสียมเรียบ จำกัด ได้ถูกจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนตามกฎหมายกัมพูชา โดยมีทุนจดทะเบียนจำนวน 3.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และเงินลงทุนดังกล่าวยังไม่เรียกชำระค่าหุ้น

ในเดือนเมษายน 2561 บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ได้เข้าซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท มอร์แดนพีรี จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 100 โดยบริษัทฯ ได้จ่ายชำระเงินเพื่อซื้อธุรกิจดังกล่าว เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 50 ล้านบาท

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาจากบริษัทดังกล่าว ณ วันที่ซื้อ มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	12,887
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,590
สินค้าคงเหลือ	18,053
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,406
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	1,006
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	4,986
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,586
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(1,273)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(6,869)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(4,717)
เงินกู้ยืมระยะยาว	(4,903)
สินทรัพย์สุทธิ	23,752
สัดส่วนการลงทุน (ร้อยละ)	100
สินทรัพย์สุทธิในสัดส่วนการลงทุนของบริษัท	23,752
บวก: ผลแตกต่างระหว่างเงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนกับมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อย	26,248
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	50,000
หัก: เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัทย่อย	(12,887)
เงินสดจ่ายสุทธิเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	37,113

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้บันทึกผลแตกต่างระหว่างเงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนกับมูลค่าสินทรัพย์สุทธิตามบัญชีไว้ในบัญชีค่าความนิยม และได้รวมงบแสดงฐานะการเงินของบริษัทดังกล่าวข้างต้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ซื้อกิจการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ไว้ในงบการเงินรวมของปีปัจจุบัน

13. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

13.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินรวม					
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย	
			2561	2560	2561	2560	2561	2560
			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีจีคาร์โก้ จำกัด	บริการ คลังสินค้า	ไทย	49.00	49.00	147,000	147,000	198,793	243,304
กองทุนรวมสิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์	ไทย	30.03	33.03	3,479,409	3,826,997	2,703,341	2,996,673
รวม					3,626,409	3,973,997	2,902,134	3,239,977

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน	
			2561	2560	2561	2560
			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีจี คาร์โก้ จำกัด	บริการคลังสินค้า	ไทย	49.00	49.00	147,000	147,000
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์	ไทย	30.03	33.03	3,479,409	3,826,997
รวม					3,626,409	3,973,997

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯขายเงินลงทุนในกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในงบการเงินรวมจำนวน 385 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 307 ล้านบาท) ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ การขายเงินลงทุนดังกล่าวทำให้สัดส่วนของเงินลงทุนลดลงจากเดิมร้อยละ 33.03 เป็นร้อยละ 30.03

13.2 ส่วนแบ่งกำไรและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯ รับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวม และรับรู้เงินปันผลรับจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม		เงินปันผลที่บริษัทฯ รับ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีจีคาร์โก้ จำกัด	381,789	339,583	426,300	294,000
กองทุนรวมสิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	420,740	476,272	444,012	467,901
รวม	802,529	815,855	870,312	761,901

13.3 มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ

สำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	6,533	7,217

13.4 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วมที่มีสาระสำคัญ

• สรุปรายการฐานะทางการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีคาร์โก้ จำกัด		กองทุนรวมสิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	
	2561	2560	2561	2560
	สินทรัพย์หมุนเวียน	204	209	127
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	668	678	11,922	11,824
หนี้สินหมุนเวียน	(363)	(342)	(76)	(30)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(94)	(47)	(48)	(48)
สินทรัพย์ - สุทธิ	415	498	11,925	11,935
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	49.00	49.00	30.03	33.03
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการในสินทรัพย์ - สุทธิ	203	244	3,581	3,942
การตัดรายการระหว่างกันและรายการปรับปรุงอื่น	(4)	(1)	(878)	(945)
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการในบริษัทร่วม	199	243	2,703	2,997

• สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

(หน่วย : ล้านบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีคาร์โก้ จำกัด		กองทุนรวมสิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	
	2561	2560	2561	2560
รายได้	2,050	1,937	1,486	1,504
กำไร	788	688	1,274	1,459
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	788	688	1,274	1,459

14. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
ตราสารทุนในความต้องการของตลาด	4,938,901	2,671,985	4,292,401	2,025,484
บวก: กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่า	24,795,818	20,820,661	20,378,818	17,182,662
หลักทรัพย์เพื่อขาย - สุทธิ	29,734,719	23,492,646	24,671,219	19,208,146
เงินลงทุนทั่วไป	535,264	536,104	535,264	536,104
รวม	30,269,983	24,028,750	25,206,483	19,744,250

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 หลักทรัพย์เพื่อขายส่วนหนึ่งซึ่งมีมูลค่าตลาดจำนวน 889 ล้านบาท (2560: 5,768 ล้านบาท) ได้ถูกใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารและหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BAFS) จำนวนประมาณ 60 ล้านบาท หรือคิดเป็นจำนวนเงิน 2,267 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ชำระมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายดังกล่าวทั้งจำนวนแล้วในระหว่างปี

ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ ขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายมูลค่าตามบัญชี 198 ล้านบาท และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนจำนวน 1,738 ล้านบาท ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน (2561: ไม่มี)

นโยบายการลงทุนของกลุ่มบริษัทจะให้ความสำคัญกับการลงทุนในธุรกิจที่น่าสนใจและฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าน่าจะมีผลตอบแทนที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนข้างต้นอาจได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานะเศรษฐกิจหรือวิกฤตการณ์ทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อราคาหุ้น

15. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ที่ดิน รอกวางย	อาคารและ ร้านค้าให้เช่า	รวม	ที่ดิน รอกวางย	อาคารและ ร้านค้าให้เช่า	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561:						
ราคาทุน	10,526	404,409	414,935	222,903	500,293	723,196
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(136,149)	(136,149)	-	(192,970)	(192,970)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	10,526	268,260	278,786	222,903	307,323	530,226

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ที่ดิน รอกวางย	อาคารและ ร้านค้าให้เช่า	รวม	ที่ดิน รอกวางย	อาคารและ ร้านค้าให้เช่า	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560:						
ราคาทุน	10,526	404,409	414,935	222,903	500,293	723,196
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(115,929)	(115,929)	-	(167,955)	(167,955)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	10,526	288,480	299,006	222,903	332,338	555,241

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปีแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	299,006	319,215	555,241	518,629
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	-	12	-	12
โอนจัดประเภททรัพย์สิน - มูลค่าสุทธิตามบัญชี	-	-	-	58,029
ค่าเสื่อมราคา	(20,220)	(20,221)	(25,015)	(21,429)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	278,786	299,006	530,226	555,241

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ของบริษัทฯ แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ที่ดินรอการขาย	146,685	141,796	420,979	411,545
อาคารและร้านค้าให้เช่า	290,721	296,288	424,017	433,509

มูลค่ายุติธรรมของที่ดินและอาคารประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้และเกณฑ์ราคาตลาด และสำหรับที่ดินบางส่วนใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์จากกรมธนารักษ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้นำอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมูลค่าสุทธิตามบัญชี จำนวนประมาณ 11 ล้านบาท (2560: 11 ล้านบาท) ไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทฯ มีสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าสิทธิการใช้ที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร อายุของสัญญา มีระยะเวลา 3 ถึง 10 ปี โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จะก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าขั้นต่ำในอนาคตดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภายใน 1 ปี	33	32	42	36
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	89	103	92	105
มากกว่า 5 ปี	25	41	25	41

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม								
		ที่ดิน	อาคารและส่วนตกแต่ง	สนามบินและส่วนปรับปรุง	เครื่องบิน	อะไหล่เครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้น	เฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่ง	ยานพาหนะ	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน										
31 ธันวาคม 2559		2,338,970	1,678,313	978,396	10,476,445	2,729,783	1,117,138	603,778	244,386	20,167,209
ซื้อเพิ่ม		2,683	17,991	-	1,411,343	341,441	131,782	62,768	905,107	2,873,115
จำหน่าย		-	(19,190)	(430)	-	(54,787)	(5,418)	(10,883)	-	(90,708)
โอนจัดประเภททรัพย์สิน		-	-	-	-	(104)	104	-	-	-
โอนเข้า (ออก)		-	656,125	77,103	-	19,607	206,103	12,454	(971,392)	-
31 ธันวาคม 2560		2,341,653	2,333,239	1,055,069	11,887,788	3,035,940	1,449,709	668,117	178,101	22,949,616
ซื้อเพิ่ม		180,691	14,191	-	1,332,815	392,266	87,860	61,652	411,101	2,480,576
เพิ่มขึ้นจากการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย		-	3,985	-	-	-	3,124	-	-	7,109
จำหน่าย		(1,035)	(2,500)	-	(775,638)	(40,806)	(12,475)	(34,771)	(271)	(867,496)
โอนเข้า (ออก)		-	55,957	51,689	-	39,460	39,139	7,530	(193,775)	-
31 ธันวาคม 2561		2,521,309	2,404,872	1,106,758	12,444,965	3,426,860	1,567,357	702,528	395,156	24,569,805
ค่าเสื่อมราคาสะสม										
31 ธันวาคม 2559		-	901,171	633,570	3,074,620	1,530,884	780,523	452,992	-	7,373,760
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		-	115,430	36,149	525,585	288,903	132,221	53,663	-	1,151,951
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย		-	(18,863)	(287)	-	(43,643)	(5,305)	(10,883)	-	(78,981)
31 ธันวาคม 2560		-	997,738	669,432	3,600,205	1,776,144	907,439	495,772	-	8,446,730
เพิ่มขึ้นจากการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย		-	443	-	-	-	1,680	-	-	2,123
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		-	142,853	38,097	545,192	326,151	152,762	60,815	-	1,265,870
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย		-	(1,779)	-	(585,499)	(31,306)	(11,897)	(34,628)	-	(665,109)
31 ธันวาคม 2561		-	1,139,255	707,529	3,559,898	2,070,989	1,049,984	521,959	-	9,049,614
มูลค่าสุทธิตามบัญชี										
31 ธันวาคม 2560		2,341,653	1,335,501	385,637	8,287,583	1,259,796	542,270	172,345	178,101	14,502,886
31 ธันวาคม 2561		2,521,309	1,265,617	399,229	8,885,067	1,355,871	517,373	180,569	395,156	15,520,191
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี										
2560 (จำนวน 1,041 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริการ)										1,151,951
2561 (จำนวน 1,137 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริการ)										1,265,870

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของเครื่องบิน ยานพาหนะและอุปกรณ์ ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 6,818 ล้านบาท (2560: 7,526 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 6,772 ล้านบาท (2560: 7,491 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าว มีจำนวนเงินประมาณ 2,534 ล้านบาท (2560: 2,226 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1,878 ล้านบาท (2560: 1,569 ล้านบาท))

สนามบินสมุยและสิ่งอำนวยความสะดวกได้ใช้เป็นหลักประกันการปฏิบัติตามข้อกำหนด และเงื่อนไขของสัญญาเช่าช่วงและสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กล่าวในหมายเหตุ 24

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เครื่องบินของบริษัทฯ จำนวน 9 ลำ (2560: 9 ลำ) อยู่ภายใต้สัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไข (Conditional Sale Agreement) บริษัทฯ รับรู้รูปแบบสัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไขนี้เป็นสัญญาเช่าทางการเงิน และรับรู้ผู้ขายตามสัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไขนี้เป็นผู้ให้เช่าเครื่องบิน ทั้งนี้ ผู้ให้เช่าเครื่องบินเหล่านี้ได้เช่าเครื่องบินจากเจ้าของเครื่องบินมาอีกทอดหนึ่ง

ตามสัญญาเช่าเครื่องบิน (Aircraft Lease Agreement) กำหนดสิทธิผู้ให้เช่าเครื่องบินที่จะซื้อเครื่องบินดังกล่าวจากเจ้าของเครื่องบิน หากผู้ให้เช่าเครื่องบินไม่ปฏิบัติตามสัญญาเช่าเครื่องบินดังกล่าว เจ้าของเครื่องบินมีสิทธิที่จะกลับเข้าครอบครองเครื่องบินได้ อันอาจเป็นผลทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถใช้หรือรับมอบกรรมสิทธิ์ในเครื่องบินดังกล่าวได้ แม้จะได้จ่ายชำระเงินให้แก่ผู้ให้เช่าเครื่องบินแล้วตามสัญญา ทั้งนี้ ตามสัญญาเช่าเครื่องบิน (Aircraft Lease Agreement) กรรมสิทธิ์ในเครื่องบินจะเป็นของบริษัทฯ เมื่อบริษัทฯ ชำระเงินงวดสุดท้ายให้กับผู้ให้เช่าเครื่องบิน และผู้ให้เช่าเครื่องบินได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในเครื่องบินจากเจ้าของเครื่องบินแล้ว

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ จัดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจเครื่องบินจำนวน 2 ลำ เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวตามที่กล่าวในหมายเหตุ 21

17. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

บริษัทย่อย 2 แห่งได้ทำสัญญากับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (“ทอท.”) (ผู้มีสิทธิ แต่เพียงผู้เดียว ในการดำเนินการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ) เพื่อประกอบกิจการตามโครงการต่างๆ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นเวลา 20 ปี นับแต่วันที่ท่าอากาศยานเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ (จากวันที่ 28 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 27 กันยายน 2569) บริษัทย่อยต้องจ่ายชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายปีให้แก่ ทอท. ในจำนวนที่ไม่ต่ำกว่าค่าตอบแทนขั้นต่ำของแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่ได้รับสัมปทาน

บริษัท	โครงการ	ระยะเวลา
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	ครีวการบิน	20 ปี
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวิลด์ไวด์โพลท์เซอร์วิส จำกัด	อุปกรณ์ภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์ซ่อมบำรุง	20 ปี

กรรมสิทธิ์ในอาคาร สิ่งปลูกสร้างและส่วนควบต่าง ๆ ของโครงการไดโอนเป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สัมปทาน	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	รวม	สัมปทาน	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561:						
ราคาทุน	938,197	466,577	1,404,774	-	435,679	435,679
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(567,293)	(276,478)	(843,771)	-	(254,621)	(254,621)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	370,904	190,099	561,003	-	181,058	181,058
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560:						
ราคาทุน	930,755	447,169	1,377,924	-	418,870	418,870
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(520,219)	(233,179)	(753,398)	-	(212,948)	(212,948)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	410,536	213,990	624,526	-	205,922	205,922

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปีแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	624,526	663,269	205,922	200,317
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	26,850	48,128	16,809	44,063
ค่าตัดจำหน่าย	(90,373)	(86,871)	(41,673)	(38,458)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	561,003	624,526	181,058	205,922

18. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีลูกหัก ณ ที่จ่าย	189,623	70,492	188,704	68,110
อื่น ๆ	2,407	2,407	2,287	2,287
รวม	192,030	72,899	190,991	70,397

19. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1.8, 6.8, MLR และ MLR-1.5	MLR-1.5	35,146	30,000
รวม			35,146	30,000

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินค้ำประกันโดยบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุ 36.4 และมีกำหนดชำระคืนภายใน 3 เดือนนับจากวันที่ออกตัว

20. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	297,034	346,201	478,928	515,238
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	1,832,886	1,766,948	1,628,400	1,556,652
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	15,223	18,891	14,999	18,542
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	653,192	611,937	530,904	481,211
เจ้าหนี้ค่าซื้อซอฟต์แวร์และอุปกรณ์	84,927	71,733	5,973	9,368
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,883,262	2,815,710	2,659,204	2,581,011

21. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: พันบาท)

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	การชำระคืน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			2561	2560	2561	2560
1	LIBOR+1.625	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม 2562 และครบกำหนดเดือน ธันวาคม 2573	1,108,903	-	1,108,903	-
2	MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2559 และครบกำหนดเดือน มิถุนายน 2561	-	65,000	-	-
3	MLR	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2559 และครบกำหนดเดือน กุมภาพันธ์ 2562	2,500	12,500	-	-
4	MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2561 และครบกำหนดเดือน ธันวาคม 2566	4,600	5,000	-	-
5	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2561 และครบกำหนดเดือน ธันวาคม 2566	24,020	26,120	-	-
6	4.0 สำหรับปีที่ 1-3 และ MLR-1.5 สำหรับ ปีที่ 4 เป็นต้นไป	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน 2561 และครบกำหนดเดือน กรกฎาคม 2567	56,320	49,300	-	-
7	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2562 และครบกำหนดเดือน สิงหาคม 2566	225,000	225,000	-	-
8	MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2562 และครบกำหนดเดือน ธันวาคม 2566	120,000	120,000	-	-
9	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2560 และครบกำหนดเดือน สิงหาคม 2566	25,290	27,290	-	-
10	MLR-2.25 สำหรับ ปีที่ 1-3 และ MLR-2.125 สำหรับ ปีที่ 4 เป็นต้นไป	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2562 และครบกำหนดเดือน ธันวาคม 2568	260,000	244,018	-	-
11	THBFIX ประเภท 6 เดือน +1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2561 และครบกำหนดเดือน ธันวาคม 2564	225,000	-	-	-
12	MLR	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2561 และครบกำหนดเดือน มกราคม 2568	4,470	-	-	-
13	THBFIX ประเภท 6 เดือน +1.65	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน กันยายน 2563 และครบกำหนดเดือน กันยายน 2569	140,000	-	-	-

(หน่วย: พันบาท)

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	การชำระคืน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			2561	2560	2561	2560
14	4.0	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน 2560 และครบกำหนดเดือน มกราคม 2563	21,300	-	-	-
รวม			2,217,403	774,228	1,108,903	-
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			(248,608)	(82,300)	(92,443)	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			1,968,795	691,928	1,016,460	-

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	774,228	-
บวก: กู้เพิ่ม	1,615,708	1,113,506
เพิ่มขึ้นจากการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	4,903	-
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(172,833)	-
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(4,603)	(4,603)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,217,403	1,108,903

เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศแห่งหนึ่ง โดยมีวงเงินสินเชื่อ 92 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพื่อซื้อเครื่องบิน เอ ที อาร์ จำนวน 4 ลำ ซึ่งบริษัทฯ มีสิทธิเบิกรับเงินกู้เป็นสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกาหรือสกุลเงินบาท โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยลอยตัวหรืออัตราดอกเบี้ยคงที่ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา ทั้งนี้ บริษัทฯ ต้องดำเนินการจดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจในเครื่องบินเพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้เบิกรับเงินกู้จำนวนเงิน 17 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือประมาณ 557 ล้านบาท และในวันที่ 26 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้เบิกรับเงินกู้จำนวนเงิน 17 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือประมาณ 557 ล้านบาท และได้จดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจในเครื่องบินจำนวน 2 ลำ เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

เงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้นค้ำประกันโดยบริษัทฯ และบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุ 36.3 และหมายเหตุ 36.4 ตามลำดับ

ภายใต้สัญญาเงินกู้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินบางประการ ตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ให้เป็นไปตามสัญญา เป็นต้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีวงเงินกู้ยืมระยะยาวตามสัญญาเงินกู้ที่ยังมิได้เบิกใช้เป็นจำนวน 110 ล้านบาทและ 46 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: 202 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 46 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: ไม่มี))

22. หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินมีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงร้อยละ 2.60 ถึงร้อยละ 4.57 (2560: ร้อยละ 1.94 ถึงร้อยละ 3.36) อายุของสัญญามีระยะเวลาประมาณ 12 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าทางการเงินเครื่องบินดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561		
	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	ดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชี	รวม
ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	473,870	(88,598)	385,272
ถึงกำหนดชำระหลังจาก 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,847,248	(245,315)	1,601,933
ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 5 ปี	1,985,213	(104,163)	1,881,050
รวม	4,306,331	(438,076)	3,868,255

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2560		
	หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	ดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชี	รวม
ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	468,546	(93,926)	374,620
ถึงกำหนดชำระหลังจาก 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1,859,537	(281,254)	1,578,283
ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 5 ปี	2,464,801	(153,493)	2,311,308
รวม	4,792,884	(528,673)	4,264,211

23. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	113,049	158,909	61,599	108,635
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(4,567)	(7,275)	(2,024)	(4,922)
รวม	108,482	151,634	59,575	103,713
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(57,357)	(82,540)	(37,466)	(51,872)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	51,125	69,094	22,109	51,841

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีตซึ่งเพื่อเช่ายานพาหนะและอุปกรณ์ ใช้ในการดำเนินงานของกิจการโดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 3 ถึง 5 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	60,324	52,725	113,049
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอกการตัดบัญชี	(2,967)	(1,600)	(4,567)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	57,357	51,125	108,482

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	2560		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	87,317	71,592	158,909
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอกการตัดบัญชี	(4,777)	(2,498)	(7,275)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	82,540	69,094	151,634

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	39,069	22,530	61,599
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอกการตัดบัญชี	(1,603)	(421)	(2,024)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	37,466	22,109	59,575

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2560		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	55,060	53,575	108,635
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอกการตัดบัญชี	(3,188)	(1,734)	(4,922)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	51,872	51,841	103,713

24. หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	11,378,918
เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยทบต้น	1,467,631
หัก: ส่วนที่จ่ายชำระในปี	(1,481,277)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	11,365,272
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(34,293)
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,330,979

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าระยะยาวกับกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สยามบินสมุย (“กองทุน”) เพื่อให้เช่าสนามบินสมุยรวมสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นเวลา 30 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2579) เป็นจำนวนเงิน 9,300 ล้านบาท บริษัทฯ ได้จัดจ้างอง ทรัพย์สินที่เช่าให้แก่กองทุนในวงเงิน 20,900 ล้านบาท เพื่อเป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญาเช่าระยะยาว ดังกล่าว ตามข้อกำหนดของสัญญาเช่าระยะยาว กลุ่มบริษัท (บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ/ หรือบริษัทในเครือ และ/หรือบริษัทย่อย) ต้องดำรงสัดส่วนการถือเงินลงทุนในกองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหน่วยลงทุนในกองทุนที่ออกและเสนอขาย เป็นเวลา 20 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึง วันที่ 23 พฤศจิกายน 2569)

ในวันเดียวกัน บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าช่วงสนามบินสมุยจากกองทุนเป็นระยะเวลา 3 ปี พร้อมค้ำประกันที่จะเช่าช่วงทรัพย์สินที่เช่าต่อไม่เกิน 9 ครั้ง ครั้งละ 3 ปี พร้อมกันนี้บริษัทฯ ได้ทำสัญญาอีกฉบับหนึ่งเพื่อรับบริการ ระบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนามบินสมุยจากกองทุนเป็นระยะเวลา 30 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2579) ค่าตอบแทนตามสัญญาดังกล่าวมีดังนี้

ค่าเช่าช่วง	26,125,000 บาทต่อเดือน
บริการระบบสิ่งอำนวยความสะดวก	
- คงที่	21,375,000 บาทต่อเดือน
- เพิ่มเติม	ผันแปรตามจำนวนผู้โดยสารขาออกและเที่ยวบินขาเข้า

บริษัทฯ ต้องจัดให้มีหลักประกันโดยการส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และ/หรือ นำเงินสดมาฝากไว้เพื่อเป็นประกันในบัญชีเงินฝากของกองทุน และ/หรือ การจำนำหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือ หลักทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งจะต้องมีจำนวนอย่างน้อยเท่ากับจำนวนค่าเช่าช่วงตามที่ระบุในสัญญาเช่าช่วงและค่าบริการคงที่ตามที่ระบุในสัญญาบริการระบบจำนวน 12 เดือน ในกรณีที่เป็นการจำนำหุ้นและ/หรือ หลักทรัพย์อื่น ๆ มูลค่าหลักประกันต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 120 ของวงเงินที่จำนำตลอดระยะเวลาที่มีการจำนำ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้จำนำหุ้นสามัญของบริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) จำนวน 36 ล้านหุ้น (2560: 36 ล้านหุ้น) โดยมีมูลค่ายุติธรรมคิดเป็นจำนวนเงิน 889 ล้านบาท (2560: 752 ล้านบาท) เพื่อเป็นหลักประกันตามสัญญาเช่าช่วงและสัญญาบริการระบบข้างต้น

25. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินมัดจำรับ	243,261	224,742	180,960	145,478
ภาษีสนามบินค้างจ่าย	308,947	320,852	308,947	320,852
สำรองค่าซ่อมแซมเครื่องบิน	766,998	603,186	766,998	603,186
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	418,351	492,009	168,888	228,314
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน	195,297	193,263	195,297	193,263
อื่น ๆ	219,251	242,992	140,483	145,586
รวม	2,152,105	2,077,044	1,761,573	1,636,679

26. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	594,021	560,380	449,780	468,321
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุน:				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	122,402	94,277	80,783	51,381
ต้นทุนดอกเบี้ย	14,179	13,126	11,020	9,826
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	66,894	(3,313)	67,778	(2,780)
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(53,789)	(10,544)	(54,552)	(18,558)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	24,004	(36,368)	31,386	(46,376)
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(45,128)	(23,537)	(37,550)	(12,034)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	722,583	594,021	548,645	449,780

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานรับรู้ในรายการต่อไปนี้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนขายและบริการ	89,911	76,941	57,777	41,312
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริหาร	46,670	30,462	34,026	19,895
รวมค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	136,581	107,403	91,803	61,207

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 15.3 ล้านบาท (2560: 25.7 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11.7 ล้านบาท (2560: 18.4 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยประมาณ 7.23 - 13.07 ปี (2560: 8.16 - 13.43 ปี) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11.50 ปี (2560: 11.61 ปี))

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	2.55 - 4.08	2.20 - 4.08	2.86	2.45
อัตรการขึ้นเงินเดือน	3.00 - 7.00	3.00 - 7.00	5.00	5.40
อัตรการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	0.00 - 31.00	0.00 - 32.00	4.00 - 9.00	4.00 - 9.00

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(63)	75	(51)	62
อัตรการขึ้นเงินเดือน	62	(54)	49	(42)
อัตรการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(69)	78	(56)	67

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(54)	64	(43)	52
อัตรการขึ้นเงินเดือน	60	(52)	49	(41)
อัตรการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(59)	67	(47)	56

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้ กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น 183 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 164 ล้านบาท) บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในส่วนของกำไรหรือขาดทุนของงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

27. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี หักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนสำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบันบริษัทฯ ได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

28. หุ้นสามัญซื้อคืน

เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นสามัญคืนในจำนวนหุ้นไม่เกินกว่า 40 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาทหรือไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของบริษัทฯ โดยมีวงเงินสูงสุดในการซื้อคืนเท่ากับ 500 ล้านบาท เพื่อเป็นการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินของบริษัทฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเพิ่มอัตราผลตอบแทนให้แก่ส่วนของผู้ถือหุ้น รวมถึงเพิ่มอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น โดยบริษัทฯ จะทำการซื้อคืนหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2561 ถึง 6 มีนาคม 2562 ทั้งนี้ บริษัทฯ อาจพิจารณาจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนโดยการขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป โดยจะพิจารณาอีกครั้งภายหลัง 6 เดือน นับจากการซื้อหุ้นคืนเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯ ได้ซื้อหุ้นสามัญซื้อคืนจำนวน 29.7 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 367 ล้านบาท ซึ่งจำนวนดังกล่าวแสดงเป็นส่วนหักในส่วนของผู้ถือหุ้นตามวิธีราคาทุน

ราคาตลาดของหุ้นสามัญซื้อคืนดังกล่าวซึ่งคำนวณจากราคาปิดของหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันทำการสุดท้ายของปีมีมูลค่าประมาณ 345 ล้านบาท

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้กันกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองเท่ากับจำนวนเงินที่ได้จ่ายซื้อหุ้นคืนจนกว่าจะมีการจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนได้หมดหรือลดทุนที่ชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นซื้อคืนที่จำหน่ายไม่หมดแล้วแต่กรณีนั้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้กันกำไรสะสมเป็นเงินสำรองสำหรับหุ้นซื้อคืนเป็นจำนวน 367 ล้านบาท โดยรายการสำรองดังกล่าวได้รวมอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้หัวข้อ “กำไรสะสมจัดสรรแล้ว - อื่นๆ”

29. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	6,349,020	5,985,104	4,212,498	4,012,459
ค่าเสื่อมราคา	1,286,090	1,172,172	1,023,959	964,481
ค่าตัดจำหน่าย	94,138	94,446	45,438	46,034
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	1,879,281	2,486,353	1,748,600	2,354,996
ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องบิน	4,934,899	4,264,705	4,934,899	4,264,705
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	3,515,989	3,258,633	3,390,314	3,130,318
ค่าบริการภาคพื้น	1,342,836	1,414,296	1,846,047	1,911,493
ค่าอาหารและค่าบริการผู้โดยสาร	775,592	912,791	1,301,905	1,520,950
ค่าธรรมเนียมลงจอด	424,725	425,084	424,725	425,084
ค่าวิทยุการบิน	682,398	673,529	682,398	673,529
ค่าใช้จ่ายในการสำรองที่นั่ง	1,630,197	1,578,837	1,630,197	1,578,837
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	648,651	725,908	-	-
ค่าน้ำมันสำหรับอุปกรณ์ภาคพื้น	64,199	54,496	-	-

30. ภาษีเงินได้

30.1 สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2561	2560	2561	2560
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	1,023	-	-	-
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	8,384	8,194	7,854	7,854
ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและอุปกรณ์	558	545	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	11,730	12,341	2,176	2,456
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	88,395	78,272	53,762	49,521
ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้	6,188	-	6,188	-
รวม	116,278	99,352	69,980	59,831

(หน่วย: พันบาท)

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าหลักทรัพย์	4,892,313	4,097,282	4,075,763	3,436,532
รายได้ค้างรับ	1,498	1,484	1,498	1,484
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าเครื่องบิน	505,122	535,081	505,122	535,081
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	5,763	4,119	2,894	2,287
รวม	5,404,696	4,637,966	4,585,277	3,975,384
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	41,841	37,337	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	5,330,259	4,575,951	4,515,297	3,915,553

30.2 ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้สำหรับปีสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	130,570	329,352	-	159,813
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	4,852	25,356	4,852	25,301
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(42,356)	117,306	(35,116)	119,430
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	93,066	472,014	(30,264)	304,544

รายการกระทบยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้มีดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	356,777	1,318,374	209,254	1,038,502
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล คูณอัตราภาษี	71,355	263,675	41,851	207,700
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ นิติบุคคลของปีก่อน	4,852	25,356	4,852	25,301
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
รายได้ที่ไม่ถือเป็นรายได้ทางภาษี	(230,594)	(235,787)	(321,772)	(315,361)
ค่าใช้จ่ายต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร	409,527	504,545	394,009	460,619
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(162,074)	(85,775)	(149,204)	(73,715)
รวม	16,859	182,983	(76,967)	71,543
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ใน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	93,066	472,014	(30,264)	304,544

30.3 ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี สรุปลงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนในหลักทรัพย์เมื่อขาย	795,031	(846,037)	639,231	(759,937)
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(2,871)	3,958	(4,371)	7,455
	792,160	(842,079)	634,860	(752,482)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยมีรายการขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 398 ล้านบาท (2560: 279 ล้านบาท) ที่บริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำ ผลขาดทุนทางภาษีมาใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ดังกล่าวจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2566 (2560: ภายในปี 2565)

31. สิทธิพิเศษจากการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับสิทธิและประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริม การลงทุนโดยได้รับ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นเวลา 5 - 8 ปี ดังต่อไปนี้

บัตรส่งเสริมเลขที่ กิจการขนส่งทางอากาศ	รายการ	วันที่เริ่มมีรายได้ จากบัตรส่งเสริม	วันสิ้นสุดสิทธิที่ได้รับ
2199(2)/2551	เครื่องบิน 3 ลำ ผู้โดยสาร 430 ที่นั่ง	30 มกราคม 2552	29 มกราคม 2560
1204(2)/2555	เครื่องบิน 2 ลำ ผู้โดยสาร 306 ที่นั่ง	11 มีนาคม 2555	10 มีนาคม 2563
2019(2)/2555	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 162 ที่นั่ง	30 พฤศจิกายน 2555	29 พฤศจิกายน 2563
1208(2)/2556	เครื่องบิน 7 ลำ ผู้โดยสาร 976 ที่นั่ง	18 พฤษภาคม 2556	17 พฤษภาคม 2564
2604(2)/2555	เครื่องบิน 12 ลำ ผู้โดยสาร 1,148 ที่นั่ง	17 กุมภาพันธ์ 2558	16 กุมภาพันธ์ 2566
61-0099-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 144 ที่นั่ง	16 กรกฎาคม 2561	15 กรกฎาคม 2566
61-1240-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	16 ธันวาคม 2561	15 ธันวาคม 2566
61-0098-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 162 ที่นั่ง	ยังไม่มีรายได้ในปี 2561	-
61-1290-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	ยังไม่มีรายได้ในปี 2561	-
61-1443-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	ยังไม่มีรายได้ในปี 2561	-

ในฐานะที่เป็นบริษัทฯ ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน บริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่กำหนด ในบัตรส่งเสริมนี้

รายได้ของบริษัทฯ จำแนกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริม การลงทุนสำหรับปีสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	กิจการที่ได้รับการส่งเสริม		กิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริม		รวม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
รายได้						
รายได้ค่าบัตรโดยสาร	11,984	11,518	8,276	8,732	20,260	20,250
อื่น ๆ	386	297	4,100	4,969	4,486	5,266
รวมรายได้	12,370	11,815	12,376	13,701	24,746	25,516

32. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นชั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นชั้นพื้นฐานแสดงการคำนวณได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรสำหรับปี (พันบาท)	249,263	787,912	239,518	733,958
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,094,607	2,100,000	2,094,607	2,100,000
กำไรต่อหุ้นชั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	0.12	0.38	0.11	0.35

33. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจ ตามประเภทของบริการ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 3 ส่วนงาน ดังนี้

- ส่วนงานสายการบิน เป็นส่วนงานที่จำหน่ายบัตรโดยสารและให้บริการขนส่งผู้โดยสาร
- ส่วนงานสนามบิน เป็นส่วนงานที่ให้บริการสถานที่สำหรับผู้โดยสารและสายการบินต่าง ๆ
- ส่วนงานสนับสนุนธุรกิจการบิน เป็นส่วนงานที่ให้บริการภาคพื้นดิน คลังสินค้าและบริการอาหารให้แก่สายการบินและบุคคลทั่วไป

ส่วนงานอื่น คือ ส่วนงานธุรกิจร้านอาหาร ส่วนงานธุรกิจร้านค้าปลอดภาษี และส่วนงานสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน เนื่องจากส่วนงานดำเนินงานดังกล่าวมีลักษณะเชิงปริมาณที่ไม่เข้าเงื่อนไขที่ต้องแยกแยะตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯ ประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และบริษัทย่อยบริหารงานด้านการจัดหาเงิน ซึ่งทำให้เกิดค่าใช้จ่ายทางการเงินและรายได้ทางการเงิน และภาษีเงินได้ของทั้งกลุ่ม ดังนั้น รายได้และค่าใช้จ่ายดังกล่าวจึงไม่มีการปันส่วนให้แก่แต่ละส่วนงานดำเนินงาน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้เกณฑ์ในการกำหนดราคาระหว่างกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุ 7

ในปี 2561 รายได้จากส่วนงานสายการบิน ส่วนงานสนามบินและส่วนงานสนับสนุนการบินของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่เกิดในประเทศคิดเป็นร้อยละ 74 ของรายได้ส่วนงาน (2560: ร้อยละ 70)

ในปี 2561 และ 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

34. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตรา ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 (2560: ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8) ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 111 ล้านบาท (2560: 105 ล้านบาท)

บริษัทย่อยและพนักงานบริษัทได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทย่อยและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตรา ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 7 (2560: ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 7) ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทีเอสโก้ จำกัด (มหาชน) และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทย่อย ในระหว่างปี 2561 บริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 27 ล้านบาท (2560: 26 ล้านบาท)

35. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	จำนวนเงินปันผล (ล้านบาท)	อัตราเงินปันผล ต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลจากการดำเนินงาน สำหรับปี 2559	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2560	1,050	0.50
เงินปันผลจากการดำเนินงาน สำหรับปี 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2561	630	0.30

36. การผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

36.1 การผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

- 36.1.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุน ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกับการซื้อที่ดินและการก่อสร้างส่วนปรับปรุงอาคาร จำนวน 108 ล้านบาท และ 0.45 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ (2560: 121 ล้านบาท 0.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและ 0.73 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 38 ล้านบาท และ 0.45 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ (2560: 50 ล้านบาท 0.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและ 0.73 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)) การซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สำนักงานเพื่อใช้ในการดำเนินงานและเงินมัดจำ เป็นจำนวน 30 ล้านบาทและ 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: 49 ล้านบาท และ 0.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 21 ล้านบาทและ 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: 49 ล้านบาทและ 0.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา))
- 36.1.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีภาระผูกพันจากการลงนามในสัญญาซื้อขายเครื่องบิน เอ ที อาร์ จำนวน 2 ลำ (2560: 4 ลำ) กับ Avions de Transport Regional G.I.E. โดยมีกำหนดส่งมอบเครื่องบินระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม 2562 (2560: ระหว่างเดือนตุลาคม 2561 ถึงมีนาคม 2562)

36.2 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

- 36.2.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตภายใต้สัญญาเช่าเครื่องบินจำนวนทั้งสิ้น 159 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: 163 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)
- 36.2.2 บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาสัมปทาน สัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน อาคารสำนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน อุปกรณ์ภาคพื้นและสัญญาบริการอื่นอายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 20 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
จ่ายชำระ				
ภายใน 1 ปี	1,179	934	549	373
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,609	2,258	347	296
มากกว่า 5 ปี	1,708	2,262	89	97

36.3 หนังสือค้ำประกัน

36.3.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ค้ำประกันวงเงินกู้และวงเงินสินเชื่อให้แก่บริษัทย่อยในวงเงิน 849 ล้านบาท (2560: 759 ล้านบาท)

36.3.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทฯและบริษัทย่อย ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของบริษัทฯและบริษัทย่อยคงเหลือ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561 (ล้านบาท)	2560 (ล้านบาท)	2561 (ล้านบาท)	2560 (ล้านบาท)
หนังสือค้ำประกันการเช่าที่ดินและอาคาร				
บาท	67.79	57.07	29.37	20.67
หนังสือค้ำประกันการซื้อน้ำมันสำหรับเครื่องบิน				
บาท	20.05	20.05	20.05	20.05
หนังสือค้ำประกันการทำสัญญาสัมปทาน				
บาท	423.22	438.09	-	-
หนังสือค้ำประกันการจ่ายชำระเงินให้แก่เจ้าหนี้				
บาท	9.72	2.24	-	-
เหรียญสหรัฐอเมริกา	0.30	0.30	0.30	0.30
ริงกิตมาเลเซีย	0.02	0.02	0.02	0.02
เหรียญสิงคโปร์	0.25	0.16	0.25	0.16
ตากา	1.20	1.20	1.20	1.20
รูปีอินเดีย	26.50	18.80	26.50	18.80
อื่น ๆ				
บาท	56.97	37.68	17.80	19.68
ยูโร	-	0.01	-	0.01
เหรียญสหรัฐอเมริกา	0.34	0.53	0.34	0.14
ริงกิตมาเลเซีย	1.00	1.00	1.00	1.00

36.4 การค้าประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากภาระการค้าประกัน เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะยาว วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี สัญญาเช่าทางการเงิน วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต ทรัสต์รีซีท และวงเงินสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ผู้ค้าประกัน	ผู้ถูกค้าประกัน	2561	2560
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริษัท บีเอซี กรุ๊ป เมท์ เฮาส์ จำกัด	192	177
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด	46	47
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด	602	617
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	568	-
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัท กรุ๊ป เมท์ พรีเมียม จำกัด	380	380
		1,788	1,221

36.5 การผูกพันอื่น

บริษัทฯ ได้ทำสัญญากับกิจการแห่งหนึ่ง (“คู่สัญญา”) เพื่อแลกเปลี่ยนผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ (Swap Transaction) โดยบริษัทฯ ผูกพันที่จะจ่ายจำนวนเงินในอัตราคงที่เพื่อแลกเปลี่ยน กับผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของกิจการแห่งหนึ่งของคู่สัญญา สัญญาดังกล่าว มีกำหนดระยะเวลา 3 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 ทั้งนี้ ในเดือนสิงหาคม 2561 บริษัทฯ และคู่สัญญาได้ตกลงปรับรายละเอียดของสัญญาและทำสัญญาฉบับใหม่ขึ้น ซึ่งจะสิ้นสุด ในวันที่ 3 กันยายน 2562 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2561 บริษัทฯ และคู่สัญญาได้ตกลงทำสัญญาเพื่อแลกเปลี่ยนผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มอีกหนึ่งสัญญา ซึ่งจะสิ้นสุดในวันที่ 25 ธันวาคม 2562 โดย ณ วันสิ้นสุดของสัญญา คู่สัญญาเป็นผู้มีสิทธิเลือกที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ มีจำนวนเงินที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้ สัญญาดังกล่าวที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
จ่ายชำระภายใน 1 ปี	84	80

36.6 วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต

บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสาขาของธนาคารต่างประเทศแห่งหนึ่ง โดยมีวงเงินสินเชื่อระยะสั้น วงเงินสัญญาค้าประกัน วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต รวมเป็นเงิน 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งบริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีวงเงินคงเหลือที่ยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

36.7 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap Transaction agreements)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงมีผลบังคับสำหรับเงินต้นเป็นจำนวนเงินประมาณ 14.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: 28.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) โดยมีอัตราดอกเบี้ยรับตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัว LIBOR-ICE และอัตราดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.38 (2560: ร้อยละ 2.37 - 2.38) โดยจะสิ้นสุดสัญญาในช่วงเดือนเมษายน 2571 (2560: เดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนเมษายน 2571)

36.8 สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย

(Cross Currency and Interest Rate Swap agreements)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงมีผลบังคับใช้ เป็นจำนวนเงินต้นประมาณ 105.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2560: 103.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) โดยมีอัตราดอกเบี้ยรับตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.38 - 2.60 (2560: ร้อยละ 2.38 - 2.60) และอัตราดอกเบี้ยลอยตัว LIBOR-ICE และอัตราดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 1.58 - 4.015 (2560: ร้อยละ 2.14 - 4.015) โดยจะสิ้นสุดสัญญาในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนเมษายน 2572 (2560: เดือนกันยายน 2570 ถึงเดือนเมษายน 2572)

36.9 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 608 ฉบับที่ 609 และฉบับที่ 610 เกี่ยวกับการยกเลิกการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ส่งผลให้กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2560 ด้วยเหตุดังกล่าวฝ่ายบริหารของกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย (“กองทุนฯ”) ได้เรียกเก็บภาษีขายสำหรับรายได้ค่าบริการตามหมายเหตุ 24 จากบริษัทฯ เพื่อนำส่งกรมสรรพากรและเพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากยังมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการพิจารณาว่าสัญญาเช่าช่วงและสัญญาให้บริการระบบระหว่างบริษัทฯ กับกองทุนฯ จะเข้าข่ายการเสียภาษีอากรประเภทใด บริษัทฯ จึงขอความเห็นจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับภาระในการนำส่งภาษีอากรดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2561 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือตอบข้อหารือว่าธุรกรรมตามสัญญาเช่าดังกล่าวถือว่าเจตนาที่แท้จริงของคู่สัญญามีได้มุ่งถึงการส่งมอบการครอบครองต่อทรัพย์สิน โดยแท้จริง จึงไม่เข้าลักษณะการเช่าทรัพย์สินตามมาตรา 537 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่การที่บริษัทฯ ได้รับเงินจากกองทุนฯตามสัญญาดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นการกู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นเจตนาที่แท้จริงของคู่สัญญา และเมื่อบริษัทฯ ได้จ่ายเงินคืนให้แก่กองทุนฯ จึงถือเป็น การผ่อนคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ธุรกรรมดังกล่าวเข้าลักษณะอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะจากรายรับดอกเบี้ย และได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยแนวคำวินิจฉัยดังกล่าวส่งผลต่อบริษัทฯ และเงินลงทุนในบริษัทร่วมดังนี้

1. มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ของบริษัทร่วมลดลง เนื่องจากประมาณการรายได้ในอนาคตของกองทุนฯลดลง
2. บริษัทฯ อาจต้องชำระเบี้ยปรับเงินเพิ่มจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง โดยอาจมีโทษสูงสุดเป็นเบี้ยปรับ 2 เท่าของจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่บริษัทฯ ได้ขอคืน และเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน

ทั้งนี้ บริษัทฯ พิจารณาว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นผลกระทบโดยตรงจากราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 608 ฉบับที่ 609 และฉบับที่ 610 เกี่ยวกับการยกเลิกการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ส่งผลให้กองทุนฯ มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ทั้งที่แต่เดิมกองทุนฯได้รับยกเว้นภาษีดังกล่าว ซึ่งบริษัทฯ และกองทุนฯ ได้ส่งข้อหารือและร่วมหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ กับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด ด้วยเหตุดังกล่าว บริษัทฯ จึงไม่มีภาระเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องจ่ายให้กับกองทุนฯ และฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าจะไม่เกิดผลเสียหายสำหรับเบี้ยปรับเงินเพิ่ม เนื่องจากบริษัทฯ ไม่ได้มีเจตนาหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรและมีเจตนาโดยสุจริตที่จะชำระภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับรายการดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2561 บริษัทฯ ได้ส่งคืนภาษีซื้อและยื่นปรับปรุงรายการภาษีซื้อดังกล่าว โดยได้ทำหนังสือถึงหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอคืนเงินเบี้ยปรับและขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งต่อมาบริษัทฯ ถูกหักชำระเบี้ยปรับและเงินเพิ่มภาษีเป็นจำนวนเงินประมาณ 22 ล้านบาท ปัจจุบันบริษัทฯ อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อขอคืนเบี้ยปรับและเงินเพิ่มดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ผลของคำร้องดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับพิจารณาของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

37. คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ

- 37.1 ในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 บริษัทฯ ถูกฟ้องโดยอดีตพนักงานของบริษัทฯ เพื่อเรียกค่าเสียหายจากการละเมิดและผิดสัญญาจ้าง จำนวน 91.4 ล้านบาท ต่อมาในเดือนเมษายน 2557 บริษัทฯ ได้ยื่นฟ้องโจทก์ในข้อหาผิดสัญญาการศึกษาและฝึกอบรมจำนวน 10.2 ล้านบาท และในเดือนมีนาคม 2558 ศาลแรงงานกลางมีคำพิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์และให้โจทก์ชดใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 1.8 ล้านบาท พร้อมกับดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี จากนั้น เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2560 โจทก์ได้ยื่นอุทธรณ์และคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีต่อศาล และในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2560 บริษัทฯ ได้ยื่น คำแก้อุทธรณ์และคัดค้านคำร้องดังกล่าวต่อศาล ต่อมาเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 ศาลฎีกาได้มี คำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลแรงงานกลาง ยกอุทธรณ์โจทก์ และให้โจทก์ชำระเงินให้แก่บริษัทฯ พร้อมดอกเบี้ย
- 37.2 ในเดือนกรกฎาคม 2557 บริษัทฯ ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทฯ เพื่อเรียกเงินชดเชยจากการเลิกจ้างจำนวน 34.6 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2559 ศาลแรงงานกลางได้มี คำพิพากษายกฟ้องโจทก์ และในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2559 โจทก์ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา จากนั้น เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2560 บริษัทฯ ได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์ของโจทก์ ต่อมาเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2561 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายกอุทธรณ์โจทก์
- 37.3 ในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 บริษัทฯ ถูกฟ้องโดยบุคคลธรรมดาเพื่อเรียกค่าเสียหายเกี่ยวกับกรณีที่โจทก์ได้รับความเดือดร้อนจากผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการปิดกั้นถนนสาธารณะที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากการดำเนินการของสนามบินสมุย ซึ่งมีทุนทรัพย์ฟ้อง 2.1 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันที่ฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยและบริวารจะหยุดและ/หรือแก้ไข ตามที่โจทก์ร้องขอ โดยต่อมาเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560 ศาลจังหวัดเกาะสมุยได้มีคำพิพากษายกฟ้องโจทก์ ซึ่งในวันที่ 28 ธันวาคม 2560 โจทก์ได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลจังหวัดเกาะสมุย และในวันที่ 25 เมษายน 2561 ศาลจังหวัดเกาะสมุยได้อ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ภาค 8 ให้ยกฟ้องโจทก์ โดยปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างโจทก์ขออนุญาตยื่นฎีกาต่อศาลฎีกา
- 37.4 ในเดือนกรกฎาคม 2559 บริษัทฯ ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทฯ จำนวน 2 ราย เพื่อเรียกเงินชดเชยเมื่อสิ้นสุดสัญญาจ้างจำนวน 1.8 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ศาลได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2560 และวันที่ 6 กรกฎาคม 2560 ให้ยกฟ้องโจทก์ ซึ่งในวันที่ 21 กันยายน 2560 โจทก์ได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลแรงงานกลาง ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และในวันที่ 9 เมษายน 2561 ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีคำพิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์ยืนตามคำพิพากษาของศาลแรงงานกลาง

- 37.5 ในเดือนพฤษภาคม 2559 บริษัทฯ ถูกฟ้องจากสายการบินแห่งหนึ่งต่อศาลแพ่ง โดยอ้างว่าบริษัทฯ มิได้จอดเครื่องบินไว้ในบริเวณที่เหมาะสม เป็นเหตุให้เครื่องบินของสายการบินดังกล่าวเฉี่ยวชนกับเครื่องบินของบริษัทฯ ในระหว่างที่วิ่งในทางขับ ทำให้เครื่องบินของสายการบินดังกล่าวได้รับความเสียหายที่ปลายปีกซ้ายและเที่ยวบินต้องล่าช้า โดยเหตุเกิดที่ท่าอากาศยานนานาชาติรังกุ้ง ซึ่งสายการบินดังกล่าวได้เรียกค่าเสียหายมาเป็นเงินทั้งสิ้น 180,000.14 เหรียญสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเหตุการณ์ครั้งนี้อยู่ในความคุ้มครองภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยการบิน (Aviation Insurance Policy) บริษัทฯ จึงได้แจ้งให้ผู้รับประกันภัยทราบตามเงื่อนไขของกรมธรรม์ โดยบริษัทประกันภัยได้มอบหมายให้สำนักงานกฎหมายแห่งหนึ่งต่อสู้คดีนี้ในนามของบริษัทฯ ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 บริษัทฯ ได้ยื่นแก้คำฟ้องว่า บริษัทฯ มิได้กระทำการจอดเครื่องบินไว้ในบริเวณที่ไม่เหมาะสม แต่ได้จอดตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่วิทยุการบินของท่าอากาศยานนานาชาติรังกุ้ง พร้อมกับฟ้องแย้งเรียกร้องค่าเสียหายจากโจทก์เป็นเงินจำนวน 5,382,320.27 เหรียญสหรัฐอเมริกา โดยศาลได้นัดสืบพยานในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561 ต่อมาในวันที่ 27 ธันวาคม 2561 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องสายการบิน และยกฟ้องแย้งของบริษัทฯ เนื่องจากคำฟ้องของทั้งสองฝ่ายขาดอายุความ ปัจจุบันคดีอยู่ในระหว่างการขยายระยะเวลาอุทธรณ์
- 37.6 ในเดือนกรกฎาคม 2559 บริษัทฯ ถูกฟ้องจากบริษัทคู่ค้าแห่งหนึ่งต่อศาลแพ่งในมูลฐานความผิดเรื่องการผิดสัญญา กรณียกเลิกสัญญาตามหนังสือแต่งตั้งตัวแทนให้ขายสื่อโฆษณาภายในสนามบิน และเรียกค่าเสียหาย เป็นจำนวนเงิน 8,722,624 บาท ต่อมาในวันที่ 10 ตุลาคม 2559 บริษัทฯ ได้ต่อสู้คดีว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญา และทำให้บริษัทฯ ได้รับความเสียหาย พร้อมทั้งยังค้างชำระหนี้ ค่าเช่าพื้นที่โฆษณาจำนวนเงิน 4,415,461.76 บาท จึงฟ้องแย้งขอให้โจทก์ชดใช้ค่าเสียหาย โดยศาลสืบพยานโจทก์และสืบพยานจำเลยแล้วเสร็จ ต่อมาเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2561 ศาลแพ่งได้พิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์และให้โจทก์ชำระหนี้ตามฟ้องแย้งแก่บริษัทฯ เป็นเงิน 3,724,712 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี และให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนฟ้องแย้งแก่บริษัทฯ ปัจจุบันยังไม่พบว่าโจทก์ได้ยื่นอุทธรณ์หรือขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ต่อศาล

บริษัทย่อย

- 37.7 บริษัทย่อยยังมีคดีที่ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อยจำนวนหลายราย (โจทก์) เพื่อเรียกเงินชดเชยจากการเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าเสียหายอื่น ๆ เป็นจำนวนเงินรวม 34.7 ล้านบาท ซึ่งศาลชั้นต้นได้ตัดสินให้ยกฟ้องแล้ว โดยโจทก์ได้มีการอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ในขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทย่อยได้ตั้งประมาณการค่าความเสียหายไว้แล้วจำนวน 2.6 ล้านบาท ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยเชื่อว่าจำนวนเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีแล้วนั้นเพียงพอสำหรับค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากคดีความดังกล่าว
- 37.8 ในเดือนธันวาคม 2560 บริษัทย่อยถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อย เพื่อเรียกร้องเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพส่วนนายจ้าง เป็นจำนวนเงินรวม 0.4 ล้านบาท (บริษัทย่อยเป็นจำเลยร่วมกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่สโกร่วมทุนมั่นคงฯ) ต่อมาเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2561 ศาลได้ตัดสินให้บริษัทย่อยคืนเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและดอกเบี้ยเป็นเงินทั้งสิ้น 0.4 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยได้ชำระเงินดังกล่าวแล้วในวันที่ 31 ตุลาคม 2561

38. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	31 ธันวาคม 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย - ตราสารทุน	29,735	-	-	29,735
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,533	-	-	6,533
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	437	437
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	19	19
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	558	558
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	115	115
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	192	192

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	31 ธันวาคม 2560			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย - ตราสารทุน	23,493	-	-	23,493
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	7,217	-	-	7,217
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	438	438
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	224	224
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	25	25
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	20	20
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	216	216

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย - ตราสารทุน	24,671	-	-	24,671
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,533	-	-	6,533
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	845	845
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	19	19
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	558	558
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	115	115
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	192	192

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2560			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย - ตราสารทุน	19,208	-	-	19,208
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	7,217	-	-	7,217
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	845	845
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	224	224
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	25	25
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	20	20
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	216	216

39. เครื่องมือทางการเงิน

39.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯ และบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินฝากประจำที่มีภาระค่าประกัน เงินให้กู้ยืม เงินลงทุน เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืม ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มียุทธศาสตร์และวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้น บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีฐานของลูกค้าที่หลากหลาย และมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืม เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีดอกเบี้ย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯ จึงอยู่ในระดับต่ำ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย และสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม						
	2561						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ย ที่แท้จริง
	ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							(ร้อยละต่อปี)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	848	3,500	4,348	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	3,300	-	-	-	-	3,300	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,713	1,713	-
เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน	4	-	-	-	-	4	0.38 - 0.90
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	30,270	30,270	-
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	3	-	-	32	-	35	หมายเหตุ 19
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	2,883	2,883	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	24	252	140	1,801	-	2,217	หมายเหตุ 21
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	385	1,602	1,881	-	-	3,868	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	57	51	-	-	-	108	1.80 - 6.47
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34	545	10,786	-	-	11,365	12.64

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม						
	2560						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ย ที่แท้จริง
	ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							(ร้อยละต่อปี)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	807	2,738	3,545	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	6,451	-	-	-	-	6,451	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,854	1,854	-
เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน	4	-	-	-	-	4	0.85
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	24,029	24,029	-
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	30	-	30	หมายเหตุ 19
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	2,816	2,816	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	6	318	4	446	-	774	หมายเหตุ 21
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	375	1,578	2,311	-	-	4,264	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	83	69	-	-	-	152	3.75 - 6.47
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	14	370	10,995	-	-	11,379	12.64

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	2561						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ย ที่แท้จริง
	ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							(ร้อยละต่อปี)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	398	3,417	3,815	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	3,300	-	-	-	-	3,300	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,140	1,140	-
เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน	-	-	-	-	25,206	25,206	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	105	-	105	MLR-1
หนี้สินทางการเงิน							
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	2,659	2,659	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	-	1,109	-	1,109	หมายเหตุ 21
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	385	1,602	1,881	-	-	3,868	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	38	22	-	-	-	60	3.75 - 5.15
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34	545	10,786	-	-	11,365	12.64

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	2560						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ย ที่แท้จริง
	ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							(ร้อยละต่อปี)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	448	2,612	3,060	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	6,451	-	-	-	-	6,451	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,585	1,585	-
เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน	2	-	-	-	-	2	0.85
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	19,744	19,744	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	101	-	101	MLR-1
หนี้สินทางการเงิน							
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	2,581	2,581	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	375	1,578	2,311	-	-	4,264	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	52	52	-	-	-	104	3.75 - 5.50
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	14	370	10,995	-	-	11,379	12.64

39.2 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมียอดคงเหลือที่มีสาระสำคัญของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สินทรัพย์ทางการเงิน	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
ตাকা	790	1,114	-	-	0.39	0.39
เรนมินบิ	13	40	3	7	4.72	5.01
ยูโร	8	7	1	10	37.13	39.03
ปอนด์สเตอร์ลิง	1	1	-	-	41.07	43.99
เหรียญฮ่องกง	8	12	4	4	4.14	4.18
รูปีอินเดีย	144	120	15	20	0.46	0.51
เหรียญสิงคโปร์	2	2	-	-	23.69	24.45
เหรียญสหรัฐอเมริกา	152	133	101	93	32.45	32.68
ดองเวียดนาม	36,136	4,265	18	27	0.001	0.001

สินทรัพย์ทางการเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
ตাকা	790	1,114	-	-	0.39	0.39
เรนมินบิ	13	40	3	7	4.72	5.01
ยูโร	8	7	1	1	37.13	39.03
ปอนด์สเตอร์ลิง	1	1	-	-	41.07	43.99
เหรียญฮ่องกง	8	12	4	4	4.14	4.18
รูปีอินเดีย	144	120	15	20	0.46	0.51
เหรียญสิงคโปร์	2	2	-	-	23.69	24.45
เหรียญสหรัฐอเมริกา	152	132	99	71	32.45	32.68
ดองเวียดนาม	36,136	4,265	18	27	0.001	0.001

39.3 ความเสี่ยงด้านราคาน้ำมัน

ความผันผวนของราคาน้ำมันจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก รวมทั้งผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจขนส่งทางอากาศ

บริษัทฯ ได้จัดทำการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความผันผวนของต้นทุนด้านน้ำมันอากาศยาน และเพื่อให้ผลประกอบการของบริษัทฯ เป็นไปตามเป้าหมาย และเป็นการปกป้องมูลค่าของบริษัทฯ ให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีใช้เป็นการแสวงหารายได้หรือหวังผลกำไรเพิ่มเติมจากการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน

บริษัทฯ ได้มีการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันอากาศยานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ โดยได้ปรับนโยบายการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันให้สามารถจัดทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 และไม่เกินร้อยละ 70 ของปริมาณการใช้ในรอบหนึ่งปี และระยะเวลาประกันไม่เกิน 12 เดือน โดยวิธีการกำหนดราคาน้ำมันขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ซึ่งบริษัทฯ จะต้องรับภาระส่วนต่างหากราคาน้ำมันต่ำกว่าราคาขั้นต่ำ ในทางกลับกันบริษัทฯ จะได้รับชดเชยส่วนต่างหากราคาน้ำมันสูงกว่าราคาขั้นสูงโดยการรับชดเชยหรือจ่ายชดเชยส่วนต่างเป็นสกุลเหรียญสหรัฐอเมริกา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ยังมีภาระผูกพันจากการทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันถึงเดือนธันวาคม 2562 อีกเป็นจำนวน 1,020,000 บาร์เรล (2560: ถึงเดือนกันยายน 2561 อีกเป็นจำนวน 630,000 บาร์เรล) โดยทำสัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมันในราคาระหว่าง 74 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรลถึง 100 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล (2560: ราคาระหว่าง 59 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรลถึง 74 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล)

39.4 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯ และบริษัทย่อย จึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน ยกเว้น สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย

มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	มูลค่ายุติธรรม	
	กำไร (ขาดทุน)	
	2561	2560
ตราสารอนุพันธ์		
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	(558)	224
สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	(115)	25
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	19	20
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	(192)	(216)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินประเภท ตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งคำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่ เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราแลกเปลี่ยนทันที อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าของเงินตราต่างประเทศ เส้นอัตราผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ย และเส้นราคาล่วงหน้า ของสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

40. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทฯ และบริษัทย่อย คือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทุนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และเสริมสร้างมูลค่าการถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.02:1 (2560: 1.04:1) และเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.90:1 (2560 ปรับปรุงใหม่: 0.93:1)

41. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ

- เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นสามัญคืนในจำนวนหุ้นไม่เกินกว่า 40 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาทหรือไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของบริษัทฯ โดยมีวงเงินสูงสุดในการซื้อคืนเท่ากับ 500 ล้านบาท ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2562 จนถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทฯ ได้ซื้อหุ้นสามัญคืนจำนวน 8.9 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 108 ล้านบาท
- เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติเห็นชอบให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2561 ในอัตรา 0.08 บาทต่อหุ้น

บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ไฟลท์เซอร์วิส จำกัด

- เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทย่อยมีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานประจำปี 2561 ในอัตรา 1.50 บาทต่อหุ้น คิดเป็นจำนวนเงิน 101 ล้านบาท บริษัทย่อยจ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วในวันที่ 28 มกราคม 2562

บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด

- เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทร่วมมีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานประจำปี 2561 ในอัตรา 2.00 บาทต่อหุ้น คิดเป็นจำนวนเงิน 60 ล้านบาท บริษัทร่วมจ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้วในวันที่ 28 มกราคม 2562

42. ข้อมูลอื่น

บริษัทฯ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และเปิดให้บริการสนามบินสมุยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 โดยได้ขออนุญาต และผ่านการตรวจสอบจากกรมการบินพาณิชย์ (ชื่อเรียกในขณะนั้น) และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก่อนการดำเนินการก่อสร้างสนามบิน ต่อมาในปี พ.ศ. 2542 บริษัทฯได้เช่าที่ดินราชพัสดุจากกรมธนารักษ์ เป็นระยะเวลา 30 ปี เพื่อใช้เป็นพื้นที่เขตความปลอดภัยตาม พ.ร.บ. การเดินอากาศ พ.ศ. 2497 เพิ่มเติมจากเขตความปลอดภัยเดิมที่มีอยู่ ที่ดินแปลงดังกล่าวไม่มีทางวิ่งหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบินของสนามบิน

ในเดือนพฤศจิกายน 2560 กรมธนารักษ์ได้มีหนังสือแจ้งบริษัทฯ ว่า ที่ดินที่ได้ทำการเช่าจากกรมธนารักษ์นั้นไม่มีสถานะเป็นที่ราชพัสดุแต่มีสถานะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติการบิน และการดำเนินกิจการของสนามบินสมุย เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวได้รับความคุ้มครอง ตามประกาศกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2535 อยู่แล้ว โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 58 แห่ง พ.ร.บ. การเดินอากาศ พ.ศ. 2497 ว่าด้วยการกำหนดเขตบริเวณใกล้เคียงสนามบิน หรือสถานที่ตั้งเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศให้เป็นเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ และห้ามมิให้ทำการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างใด ๆ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่บริษัทฯ ได้ขอเช่าพื้นที่ดังกล่าวเพื่อใช้เป็นเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ บริษัทฯ ขอยืนยันว่าได้ทำการขอเช่าพื้นที่ดังกล่าว ตามขั้นตอนและกระบวนการที่ทางราชการกำหนดไว้ทุกประการ ซึ่งต่อมาในวันที่ 26 มีนาคม 2561 กรมธนารักษ์ได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกสัญญาเช่าที่ดินต่อบริษัทฯ

43. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562

สาขาของบริษัทฯ

ภายในประเทศ

- **Head Office**

99 Mu 14, Vibhavadirangsit Rd., Chom Phon,
Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

Reservation Center: 1771

Tel: +66 (2) 270 6699

Fax: +66 (2) 265 5556

Sales Tel: +66 (2) 265 5678

Fax: +66 (2) 265 5522

Email: reservation@bangkokair.com

- **Bangkok Airport Office**

Suvarnabhumi International Airport
Passenger Main Terminal, 6th Floor, Row F
999 Mu 10, Bangna-Trat Rd., RachaThewa,
Bang-Phli, Samutprakan 10540 Thailand

Tel: 1771 Fax: +66 (2) 134 3895

Email: reservation@bangkokair.com

- **Chiang Mai Airport Office**

1st Floor, Chiang Mai International Airport, Chiang Mai 50000 Thailand

Tel: +66 (53) 281 519 ext 11/14 Fax: +66 (53) 281 519 ext 18

Email: cnxrrpg@bangkokair.com

- **Chiang Mai Town Office**

Kantary Terrace, Room A & B

44/1 Nimmanhaemin Road, Soi 12, Suthep, Muang, Chiang Mai 50200 Thailand

Tel: +66 (53) 289 338-9 Fax: +66 (53) 289 340

Email: cnxtopg@bangkokair.com

- **Chiang Rai Airport Office**

Mae Fah Luang International Airport

404 Ban Du, Muang, Chiang Rai 57100 Thailand

Tel: +66 (53) 793 006 Fax: +66 (53) 789 266

Email: ceirrrpg@bangkokair.com

- **Chiang Rai Town Office**

897/9 Phahonyothin Rd., Wiang Muang, Chiang Rai 57000 Thailand

Tel: +66 (53) 715 083

Email: ceitopg@bangkokair.com

- **Mae Hong Son Airport Office**

Mae Hong Son Airport, Niwet Phisan Road, Muang,

Mae Hong Son 58000 Thailand

Tel: +66 (53) 611 426 Fax: +66 (53) 611 425

E-mail: hgnrrpg@bangkokair.com

- **Lampang Airport Office**

Lampang Airport

175 Sanarmbin 1 Rd., Phrahaht, Lampang 52000 Thailand

Tel: +66 (54) 821-522 Fax: +66 (54) 821-521

Email: lptrrpg@bangkokair.com

- **Samui Airport Office**

99 Mu 4, Bo Phud, Koh Samui, Suratthani 84320 Thailand

Tel: +66 (77) 428 500 Ticketing Tel: +66 (77) 428 555

Fax: +66 (77) 601 162 Email: usmrrpg@bangkokair.com

- **Samui Chaweng Office**

54/4 Mu 3, Bo Phud, Koh Samui, Suratthani 84320 Thailand

Reservation Center:

Tel: +66 (77) 601 300 Fax: + 66 (77) 422 235

Email: usmtopg@bangkokair.com

- **Phuket Airport Office**

Phuket International Airport, 3rd Floor, Phuket 83000 Thailand

Tel: +66 (76) 205 400-2 Fax: +66 (76) 327 114

Email: hktrrpg@bangkokair.com

- **Phuket Town Office**

158/2-3 Yaowaraj Rd., Phuket 83000 Thailand

Tel: +66 (76) 225 033-5 Fax: +66 (76) 356 029

Email: hkttopg@bangkokair.com

- **Krabi Airport Office**

Krabi International Airport Building 1, 3rd Floor, 133 Mu 5, Nuaklong, Krabi 81130 Thailand

Tel: +66 (75) 701 608-9 Fax: +66 (75) 701 607

Email: kbvrrpg@bangkokair.com

- **Krabi Town Office**

2 City Plaza, Maharaj Soi 10, Paknam, Muang, Krabi 81000 Thailand

Tel: +66 (75) 612 650-51 Fax: +66 (75) 612 672

Email: kbvtopg@bangkokair.com

- **Hat Yai International Airport Office**

99 Moo 3, Klong La, Klong Hue Kong, Songkhla 90115 Thailand

Tel: +66 (0) 7422 7427 Fax: +66 (0) 7422 7426

Email: hdykkpg@bangkokair.com

- **Sukhothai Airport Office**

99 Mu 4, Klongkrajong, Sawankaloke, Sukhothai 64110 Thailand

Tel: +66 (55) 647 224 Fax: +66 (55) 647 222

Email: thsrrpg@bangkokair.com

- **Trat Airport Office**

99 Mu 3, Tasom, Khao Saming, Trat 23150 Thailand

Tel: +66 (39) 525 767-68 Fax: +66 (39) 525 769

Email: tdxrrpg@bangkokair.com

- **Trat (Koh Chang) Office**

9/8/5 Mu 4, Koh Chang, Trat 23170 Thailand

Tel: +66 (39) 551 654-5 Fax: +66 (39) 551 656

Email: tdxtopg@bangkokair.com

- **Pattaya Airport Office**

U -Tapao International Airport

70 Mu 2, Pla, Banchang, Rayong 21130 Thailand

Tel: +66 (38) 245 599 Fax: +66 (38) 245 979

Email: utprpg@bangkokair.com

- **Pattaya Town Office**

Fairtex Arcade Room A5

212/5 Mu 5, North Pattaya Rd., Naklua, Banglamung, Chonburi 20260 Thailand

Tel: +66 (38) 412 382 Fax: +66 (38) 411 965

Email: pyxrrpg@bangkokair.com

ระหว่างประเทศ

- **Singapore Airport Office**

Bangkok Airways Public Company Limited
Changi Airport Terminal 1, unit 041-04F, Singapore 819142
Tel: +65 6545 8481 Fax: +65 6546 8982
Email: sinkkpg@bangkokair.com

- **Singapore Town Office**

Bangkok Airways Public Co., Ltd. (SG Branch)
111 Somerset Road, Triple One Somerset, #11-06A, Singapore 238164
Tel : +65 6738 0063 Fax : +65 6738 8867
Email: sinrrpg@bangkokair.com

- **Kuala Lumpur Airport Office**

Lot S5, Level 4 Main Terminal Building,
Kuala Lumpur International Airport,
64000 Selangor Darul Ehsan, Malaysia
Tel: +60 387763670-71 Fax : +60 387763673
KULKKPG Mobile : +60 123018599, +60 183276104
Email : Kulkkpg@bangkokair.com

- **Mumbai Airport Office**

Chatrapati Shivaji International Airport (CSIA)
Office No. W-83091, 3rd Floor Terminal 2
Tel: +91 22 6685 9034 Fax: +91 22 6685 0935
Email: bomkkpg@bangkokair.com

- **Luang Prabang International Airport Office**

Luang Prabang International Airport (International Terminal)
Hat Hien, Ban Hat Hien, Luang Prabang, Lao PDR
Tel: +856 (71) 253 253 Fax: +856 (71) 253 253

- **Luang Prabang Town Office**

57/6 Srisawangwong Rd., District 3,
Bann Xiengmuan, Luang Prabang, Lao PDR
Tel: +856 (71) 253 334 Fax: +856 (71) 253 335
Email: lpqrrpg@bangkokair.com

- **Vientiane Airport Office**

Wattay-Vientiane International Airport Level 1,
International terminal Souphanouvong Rd.,
Sikhottabong district, Vientiane, Lao P.D.R.
Tel : (856-21) 513 170 Fax : (856 21) 513 710
Hotline : 8231 Email : vtekkpg@bangkokair.com

- **Vientiane Town Office**

Lao Plaza Hotel
63 Samsenthai Road, Shop B, Xiengyeun village,
Chanthabouly district, Vientiane, Lao PDR
Tel: +856 (21) 242 557 , +856 (21) 242 559
Fax: +856 (21) 242 818

- **Mandalay Airport Office**

Mandalay International Airport (TaDaOo)
Bangkok Airways PCL. Office 2nd Floor, Departure Area Mandalay,
Republic of the Union of Myanmar
Tel: +95 2 27082 Fax: +95 2 27083

- **Mandalay Town Office**

Building no.14, 78 Street, Chanayetharzan Township, Mandalay,
Republic of the Union of Myanmar
Tel: +95 2 36323, +95 2 69387
Email: mdlrrpg@bangkokair.co

- **Yangon Airport Office**

Room No. 14/15 Departure Terminal, Yangon International Airport,
Yangon, Republic of the Union of Myanmar
Tel & Fax: +95 (1) 533 194

- **Yangon Town Office**

0305 3rd Fl., Sakura Tower
339 Bogyoke Aung San Rd., Kyauktada Township, Yangon,
Republic of the Union of Myanmar
Tel: +95 (1) 255 122, +95 (1) 255 265 Fax: +95 (1) 255 119
Email: rgnrrpg@bangkokair.com

- **Nay Pyi Taw Airport Office**

Unit # I2 & I3, International Departure, Leway Township, Nay Pyi Taw,
Republic of the Union of Myanmar
Tel: +95 67 8109054
Email: nytrrpg@bangkokair.com

- **Da Nang International Airport Office**

2nd Floor, Passenger Terminal, Da Nang International Airport, Da Nang City, Vietnam
Mobile : +84 90 199 0666
Email : anusorndam@bangkokair.com, dadkkpg@bangkokair.com

- **Phu Quoc Station**

Duong to Commune, Phu Quoc Island, Kien Giang Province, Vietnam
Tel: (+84) 16 9820 0915 Email: packkpg@bangkokair.com

- **Da Nang International Airport Office**

4th Floor, Dao Duy Anh Tower, No.9 Dao Duy Anh St., Dong Da Dist., Hanoi, Vietnam
Mobile : +84 24 3934 7239 Email : pg.han@transviet.com

- **Siem Reap Town Office**

28, 29 Eo, St. Sivutha, Phum Modol II, Sangkat Svay Dangcum,
Srok/Khet Siem Reap, Cambodia.
Tel: +855 (23) 971 771, +855 (63) 965 422-3 Fax: +855 (63) 965 424
Email: repprg@bangkokair.com

- **Siem Reap Airways International Office**

28, 29 Eo, St. Sivutha, Phum Mobol II, Sangkat Svay Dangcum,
Srok/Khet Siem Reap, Cambodia
Telephone Number : +855 63 965 427-8 Fax : +855 63 965 425

- **Phnom Penh Airport Office**

Confederation De La Russie St.110,
Phnom Penh International Airport, Phnom Penh, Cambodia
Tel: +855 (23) 890 103, +855 (23) 971 771 Fax: +855 (23) 890 518
Email: pnhrpg@bangkokair.com

- **Phnom Penh Town Office**

No.61A, 214 Sangkat Beong Rang, Khan Don Penh, Phnom Penh, Cambodia
Tel: +855 (23) 971 771, +855 (23) 966 556-8 Fax: +855 (23) 966 554
Email: pnhrpg@bangkokair.com

- **Hong Kong Town Office**

Suite 912, 9th Floor, Ocean Centre, Harbour City, Tsim Sha Tsui, Kowloon, Hong Kong

Tel: +852 2899 2597, +852 2899 2634 Fax: +852 2537 4567

Sales Tel: +852 2840 1248, +852 2899 2607

Email: hkgrppg@bangkokair.com

- **Chengdu International Airport**

Chengdu Shuangliu International Airport Shuangliu, Chengdu, Sichuan, China

Tel: +86 182 8455 8721 Email : ctukkpg@bangkokair.com

- **Chongqing Airport Office**

Terminal 1, Chongqing Jiangbei International Airport Yubei, Chongqing, China

Tel: +86 182 8455 8722 Email : ckgkkpg@bangkokair.com

- **Guilin Town Office**

No. 41, Binjiang Road, Guilin 541002, P.R. China

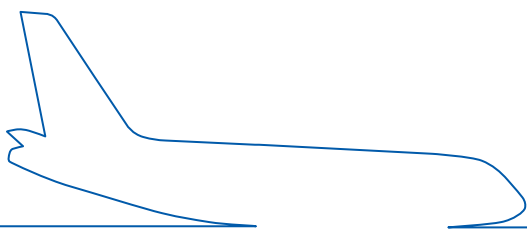
- **European Regional Office**

Bethmannstrasse 58 D-60311, Frankfurt/Main, Germany

Tel: +49 (69) 133 77 565-6 Fax: +49 (69) 133 77 567

Email: info@bangkokairways.de

Fly Boutique.

Feel Unique.

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

99 หมู่ 14 ถนนวิภาวดี-รังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

(66) 2 265 5678

(66) 2 265 5556

reservation@bangkokair.com

www.bangkokair.com / ☎ 1771

ASIA'S BOUTIQUE AIRLINE

